

Г. Б. 6
349/1899

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

У 1899 ГОДИНИ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

РАД СЕДМЕ РЕДОВНЕ СКУПШТИНЕ
ИМЕНИК ДОБРОТВОРА, ОСНИВАЧА И УЛАГАЧА
РЕГИСТАР ОСНИВАЧА

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ
1900.

0

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

6-6
349

Лука Ђеловић
БЕОГРАД

ЛУКА ЂЕЛОВИЋ
БЕОГРАД

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И С. 45357/1

РАД

СЕДМЕ РЕДОВНЕ СКУПШТИНЕ

30. АПРИЛА 1900. ГОДИНЕ

У ДВОРНИЦИ ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ

(ПОЧЕТАК У 9 $\frac{1}{2}$ ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ)

ПРЕСЕДАВАО

П. П. Ђорђевић

БЕЛЕЖИЛИ

Јеленко Михаиловић, професор и
Милорад Полић, слушалац философије.

Председник отвара и поздравља скупштину овим речима:

Господо задругари!

Радосно вас у име Задругине управе поздрављам добродошлицом, јер вас видим у тако лепом броју сакупљене, а знам да вас је све на ово место довела она иста љубав, с којом сте и до сада разбирали о стању и напредовању ове наше просветне заједнице.

Извештај, који ће вам се мало доцније прочитати, показује вам и колико је у прошастој години С. Књ. Задруга нових тековина српској књижевности привредила и колико је своја издања — сад их већ тројаких имамо — успела раширити по свима крајевима свога, по несрећи, и државом и црквом тако раздруженог народа. Ако би се и могло рећи да је дванаест задругиних књига још малена добит књи-

жевна за једну годину, па и да су бројеви наших задругара још далеко од онога чему тежимо, — опет ће сваки непристрасни оцењивач признати да је Задруга наша и у минулој години напред коракнула, а тиме и српској књижи и просвети знатне услуге учинила. Одзив народни, без обзира на политичке међе у којима Србин живи, био је за 1899. годину већи него и за коју годину пре ње, а што у том одзиву највише јемства Задругину напретку пружа, то је све већи број оних задругара, који добротворским прилозима несумњиво обезбеђују даљи, све бујнији, живот и развитак овом још младом књижевном расаднику српском. Стално пак и готово убрзано множење и задругара других двеју врста доказује да С. Књ. Задруга иде стазама које воде остварењу онога високог циља, коме књижевности свих народа наше судбине теже као најлепшем идеалу свом. Смело дакле могу тврдити да је рад С. Књ. Задруге и у прошастој години колико толико припомогао постигнућу, у данашњим приликама најпотребнијега, али још потпуно неостваренога, духовног уједињења свега српског народа. И, прожета уверењем да служи том светом задатку свом, управа ће вам С. Књ. Задруге не само искрено приказати целокупну слику Задругина живота у прошлој години, него и радо саслушати и све ваше оправдане приговоре и све ваше умесне напомене, како да се уклони све што напретку Задругину смета и како да се још до бољих успеха дође.

Непрестано старајући се да све послове своје што савесније и што потпуније отправља, управа ће вам изнети и неке предлоге, о којима, научена досадашњим осмогодишњим искуством, држи да су за унапређење друштвено потребни, те вас молим да их озбиљно процените и пристанак им не укратите. Исто тако је управа и вољна прихватити све што би јој данас с ваше стране било предложено, па ишло то у прилог још јачем утицају који Задруга досадашњим начинима рада врши, или долазило од жеље да се и нова поља за рад отворе и нови начини за остваривање Задругиних смерова предузму.

Овде ми је дужност поменути и све оне чиниоце, без чије сарадње и помоћи — свих великих, готово ванредних успеха, у прошастој години постигнутих, не би ни било, те вас молим да управиној захвалности придружите и своју, на првом месту, свој оној господи повереницима Задругиним, који су се заузимали да што више Задругина издања рашире међу читаоце, радо се излажући свима незгодама, које су с тим патриотским радом скопчане. А између тих вредних и свакога признања достојних службеника у храму српске просвете, управа ће нарочито истаћи најзаслужније и према друштвеним правилима предложити вам их и за нарочито одликовање. Исто тако ће вам поименце бити објављена имена оне господе, којој и управа и цела Задруга дугују захвалност за услуге при разашилању Задругиних књига VIII кола. Не мање су Задругу задужила и врло многа господа срески начелници у Краљевини, који су неке управине послатке разашили училима својих срезова. Треба рећи хвала и господи надзорницима народних школа у окрузима: рудничком, моравском и крајинском, који су по неколико подручних им школа за добротворе уписали и иначе много Задрузи привредили.

Што су Задругине књиге и на време и лепо штампане, с правом заслужују захвалност свих задругара — управа, фактори и остало особље краљевске државне штампарије, који су и ове године Задругине послове радили с правом просвећеном љубављу.

Управи је особито мило, што у овом низу услуга, којима је обавезивана С. Књ. Задруга, има да спомене пажњу и помоћ, коју јој је изволео предусретљиво указати и г. министар просвете и црквених послова, кад год му се управа обратила. Така је пажња и сама по себи и по утицају на одзив осталих просветних органа Задрузи драгоцен, те је управа на њој г. министру дубоко захвална.

На послетку, нека је хвала и јавној штампи српској и у Краљевини и ван ње, јер је она преко целе године била жива веза између управе и задругара, између Задруге и читалачких редова: тиме је она

учинила велике услуге и српској књизи уопште и нашем друштву посебице.

А сада, оглашујући да је данашња скупштина С. Књ. Задруге отворена, пре него што бих дао реч г. тајнику, молим вас, да се изберу два бележника који ће водити записник скупштинскога рада. (Скупштина пристаје).

Пристајете ли да их ја предложим? (Пристају).

Предлажем г. Јеленка Михаиловића, проф. и г. Милорада Полића, повереника Задругина, који ће моћи стенографски записивати говоре појединих чланова. Прима ли скупштина именовану господу? (Прима). — Молим господу, да заузму одређена им места.

Молим г. тајника, да прочита књижевни део управина извешчаја.

Тајник, Љ. Јовановић, прочита овај:

ИЗВЕШТАЈ

о књижевном раду Управе Српске Књижевне Задруге

Главни део књижевнога рада у Српској Књижевној Задрузи редовно приказује годишње коло Задругиних књига. Ове је године VIII коло донело задругарима ове списе:

1 (51). — „Домаћа писма“ Доситија Обрадовића, које је приредио за штампу Милутин К. Драгутиновић с предговором и с обилатим коментаром речи и реала. У овом су издању попуњене раније штампане збирке Доситијевих писама, не само његовим писмима штампаним у неким повременим списима него и неким до сад необјављеним и непознатим писмима.

2 (52). — „Лирске песме“ Симе Милутиновића Сарајлије које је одабрао и предговор им написао Андра Гавриловић, а тумачења им написао Љ. Јовановић; у овој су књизи сад први пут штампане и неке песме из посмртних рукописа песникових.

3 (53). — Друга свеска скупљених „Приповедака“ Лазе К. Лазаревића, коју је приредио за штампу и предговор јој написао Љ. Јовановић; у њој су хро-

нолошким редом четири последње Лазине приповетке, и „Додатак“ са свима несвршеним одломцима и нацртима приповедачевим, који су сачувани у његовој посмртнини.

4 (54). — Друга свеска „Слика из сеоског живота“ Јанка М. Веселиновића, у којој је девет приповедака.

5 (55). — „Ивкова слава“ приповетка Ст. Сремца, с белешком о дијалекту, којим говоре нека лица у приповеци, и речником које је написао Пера П. Ђорђевић.

6 (56). — Пјера Лотија „Исландски рибар“ у преводу Тилије Довијанићеве, с предговором С. Матавуља.

7 (57). — „Воћке и воће“ које је написао Благоје Тодоровић.

Ових седам књига имају свега $115\frac{3}{4}$ штампаних табака, дакле 10 више него лањско коло а готово два пут онолико колико правила обећавају задругарима.

Како је досадашње осмогодишње искуство показало како треба у опште приређивати књиге за читаоце Задругине, а поименце каки треба да буду предговори који се у тим издањима штампају уз домаће или туђе класичне писце, управа је утврдила да се у тим предговорима читаоцима изнесу: живот пишчев, његов књижевни рад и оцена онога списа који се у тој књизи штампа. Кад се од некога писца издаје друга или која даља свеска, а у првој буде већ приказан пишчев живот и рад, у новој ће се свесци говорити само о оном делу пишчевих списа који се у њој штампају или које она приказује.

Према овоме је у Милутина К. Драгутиновића предговору Доситијевој књизи настављено приповедање живота пишчева онде где је прекинуто у ранијим свескама Задругиних издања; за тим је у допуну коментару текста, говорено о знатнијим лицима с којима се Доситије дописивао, па је оцењен овај део пишчева књижевнога рада. У предговору Андре Гавриловића Сарајлијиним песмама приказан је живот и рад песников, јер је ово прва његова свеска у издањима За-

другим, па је засебно говорено о његовој лирској појесији. У предговору Лазаревићевим приповеткама говори се о Лазаревићевим нештампаним одломцима и тим је допуњен предговор прве свеске, где је о другом свему било говора. На послетку је Сима Матавуљ испричао живот Пјера Вијода (Лотија) и казао колико је потребно о раду његову па је прешао на роман који Задруга штампа.

Све су ове књиге већ лане биле објављене скупштини: да ће у VIII колу изаћи, сем „Исландскога рибара“ који је штампан место обећаних „Мртвих душа“ Н. В. Гогоља. Ова је замена учињена с тога што се видело да се са штампањем „Мртвих душа“ неће моћи бити готово на време онако како се у управи желело за ово коло, и како се успело, те је за то и узет „Исландски рибар“, мањи обимом а готов пред управом.

У ових седам књига VIII кола три их припадају српским класицима, две савременој српској белетрији а једна туђој, и једна поуци.

Међу класицима најстарији је Доситије на крају XVIII и почетком XIX века. Његова „Домаћа писма“ настављају и допуњују у ранијим Задругиним издањима његове четири свеске: „Живот и прикљученија“ и „Басне“. Ова писма допуњују колико поуку коју је Доситије пружао савременицима и потомцима у своја два главна дела, толико и његово причање о самом себи у „Животу“ његову. Ако се писма не могу с тим његовим делима мерити по дотераности и заокруглости облика, она нам с једне стране боље но друга икоја приказују душу оног искреног, добру радог и доброћудног старца Доситија, чија слика и као пример данашњем колену не може без добрих трагова проћи, а с друге стране пружају и овде обилато оних истих узвишених мисли и племенитих покрета који Доситијевим списима извојеваше њихово јединствено место у историји српске књижевности.

Књижевност Доситијевих ученика у другој четврти нашега века приказују у овом колу „Лирске песме“ Милутиновићеве. Оне припадају оном „славено-

српском“ одсеку кад се у остварењу Доситијевих принципа беше стало на пола пута; али оне су већ захваћене и струјом народних песама, коју Вук покрену у српској песничкој књижевности. У овом погледу лирске песме Сарајлијине иду много даље од његових епских послова, као што их, по једном оправданом мишљењу у књижевној историји, надмашају и песничком вредношћу. У њима се с једне стране осећа онај јуначки дах који се почетком века носио над Србијом, а с друге стране непосредност осећаја народних севадалинака.

Међу делима оне наше књижевности, која је развила у пун расцвет оне почетке који се јављају као дела Сарајлијиних савременика, стоје као једна од најлепших књига приповетке Лазе К. Лазаревића, те друга свеска његове збирке с оном чудном причицом „Све ће то народ позлатити“ и другим сликама достојно завршује низ класичних дела српских у овом колу.

Овим је уједно за редовна издања Задругина довршен рад на Лазаревићу, као што је раније завршен Трифковић, као што су се и издањем Доситијевих писама примакла крају и дела тога писца, која могу бити подесна за редовна Задругина издања, те ће се од сада моћи више простора дати оним писцима који или нису никако штампани у нашим издањима или, релативно, мало.

А што су се овогодишњи класици српски могли штампати онако како су, треба захвалити г-ђи Полексији Л. К. Лазаревића, која је Задругину уреднику ставила на расположење све рукописе мужевље по смртнине, г. Драгутину С. Милутиновићу, који је уступио неколико нештампаних очевих песама, г. Марку Стојановићу, вице-гувернеру народне банке, и г. Ђоки Поповићу, књижевнику, који су г. Милутину К. Драгутиновићу, уреднику Доситијевих писама, ставили на расположење по два до сад непозната писма Доситијева.

Савременој српској белетрији, од које VII коло није било ништа донело, дало је VIII две књиге: Веселиновићеву и Сремчеву. — У другој свесци Весе-

линовићевих „Слика из сеоског живота“ штампана је друга половина раније одабраних његових сеоских приповедака из прве десетине његова приповедачкога рада (1886—96), које су одмах онако топло пригрљене од читалаца. — Сремчева „Ивкова слава“ пружила је први пут у Задругиним издањима овога даровитога и популарнога приказивача нашега народнога живота по великом делу градова у Србији. Тај живот, пошто је трајао стотинама година, данас нагло уступа пред новим струјама које нам долазе са запада, али ће многе његове значајне црте бити сачуване у Сремчевој приповеци.

Од ових пет књига старије и новије српске књижевности, само је једна, Доситијева писма, до сад била приступна српским купцима, у издању браће Јовановића. Али је Задругино издање не само попуњено, него и приређено тако како га до сад читаоци на другом месту нису могли добити. — Милутиновићеве су лирске песме, да о нештампаним и не говоримо, до сад биле растурене по разним издањима, која су читаоцима сасвим неприступна, сва осем 108 и 109 Летописа Матице српске одакле су у ову збирку узете песме „Из дневника“. С тога је Сарајлина лирика, осем стихова које је цитирао пок. Св. Вуловић у „Годишњици“ (данас такође распроданој), данашњим читаоцима била са свим непозната, много непознатија од његова епскога песништва, од којег су се знатније песме, и у појединим историским делима М. Ђ. Милићевића и по другим издањима у наше дане, ипак учиниле приступне читаоцима. — И Лазаревићеве су приповетке, и осем нештампаних одломака, слабо биле приступне, нарочито оне, од штампаних у овој другој свесци, које („Ветар“ и „Он зна све“) није за живота писац штампао у својој збирци. — Веселиновићеве приповетке, штампане у овој другој свесци, постале су права реткост и у Београду, а камо ли по оним српским крајевима, где његове приповетке и иначе ређе допиру. — Сремчева „Ивкова слава“ позната је, као приповетка, малом броју ималаца „Српскога прегледа“ или ког од оне три стотине примерака у ко-

лико је 1894 године била одштампана. Према свему овоме управа је уверена да је у VIII колу Задругиних књига много учињено да савремени Србин и прочита списе о којима је до сад много и с хвалом слушао, желео их, али их не могао добити.

Туђе књижевности приказује у овом колу француски роман, Пјера Лотија „Исландски рибар“ у преводу г-ђице Тилије Довијанићеве. То је од свих досадашњих тринаест свезака класичних и белетристичних превода у Задругиним издањима најмодернији спис. Писац је у осталом и раније познат нашим читаоцима, по преводима других његових списа, па је и сам овај роман већ штампан у Загребу латиницом. Што је пак управа и поред тога превода штампала свој, то је отуд што је с једне стране огромној већини задругара онај део наших књига које се штампају латиницом са свим неприступан, а с друге стране што је за циљеве којима Задруга служи корисно да се списи трајне вредности пружају читаоцима у руке и по други и трећи пут у новим или поправљеним преводима, а Задругин је превод Лотијева романа такав, да се стари не може ни поредити с њим. Тако је управа и раније радила дајући задругарима у руке и дела којима су преводи већ били штампани и ћирилицом. То је поступање са свим у духу онога што Задруга прештампава домаће старије и новије списе.

Издањем књиге „Воћке и воће“ сишла је Задруга у давању „опште корисне поуке“ задругарима (чл. 1 правила) на поље практичне поуке из народне привреде. Така је поука из најширих редова задругарских тражена од управе у јавној штампи још од првих година Задругина живота, и управа је сматрала да ће се управо врло незнатан број задругара наћи којима неће бити од потребе ова књига. Кад је уз то помоћ, добивена од министарства народне привреде, као што је у лањском извештају казано, дала могућност да се отуд исплати велики део трошкова око ове књиге, управа је пружила задругарима ову књигу корисну и значајки написану.

Она се нада да ће ово коло, својом разноврсношћу и вредношћу дела која су у њему, заслужити да наши савременици сачувају и умноже љубав с којом су до сада дочекивали издања С. Књ. Задруге.

Управа се бринула и о деветом колу књига Задругиних и спремила је за њ ове списе:

1. Трећу и завршну свеску „Житија“ Г. Зелића, под уредништвом Пере П. Ђорђевића.

2. Песме Ђуре Јакшића с предговором о животу и раду песникову од пок. Светислава Вуловића.

3. Јакова Игњатовића: „Милан Наранџић“, роман у два дела, под уредништвом Момчила Иванића.

4. Степана Митрова Љубише „Причања Вука Дојчевића“.

5. Светолика Ранковића „Порушени идеали“, роман.

6. Валт. Скота „Ајванхо“, роман, превео с енглескога Чеда Петровић.

7. Е. Реклија „Планина“, превео с францускога пок. Ђура Милијашевић.

Већи део ових књига већ се штампа у државној штампарији.

За десето и доцнија кола спремају се друге књиге. Од њих су скупштинама ранијим већ објављене неке: превод „Холандије“ Е. де Амичиса, приповетке И. Вукићевића, приповетке С. Матавуља, „Светле слике“ Драгутина Илића, приповетке Св. Ранковића, збирка чланака Св. Вуловића из историје српске књижевности, „Антологија српске лирике од И. Ђорђевића до Бранка Радичевића“, под уредништвом Тихомира Остојића, откупљени списи Ђ. Јакшића, „Постанак народности“ од Беџота у преводу др. Драгутина Мијушковића. У току ове године одлучено је да се изради речник данас већ необичних речи у писаца „славено-српскога“ времена и тај је рад поверила Љ. Стојановићу, а према жељи пак, исказаној од стране задругарске, продужиће се и прекинута „Историја српскога народа“.

За даља издања српских старијих и новијих писаца поднели су управи Љ. Стојановић и Љ. Јова-

новић нацрт у ком су побројени писци и списи који би се у првом реду штампали у X и даљим колима. Како управа налази да би се изношењем тога нацрта пред скупштину омео остали рад данашњег збора а сам се тај нацрт и тако не би могао исцрпно проди-скутовати, управа је нашла да га и не износи пред скупштину, него ће га свим задругарима који су данас овде, па још и другима разаслати, да га брижљиво проуче, па ће истом тада од њих управа затражити о свему мишљење.

Поред VIII кола редовних издања, лане је изашла и друга година „Забавника“ у шест свезака (7—12) са $72\frac{3}{4}$ штампана табака. О „Забавнику“ је и лане непосредно старање имао нарочити одбор, у ком су били из управе Задругине г. Љ. Стојановић и Љ. Јовановић, а изван управе г. г. Милутин К. Драгутиновић, Радован Кошуткић, Светолик Јакшић, Слободан Јовановић и Хенрик Лилер. Кад је премештајем г. Св. Јакшића из Београда његово место остало у одбору упражњено, било је попуњено избором г. Б. Поповића, члана управе.

По предлогу овога одбора, управа је прошле године била одлучила да од јануара „Забавник“ излази у месечним свескама, како би тим претплатници за краће време прекидали започето читање. Али како је међу тим повишена поштарина на врсту издања каку смо били одабрали за „Забавник“, настала је немогућност да се намера управина оствари без велике штете за Задругу. С тога је промењена поменута одлука и усвојен предлог који је стизао од повереника с разних страна, да „Забавник“ излази у засебним али читавим књигама и да се разашиле како која буде готова. Тим је постигнута знатна уштеда у администрацији и експедицији „Забавниковој“, а како ће последице ова промена имати на одзиву претплатничком показаше се тек после овога.

Како је међу тим овом променом „Забавник“ изгубио обележје повременога списка, одбор је забавников предложио да се у књизи краћих приповедака не штампају преводи с разних језика, него у свакој књизи

збирка превода из једне књижевности па чак од једнога само приповедача. Усвојивши овај предлог, управа је нашла да је услед новог начина Забавникова излажења престала потреба да се нарочити одбор стара о његову уређивању и за то је одлучила да г. г. члановима досадашњег одбора захвали на заузимљивом и успешном раду и да их разреши од даље дужности, па да сама узме на себе све старање о „Забавнику“. Управа сматра да јој и на овоме месту треба исказати захвалност коју за Забавниково уређивање дугује г. г. коју је изван своје средине била замолила за ту помоћ а поименце г. г. М. К. Драгутиновићу, Р. Кошутутићу, Сл. Јовановићу и Х. Лилеру.

Од времена лањскога извештаја скупштини наставило се у „Забавнику“ штампање Рата и мира и Давида Коперфилда, и до сад је изашла по једна књига од оба та списа. До краја године изаћи ће и друга половина Дикенсова романа, а Толсти ће се моћи довршити тек до године (пошто ће изнети четири књиге). Осем та два романа лањски је „Забавник“ донео и другу књигу краћих приповедака у којој су од словенских писаца: Пољак Болеслав Прус, Чех Јулије Зејер, Рускиња О. Н. Чјумина, а од осталих: Талијанци Ровета и Капуана, Немац Шпилхаген и Американац По. И овде има писаца разних књижевних праваца и школа, као и у ранијим свескама, а већина их је између оних који су побројени у програму „Забавникових“ издања.

Трећа свеска приповедака донеће у смислу одлуке о даљем излажењу „Забавникову“ збирку приповедака А. Додета, о чијем се сређивању стара г. Б. Поповић, члан управе.

Кад се сав досадашњи рад на „Забавнику“ оцени према програму, који је о њему објављен онда кад је покренут, могу се поновити речи лањскога извештаја да се види како се кретао оштро у границама тога програма. Управа само жали што се и друге године није као прве очувала повољнија размера словенских списа и туђих, јер је на прве пало $33\frac{1}{4}$ табака а на

друге 39 табака, али се надамо да ће трећа година вратити да све буде онако како треба.

Према одобрењу лањске задругарске скупштине управа је ове године проширила досадашњи круг свога књижевнога рада и приступила издању дечјих песама Змаја Јована Јовановића. Тако је издала књигу „Чика Јова српској деци“, али у њу су због великога броја ових песама могле ући само песме за мању Српчад, а остале, намењене одраслијем подмлатку, остају да се штампају доцније у згодној прилици. Управи је мило што је изданом књигом наишла на једнодушан одзив како омладине тако и наставника у Краљевини, о чем сведоче колико многобројни писмени одзиви и права захваљивања управи на овом послу, толико и број колико је раширено примерака ових песама. Тако је у време, кад су још одјекивали гласови са прославе педесете годишњице благодетнога песниковог рада, распрострајена реч његова и међу ону српску децу која су недовољно или готово никако знала за ону красну киту цвећа коју је њој спремио велики песник.

А треба нам споменути да је управа и у песниковој прослави имала учешћа преко свога председника који је био у Загребу и слављеника поздравио.

Осем Змајевих дечјих песама управа је у току прошле године издала још једну књигу као ванредно издање Српске Књижевне Задруге. То је задругарима позната Новаковићева „Српска књига у XIX веку“. Занимљивост и значај питања о којем се књига бави, сродност његова с пословима које ради сама Књижевна Задруга, компетентност и име пишчево учинили су да је управа радо прихватила прилику да ову књигу пружи читаоцима, а одзив штампин и читалачки дао је до сад потпуно управи за право што је тако урадила.

На тај је начин ове године Српска Књижевна Задруга пружила задругарима и осталим српским читаоцима седам књига VIII кола, три књиге „Забавника“ и две књиге ванреднога издања, свега их дванаест. А најшавши за свако од тих издања повољан одзив у народа, управа је одлучила потпомоћи од своје

стране да читаоци а нарочито наши задругари добију и још једну књигу. То је „Србија у сликама“ коју издаје г. Ђ. Станојевић, професор Велике Школе, из своје веома богате збирке фотографија. И ако је ово издање у главном уметнички а не књижевни посао, управа је ипак мислила да јој понуду г. Станојевића треба прихватити из више разлога. До сад се у издањима Задругиним осећала празнина што није ништа објављено о познавању наше земље и савременога стања народнога, и ако је управа желела ту страну свога књижевнога програма што пре попунити. Не могући дакле за сад пружити задругарима слику српске отаџбине у поучном а лепом опису, овим се издањем г. Станојевића с једне стране помажемо у тој оскудици, а уз то је управа од своје стране учинила колико је могла да уз ове слике буду и понајпотребнија објашњења, како ће збирка бити читаоцима и што поучнија. Али, осем овога, овогодишњи необично повољан одзив задругарски дао је повода управи да понуду г. Станојевића употреби и као прилику да задругарима пружи лепу премију, као што се ради и у другим неким књижевно-издавачким установама, у народа где су лепа слика и познавање отаџбине много напреднији него ли у нас.

У књижевна старања управина убројићемо и хватање веза с новим сродним установама. Те су везе у току прошле године умножене постигнутом узајмицом са Српском краљевском академијом, с Матицом српском у Новом Саду, с Хрватским педагошко-књижевним збором у Загребу, с Царском академијом наука у Петрограду, с Друштвом љубитеља руске словесности у Петрограду и с Матицом словенском у Љубљани. Те су везе Српској Књижевној Задрузи драгоцен залог, а надамо се да ће оне и књизи и просветној мисли народној донети кориснога плода.

Председник. Пре него што бих упитао скупштину: прима ли прочитани извештај, треба да дам реч господи која су ми јавила још пре него што је г. тајник почео читати.

Г. Слободан Јовановић има реч, а после њега г. Алекса Станојевић.

Слободан Јовановић. Из извештаја управног чули смо да програми још нису готови. Док се не би уверили о противном, ми ћемо радо веровати да они нису готови не с тога што се на њима с недовољно добре воље радило, него с тога што се на њима са сувише скрупулозности радило. Поводом тих програма ја бих предложио управи да, онда кад их буде спремила, сазове нарочиту конференцију, на којој би се о њима дебатовало, јер ми изгледа да се дебате таке врсте не би могле водити довољно подробно на годишњим Скупштинама. Наравно, да би се резултати конференције имали изнети пред прву идућу скупштину.

Управа је обећала да ће израдити три програма: за народну књижевност, за страну књижевност и за поуку. Односно овог последњег програма, ја се бојим да управа није поуку сувише једнострано схватила, т. ј. да не замишља под тим називом само списе из области природних наука. Јер, ево што нам је она у досадашњим колима на име поуке пружила: Камено Доба, Из науке о светлости, Књига о здрављу, Подземне Воде, Воћке и воће. Треба додати да је израда програма за поуку поверена једном нашем одличном природњаку. Ја нећу рећи да природне науке ваља са свим искључити, али налазим да нема разлога занемарити ради њих историјске и моралне науке. Ако се под поуком разуме на првом месту васпитање читалаца, онда би појму поуке много тачније одговарала на пр. једна књига о васпитању воље, или једна књига о Македонији, него така дела, истина добра, али без васпитних елемената, као што су Камено Доба и Подземне Воде.

Пре него што пређем на овогодишње коло, имам да учиним још једну напомену.

Уз своја редовна издања, Задруга је издала ове године још и Српску Књигу од г. Новаковића. Овај спис г. Новаковића није ништа друго него предлог да се установи једна централна књижара. Кад је

Задруга дала том спису места у својим издањима, она је без сумње веровала у остварљивост и оног предлога који се у њему налазио, и с тога ја бих поставио питање управи, је ли она расположена да предузме што год за остварење мисли о централној књижари? Ја не мислим да би Задруга, крај толиких својих других послова, могла узети на себе и то да заснује и руководи таку једну књижару. Али, ако не би била у стању то учинити, она би као, издавач Српске Књиге, требала да узме иницијативу за сазивање једне конференције, на којој би се г. Новаковићев предлог претресао.

Прелазећи на овогодишње коло, констатујем да је неоспорно боље од ранијих кола. Онда кад су се јавиле прве критике на рад управин, нама ван управе могло је изгледати да она намерава прекинути с издавањем старих писаца, а да од нових писаца даје у својим издањима и сувише места онима који за цело нису најпречи. Данас пак, стари писци продужују се издавати, а од нових узимају се они који стоје на вишем књижевном нивоу него Милан Јовановић, Мита Живковић, Милош Цветић, које смо, не без изненађења, сретали у ранијим издањима.

Што се тиче предговора, они су све опсежнији сваке године, и то је добро, али би било желети више једнообразности код њих. Из извештаја смо дознали да је управа саставила један општи програм за предговоре. Одобравајући тај њен поступак, ми бисмо само желели да се она при примању предговора не ограничи на то, да констатује да ли су они по програму састављени. Ваља испитати и њихову унутрашњу вредност, јер ето баш у овогодишњем колу имаће један предговор, који је без сумње по програму, кад је био примљен, али који је ипак за то један рђав, управо врло рђав предговор. Мислим овде на предговор г. Андре Гавриловића уз Лирске песме Симе Милутиновића.

Ја нећу бити тако свиреп да говорим о томе какав се критичар показао г. Гавриловић у том предговору. Рећи ћу само какав се стилист показао, јер од писаца предговора за Задругу бар се толико може

захтевати да добро пишу. Ево међу тим како пише г. Гавриловић: „Одсек књижевни од 1847. богат је и другим именима... која се зову“ (стр. V); „Предмет те сатире бејаше иронично гледање на Стратимировићево представљање силе и ботатства“ (стр. XI); „Сима и још неки... бише прогнати из Карловаца, пошто се задовољише и захтеви варварске методике ударања“ (стр. X); „И одиста свему обиљу грађе ни Симица душа не могаше дати израза“ (стр. XV); „Као што гњурач слази у море ради бисера, тако се често и читаоцу на крају какве песме Симине покаже сав дар великога песника“ (XXIX); „Имајући на уму и таку опрезност“ (XLIII). — Ја бих, господо, био врло радознао да знам шта о оваком писању мисли г. Пера Борђевић, који је написао једну теорију прозе, и г. Љ. Јовановић, који је професор књижевности на Великој Школи.

На крају да учиним два питања. Прво се тиче Исландског Рибара. Превод је тога романа био дан на преглед г. Богдану Поповићу, који је нашао да се не би могао штампати без претходне поправке. Тако сам исто мишљење дао и ја, кад је управа учинила одбору за Забавник питање, да ли би он могао Исландског Рибара примити у своја издања? Данаас, ја видим тај роман у последњем колу, али, како чујем, у поправљеном преводу. Ја немам ништа противу тога што је Исландски Рибар издан, ако му је само превод одиста поправљен, и с тога питам да ли је он, после поправке, био дат на поновни преглед свом првом прегледачу, г. Поповићу.

Узгред да поменем да би романи из сувремене књижевности требало издавати у Забавнику а не у редовним колима, где би на тај начин остало више места за класична дела. Исто тако, било би можда боље да се предговор о каквом страном писцу, као што је напр. Лоти, преведе, кад о њима постоје толике литерарне студије, него да се пише оригиналан.

Друго је питање које сам имао да учиним ово. Управа нам је обећала у својим идућим издањима и

Светле слике од Драгута Илића. Ја молим да ми се каже је ли дефинитивно решено да се оне издаду? Ако је то само једна намера од које се може одустати, управа би без сумње добро учинила да од ње одустане.

Председник. Има реч г. Алекса Станојевић.

Алекса Станојевић. Кад сам се јавио г. председнику за реч, ја нисам знао извештај управин који сам сад чуо од г. Љубе Јовановића. Јавио сам се пак зато што сам мислио да поставим нека питања управи, да објасни неке ствари које спадају у круг рада управина и да тражим неколика објашњења о самим издањима и будућем раду Српске Књижевне Задруге. Али пошто сам чуо извештај г. Јовановића, остаје ми да кажем још само неколико речи о ономе што сам мислио говорити.

Треба да кажем: да Српска Књижевна Задруга није књижара, која издаје књиге онако како јој ко понуди и која не води рачуна о томе како ће да их изда. Она у том погледу има програм који ће, како се види из неколиких напомена у извештају, бити израђен у свим детаљима, онако како се најбоље може. Ја мислим да ће он моћи одговорити ономе што се од Српске Књижевне Задруге има очекивати, тим пре што ће се тај програм прво изнети овде пред нас на дискусију. Када то буде готово, онда ће Српска Књижевна Задруга моћи да живи правим животом, имајући на уму потребе које ми од ње очекујемо.

С те стране не бих ни узимао речи да говорим, јер сам у главном нашао објашњења у извештају, коме немам шта да замерим. Имам само да кажем неколико речи о издању књига 8-ога кола.

Мило ми је што је г. Слободан Јовановић пре мене узео реч. Користећи се његовим речима: шта треба да ради Српска Књижевна Задруга, могу констатовати да је Задруга почела да исправља своје недостатке. Збор истина има право да контролише управу коју је изабрао и поверио јој старање о свима пословима Задругиним. Али, господо, мени се чини да при овом имају две ствари, на које треба обратити

пажњу. Једна је ствар литерарно питање, т. ј. питање о томе како управа Српске Књижевне Задруге приређује које издање; а друга — како се управа стара о материјалним приликама ове установе.

Чини ми се да ћу имати право, кад кажем ово: с обзиром на наше књижевне прилике и на саме нас који састављамо ову Задругу и на људе које бирамо у управу, не чини ми се да баш можемо много што шта замерати управи о литерарној страни и правцу, у коме се креће управа. Ако се баш хоће, ево шта би се могло у том погледу замерати управи: за што је, н. пр. према досадашњим издањима књига судећи, занемаривала понекога писца кога је требало издати, па није издат, а узимала некога спореднога, чија дела немају те вредности. Али и с те стране, чини ми се тешко да би ме ко год могао разуверити, да се могло радити друкчије него што је рађено.

С друге стране, баш и кад претпоставимо: да је управа, некоректно радећи, издала дело некога писца које не треба издати, шта би требало радити на овом збору? Би ли требало да управу разрешимо од дужности? — Знамо да силом ништа бити не може. С тога ми и изгледа мало чудновато оно што је г. Јовановић мало пре говорио. — Чини ми се да ће цела скупштина имати више разлога да стане на ово гледиште па да каже управи: ви сте издали нешто. Добро. Примамо. Што је било било, стоји једна чињеница, а то је, да ми имамо некакх 8 или 9 лепих књига, које, да није Књижевне Задруге, тешко да бисмо имали у оваком лепом издању и у овој маси бачених у народ!

Најпосле, господо, мислим да би било незгодно, ако би се овде стали цитирати и даље поједини изрази из предговора појединих дела која је Задруга издала. (Нека ме г. Јовановић извини, јер се лично не обраћам њему). Јер неко хоће да цитира предговоре, а други може доћи па цитирати и сам спис. И онда би се ова скупштина претворила у једну дискусију која не би имала ни краја ни конца, а којој ни место није овде, него по литерарним часописима и

дневној штампи. Ја понављам: ово је скупштина која има да прими и овери управин рад. Иначе, требало би саставити једно друштво, које ће да дискутује реченице из појединих списа. Најпоследње због једне реченице или и целе једне стране не може читав један спис изгубити вредност, па ма то било баш и по све наопако. У толико мање, кад то није случај.

С те стране ја сам задовољан литерарним радом управиним, у толико више, што знам и шта ће управа у будуће издавати и што управа неће ићи назад, него стално напред, имајући на уму задатак Српске Књижевне Задруге, задатак овога расадника српске књиге и корисних мисли.

Друго је нешто, господо, о чему скупштина више може дискутовати, што управо и треба да буде њен круг данашњег рада. То би била она материјална страна рада управина. Литерарна страна — кад смо већ усвојили овај термин — видели смо каква је. Њу, каква била да била, скупштина не може мењати. Али скупштина се може бавити овим питањима: да ли је управа у том погледу очувала интересе Српске Књижевне Задруге? Да ли се стара да прошири круг свога рада и да ли мисли још што год предузимати? Ова питања треба да су у нашој надлежности, тим пре, што је, по закону, управа и одговорна: ако би расипала и дугове правила. Ако би се опазило да управа злоупотребљава наше поверење, могла би се од ње и штета накнадити. На тој страни мислим да се треба више задржати. Шта више и сам бих имао неколико ствари да напоменем, управо неколико предлога које мислим ставити управи до знања. Али их остављам кад на то, т. ј. на предлоге, дође ред.

На послетку мислим да ћу погодити мњење и осећање свију вас, ако кажемо управи: хвала на досадњем раду око унапређења Српске Књижевне Задруге. — Предлажем збору да извештај управин, овако како је прочитан, прими, и да пређе на дневни ред.

Председник. Има реч г. Јован Томић.

Јован Томић. Господо, на првом месту имам да напоменем, а уједно да замолим управу да у ово-

годишњем извештају зборском исправи оно што је лањске године погрешно записано. Овде (у годишњем извештају за 1898. год.) изгледа да сам ја био у забуну па нисам знао шта се говори и да сам запитао предговорника и тајника: шта се говори? По ономе како је записано, моје речи немају везе, а ја сам, чини ми се, говорио потпуно логично; знао сам и шта се говори и шта ћу одговорити. Међу тим овде се не види да он лично о мени говори. Ја сам казао: да „треба надгледати рад задругиних писаца.“

Ја сам то казао у овом смислу (а то кажем и сада за то што ће то имати везе и са VIII. колом): „Кад неки писац изради неки спис, онда тај спис треба да одговара идеји Српске Књижевне Задруге; да извесна питања не може прескочити ни на који начин...“

Председник. Молим вас, господине, да прегледате на дневни ред. Реч је о извештају управе Српске Књижевне Задруге — о њеном раду за ову годину.

Јован Томић. Што се тиче издања VIII кола, ја ћу да напоменем да се има замерити литерарном одбору Књижевне Задруге, јер је он штампао дела онако како су она дошла на оцену, и како су се могла избрати. Ја сам пажљиво промотрио издања VIII кола — да ми се не би могло пребацити као лањске године — те ћу прво да напоменем: да има основа оно што је г. Јовановић казао да треба да се начини програм рада управног одбора Српске Књижевне Задруге. Она нема извесне норме или цензуре: какве ће списе узимати и како ће им предговоре писати. (Ограђујем се од тога да се мисли да се ја нудим). Написао сам пак на једну врло чудновату појаву: да један пише предговор, други исправке, а трећи — додатак. Моје је мишљење: кад неко студира писца, па напише предговор, а неко други напише примедбе, да онда нема везе у томе послу.

Има и друго нешто, на што могу обратити пажњу. Пре сам рекао о приловеткама Лазе Лазаревића да су све могле изаћи у једној књизи, па да не изнесу више од 19 табака. И ја сам се збиља уверио да сам

ово право говорио, јер су унете и неке омање ствари, а и неке недовршене, које Задруга не би требало да изда, јер је њен задатак: „У намери да потпомогне ширење одабраних дела из лепе књижевности и из опште-корисне поуке и тако да ствара књижницу за све редове народа, оснива се друштво, које ће се звати „Српска Књижевна Задруга“ са седиштем у Београду. Она ће се старати: да критички приређује издања старијих и новијих књижевника српских; да издаје одабранија дела из сувремене лепе и опште-корисне књижевности; да предњачи избором у преводу и позајмици из словенских, иностраних и класичких књижевности; да у опште потпомаже ширем развићу народне књижевности, олакшавајући издање и ширење књига свима средствима, која јој буду на расположењу.“

Ми ћемо да објаснимо: шта се хоће овим. Казали смо да на првом месту управни одборима задатак: да васпита укус код читалачког света српскога. Примам то. И кад полазим са те тачке, онда нема места свима Лазиним приповеткама, јер можемо да изгубимо слику коју смо иначе о Лази добили. Ако то питање дубље простудирамо, видећемо да Лаза није онаки какав се износи у предговору. (Прекидају га.) Молим, молим! Писац предговора казао је ово: „Пошто је у „Вертеру“ и у „Ветру“ приказао Јанка у моментима бећарскога живота, ту је хтео показати га у породици: каки је са женом, и како ту схвата и врши своје дужности. Али, остало је на почетку, и данас се не може лепо, а поуздано, ни ухватити сва његова мисао. — Ово се исто може рећи и за остале одломке: „Побратиме“, па „Секцију“, и „На село!“ С тога и немају довољно оне светлости која озарава и оживљава сваки редак, сваку реч уметнички написане ствари.“ С тога ово није требало ни да дође на овом месту.

Све ово што се рекло за његове приповетке може се рећи и за Веселиновићеве.

Како је пак Лаза био човек и врло интеллигентан, он је врло добро знао како шта треба писати. С тога

пре би се сваки могао послужити којим писцем историје књижевности, а никако овом студијом о Лази Лазаревићу.

Даље имам напоменути да је задатак Задруге да популарише, т. ј. да изда и какву популарну књигу. Ако је ишта за популарисање, онда заиста „Воће и дрвеће“ није за то; јер ево шта сам писац вели за то дело. Он вели: „Целокупно дело под овим именом (Воћке и Воће) понуђено је било још пре четири године Фонду Илије М. Коларца, али га овај није примио, и ако је стручно мишљење било повољно, за то што се нашло да би трошкови око штампања књиге и израде слика били сувише велики, и што је дело у оквиру школскога уџбеника.“ Господо, Књижевна Задруга не штампа школске уџбенике. А ако буде радила овако, нека вас не изненади и каква: Физика, Хемија и т. д. Има страна са 67 латинских имена која нису ни за сељака ни за грађанина ни за чиновника ни за учитеља. Писац је то и написао као уџбеник. Кад хоће нешто да се популарише, онда се читаоцу не сме дати ништа да он у то може сумњати. Ако му се да нешто што би га доводило у сумњу, онда то није популарисање, него стављање у искушење. Тиче се књижевног рада и овај посао. Могу да приметим да је писац овај свој спис израдио на основу књиге: *Handbuch der Obstkultur*, коју је написао Никола Гоше и на основу других страних извора. Гоше је ту књигу писао за своје ђаке, а овај опет за своје ђаке, и то је Задруга узела и штампала!

Реч је сада о Змајевим песмама. Ја сам лањске године приметио и био сам одбијен, кад сам казао: да не треба штампати све песме Змајеве, него да треба направити избор међу њима; јер их има које нису за децу, а има их неколико које су без трајне вредности. — Мање је говорено о овоме са јавне стране. Један је реферат изишао у „Бранкову Колу“ и још неки по другим листовима. Мене је збиља пријатно изненадило кад сам видео да они не раде оно што сам ја напоменуо: али у овом издању има много

што-шта што би требало изменити. Прво: што ће нам предговор? — Књига је та намењена српској деци. Змај који осећа боље него други Срби, наменио је то српској деци. Међу тим ова је штампана, као и друге књиге, писменима која нису за децу, што много отежава разумевање праве ствари. Ту се реферише: шта је употребљено а шта неупотребљено. То је са свим непотребно.

Мени се чини да у српској књижевности нема лепших мисли него у Змајевим „Булићима.“ Одбор не би нашао ништа лепше, но да је узео једну лепу песму као предговор, која би тумачила Змајеве осећаје. Међу тим то Змај није писао оним лепим језиком, него им се ту говори о редиговању песама. Ја просто не налазим томе разлога.

Друга страна је сами формат. Господо, као савновник! Онаки формат не треба у дечјој књизи. Тамо има једна маса слика. Сваки педагог казаће да ово нису предели, није вода, није дрвеће, нити ишта друго. Има маса слика које не треба дати детету да му се јављају рђаве представе. Од њих потичу јаче представе него од онога што читају. То ми се чини да је за то што је требало узети стари „Невен“ и његове слике и направити садање издање. Ево коликих има слика (показује у књизи), а слова се просто не смеју помолити у дечјој књизи. Има по 70 и неколико стихова на једној страни. У опште, цела ова књига, оваква каква је, не може одговарати ономе задатку коме је намењена. Ја напомињем, господо, да су лањске године, кад ми је забрањено говорити, моје речи рђаво протумачене, а сада напомињем да нисам тражио путем јавне речи да се оправдам. То сам оставио за сада.

Ово издање, као популарно, и начин његов одговарају потпуно модерном писању, т. ј. шири оно што је лепо и образује читалачки укусу. Ми треба да отклонимо сваку сумњу у ово и све што није задатак Српске Књижевне Задруге.

— Дакле ја предлажем: да се у будуће има у виду све ово, а одбор Српске Књижевне Задруге да

се клони од ових погрешака, кад буде Задруга издавала дечју књигу Змајевих песама, нека гледа да је изда у лепшем издању. За тај циљ може позвати кога српскога сликара и платити му коју стотину или хиљаду динара, па да се све то лепо уради. Сем тога нека Задруга не тражи никаквога посредника између деце и Змаја, него нека остане без предговора. То бих имао казати о извештају Књижевне Задруге; пошто ми је забрањено друго што год говорити, то задржавам право за другу прилику.

Председник. Има реч г. Живојин Дачић.

Ж. О. Дачић. Ја ћу се задржати на другој једној ствари.

Поред тога што су задругари у минулој години добили од Српске Књижевне Задруге седам лепих књига редовнога кола и шест књига Забавника, Задругина је управа учинила и оглед с ванредним издањима, давши задругарима Дечје песме Змајеве и Српску књигу Стојана Новаковића. Велики успех, постигнут овим двема књигама ванредног издања, показује да је управа Српске Књижевне Задруге, издајући ванредна издања, пошла правим путем, којим треба и у будуће да иде. Али у напред Задругина ће управа морати да обраћа све већу и већу пажњу ванредним издањима. Тога ради и мислим, да нећу погрешити, ако овом приликом изнесем једну мисао, о којој би управа Српске Књижевне Задруге могла промислити, па је и примити, ако нађе да је на своме месту.

Ја мислим да би у ванредним издањима Српске Књижевне Задруге требало да буду у првом реду књиге за народ.

У нас још нема књига, које би биле нарочито подешене за прост народ и ако су нам овакве књиге врло потребне. Истина је, Матица Српска издаје из задужбине Петра Коњовића „Књиге за народ“, али ове књиге тешко могу поднети за оно, чему су намењене. Пољопривредне поуке, које у засебним издањима, с времена на време, издаје наше министарство народне привреде, такођер нису за прост народ, већ за учитеље народних школа и школоване пољоприв-

вреднике. Прост народ, дакле, нема својих књига. Њих треба да му пружи Српска Књижевна Задруга у својим ванредним издањима.

Ја мислим, да управа Задругина треба да води рачуна о овоме, и поред редовних издања да поклања пажњу и ванредним издањима, и, ако нађе да су моје напомене умесне, да у издањима ове врсте у будуће редовно спрема и по коју књигу, намењену простом народу.

Председник. Има реч г. Паја Маринковић.

Паја Маринковић. Господо, мој овогодишњи говор биће само продужење мога лањскога говора. Српска Књижевна Задруга је једна установа која се сваке године развија, те је с тога потребно на овим годишњим скуповима поглавито говорити о том развиту њеном, како би се он упутио правцем, који одговара жељама свију задругара, и како би поступним развијањем Српска Књижевна Задруга успела да одговори задатку који је при оснивању себи поставила: развијање српске књижевности и што јаче упознавање масе народа са књижевношћу, одомаћивање књиге у народу.

Ове, дакле, наше дискусије ваља да буду чисто литерарне, и да имају за циљ само да правац рада, да програм ове установе што бољим начине. Тога је мњења била и управа. Ја се сећам, да је до пре неколико година на годишњим састанцима таква дискусија са свим била одсутна. Већало се готово увек о некаквим материјалним ситницама, што их је управа могла сама исправити и попунити.

Кад се пак на једном годишњем збору (пре 3 године) заподела дискусија о самом правцу, програму и књижевним делима што их Задруга издаје, управа је, и ако се баш није у свему слагала са говорницима, који су ту дебату отворили, изјавила своје задовољство и надала се од тога користи за саму установу. И заиста је и управи лакше посао за ону годину вршити, кад је на збору чула разна мишљења, жеље, планове, и оскултирала тежње задругара. По мом мишљењу та промена у духу рада саме годишње

скупштине, била је врло плодносна за Задругу. Одмах после тога изашле су извесне размирице, које немогући се довољно обелоданити на збору, пробиле су у публику и у штампу, где су савршено други вид добивале.

Сад, међутим, господо, кад су скупштине Задругине добиле већ један извештај тон и један облик врло пристојан, један од предговорника осуђује такво понашање, и налази да би боље било примити извештај о литерарном раду управе без дискусије, јер се она дела, што их управа издала „не могу појести“, па отворити дискусију о финансиском извештају Задруге, који он сматра као важнији. Ја држим, господо, да је то погрешка. Што се мене тиче ја нећу о финансиској страни ни да говорим нити ћу рачуне управине да прегледам. Ја потпуно верујем у чистоту рада тих људи, који су се жртвовали и велики део свога времена дају Књижевној Задрузи без икакве награде. Ред је да се рачуни прегледају, и њих ће прегледати стручна лица, али сам уверен да то прегледање рачуна неће дати повода никаквој дискусији.

Треба, дакле, господо, да продужимо наш литерарни разговор. Истина, овако ретко, и на кратко време састајући се, — једном годишње — ми не можемо баш сви бити исцрпни, нити потпуно претрести сва питања, која могу интересовати Задругу, али ипак, и овако на брзу руку износећи наше жеље и разна мишљења, ми дајемо прилике управи да се што боље обавести, да се програм мало по мало прошири, дотера, и тако рећи „шлифује“, и тиме ће се Задругина издања побољшавати, а Задруга све више усавршавати.

Што се мене тиче, ја овог пута имам да изјавим да сам задовољан са радом управиним. А задовољан сам јер сам приметно да она има оно што ја тражим. Ја тражим само једно од људи који тамо седе, то је: добра воља. Ми се сви знамо какви смо, знамо шта ко вреди и колико је ко способан, и према томе не можемо тражити некакве нарочите способности, кад знамо да их не можемо наћи. Ми смо познавали

способности чланова управе кад смо их на та места бирали, само онда нисмо знали хоће ли имати они добре воље за рад. Ја сам се уверио да бар већина од њих тога има. А с добром вољом се иде далеко и велике се ствари постизавају. Ако баш управа и није учинила све онако као што бих ја желео, ја је за то и не кривим. Да сам ја на њихову месту, и ја јамачно не бих одговорио њиховим очекивањима. Не може се од управе тражити да она задовољи жеље свију задругара, а најмање се може тражити, да их од један пут задовољи. Шта се може тражити, то је да прими к знању изнесена мишљења, и да о њима води извесна рачуна, па кад их и одбаци, да их с разлогом одбаци. Управа је у своме извештају довољно образложила свој рад. И ја сам задовољан оним што сам из извештаја чуо, али зато не могу бити задовољан оним, што нисам чуо, т. ј. чега у извештају нема.

У извештају стоји како се израђује план и програм задругина рада у делу српске књижевности. Ма да је то главно, то ипак није једино и најтеже. Ми знамо да је српска књижевност мала, и да су прилично видно означена дела достојна да уђу у Задругина издања. Ако би и било каквих размирица, или различитих мишљења, она би била само у незнатним детаљима (бар што се мртвих писаца тиче), али се у напред већ може знати на којим ће се писцима задругин избор зауставити. У осталом баш и све писце српске да Задруга изда, не може од туда бити штете. Са свим друкчије стоји са страном књижевношћу. Она је огромна, управо, несавладљива, а затим, у њој владају разни правци, од којих су неки рђави. Ту са избором дела за Задругина издања мора ићи много теже, па бих ја зато желео и знати: каквим је лицима тај избор поверен? Је су ли она способна, дорасла и заслужна да тај посао врше? И да ли је већ на том послу што рађено?

То су жеље и питања што их ове године пред Задругину скупштину износим.

Председник. Има реч г. Лаза Обрадовић.

Лаза Обрадовић. Господо, ја нисам чуо од председништва да је ставило на дневни ред дебату о извештају Задругину, који су господа предговорници и без тога узели у дискусију. Јер, по моме мишљењу, то је један разлог, за што је ова дебата узела незгодан правац. Незгодан правац узела је у толико, што је неки од г. г. предговорника дебатовоао о предговорима, неки су дебатовали у начелу о издањима Књижевне Задруге и бацали поглед на ранија издања, а неки су се упуштали у формалну страну самога извештаја, а то још није ни изнесено ни прочитано. Према томе је, како ја разумем, и сама дебата узела погрешан правац.

Што се тиче примедба г. г. предговорника, ја бих имао да приметим и усвојим неке као по светачне. У првome реду рећи ћу да је напомена г. Слободана Јовановића: „о делима којима би се имала да помаже наша национална идеја“, са свим на своме месту. И мени се чини да таквих дела до сада у Књижевној Задрузи није ни било. — Познато је, свима па и управи да територија Старе Србије није још од стране стручњака ни претресена. Ми имамо доста писаног о Старој Србији, али с географскога гледишта то је код свакога писца различно. То је исто и са Средачком Облашћу. Могло би се приметити Књижевној Задрузи да она треба да обрати на то мало већу пажњу. — Могло би се приметити Задрузи и о уношењу апстрактних ствари у њена издања. Ја сам и раније чинио примедбе у том правцу, а чинио сам примедбе и на поједина дела. Али из извештаја који је сада прочитан, а тако исто и из издања Задругиних од пре 2—3 године, нисам могао замерити много управи. Највише сам противан уношењу приличног броја латинских имена и у опште страних израза. На прилику: врло је незгодно читати Др. Милана Јовановића, иначе врло озбиљна писца, кад се наиђе од једном на енглески или француски израз, који није ни преведен на српски. У том погледу имало би се мало замерити.

Што се тиче ситних погрешака, ја рачунам да не би требало да се примећавају, особито кад су ситне, јер „ни једно дело не може бити без погрешака“ па ма како оно савршено било. С тога ми можемо прећи на дневни ред и примити извештај управе Српске Књижевне Задруге као добар, заблагодарити управи на труду и раду, треба да будемо задовољни са програмом који нам она износи, јер је и он добар, а у будуће ће бити још и бољи.

Алекса Станојевић. Ја сам хтео молити г. председника за реч да се објасним према ономе „којешта“ г. Томића. Ја сам казао да сам задовољан са извештајем управиним, који је г. тајник прочитао, а казао сам и то: да литерарна дискусија још није била на дневном реду, те сам с тога изјавио задовољство према управином извештају. Мислио сам, пошто се дискусијом не може много помоћи, да се остави онако како је. То није било „којешта.“ Којешта је оно: што он нас учи да не треба у Задругиним издањима употребљавати „АВСД.“ Ако би се још и то могло замерити, онда би тим пре требало Задрузи замерити на енглеским стиховима или француским текстовима и другим непотребним реченицама, него за оно АВСД. Међутим г. Томић, који не говори „којешта“, не „ополчава“ се противу тога већ само противу АВСД. Па онда, изгледа ми, да ми нећемо да се сетимо, да је та књига на коју циља г. Томић изашла, не толико иницијативом Српске Књижевне Задруге, колико иницијативом министарства народне привреде, што смо и из извештаја лањскога чули. Тим је изражен управо донекле оправдан и задовољен предлог г. Дачића: да Српска Књижевна Задруга издаје и „књиге за народ.“ Камо среће да има још таквих књига па макар какво било расположење код господа, јер би се тиме много припомогло образовању нашега народа и у томе погледу.

Овом приликом ћу да напоменем још и то: да нисам казао да треба говорити „о материјалној“ страни извештаја као о неисправној, него сам казао да треба извештај литерарни да се прими, па да обратимо

нажњу и на ову другу страну, на материјално унапређење Задруге, тј. на њено развиће, јер сам мислио да је много боље да контролишемо управу Задругину у томе погледу: како се она брине за интересе Задругине и за распрострањавање књига у народу. То сам ја подразумевао под „материјалном страном.“ Нисам, дакле, говорио о „финансиском извештају.“

Све то имам да исправим у толико. А што се тиче оних неумесних речи (ја ћу да квалификујем то као неумесно), изјављујем, да од г. Томића не може ни бити за ме увреде!

Председник. Доста! Има реч г. тајник.

М. К. Драгутиновнћ. Ја бих молио г. тајника за неколико речи. Хоћу да говорим о избору књига. Лакше је променити избор књига док је раније, него доцније, кад са свим буду готове. Ја нисам добро чуо: да ли је управа изабрала „Светле слике“ из хришћанскога доба или из српскога. (Кажу му: из хришћанскога.) Кад је реч о овоме делу и његову писцу, онда молим г. тајника да објасни збору: да ли се ту разуме неко прерађено дело или оно које није могло да издржи критику. Ја ово питање стављам због тога што ми се чини да би се ова књига могла заменити каквом поучном књигом, јер их у овоме новом колу нема. Цела поука своди се на Герасима Зелића. Мени се чини да би се ово могло заменити каквом поучном књигом која је већ спремљена а то је: класична путна писма?

Ја молим да се ово има на уму, јер се тиче једне књиге која није издржала критику и друге која је потекла од књижевника који је опробао своје перо на многим књижевним стварима и који је показао своје знање и у старој историји.

Председник. Молим вас, господо, да чујете г. тајника и да завршимо дебату о томе.

Тајник, Љуба Јовановић. Данас смо се овде састали ради претресања и критиковања управина рада, и ту су се појавила различна мишљења о самој умесности тога расправљања скупштинскога. С тога треба с управине стране да је прецизирано: како

она гледа на ту дебату и како она стоји, у том погледу, према овом скупу. Господи је познато да је од стране неких задругара на лањској скупштини и раније исказана жалост што се око литерарних питања на скупштинама дебатује мање него о новчаним, и да је управи стављено на терет: што се није она постарала и за овакве (књижевне) разговоре. И баш одазивајући се тим гласовима, управа је и саставила тако данашњи дневни ред, да је господи, која хоће да говори само о књижевним питањима (која су по њихову мишљењу најпретежнија и чиме треба данашњи збор да се бави), могуће и говорити. Управа је увек излазила на сусрет свима таким жељама, па је и данас изашла. У извештају, који се и ове као и сваке године подноси скупштини, мора се показати и видети колико једна страна управина рада, финансијска или материјална, толико и друга: литерарна. Да не би било пометње у дебати, и да не би говор о једној од тих страна био потиснут говором о другој, управа је указала могућност да се о свакој говори посебице, и олакшала посао скупштини тиме што је поделила извештај на два дела: материјални и литерарни, па је сад требало приступити претресу управине бриге о књижевним пословима. Можемо само да жалимо што то нека господа нису схватила, него су или исправљала лањски записник или дискутовала питање шта скупштина треба да ради. И кад управа хоће да прекине таку дебату, онда се то, мислим, не може назвати „забрањивањем говора.“

Управа и писци, којима се она за сарадњу обраћа, увек желе да на скупштинама буде дебате која ће их познати са потребама задругарским. Задругина се управа увек старала, било лично било преко повереника који некад говоре у име једнога, некад у име десеторице па и стотине задругара, да сазна мишљење и захтеве задругарске, и кад год су гласови о томе долазили управи, она се апсолутно увек старала да о њима води рачуна. Кад год су пак ти гласови или захтеви били на своме месту, можемо казати

да им се управа радо одазивала, колико је год могла. Не знам међу тим би ли било паметно да се управа одазове па да, као за какво „бечко издање“, потроши за саме слике у књизи „Чика-Јова српској деци“ неколико хиљада динара, као што се то данас овде на збору зажелело. Ако се потроши на израду слика само неколико стотина динара, онда се већ не може продавати књига по оно по што је сад продавата. Кад бисмо тако радили, ми бисмо свој рад на спремању Задругиних књига претворили у нешто налик на старање нашега Музеја о српској уметности или на спремање Србијина учешћа на париској изложби.

Кад се пак на скупштини с онаким ишчуђавањем говори о предговору тим дечјим песмама, морам рећи, господо, да деца знају ваздан ствари о којима ми људи канда не знамо увек. У осталом, и ми смо били деца, и кад нам је долазила до руке књига с предговором, као ова Змајева, знали смо шта је у њој било за нас а шта није за нас. Кад у других народа така дечја књига дочека десет издања, свако јој издање има предговор. Па шта ће сметати ако се у једној нашој дечјој књизи у предговору каже како се она написала и приредила? Нека се и Српској Књижевној Задрузи допусти да ради оно што се и у другом свету редовно ради. Може то, чак, бити и погрешно, али то је само потенцијална погрешка: по мишљењу једнога било би то погрешно, а по мишљењу другога може не бити. Допустите ми казати да и у управи Задругиној има људи који се занимају педагогом, и, кад је реч о оваким издањима, онда и њихова мишљења неку муку вреде.

Ну, кад се преко туђега мишљења тако олако прелази, кад се скупштинска дебата уопште окрене на оваки начин и дође до овога до чега се данас дошло, онда се не постизава оно што се хоће разговором да постигне, а то је: да се да управи директива за њен рад. Међутим ми из управе то тражимо од вас, као што тражимо од вас и моралне потпоре, како бисмо изабраним путем пошли што одлучније. То пак нама из скупштине може пружити само смишљена

критика! (Нека буде и замерака.) Да, али као што од орања Краљевића Марка није приспело ниједно зрно жита у житницу мајке Јевросиме, тако може и нека критика да никако не донесе корисних резултата. И имајте на уму да и чланови управе — бар неки, јер ја себе за то изузимам, — и многи сарадници Задругини нису увек расположени да слушају толчке замерке, па баш кад би понекад биле и тачне, кад се оне на тај начин чине. Имајте на уму па пресудите: да ли је боље да у управи Задругиној имате људе који су истина осетљиви, сувише осетљиви, према неким замеракама, али који су Задрузи врло корисни, или ће боље бити ако на њихна места дођу други, који неће толико моћи урадити за ову установу, али који ће равнодушно изаћи пред скупштине, па ма их ви не дочекивали најласкавије, који ће издржати ту буру, па сутра, кад бура престане, продужити рад по старом? Где је већа корист по Задругу? А то је, господо, једино право гледиште на ком морате бити, кад хоћете да цените понашање управино, ако се она понекад не покаже расположена да слуша замерке на скупштини, замерке понекад ситне, дакле безначајне, али такве да уносе дисармонију у оваки скуп.

Г. Слободан Јовановић истакао је данас као предмет већања остварење мисли које је изнела „Српска књига“ Новаковићева; али како се и он дохватио ситница из рада управина, није се ни речи могло до сад рећи о главној тежњи његова говора: шта би Књижевна Задруга требало да ради у реченом питању. Тако је г. Јовановић споменуо да би на место Матавуљева предговора „Исландском рибару“ могао боље доћи превод каке добре туђе расправе о Лотију. Кад би се у Матавуљев предговор загледало, видело би се да је он већим делом преведен, а једним делом изведен из познатих француских расправа о Лотију, тако да је у ствари урађено баш оно што тражи г. Јовановић. Оно он дакле није морао данас спомињати.

Кад бих и ја редом говорио о свим ситницама које су онако унесене у дебату, не би се доспело раз-

говарати о крупним стварима. С тога ћу само на по-нешто одговорити.

Мени је жао што г. Томић, озбиљан човек, изрично изјављује: да се спремао и разгледао о чему ће говорити, кад му се ипак у говору десило неколико крупних омашака. Чисто да се запитам: да ли је он имао у рукама књиге о којима говори? Он је за „Лирске песме“ С. М. Сарајлије овде казао: да је ту један човек писац предговора, други напомена а трећи додатка. То није, а баш и да јесте, то не би била крупна погрешка. (Г. Томић: није истина). Књига сведочи шта је у ствари...

Ј. Томић. Молим Вас, господине, немојте да ме утерујете у лаж!...

Ђ. Јовановић. Молим Вас, г. Томићу: није истина да су три човека радила на томе делу, него два: додатак је писао исти човек који и тумачења. Ако се добро сећам, г. Томић је лане говорио — а мислим да то и сада неће одрећи — да би све скупљене приповетке Л. Лазаревића изнеле мање него „Еписке песме“ Суботићеве...

Ј. Томић. Није, него толико исто.

Ђуба Јовановић. Добро. Примам...

Ј. Томић. Господо, ја сам то казао; али приповетке Лазине не треба издати све у Српској Књижевној Задрузи; сав онај „Додатак“ у другој књизи није требало штампати.

Ђ. Јовановић. Дакле и без додатка читаве Лазине приповетке износе 337 штампаних страна, а „Еписке Песме“ — 269; дакле за читавих 68 страна мање од Лазиних приповедака. То је господо, кад се одбије предговор. Ово је пример: са колико је пажње г. Томић узео да говори.

Ј. Томић. Али ја ту нисам рачунао ствари недовршене, а така је „Швабица“.

Ђуба Јовановић. Господо, онако како је и опште мишљење људи који знају шта је приповетка, тако и ја тврдим да је „Швабица“ једна од најлепших приповедака Лазаревићевих. А што г. Томић овако мисли, те не цени вредност ове приповетке, то је

ствар његове спреме. (Г. Томић га прекида). Молим г. Томића да ме саслуша, као што сам и ја њега саслушао. (Г. Томић одлази).

Ја, кад сам хтео говорити, нисам мислио да лично заступам...

(Вичу: То је неспоразум. Г. Томић је човек нервозан. Пређите на ствар!).

Дакле, да рекнем штогод о књизи „Воћке и Воће“. Данас је било много повике на њу од стране неке господе. Ја нећу о самој књизи говорити, пошто је она од стране компетентних лица стручно оцењена, а знам да је и Задруга то дело најпре добро промотрила и тек онда штампала. Један господин рече да је ова књига била пред Коларчевим Одбором. Збиља, пред Коларчевим Одбором било је једно слично дело али не ово. То дело које је поднесено Коларчеву Одбору било је проста прерада једнога немачкога уџбеника, а ово је дело са свим друга ствар. И довољно би било кад би та г. г. хтела да дођу у архив Задругин, па да виде разлике између Коларчева дела и Задругина. Али сумњам да би когод дошао. Споменућу узгред да су лане после скупштине Задругине, на којој се повела реч о овакој једној ствари, нека од господе добила позив да дођу у Задругу и виде својим очима све како је. На позив се одазвао само један господин, који је дошао и уверио се да је онако како сам ја казао. Друга г. г. су поверовала мојим речима и нису дошла, али г. Томић није дошао, а ево и сада продужава своје неповерење нашим уверавањима.

Ја сам се, господо, задржао мало више на овим стварима, да видите гледиште управино, онако како га ја схватам, о оваким скупштинским дискусијама.

Ја сам мислим да би много корисније било да смо се задржали на онаким питањима, која је изнео г. Слободан Јовановић, нпр. на питању о програму Задругину. Само ћу напоменути да неће бити сасвим тачно што је г. Јовановић казао: да је тек један трећи део целог програма обухватио онај израђени програм за наше српске писце. То није. Добре $\frac{2}{3}$ свих Задругиних издања, па дакле и програма (управо 71%)

чине наши писци, а остатак (у $\frac{1}{3}$) пада на остале књижевности и на поуку. Што се програма о том остатку тиче, разна друга питања потискивала су га са дневног реда, те се није на њему богзна шта урадио. Зато ћемо изићи с једним предлогом пред скупштину: да она да Управи што више могућности за рад на овом питању.

Нека су господа данас говорила о садржају само неких књига VIII кола, нпр. о „Воћкама и воћу“. Али чини ми се баш да би боље било да се нису чуле оне замерке за ABCD и за латинска имена неким воћкама. Ја сам на једном од првих скупова Задругиних рекао: да је основни задатак у правилима Задругиним пресудио: коме се она има обраћати, т. ј. казала су правила да се она има обраћати образованим редовима нашега народа. Ако се боље загледа у спискове задругарске, који се сваке године објављују уз извештаје, моћи ће се видети да су, сасвим тако, наши читаоци: људи са свршеном средњом школом, чиновници, лекари и адвокати, учитељи, свештеници, образованији трговци и земљорадници и њима слични. Ако се пак у тим списковима нађе човек који није такав, а претплатио се на књиге, он је то учинио или ради детета, или да их коме поклони или баш и за то да Задрузи помогне. Ипак и о потребама тих мање спремних читалачких редова ми морамо водити рачуна. Ја се у том погледу слажем са г. г. Обрадовићем и Дачићем да се и за широке народне редове штогод приступније изда. И ми то морамо и урадити...

М. К. Драгутиновић. Докле ће скупштина да одлаже то питање?

Председник. Молим вас, господо. Ако је скупштина вољна да се о том предлогу одлучује, ја ћу га ставити на дневни ред. Али бих вас молио, да се најпре сврши ово што је започето — извештај управин о књижевном раду у прошлој години.

Господа предговорници, неки више, неки мање, удаљавали су се од дневнога реда, али није ни чудо. У говору људи могу то да ураде, баш и кад се нај-

мање надају. Међу тим, оставивши то на страну, ви сте видели из поднесенога дневнога реда да имају још два велика управина предлога, о којима треба данас да одлучујемо. Ја ћу из говора г. г. предговорника издвојити оно што се у њима као формалан предлог износи, па да о том одлучујемо засебно и од овога што смо прочитали, т. ј. од извештаја о књижевном раду Задругину, и засебно од нарочитих предлога управиних. О новим дакле задругарским предлозима ћемо одлучивати онде где им је место. Пала су ова два нова предлога :

прво, предлог г. Слободана Јовановића : да Српска Књижевна Задруга узме иницијативу у оснивању централне књижаре или у остварењу онога што предлаже Новаковић у „Српској књизи“ ; и

друго, предлог г. Живојина О. Дачића : да Српска Књижевна Задруга узме иницијативу у издавању популарних списа за много шири круг читалаца, но што је то до сада радила.

Узгред, да одговорим г. Слободану и г. Обрадовићу на питања, која су управили на мене. Прво је питање о преводу Лотијева „Исландског Рибара“. Управо г. Слободан пита : да ли је превод остао онаки исти какав је био, кад га је он прегледао. На то могу одговорити : да је превод поправљен, као што се и из предговора може видети. Превод је дат човеку који зна и француски и српски и, пре него што је књига ушла у штампу, прегледали смо је г. Богдан Поповић и ја, па смо нашли да је целокупан превод, таки, да га Српска Књижевна Задруга може издати.

М. К. Драгутиновић. Молим г. председника да нам каже : је ли одбор био задовољан са исправкама тога превода ?

Председник. Молим вас, — г. Богдан Поповић је казао : „Не може се од старогач начинити ново“. Не може један исправљен превод бити оно исто што и превод без поправака, и у толико пије био задовољан тим преводом. — Молим г. Поповића, који је такође члан управе, да и он рекне што о овоме.

Богдан Поповић. Ја сам најпре казао да превод није добар, а доцније се, после поправака, моје мишљење могло само поштрићи. Кад се на крају крајева све сумирало, ја сам нашао: да је превод много лошији него што је био, кад смо га ја и Ви заједно прегледали. — Ја не могу никако да кажем да је тај превод добар. Наша је лектира могла добити много бољи превод са мање мукe.

Председник. Ја сам нашао да је с исправкама превод изишао много бољи него што је био први пут без њих. Управа је саслушала и мој и г. Поповића извештај о тим исправкама, па је мислила да је и г. Поповић исто тако задовољан, те је превод примила. — Још је г. Слободан критиковао предговор г. Гавриловића, и упутио питање на мене: да ли сам читао она места. Разуме се да сам их читао па, ако и налазим да нису сва та места лепа, не могу рећи ни да су сва рђава; не може све бити ни савршено. — Што се тиче „Светлих слика“, о којима су два господина говорила, ми смо и прошле године казали „да су примљене с неким ограничењем“. У осталом, то неће ни доћи у IX коло, за 1900. годину. Према томе као да нема места предлогу г. Драгутиновића: да се та књига замени другом којом књигом. Ова ствар биће поправљена, и тада ће се моћи штампати у коме доцнијем колу.

Имам да кажем још само г. Обрадовићу на његове замерке, како ове године није дата ниједна књига за унапређење националних идеја. И сам веома жалим што таквих књига немамо више, па сам о томе и прошле године говорио, али за сада не знам пута и начина како да се помогнемо. Између осталих средстава можда би једно било и то: расписати конкурс за такву врсту списа, како би се изазвала и обилатија радња на томе пољу. Само што никако не могу примити као истинито тврђење г. Обрадовића да списа те врсте није до сада било у Задругиним издањима.

Толико сам сматрао за потребно да одговорим господи која су упућивала поједина питања на мене.

Паја Маринковић. Овде могу приметити: да су и г. Љуба и г. Председник замерали г. г. предговорницима, упуштајући се у детаље. Али није било места да се одговара на сваку ситницу, а није одговорено на оно што је много замашније: шта је учињено са програмом?

Председник. Молим Вас, господине, то сам случајно пропустио. Можете ми веровати.

Још у почетку прошле године, некако одмах после лањске скупштине, у управи је приступљено томе послу и одређени су неки чланови управе да програм израде.

Како су три врсте књига у издањима Српске Књижевне Задруге, то је управа изабрала из своје средине три мала одбора, управо поверила тројици својих чланова, да се они, сваки посебице, постарају и још с по којим чланом управиним посаветују о нацртима за три програма. Један одбор — управо једнога човека — замолили смо да нам спреми за издања програм из српске књижевности — дакле ове која је нама најпреча. Другога човека замолили смо да нам спреми програм из лепе светске књижевности, а трећега — да спреми за издања програм поучне књижевности.

До сада је управи поднесен само програм издања из српске књижевности. Али се данас, на овом збору, на годишњој скупштини, ни тај један програм не може узети у претрес. То су крупне ствари, које свака за се захтевају много времена и много договарања. Данашњи збор треба, мислим, да дискутује само о правцу издања Српске Књижевне Задруге, јер тај посао и у извештају износи читаве $\frac{2}{3}$ целог рада. — У изгледу је да ћемо за кратко време имати и програм издања из поучне књижевности, а тако исто држим да ће и програм за страну литературу бити израђен.

Паја Маринковић. Врло лепо кажете кад признајете да је тај посао, програм стране литературе, прилично крупна ствар и да ће бити много теже израдити њега, но програм старе српске књижевности. И баш с тога што је страна литература

један посао, за наше прилике, готово несавладљив, то је немогуће издати један пројекат програма за какав дужи низ година, кога би се Српска Књижевна Задруга имала држати. На то ће се ипак на крају крајева морати одговорити према приликама, кад будемо имали људи који могу бити подесни за тај посао, т. ј. који ће умети да прате све оно што се већ јавило у страниј књижевности и што се буде јављало. А пошто је ово, као што већ рекох, врло тешко изградити, то од њега не може ни бити онакве практичне користи, каква се може очекивати од програма за издање Српске Литературе. С тога ја мислим да треба да будемо задовољни с оним што је урађено и да гласамо о овој другој тачки извештаја.

Председник. Прима ли скупштина извештај управин о књижевном раду у прошлој години? — (Прима). — Ако је когод противан нека изволи устати. (Сви седе).

Прелазимо на трећу тачку дневнога реда, на административни извештај. Молим да саслушате преглед имовног стања Задругина и за тим сам извештај.

Љ. Јовановић. Најпре ћу прочитати преглед стања благајне (види стр. од XLVIII до LI овога извештаја).

Молим да чујете и овај :

ИЗВЕШТАЈ

о управљању Задругом и о њеној имовини и ширењу.

На свом првом састанку у току прошле године конституисала се управа изабравши за председника г. П. П. Борђевића, за потпредседника г. Ж. Живановића, за тајника Љ. Јовановића. После тога, па до данас, била је само једна промена у крилу управину. Г. М. Ђ. Миловановић поднео је оставку на чланство у управи, и та му је оставка примљена, па је на његово место изабран г. Јанко М. Веселиновић, књижевник, члан оснивач и сарадник Задругин, који је и пре показивао љубави и интереса за напредовање ове установе.

По чл. 14. правила сад иступају из управе г. Љ. Стојановић и Љ. Јовановић; њихова места треба данас попунити избором два нова члана.

Управа је ове године имала 13 састанака, на којима је свршавала друштвене послове. Тај јој је рад често био веома отежан, што су се многи чланови у току године налазили изван Београда, те су се остали тешко могли скупљати у броју довољном за одлучивање. Стога је и број овогодишњих састанака релативно мален. Да би се овој незгоди од сад доскочило управа ће имати част изнети данас скупштини предлог.

Као што је већ наглашено у извештају о књижевном раду управни, управа је велико старање одмах после скупштине уложила да на време штампа VIII коло књига, и можемо рећи да јој је старање имало и успеха, јер је цело коло београдскога издања било готово средином декембра, те се одмах почело разашилати, тако да је већина дотле пријављених задругара у Србији добила књиге до Божића, а остали на време пријављени одмах по празнику. При овом разашилану нарочито су задужили управу својом помоћу нека г. г. повереници. Тако је г. Павле Софрић, професор у Шапцу, примио и разаслао књиге за цело Подриње, г. Станоје Миленковић, свески начелник у Обреновцу, за цео ваљевски округ, г. Јован П. Јовановић, учитељ у Крагујевцу, за округ руднички и ужички, г. Павле Вујић, наставник у Ужицу, за цео ужички округ, г. Срет. Ж. Пашић, школски надзорник у Чачку, за округ руднички, г. Милан Митровић, срески начелник у Нишу, за Прокупље, Дервен и Књажевац, г. Војин Мутавцић, адвокат у Крушевцу, за цео крушевачки округ, г. Васа Живковић, протођакон у Пожаревцу, за цео пожаревачки округ, г. Владимир Пешић, свештеник у Марковцу, за Велики Поповић, Жабаре, Рачу и Свилајнац, и још многи повереници за по једно до два места. А исту су таку помоћ указали управи, осем повереника, г. Алекса Жарковић, управник расадника у Нишу, који је књиге отпратио у Зајечар, г. Милан Б. Исаиловић, учитељ у Влади-

чину Хану, за Сурдулицу. Нека је свима топло захваљено на свему што су урадили. Само су неки задругари по неким местима где је саобраћај веома био отежан зимом добили књиге нешто доцније. Управина је жеља да се књиге од сад доврше пре прекида воденога саобраћаја, те да се свим задругарима на време предају. Управа се стара да од своје стране припомогне остварању те намере. — На жалост управину, загребачко је издање много доцније довршено од београдскога, тако да су се књиге почеле разашилати тек марта месеца. Управа је намерна исправити ову неуредност према претплатницима у Аустро-Угарској, Црној Гори и Босни и Херцеговини, тако да ће од сада сви задругари у свим крајевима добити књиге у исто доба.

После лањске скупштине завршен је дефинитиван рачун о броју задругара за VII коло, који се попео на 6952, дакле за 187 више него за шесто коло, а само за 73 мање него за до сад најповољније, пето, коло.

Још боље стојимо с одзивом овогодишњег, VIII, кола. На првом месту треба споменути знатан прираштај чланова добротвора. Њих се у току 1899. године уписало 59 нових, од којих су 31 исплатили цео свој улог а 28 дали по једну или две отплате; осем тога 3 стара добротвора измирила су и последње своје отплате, а 4 наставила отплаћивање. Од нове године пак па до данас уписан је 31 пов добротвор, а сем тога од лане уписаних добротвора петорица су измирили цео улог, а тројица предали другу трећину целога улога. Тако имамо свега од 1 јануара 1899 до данас приновљених 90 добротвора, и то 73 из Србије, 9 из Аустро-Угарске, 5 из Босне и Херцеговине и 3 из Старе Србије.

Оваки је одзив надмашио и онај с којим се Задруга подичила на лањској скупштини, а све то заједно с ранијим добротворским улозима и са уштедама од годишњих прихода учинило је да је на крају рачунске године, у осмој години Задругина живота, стална главница нарасла на 63.011.36 динара, што се већ може сматрати као поуздана новчана основа

Задругина, нарочито кад се томе дода и вредност књига у магазину која, умерено цењена, износи сама 44.512·58 дин.

На оваки племенити одзив добротворски, управа ће се за неколико недеља моћи и од своје стране одужити у неколико разашпљањем друштвене повеље свим добротворима, јер се она већ довршује у Липсци.

Као повољан знак како се данас Задруга цени управа сматра то што се све више множи број лица која миле им или поштоване покојнике уписују за добротворе Задругине. Тако од лањске скупштине уписаше за добротворе: † Живана Д. Јовановића, пешадискога капетана I класе у Крушевцу, брат Јован, благајник Народнога Позоришта; † Радована Кандића, професора у Пожаревцу, жена г-ђа Јелена Кандићка; † Драгомира Вучковића, министра војнога, као свога пређашњег команданта г. г. официри дринске дивизије; † Милована Јанковића, председника главне контроле у пенсији, жена г-ђа Анка М. Јанковићка; † Бранка Васиљевића, почаснога коњичкога пуковника, г. Љуб. Н. Христић, пуковник и аташе и отпавник Српскога посланства у Петрограду; † Константина Алексића, официра, г-ђа Милка Гргурова Алексић.

Као год број нових добротвора тако и овогодишњи број осталих задругара надмаша лањски па и све досадашње бројеве, јер износи (без добротвора) 7214 чланова, и то 4836 у Србији, а 2378 изван Србије. Кад се ови бројеви упореде с ранијим годинама, види се да се напредује и у Србији и изван Србије, и ако би се у овим другим крајевима, скупа узетим, с правом могао очекивати много јачи напредак од овога који се показује последњих година. Доста је повољно ове године и стање оснивача, јер је број према лањском порастао; али док се у Србији у напредовању држала сразмера између оснивача и улагача (35,5% оснивача од збира оснивача и улагача, према лањском 36%), дотле је изван Србије само број улагача напредовао а број оснивача остао исти

(тако да имамо 12,7% оснивача, а лане 18%). Свакојако ова последња појава не квари опште задовољство које сваки пријатељ Задругин може осећати услед општега овогодишњег задругарскога одзива.

За констатовање успеха Задругина сваке је године значајно видети и колико се добило од продаје старих кола. Тај је доходак 1898 године износио 3652 динара, а 1899 неких 7900 динара, дакле више него два пута онолико колико прве године. За овај успех велики део заслуге припада раду и посредовању Српске Штампарије у Загребу, јер је преко ње примљено више од половине добивене суме.

Још свраћамо пажњу задругарима и на овогодишње повећање готовине у злату које се види по билансу. На крају године имала је Задруга преко 2200 динара више него лане у златној готовини. Ово се постигло услед тога, што се наставило вршење лане постављенога правила: да се круне и злато размењују у сребро само по изузетку.

Што се тиче „Забавника“, материјална страна његова није така да би нас могла задовољити, али одзив на „Забавник“ није ни такав да би нас бринуо. Као што су претплатом и продајом до сад подмирени сви трошкови учињени за прву годину „Забавника“, тако смо у праву надати се да ће бити и за другу годину (1899). До сад је за тај лањски „Забавник“ издато из благајнице 10.448·94 дин., а примљено 10.429 дин., дакле више издато 19·94 дин. Томе треба додати 4.000 што још дугујемо за „Забавник“; али све ће се то измирити још у благајничким књигама неукњиженом претплатом, и ако примљеном, за тим још непокупљеном претплатом и продајом „Забавникових“ књига, од којих имамо на стоваришту неколике хиљаде примерака у вредности од неколико хиљада динара тако ће се и за другу годину саставити крај с крајем. О трећој години „Забавника“ (1900) још је рано и шта позитивно говорити.

Већ је споменуто да су и оба овогодишња ванредна издања нашла топлога одзива у читалаца. На-

ИМОВИНА

СТАЊЕ ИМОВИНЕ НА

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
У благајници:						
Сребра	18.606	68				
Аустр. круна 31 XII-98 г. 1376,95 и 31 XII 99 г. 3556,26	4.943	21				
Наполеона 31 XII-98 г. 12 ¹ / ₂ ком. и 31 XII 99 г. 23 ¹ / ₄ ком.	715	—				
Немачких марака 31-XII 98 г. 30 комада	37	50				
Руских рубаља златних 31-XII 98 год. 5 комада	20	—				
Турских лира 31 XII 99 г 1 ком. .	22	—	24.344	39		
У хартијама од вредности:						
Акција Српског Бродарског Дру- штва 20 ком.	2.000	—				
2 ⁰ / ₀ српск. државн. лозова 111 ком.	10.275	15	12.275	15		
У новчаним заводима:						
У Београдској Задрузи у злату .	2.490	70				
» Београдској Задрузи у сребру .	6.549	80				
» Управи Фондова у злату	3.107	20				
» Управи Фондова у сребру	23.300	—				
» Управи Фондова за фонд † др-а Б. С. Ђорђевића у сребру. . . .	1.554	20				
» Ваљевској Задрузи за фонд поца Михалаћа	1 000	—	38.001	90		
У покретностима:						
Намештај по одбитку 10 ⁰ / ₀	1.035	45				
Библиотека	2.050	63				
Магазин књига у Београду	38.181	50				
Магазин књига у Загребу	3 245	—	44.512	58		
У дужника:						
У Српске Штампариије у Загребу .	2.821	68				
У Пахера и Кића у Мостару . . .	864	—				
У разних дужника	2 594	35	6 280	03	125.414	05
			Динара . . .		125.414	05

ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1899. Г.

ДУГ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
Стална главница:						
Од 31-ХИ-98 године	52.968	29				
» овогодишњих добротвора	6.590	—				
Од овогодишњих 5 ⁰ / ₀ од потрошног капитала	3.453	07	63.011	36		
Фондови:						
† попа Михалаћа	1 000	—				
† д-ра Ђ. С. Борђевића	1.554	20				
Игумана Филарета Петровића	1.000	—	3.554	20		
Повереници:						
Државна Штампарија	20.721	40				
Повереници	192	—	20.913	40	87.478	96
Остатак потрошног капитала за пренос у 1900. год.					37.935	09
					Динара .	125.414 05

ПРИМАЊЕ

СТАЊЕ БЛАГАЈНИЦЕ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
Салдо остатка од 31. XII. 1898 г.			18.282	94		
Од добротвора: 1 200, 30 150, 3 100 31 50, 1 20 и 2 10 дин.	6.590	—				
Од I кола: 93 по 6, 12 по 7 и 5 по 10 д. Од II кола: 90 по 6, 12 по 7 и 4 по 10 дин.	692	—				
Од III кола: 87 по 6, 11 по 7 и 7 по 10 дин.	664	—				
Од IV кола: 83 по 6, 11 по 7 и 8 по 10 дин.	669	—				
Од V кола: 83 по 6, 11 по 7 и 8 по 10 дин.	655	—				
Од VI кола: 79 по 6, 6 по 7 и 19 по 10 дин.	706	—				
Од VII кола: 100 по 6, 5 по 7 и 36 по 10 дин.	995	—				
Од VIII кола: 2724 по 6, 2 по 7 и 1176 по 10 дин.	28.118	—				
Од IX кола: 2647 по 6 и 1291 по 10 д. Од X кола: 1 по 10 дин.	28.792	—				
» ранијих кола, прудат. у Загребу	10	—				
Од »Забавника« 1898. год.: 459 по 4 и 1 од 7 дин.	3.254	64				
Од »Забавника« 1899. год.: 2219 по 4 и 13 по 7 дин.	1.843	—				
Од »Забавника« 1900 год. 274 по 4 д. Од »Забавникових књига«	8.967	—				
» разне продаје	1.096	—				
» ажије	165	—				
» интереса на уложени новац	263	75				
» Беогр. Задруге за фонд Б. С. Борђевића	230	57				
Од отплата по повереничким рач. » наплате старог дуга	806	80				
» Беогр. Задруге подигнуто	1.554	20				
» књиге, »Чика Јова српској деци« » ванредна прихода	3.039	30				
	7.395	—				
	12.910	—				
	978	50				
	3.204	64	113599	40	131.882	34
			Динара .		131.882	34

31. децембра 1899. год.
у Београду.

Благајник
Јов. Д. Јовановић с. р
Чланови
В. Бакић с. р.

Овај рачун имовине и овај рачун стања благајнице Српске Књижевне
нашли смо да је у

26. априла 1899. год.
у Београду.

НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1899. Г.

ИЗДАВАЊЕ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
За библиотеку	796	68				
» коричење »Забавника« 1898 г. .	217	05				
» » » 1899 г. .	826	50				
» » Забавникових књига .	2.046	75				
» » књига VII кола .	14.283	60				
» » » ранијих кола . .	770	15				
» експедовање »Забавника« 1898 г.	441	75				
» » » 1899 г.	948	09				
» » књига VII кола . .	3.683	51				
» » књига ранијих кола	434	81				
» хонорар писц. и прев. VI кола	180	—				
» » » » VII »	4.242	—				
» » » » VIII »	2.765	—				
» » превод. »Забавн.« 1899 г.	2.445	—				
» штампу и харт. »Забав.« 1898 г.	2.772	40				
» » » » 1899 г.	3.759	50				
» » » » књига VI кола	9.458	20				
» » » » VII »	19.279	10				
» » » » VIII »	178	84				
» огрев и канцелариј. трошкове .	362	10				
» станарину	2.523	45				
» намештај	338	50				
» попутнину	464	20				
» проценат повереницима	983	43				
» » комисионарима	274	14				
» поштарину	648	80				
» награде особља	8.054	60				
» формуларе и циркуларе	1.014	—				
» враћен новац за израв. повер. рач.	1.437	—				
Упр. Фонд. за фонд Б. С. Ђорђевића	1.554	20				
Управи Фондова уложено	19.001	20				
Беогр. Задрузи уложено	597	20				
За књигу »Чика Јова српској деци«	2.235	55				
» ванредне расходе	227	10	109244	40		
Салдо за 1. I. 1900. године			22637	94		
			Динара .		131.882	34

Тајник

Љубомир Јовановић с. р.

Председник

П. П. Ђорђевић с. р.

у управе

Свет. Радовановић с. р.

Задруге прегледали смо, сравнили га са књигама и документима и на свему тачан и исправан.

Прегледачи рачуна :

Милут. Ј. Марковић с. р. Урош Благојевић с. р.

рочито треба захвалити г. г. учитељима народних школа у Србији што су, било на позив управин, било сами, настали да Чика Јовина књига допре у руке српској деци и по најудаљенијим крајевима. Књига је штампана у десет хиљада примерака, од којих је до сад раширено 7.511 комада великом већином по Србији.

Новаковићева је књига штампана у мањем броју примерака: 2500, јер јој је предмет таки, да се она намењује само оним просвећенијим редовима српским којима је на срцу старање о добру народном. Ти су кругови и прихватили издање, те оно већ сад показује готов успех. Трошкови су сви исплаћени и још је унесен у благајницу знатан вишак чисте добити. Томе треба додати оно што ће се добити колико од осталих распродатих примерака толико од оних који су још на стоваришту.

У оба ова ванредна издања уложила је управа из имовине Српске Књижевне Задруге новац потребан за исплату штампе, хартије и повеза (коричења) сваког од њих, уговоривши с писцима да ће се од прихода најпре наплатити ти издаци, а сав чист остаток поделити на пишчев онорар и на Задругине трошкове за администрацију и разашилбање књига. Тим је с једне стране Задруга добила унапред највише јемства да јој ова ванредна издања неће оптеретити њене редовне дохотке и издатке, а с друге је стране писцима сачуван праведан део у већој добити, ако чедо њихове душе и ума нађе повољан одзив у читаоца. Извршени је оглед до сад показао да је учињен на корист и једне и друге стране.

Задруга је у току ове године имала и губитака које јој је смрт нанела. Тако јој је уграбила др. Л. Димитријевића, окружног физика у Смедереву, који је у Задрузи, одмах пошто се скупила, основао прву задужбину предавши јој на име свога оца основани „Фонд попа Михалаћа“; смрт је уграбила Јована Ђорђевића, пређашњег министра просвете и професора велике школе у пенсији, једнога од седамнаесторице основалаца наше Задруге, члана добротвора и

сарадника; уграбила је чланове добротворе: Јована Ристића, пређашњег краљевскога намесника, браћу Димитрија и Светозара Стаменковића, трговце београдске, Регину Јелишеву, учитељицу у Београду, архимандрита Нићифора Дучића. Смрт је уграбила Задругина књижевнога радника, Владу Јовановића, професора у пенсији, уграбила је заузимљиве поверенике: Јанићија Путниковића, свештеника у Коларима, и Михаила Милошевића, срескога начелника у Великом Градишту. Управа моли скупштину да устајањем одамо пошту покојницима и да речемо: Вечан им спомен међу задругарима и свим Србима. (Скупштина устаје и одазива се: Вечан им спомен).

Председник. Молим вас, господо, чули сте извештај управы о прегледу рачуна. Чули сте и извештај административни за прошлу годину. Питам скупштину: је ли задовољна прочитаним извештајем, одобрава ли показани преглед рачуна за прошлу годину, и даје ли разрешницу управи за вођење материјалне стране Задругиних послова? — (Прима се.)

Је ли ко противан да се управи да разрешница за материјалну страну Задругина рада у прошлој години? — (Није.)

Сад прелазимо на пету тачку дневнога реда.

По „Правилима“ предвиђено је: да се она г. г. повереници, који се нарочито буду показали вредни у прикупљању што већег броја чланова, одликују нарочитим скупштинским признањем или и избором за чланове добротворе, т. ј. да им се једном за свагда, као и осталим добротворима, призна право да добивају издања Задругина, повеље и т. д. Молим г. тајника, да о томе прочита формулисан предлог скупштини

Љуба Јовановић. Чита: Према чл. 17. друштвених правила управа има част предложити скупштини да прогласи за чланове добротворе у име нарочитога признања ову господу: Јована Воркапића, катихету у Петрињи, који је за 5 година скупио 201 задругара; Љубомира Јојића, учитеља у Широту, који је за 4 године скупио 300 задругара; Петра Бојо-

вића, потпуковника у Зајечару, који је за 2 године нашао преко 300 чланова и купаца.

Исто тако управи је част предложити скупштини да по чл. 17 правила изјави своје признање овој господи повереницима који раде успешно више или мање година : Благоју Тодоровићу, секретару министарства нар. привреде, који је за 6 година уписао 224 задругара; Борђу Стојановићу, начелнику среском у Шапцу, који је за 3 године скупио 195 задругара; Јовану Алексићу, марвеном лекару у Митровици (сада у Пешти), који је за 2 године скупио 125 задругара; Љубомиру Јанковићу, поштару у Београду, који је за 4 године скупио 168 задругара; Михаилу Драголовићу пароху у Задру, који је за 6 година скупио 177 задругара; Светозару Томићу, чиновнику железничке дирекције, који је за 4 године скупио 174 задругара; Светолику Нешићу, ср. писару у Јагодини, који је за 4 године уписао 181 задругара; Стевану Жекићу, учитељу у Ст. Бечеју, који је за 8 година уписао 190 задругара; Стевану Калемберу, трговцу у Каменици, који је за 8 година уписао 217 задругара, и Филипу Мијатовићу, свештенику у Гучи, који је за 3 године уписао 175 задругара.

На исти је начин управи част да скупштини предложи да изјави захвалност и оној г. г. повереницима који су, због свога заузимања за напредак Задругин, на ранијим скупштинама проглашени за добротвори а који су и ове године остали заузимљиви у прибирању Задругиних доходака: Васи Живковићу, протођакону у Пожаревцу, Васи Николајевићу, проту у Иригу, Васи Симићу, учитељу у Паланци, Вељи Павловићу, учитељу у Јагодини, Вељку Константиновићу, учитељу у Панчеву, Вељку Радојевићу, трговцу у Херцег-Новом, Владимиру Ђорђевићу, професору у Краљеву, Душану Поповићу, учитељу у Руми, Павлу Софрићу, професору у Шапцу, Паји Марковићу Адамову, професору у Карловцима, Сави Омчикусу, трговцу у Книну, Савку Филиповићу, учитељу у Миоковцима, Светозару Брашовану, учитељу у Вршцу, Светолику Краљевачком, књиговођи у Врању, Српском

девојачком друштву у Вел. Кикинди, Стевану Благојевићу, благајнику штедионице у Шиду, Стевану Страјинићу, тајнику српске црквене општине у Осеку, Тадији Костићу, свештенику у Горњем Милановцу, и Тихомиљу Остојићу, професору у Новом Саду.

Председник. Прима ли скупштина да се именованој господи повереницима призна добротворско право, искаже јавно признање и изјави захвалност на труду око унапређења Задругиних интереса? — (Прима.)

Господо, сад је на реду тачка шеста: избор два члана управе.

По реду којим се бирају престали су бити чланови управе, ако их скупштина на ново не би изабрала, г. г.: Љубомир Јовановић и Љубомир Стојановић. — (Вичу: нека остану иста господа).

Молим вас, господо, како мисли скупштина да се ово питање реши? Мислите ли гласањем или на други који начин да се изврши избор? — (Чује се: нека остану исти!)

Предложено је да у управу Српске Књижевне Задруге од сада опет уђу и у њој буду и за нових пет година: г. г. Љубомир Стојановић и Љубомир Јовановић. — Прима ли скупштина ово? — (Прима.) — Је ли ко противан? — (Није.)

Прелазимо на тачку седму: избор прегледача рачуна за ову годину. За прошлу годину били су изабрани г. г. Милутин Марковић и Урош Благојевић. Жели ли когод да се та лица промене или да остану и даље? — (Кажу: то је један терет. Треба их замолити да и даље остану).

Има реч г. Љуба Јоксимовић.

Љуба Јоксимовић. Ја хоћу за прегледаче г. г. Ацу Станојевића и Јована Томића.

Председник. Господо, прима ли скупштина да остану исти прегледачи рачуна? — (Прима се.)
Оглашујем да је примљено.

Остаје још осма тачка дневнога реда. То су предлози које управа скупштини подноси, али које ова треба да прими са $\frac{2}{3}$ гласова.

Тајник г. Јовановић има реч.

Љуба Јовановић. И ако је готово доцкан, молим господу да буду вољна још мало времена по-светити нашем данашњем раду и да саслушају предлоге које ћемо ми овде изнети. Трудићемо се да будемо што је могуће краћи. Први наш предлог гласи:

ПРЕДЛОГ

Управе Српске Књижевне Задруге седмој задругарској скупштини.

Из разлога изнесених у извештају управину, управа има част предложити скупштини ову одлуку: да се поред чланова управе на скупштини бирају и пет њихових заменика, који ће се позивати на управине састанке место чланова спречених да лично дођу; — и

да се такав избор заменика изврши одлуком скупштинском још ове године као привремени оглед, па да се према добивеном искуству одредба о томе унесе и у друштвена правила.

Председник. Господо. Давнашње искуство је показало да су такви заменици у сваком одбору од користи. Њих имају и друга друштва. Али, да не бисмо одмах морали мењати „Правила.“ јер би измене требало подносити власти на одобрење, да узмемо то само као један оглед управин за ову годину. — Прима ли скупштина овај предлог? Оставља ли управи да она избере пет заменика за ове чланове, који у случају болести или иначе не би могли доћи на позив управин на њене састанке?

Паја Маринковић. Ако управа има списак ове петорице, нека нам га прочита.

Председник. Ми смо мислили да се може, ако налазите да треба, избор извршити и овде у скупштини, и нисмо спремали никакве листе. Остаје скупштини: да она или остави избор управи или између себе да предложи кога. Али може бити и незгодно да се одмах овде бира свих пет заменика; ево из којих разлога: 1.) може случајно неко не бити овде, те га се не

сећамо, а радо би се примио тога посла, а 2.) може бити изабран и неко ко случајно сада није члан Задругин. Зато би било боље ако скупштина остави управи да она према потреби избере петорицу, с тим да нова скупштина, до године, потврди тај избор.

Има реч г. Трифковић.

Марко Трифковић. Слажем се с вама, само имам да напоменем или упитам: да ли може бити овде тај који би хтео да буде изабран, а није члан Задругин? На послетку, требало би му оставити довољно времена па да се упише. Ја не бих био расположен, а можда ће се наћи још когод који не би био расположен према томе: да се у управу бирају људи који нису чланови.

Председник. Молим Вас, господине, да се разумемо. Члан је Задругин само онај, који је платио чланарину за годину у којој смо. Може неко 8 година бити члан, а за девету ако није на време положио члански улог — тај није члан. Друго је и то: што се овде можда нећемо сетити оних људи који би се избора примили кад би били изабрани, јер данас нису ту. Ја нпр. поуздано знам за једнога човека, да би се избора примио, али сада није овде.

То нека буде као један оглед: да управа у случају, кад јој се укаже потреба у току године, може изабрати заменика коме члану свом. Дакле: прима ли ово скупштина? — (Прима).

Љуба Јовановић. Молим вас, сад је на реду друго што вам предлаже управа:

ПРЕДЛОГ

Управе Српске Књижевне Задруге седмој годишњој скупштини задругарској.

Како је искуство доказало потребу да се у неким местима на место управиних повереника, а негде и поред повереника, поставе нарочити продавци који као награду не би имали права и одликовања досадашњих повереника, него нарочити новчани добитак, управа има част предложити скупштини ову одлуку:

да управа може према месној потреби постављати на место повереника нарочите продавце који ће за свој труд имати нарочити проценат од наплаћенога новца,

и да се така постављења могу ове године учинити на име огледа привременога, па да се према добивеном искуству одредба о томе унесе и у друштвена правила.

Да кажем још нешто за што се ово ради. Повереници су у ствари и створили Српску Књижевну Задругу. Овај број чланова од 7600 — дело је повереника; они су све то урадили са великим самопрегоревањем, али и са великом чашћу за себе. То су људи којима треба сачувати одликовање повереничко међу осталим задругарима. Али има људи којима није стало до одликовања али је стало до процента од сакупљенога новца, и који би много заузимљивије а и правилније радили, кад би им се тај рад пристојно платио. Таквих људи има у многим местима. Како сада стоји, они, као повереници, задржавају права повереничка, али хоће и да им се плати за труд, па бива да се и сами наплате, те је то једна незгода, којој хоћемо да доскочимо овим предлогом.

Председник. Прима ли скупштина овај предлог о постављању непосредних продаваца Српске Књижевне Задруге? (Прима.)

Благоје Недић. Хоћу да изнесем један предлог. Мислио сам поводом овога да говорим, па ако је ствар свршена, онда нека се не говори. Хтео сам у начелу говорити о овоме предлогу: како је пао у незгодно време. Ја се бојим да овај нови предлог не направи забуну код наших повереника у Србији. Јер ако се некимма буде давала та новчана награда, онда се бојим да не снадне повереничко пожртвовање за Задругу. Моје је мишљење да управа треба да учини покушај у томе, па тек онда да се изнесе као предлог, јер се бојим да се не добије у том погледу резултат који управа није очекивала. Нарочито ће бити несрећа, ако има неколико повереника у једном

месту, јер ће међу њима да се изроди суревњивост, што би нам свакако стварало незгоде. Моје је мишљење да путем хонорара не примамљујемо поверенике. Ко мисли да заслужује српска књига да се за њу заузима, нека то и даље ради, а ко не — не треба га митити.

Председник. Молим вас, господо, што је овај предлог изнесен била је прека потреба, јер управа иначе не би с оваквим предлогом ни излазила пред вас. За то вам могу навести један случај. У једном већем српском месту изван краљевине није било могуће наћи повереника, као што је то по Србији и по другим крајевима српским. На тај начин, ми бисмо у једном од најглавнијих места у тој покрајини остали без повереника и без могућности да Задругина издања и у те крајеве раширимо. Међутим је то место у коме је Задруга још од самога почетка имала приличан број чланова, али их је купио човек који је трговац и који хоће на свему да заради. С тим је трговцем имала Задруга велике муке и невоље. Ни данас нису рачуни с њиме пречишћени. Кад је њега оставила, није могла наћи другога повереника, него опет трговца који не може да ради без процента књижарског.

Паја Маринковић. Бојазан не може бити сметња да се нешто не учини. Управа и није показала са свим потпуну сигурност у томе; ја сам бар тако разумео. Она има да нам изнесе тешкоће које јој отежавају рад. Те су тешкоће у овоме: што је Задрузи потребно да се њене књиге растурају у што већем броју. Г. Стојан Новаковић и други људи, који су оснивали ову Задругу, нису се сетили да треба да одреде тачну границу између књижара и повереника. Уопште ја мислим да ово неће штетно утицати на Задругу и да га треба управи одобрити, тим пре што она ово узима као оглед за ову годину. Ако се пак покаже да утиче штетно, онда збор нека реши: да се то не одобрава.

Љуба Јовановић. Управа је рада да ти неки људи не буду повереници, него продавци који ништа заједничко немају с повереницима. Има људи

којима није стало до повереништва, него који хоће да гледају у томе послу своје личне интересе, што им ми до сада нисмо могли одобравати. У пређашњег повереника Пахера и Кисића књижара у Мостару Задруга има и сада на дугу 864 динара, и има већ две или три године како не можемо да наплатимо те рачуне. Па и са многим другим књижарима имали смо таквих неприлика. Људи су навикли да раде за зараду а не за почасти. С тога, ако ми имамо интереса да им то дамо, онда да им дамо. Они, дакле, неће бити што и повереници, и неће имати повереничких права, него ће бити људи, трговци, који ће радити за награду.

Председник. Разуме се да ће се управа старати да такве људе поставља само у местима где нема повереника, или ако их и где има, али недовољно.

Лаза Обрадовић. Ја сам хтео да напоменем још само неколико речи. Мени је пало у очи да је ово у неколико тачно и да је оправдана бојазан г. Недића: да ће у местима где има и повереника и таквих књижара, утицати једно на друго врло незгодно, те налазим да би врло умесно било да се продавци постављају само у оним местима, где нема повереника, или и ако их има, онда управа нарочитим писмом нека на то обрати пажњу г. г. повереницима.

Председник. Управа ће обратити пажњу на напомене које су сад учињене, а скупштина је већ управин предлог примила. Има реч г. Станојевић.

Алекса Станојевић. Извините, господо, време је кратко, али ја ћу укратко да изнесем предлоге које сам споменуо.

Из овога извештаја, који имамо у рукама, видимо једну ствар која може да заинтересује људе, а нарочито нас, који, изгледа, да се баш бринемо о „материјалној“ страни задругиној и о њену напретку. Та је ствар, коју мислим споменути, потекла отуда, што се из извештаја виде они грдно велики издаци на штампање књига, а што би се, како ми се чини, решавајући ову ствар на други начин, могло уштедети. Изгледа ми да Задруга, развијајући се овако како је

почела, треба да обрати пажњу на ово, као на први услов за могућност остварења свога великог задатка, а то је: да престане штампати своја издања по приватним штампаријама, па и у државној, издајући им знатне суме новаца, на штету своје касе па и саме српске књиге. — Далеко сам од тога да будим Државну Штампарију, јер је то једина установа која се може назвати штампаријом, а других и нема. (Оно што их има то нису штампарије!) Велика је то невоља имати посла са штампарима: или књига не буде готова кад треба, или не буде онаква каква треба да је и т. д., а сем тога цифра или сума, која им се издаје, увек је велика. С тога сам ја спремио предлог, или сам мислио да изнесем збору: да на неки начин стави у дужност управи Књижевне Задруге, да се постара да ова сума од 19279 дин. за седмо коло и за Забавник седмога кола (те податке имам у рукама) остаје на неки начин самој Задрузи, јер, по моме мишљењу, ово није добро. Ја бих желео да чујем: да ли ова цифра није већа у осмом колу, особито због „Дечјих Песама“ и Новаковићеве „Српске књиге“.

Председник. Биће око 45.000.

Алекса Станојевић. Ја мислим да се може постићи много више, ако се за њу у место оваквих издаака купи једна штампарија. Корист од овога била би много већа но да се те књиге штампају по другим штампаријама. Истина ово питање стоји у вези са другим питањем: где би се све ово сместило. Али мени се чини да се све ово може врло лако решити кад се узме у рачун и то: да Задруга не лута тражећи штампарије на другим местима, него да је има у својој кући, у којој може да контролише на сто начина цео рад. То је мој предлог. Молим скупштину да га прими ако нађе за умесно.

Председник. Има реч г. Лаза Обрадовић.

Лаза Обрадовић. И мени су некад падале у очи оволике цифре за издања Књижевне Задруге. Пристао бих чак уз предлог г. Станојевића. Али кад је на једној скупштини изнесено, шта на пр.

вреде корице једнога кола, или рецимо само једне књиге и т. д. уверио сам се да не може бити друкчије. Што те цифре расту разлог је тај, што се и број чланова непрестано повећава. — Што се тиче куповања штампарије, налазим да би било штетно, јер би Задруга имала много више трошкова.

Живојин О. Дачић. Ја мислим рећи нешто и о самој Задругиној експедицији. Ја мислим да се Задруга много штети због доста осетних поштанских такса. Ми видимо да су многе друге корпорације које имају много мање заслуга од Српске Књижевне Задруге, ослобођене од поштанских такса. Не би ли било на своме месту: да се управа постара да онамо где буде требало изради да и Српска Књижевна Задруга ужива ма какву повластицу у томе погледу, јер и иначе не ужива никакву материјалну помоћ.

Председник. Господо, до сада су била два предлога. . . . Има реч г. Јоксимовић.

Љуба Јоксимовић. Кад сам се јавио сада за реч, значило би да ће да буде и пети, али то није. — По члану 21. или 22. „Правила“ стоји: да треба на 30 дана раније поднети предлоге управи.

Председник. Молим вас, господо, Правила гласе: „Предлози за скупштину редовно се подносе управи за тридесет дана пре скупштине, и управа их на дневни ред ставља. Преко овога правила на самој скупштини учињени предлози примиће се на претрес само онда, ако тако одлучи две трећине присутних чланова“. Према томе, и на самој Скупштини се могу предлози подносити.

Љуба Јоксимовић. То би било да није већ прешло 12 часова.

Љуба Јовановић. Ја мислим да би одлуку о поднесеним предлозима требало донети у облику резолуције.

Паја Маринковић. Овде су данас пала два предлога управи. Управа, у колико је мени познато, већ се о њима бави и има још нешто да раз-

ради, па ће узети иницијативу и изнети идућем збору на претрес. А ови су предлози потекли од господе, која нису довољно извештена да се на томе радило, јер се то радило на много широј основи.

Љуба Јовановић. Могли би се ови предлози, као оно у Скупштини што се посланички предлози упућују „влади на призрење“, препоручити управи да се о њима бави.

Алекса Станојевић. Ја сам свој предлог формулисао јасно, баш на основу чланова и статута; јер хоћу да управа ове две ствари добро простудира. (Граја).

Председник. Молим вас, господо, да би се прекинула дебата, ја ћу овако радити: износићу један по један предлог, а скупштина нека решава о њима.

Ст. Ловчевић. Могла би се узети сва четири предлога као жеља збора, па да се упуте управи, да о њима размисли.

Председник. Може бити и тако. Примају ли се, дакле, изнесени предлози као жеље ове скупштине, и да се упуте управи да их она оствари? — (Примају се).

Дневни је ред исцрпен. Захваљујем господи на лепој пажњи и оглашујем да је скупштина затворена.

(Скупштина је трајала до половине првога часа по подне.)

На скупштини су били:

Добротвори: г.г. Антоније Пантовић, Аца Станојевић, Благоје Недић, Драгомир Јанковић, Живан Живановић, Јанаћ Јанковић, Јоца Ж. Јовановић, Љуба Јовановић, Љуба Стојановић, Милан Арсенијевић, Милутин Драгутиновић, представник општине града Београда, Пера П. Борђевић, представник дружине „Побратимства“, Радован Кошутић, Светозар Видаковић, Стеван Сремац, Урош Благојевић и Хенрик Лилер.

Оснивачи: г.г. Алекса Станојевић, Андра Гавриловић, Богдан Поповић, Др. Божа Банковић, Божидар Прокић, Борисав Тодоровић, Др. Војислав Бакић, Гаврило Јовановић, представник дружине „Даничића“, Димитрије Довијанић, Драгољуб Јовановић, Душан Л. Вокић, Др. Бока Николић, Живојин М. Симић, Јанко Веселиновић, Јелена Ј. Димитријевића, Јеленко Михаиловић, Јеремија Станојевић, Јован Бадемлић, Јован То-

мић, Лаза Ј. Обрадовић, Љуб. М. Давидовић, Др. Манојло Смиљанић, Марко Трифковић, Милан Ђ. Милијашевић, Милан Убавкић, Миленко Вукићевић, Миливоје Ј. Поповић, Михаило Марковић, Михаило Михайлович — Тричковић, Момчило Иванић, Никола Врсаловић, Павле Маринковић, Павле Поповић, Петар С. Павловић, Риста Одавић, Светислав Ст. Симић, Светолик Поповић, Др. Светолик Радовановић, Сима Јеротић, Слободан Јовановић и Стеван Ловчевић.

Повереници: г.г. Васа Костић, Васа Петровић, Живојин О. Дачић, Јосиф Цвијовић, Лепосава Николићева, Љуба Јанковић, Љуба Јоксимовић, Милорад М. Полић, Мирко Поповић, Михаило Грујичић, Михаило Миленковић, Светозар Томић, Станиша Станишић и Стеван Ђорђевић.

Од новина биле су заступљене »Београдске Новине« и »Вечерње Новости«.

ИМЕНИК

ЧЛАНОВА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

ДОБРОТВОРИ

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ СРБИЈЕ АЛЕКСАНДАР I.

ЊЕГОВО ВИСОЧАСТВО КЊАЗ НАСЛЕДНИК ЦРНЕ ГОРЕ ДАНИЛО

I.

Добротвори који су уплатили цео улог:

Уписали се 1892 године.

3. † генерал Коста Протић, краљевски намесник —
Београд 150 д.
4. Г. Милош В. Валожић, књижар — Београд 150 д.
5. † Јован Ристић, краљ. намесник у пензији — Београд 150 д.
6. Г. Андра Николић, члан Држ. Сав. у пензији — Београд 150 д.
7. † Архимандрит Нићифор Дучић — Београд 150 д.
8. † др. Лаза Ђ. Докић, председник Државнога Савета
— Београд 150 д.
9. Г-ђа Мица Косте Протића — Београд 150 д.
10. Г. Сава М. Новаковић, трговац — Беч 150 к.
11. Г. Филип Р. Вујић, књиг. Упр. Монопола — Београд 150 д.
12. Г. Живојин П. Симић, професор — Београд 150 д.
13. Г. др. Лаза Илић, окр. лекар у пензији — Зајечар 150 д.
14. Г. Милутин Ј. Марковић, пређ. члан Касационога
Суда — Београд 150 д.
15. Главни Школски Одбор — Београд 150 д.
16. Генерал г. Јован Мишковић, министар војни у пензији
— Београд 150 д.

17. Г. Драгутин Плајел, директор у пензији — Београд 150 д.
18. Г. др. Владан Ђорђевић, председник министарскога савета — Београд 150 д.
19. Г. Јосиф Чечелски, апотекар — Пожаревац 150 д.
20. Г. Вељко Ђ. Рајковић, председник првостепеног суда у пензији — Крагујевац 150 д.
21. Његово Преосвештенство Епископ Жички Господин Сава — Чачак 150 д.
22. Г. Г. Кнежевић и Радовановић, трговци — Краљево 150 д.
23. Г. Сава Ж. Обрадовић, трговац — В. Градиште . . . 150 д.
24. Г. Г. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Београд 150 д.
25. † др. Љубомир Радивојевић — Каменица 150 в.
26. Срез Јадрански Округа Подринскога 150 д.
27. Срез Ресавски Округа Моравскога 150 д.
28. Бенерал г. Сава Грујић, пређашњи председник министарскога савета — Београд 150 д.
29. Његово Високопреосвештенство г. Хаџи Сава Косановић, сарајевски митрополит у оставци — Уцињ 150 д.
30. Срез Јасенички Округа Подунавскога 300 д.
31. Г. др. Тоша Недељковић, адвокат — Земун 150 д.
32. Г. Г. Браћа Малићи, трговци — Босанска Градишка 150 д.
33. Г. Никола П. Пашић, пређ. председник министарскога савета — Београд 150 д.
34. Г. Сима Р. Обрадовић, трговац — Београд 150 д.
35. Г. Драгомир Петра Арамбашића — Београд 150 д.
36. Г. др. Илија Вучетић, адвокат — Нови Сад 150 к.
37. Г. др. Мика Кондорш, велепоседник — Нови Сад . . . 150 к.
38. Г. Мирослав Спајић, трговац — Митровица 150 в.
39. „Немања“, ложа слободних зидара — Ниш 150 д.
40. Г. Илија П. Радовић, трговац — Крагујевац 150 д.
41. Г. др. Михаило В. Вујић, члан Државнога Савета у пензији — Београд 150 д.
42. Иришка задруга за помагање и штедњу 150 д.
43. Г. др. Веса Николајевић, одветник — Ириг 150 к.
44. Г. Ђорђе Симеуновић — Шид 150 д.
45. Главни Одбор Учитељског Удружења — Београд . . . 150 д.
46. Г. др. Коста Николић, апотекар — Шабац 150 д.
47. Г. Милан Петровић, велетржац — Вуковар 150 к.
48. Г. Стеван Тубић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 к.

49. Г. др. Иван Лазаревић, окр. левар — Неготин . . . 150 д.
 50. Г. Јово Перовић-Лучин — Дубровник 150 в.
 51. Г-ђа Теодора Бошковић, за женску школу Божа
 Бошковића — Дубровник 150 в.
 52. † Нико Бошковић — Дубровник 150 в.
 53. Осечка српска православна црквена општина . . . 150 в.
 54. Г. Илија Маргетић, министар у пензији — Београд 150 д.
 55. Г. др. Ђорђе Красојевић, адвокат — Срем. Карловци 150 д.
 56. Г. Светозар Адамовић, трговац — Беч 150 в.
 57. Г. Милан Ђ. Милићевић, члан Држ. Савета у пензији
 — Београд 150 д.
 58. Г. Арса Поповић, за ћерку Јелену — Вел. Бечкерек 150 в.
 59. Г. Владислав Алин, трговац — Земун 150 д.
 60. Г. С. Минх, индустријалац — Параћин 150 д.

Уписали се 1893 године.

61. Г. Петар Веселиновић, управник Народне Задруге
 — Карловци 150 в.
 62. Сремско-Карловачка Задруга за помагање и штедњу 150 в.
 63. Г. Лазар Дунђерски, велетржац и економ — Нови Сад 150 в.
 64. Г. Коста В. Недељковић, трговац — Београд . . . 150 д.
 65. Г. Владимир Матијевић, трговац — Загреб 150 в.
 66. Г. Петар Николић, трговац — Загреб 150 в.
 67. Г. Лаза Лађевић, трговац — Загреб 150 в.
 68. Г. др. Светислав Шумановић, адвокат — Загреб . . 150 д.
 69. Г. др. Богдан Медаковић, адвокат — Загреб . . . 150 в.
 70. † Јово Шорак-Ђедо, срп. правосл. протопоп — Ријека 150 в.
 71. Г. Васо Петрачић, град. подначелник — Љубљана . 150 в.
 72. Г. Перо Дрљача, трговац — Босански Нови 150 в.
 73. Г. Каменко Ј. Јовановић, књижар — Панчево . . 150 в.
 74. Г. Стеван Поповић-Вацки, нар. заступник на Хрватско-Славонском Сабору — Товарник 150 в.
 75. „Зора“, друштво Срба ђака — Беч 150 в.
 76. Г-ђа Зорка пл. Бајић — Беч 150 в.
 77. Г. Н. Н. — Б. Гр. 150 д.
 78. Г. Лаза Гавански — Сентомаш 150 в.
 79. Г-ђа Марија удова Алексијевића — Сентомаш . . 150 в.
 80. Г. Франц Енгелхарт, књиговезац — Београд . . . 150 д.
 81. Београдска Задруга 150 д.
 82. Г. Риста И. Иванишевић, трговац — Мостар . . . 150 в.

83. Архимандрит г. Иларион С. Весић, пређ. ректор при-
зренске православне богословије, за књижницу при-
зренске православне богословије 150 д.
84. Г. Љубомир Јовановић, професор — Београд 150 д.
85. Г. Урош Благојевић, учитељ у пензији — Београд 150 д.
86. † Васа Мијатовић, гостионичар — Београд 150 д.
87. Г. Урош Предић, сликар — Орловат 150 к.
88. Сентомашка српска црквена општина 150 к.
89. Г. Лука Ђеловић, трговац — Београд 150 д.
90. Г.Г. Браћа Алатини, трговци — Солун 1000 д.
91. Г. Јоца Ж. Јовановић, трговац — Београд 150 д.
92. Г. Светозар Милосављевић, члан Државнога Савета
— Београд 150 д.
93. Срез Пчињски Округа Врањскога 150 д.
94. † Константин Вучковић, трговац — Сплет 150 к.
95. Г. Лазар Д. Драгичевић — Панчево 150 к.
96. Г-ђа Милева Ристићка — Чачак 150 д.
97. Г. др. Давид Коњовић — Сомбор 150 к.
98. Г.Г. Синови Димитрија Билића, трговци — Мостар 150 д.
99. Г. Лазар Аничић, трговац — Трст 150 к.
100. Нишки Офицерски Дом 150 д.
101. Г. Михаило Павловић, трговац — Београд 150 д.
102. Окружни Одбор Пожаревачки 150 д.
103. Окружни Одбор Моравски 200 д.
104. Г. др. Валтазар Богишић, професор и пређ. црногор.
министар правде — Париз 150 к.
105. Окружни Одбор Крушевачки 150 д.
106. Општина Града Пожаревца 150 д.
107. Окружни Одбор Врањски 150 д.
108. Његово Преосвештенство Епископ Господин Мирон
Николић — Пакрац 150 к.

Уписали се 1894 године.

109. Г. Коста Васић — Босанска Градишка 150 к.
110. Општина Града Смедерева 150 д.
111. Срез Подгорски Округа Ваљевскога 150 д.
112. Г. др. Никола Радивојевић, тајник кр. земаљске владе
— Загреб 150 к.
113. Г. Милан Мостић, адвокат — Београд 150 д.
114. Г. Живан Живановић, министар Народне Привреде 300 д.

115. Г. Јоца Ђуричић-Биорац, трговац — Рума 150 к.
 116. Окружни Одбор Ваљевски 150 д.
 117. Његова Светост Патријарх Српски и Митрополит
 Господин Георгије Бранковић — Срем. Карловци . 150 к.
 118. „Слога“, богословско-књижевно друштво — С. Кар-
 ловци 150 к.
 119. Г. Глигорије Барусковић, професор — Карловци . 150 к.
 120. Окружни Одбор Подрински 150 д.
 121. Окружни Одбор Тимочки 150 д.
 122. Г. М. Анастасијевић — Винковци 150 д.
 123. Г. Стеван Јевтовић, златар — Београд 150 д.
 124. Г. Ђорђе Павловић, трговац — Београд 150 д.
 125. Г. Риста С. Поповић, трговац — Голубац 150 д.
 126. Г-ђа Јулка и Коста Миленковић, приватијери —
 Београд 150 д.
 127. Зајечарски Официрски Дом 150 д.

Уписали се 1895 године.

128. Г. Филип Јовановић, трговац — Крушевац 150 д.
 129. Г. Милан Јанковић, трговац — Велики Поповић . 150 д.
 130. Г. Спасоје Стевановић, трговац — Београд 150 д.
 131. Крушевачка Певачка Дружина 150 д.
 132. Храм Св. Апостола и Евангелиста Марка — Београд 150 д.
 133. Срез Лесковачки Округа Врањскога 200 д.
 134. Г. Љубомир Ковачевић, проф. Вел. Школе — Београд 150 д.
 135. Г. Хенрик Лилер, професор — Београд 150 д.
 136. Наставнице Више Женске Школе школ. 1895-6 го-
 дине — Београд 150 д.
 137. Г-ђа Марија Ф. Енгелхарта за Крстомира Петровића
 из Јездина, среза трнавскога 150 д.
 138. Ученице Више Женске Школе школ. 1895-6 године
 — Београд 150 д.
 139. Г. Петар Петровић — Будва 150 к.
 140. Београдски Официрски Дом 150 д.
 141. Г. Стеван Крстић, трговац — Паланка 150 д.
 142. Г. Милан Капетановић, професор Велике Школе —
 Београд 150 д.
 143. Г. Милутин К. Драгутиновић, професор — Београд 150 д.

Уписали се 1896 године.

144. Војна Академија — Београд 150 д.
 145. Г. Никола Хаџи-Тома, трговац — Београд 150 д.

146. Г. Коста Петровић, професор — Београд 150 д.
147. Г. Димитрије Властари, банкар — Цариград 150 д.
148. Г. Јоца Т. Радић — Суботица 150 д.
149. Врањска акционарска штедионица 150 д.
150. † Љубомир Ђ. Марковић, уписао га отац Ђурађ Марковић, трговац — Обреновац 150 д.
151. Г. Љубисав Петровић, инж. поручник — Ниш 150 д.
152. † др. Милан Јовановић, професор Војне Академије — Београд 150 д.
153. † Јован Ђорђевић, професор Велике Школе у пензији — Београд 150 д.
154. Г. Васа Гавровић, великопродавац дувана — Ужице 150 д.
155. Задруга Телеграфско-Поштанска — Београд 150 д.
156. Г. Пера П. Ђорђевић, члан Државнога Савета у пензији — Београд 150 д.
157. Г. Аца Станојевић, штампар — Београд 150 д.
158. † Димитрије Стаменковић, трговац — Београд 150 д.
159. † Светозар Стаменковић, трговац — Београд 150 д.
160. Народна Банка — Београд 150 д.
161. Г. Марко Стојановић, адвокат и вицегувернер Народне Банке — Београд 150 д.
162. † Драгутин Бранковић, инж. потпоручник, уписао га отац Стојан Бранковић, инж. потпуковник — Ниш 150 д.
163. Г. Ђорђе Вајферт, гувернер Нар. Банке — Београд 150 д.
164. Архимандрит г. Кирил, ректор Богословије — Београд 150 д.
165. Г. Младен П. Стојићевић, трговац — Београд 150 д.
166. Г. Димитрије С. Чохаџић, секретар — Београд 150 д.
167. Г. Љуба Крсмановић, трговац — Београд 150 д.
168. Г. Михаило Јовичић, винарски трговац — Београд 150 д.
169. Г. Димитрије Ђирковић, трговац — Београд 150 д.
170. † Дамњан Спасић, предузимач, уписала га супруга Живка — Београд 150 д.
171. Г. Димитрије Крсмановић, трговац — Београд 150 д.
172. Г. Ђорђе М. Станојевић, професор Велике Школе — Београд 150 д.
173. Срез Пожешки Округа Ужичкога 150 д.
174. Срез Ваљевски Округа Ваљевскога 150 д.
175. Гимназија Краља Александра I — Београд 150 д.
176. Срез Космајски Округа Подунавскога 150 д.

177. † др. Борђе С. Борђевић, професор — Београд . . . 150 д.
 178. Књажевачки Учитељски Збор 150 д.
 179. Г.Г. Браћа Борђе и др. Јован П. Панаотовић — Ми-
 тровица 150 к.
 180. Г. Коста С. Таушановић, пређ. управник Београдске
 Задруге — Београд 150 д.
 181. Г. Јован Д. Јовановић, благајник Нар. Позоришта —
 Београд 150 д.
 182. † Никола Манојловић-Рајко, свештеник — Слатина 150 д.
 183. Г. Филип Павловић, трговац — Шабац 150 д.
 184. Г. Јован Бермановић — Босанска Градишка . . . 150 к.

Уписали се 1897 године.

185. Г. Милан Николић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 к
 186. Г.Г. Спасоје Трајановић и Синови, трговци — Вел.
 Градиште 150 д.
 187. † Регина Јелишева, учитељица — Београд 150 д.
 188. Српска Банка — Загреб 150 к.
 189. † Герман Опачић, Епископ Новосадско-бачки — Нови
 Сад 150 к.
 190. Његово Преосвештенство Епископ Шабачки Госпо-
 дин Димитрије — Шабац 150 д.
 191. Г. Никола Стефановић, пређ. пред. општине — Београд 150 д.
 192. Срез Крагујевачки Округа Крагујевачкога 150 д.
 193. † Ранко Д. Милутиновић, правник, уписао га отац
 Димитрије, трговац — Жабари 150 д.
 194. Срез Јасенички Округа Подунавског 150 д.
 195. Г. Стојан Новаковић, изванредни посланик и опуно-
 моћени министар — Париз 150 д.
 196. Г. др. Јован Јовановић-Змај, књижевник — Загреб . 150 д.
 197. Г. др. Милован Ђ. Миловановић, пређашњи министар
 правде — Београд 150 д.
 198. Г-ца Савка Жељезовскова, учитељица — Београд . 150 д.
 199. Г. Јулије Бубановић, велики жупан у миру — Загреб 150 к.
 200. Општина Града Шапца 150 д.
 201. Г. Јово Тута, трговац — Мостар 150 к.
 202. Г. Јово Барако, трговац — Карловац 150 к.
 203. Г. Јулијана Бањанин — Карловац 150 к.
 204. Коло младих Срба — Будим-Пешта 150 к.
 205. Г. др. Милан Јовановић-Батут, професор Велике
 Школе — Београд 150 д.

Уписали се 1898 године.

206. Г.Г. Браћа В. Павловићи, трговци — Крагујевац . . . 150 д.
 207. Основна школа у Смољинцу (окр. пожаревачки) . . . 150 д.
 208. Г-ђа Љубица др. Ник. Ј. Петровића — Београд . . . 150 д.
 209. † Милутин Гарашанин, изванредни посланик и опу-
 номоћени министар у Паризу, уписала га Српска
 Краљевска Академија 150 д.
 210. Његово Високопреосвештенство Митрополит Госпо-
 дин Серафим Перовић — Мостар 150 к.
 211. Г.Г. Синови М. Докића, трговци — Мостар . . . 150 к.
 212. Г. Миха Пешко, трговац — Мостар 150 к.
 213. Г-ђа Милева Н. Терзибашићка рођ. Месаровић —
 Београд 150 д.
 214. † Рака Миленковић, приватије, уписала га супруга
 Милица — Београд 150 д.
 215. Г. Персида Влад. Станковић, трговца — Београд . 150 д.
 216. † Сима В. Симић, члан Касац. Суда, уписала га
 сестра Магдалена С. Павловића — Београд . . . 150 д.
 217. Г. Љубомир Стојаповић, професор Велике Школе
 у пензији — Београд 150 д.
 218. Г-ђа Савка † др. Јована Суботића — Београд . . . 150 д.
 219. Г. Аца Миловановић, пређ. главни цариник, сада ра-
 чуноиспитач Главне Контроле — Београд . . . 150 д.
 220. Г. Милош Ж. Петровић, главни благајник Управе
 Држ. Монопола у пензији — Београд 150 д.
 221. Г. Павле Петровић, трговац — Аранђеловац . . . 150 д.
 222. Г. Тихомир С. Ђокић, ђак — Аранђеловац 150 д.

Уписали се 1899 године.

223. Г-ђа Полексија Л. К. Лазаревића — Београд . . . 150 д.
 224. Његово Високопреосвештенство Архиепископ Бео-
 градски и Митрополит Краљевине Србије Госпо-
 дин Инокентије 150 д.
 225. Г. др. Драгољуб М. Павловић, проф. Велике Школе
 — Београд 150 д.
 226. Г. др. Војислав С. Вељковић, секретар Њ. В. Краља
 — Београд 150 д.
 227. † Окица Глушчевић, новинар, уписали га другови
 — Београд 150 д.

228. † Рудолф Бане, апотекар у Пожаревцу, уписала га
сестра г-ђца Зорка Т. Модунова 150 д.
229. „Гусле“, српско певачко друштво — Мостар 150 к.
230. Г-ђа Јелена Јовановићка, учитељ. у пензији — Ниш 150 д.
231. Г. др. Радован Кошутић, лектор В. Школе — Београд 150 д.
232. Г. Драгомир М. Јанковић, драматург — Београд . 150 д.
233. Српска гимназија — Стара Србија; уписали је чла-
нови управнога и надзорнога одбора Привилего-
ване Народне Банке Краљевине Србије 150 д.
234. Г. Лука Стевановић, трговац — Књажевац 150 д.
235. Г. Петар Кузмановић, ср. писар — Пирот 150 д.
236. Г. Вукосав Груберовић — Бања Лука 150 к.
237. Г. Јово Дабовић, трговац — Бања Лука 150 к.
238. Г. Драгутин Гођевац, адвокат — Београд 150 д.
239. Г. Стеван Сремац, професор — Београд 150 д.
240. Г. др. Михаило Цвијетић, окр. лекар — Ваљево . 150 д.
241. † Живан Д. Јовановић, пешадиски капетан I класе
у Крушевцу уписао га брат Јован, благајник На-
родног Позоришта 150 д.
242. Г. Бока Ј. Ђурић, великошколац — Београд 200 д.
243. Официрска читаоница — Пирот 150 д.
244. Г. Милан И. С. Аврамовић, земљоделац из Дрмна,
за успомену на пок. жену Живану 150 д.
245. Основна школа — Миоковци 150 д.
246. Наставници српских школа — Битољ 150 д.
247. Г. Стеван Ј. Паранос, трговац — Шабац 150 д.
248. Г. Бока М. Јосимовић, свр. правник — Шабац . . 150 д.
249. Г. Иван Павловић, кројач црквеног одећа — Београд 150 д.
250. Г. Глиша Ђукић, срески писар — Ивањица 150 д.
251. Књижница окр. школ. надзорника — Чачак 150 д.
252. Основна школа — Слатина (рудн.) 150 д.
253. Г. Драгољуб М. Божиновић, трговац — Књажевац 150 д.
254. Основна школа — Брчка 150 д.
255. Г-ђа Емилија уд. Борђа Савића — Сегедин 150 к.
256. Г-ђа Јулија Мајски род. Продановић — Сегедин . 150 к.
257. Г. Др. Михаило Шушкаловић, лекар — Скопље . . 150 д.
258. Г. Љубомир Божић, пивар — Скопље 150 д.

Уписали се 1900 године.

259. Г. Борђе Аћимовић, трговац — Београд 150 д.

260. Основна школа — Мал. Дренова (морав.) 150 д.
261. Основна школа — Обреновац 150 д.
262. Београдска Трговачка Банка 150 д.
263. Г. Милутин Милутиновић, трговац — Жабаре 150 д.
264. Г.Г. Синови пок. Радована Кандића, професора и школ. надзорника — Пожаревац 150 д.
265. † Драгомир Вучковић, пуковник, министар војни и пређ. командант дринске дивизије, уписали га г.г. официри дринске дивизије 150 д.
266. Г-ђца Бранислава кћи Нестора Манојловића, вишег инжењера — Београд 150 д.
267. Основна школа — Трнавци 150 д.
268. Српска Читаоница — Книн 150 к.
269. Г. Милан Бранковић, трговац — Београд 150 д.
270. Г. Тоша Петровић, трговац — Срп. Моравице 150 к.
271. Г. Драгутин М. Милутиновић, гимназист — Ниш 150 д.
272. Књижница окр. школ. надзорника — Пирот 150 д.
273. Г. Миленко Пешић, потпоручник — Београд 150 д.
274. Манастир Добрићев — Далмација 150 к.
275. Г. Петар Милошевић, капетан — Зајечар 150 д.
276. Основна школа — Куршумлија 150 д.
277. Београдска Трговачка Штедионица 150 д.
278. Г. Владислав Ракић, апотекар — Параћин 150 д.
279. Општина града Београда 150 д.
280. † Милован Т. Јанковић, председник Главне Контроле у пензији, уписала га супруга Анка 150 д.
281. Гимназија Краља Милана I — Ниш 150 д.
282. Г. Борђе А. Генчић, министар унутр. дела 150 д.
283. Г. Борђе Стефановић, коричар — Београд 150 д.
284. † Бранко Васиљевић, пуковник, уписао га г. Љубомир Н. Христић, пуковник 150 д.
285. Г. Георгије Марјановић, патријарх. протосинђел и настојатељ манастира Хопова 150 к.
286. Словенски семинар университета — Вратислава (Бреслава) 150 д.
287. † Димитрије Чохацић, првенче г-ђе Наталије и г. Борђа С. Чохацића, секретара суда 150 д.
288. Г-ђица Христина А. Поповићева, учитељица — Крушевац 150 д.
289. Манастир Гомионица 150 к.

II.

Добротвори који уплаћују улог у три годишња роча:

Лука Ћеловић

1. Г. Милан Арсенијевић, трговац — Београд	50 д.
2. Црква Заова у округу пожаревачкоме	100 д.
3. † Бура Владић, трговац, уписао га син Живко, царински чиновник — Шабац	50 д.
4. Г. Ђорђе А. Хаџић, свештеник — Липе	50 д.
5. Официрска читаоница — Књажевац	50 д.
6. „Побратимство“ ђачка дружина на Великој Школи — Београд	100 д.
7. Српска читаоница — Доња Тузла	100 д.
8. Српске школе — Дубица	50 д.
9. Г. др. Ђорђе Димовић, лекар — Загреб	50 к.
10. Г. Благоје Т. Недић, пензионар — Београд	100 д.
11. Г. Јанаћко М. Јанковић, трговац — Београд	50 д.
12. Г. Димитрије Ђукнић, свештеник — Калањевци	50 д.
13. Г. Драгутин Пећић, адвокат — Јагодина	50 д.
14. † Константин Алексић, официр, уписала га супруга Милка Гргурова-Алексића	50 д.
15. Г. Алекса Поповић, трговац — Голубац	60 д.
16. Г. Танасије Тодоровић, инжињер — Ужице	50 д.
17. Г. Живојин Д. Страхинић, ђак — Параћин	50 д.
18. Г. Спасоје Јаковљевић, капетан — Лозница	50 д.
19. Г. Коста Добрић, ср. писар — Лазаревац	50 д.
20. Г. Милан Паштрмац, поручник — Београд	50 д.
21. Г. Влад. Атанацковић, трговац — Ваљево	50 д.
22. Г. Ђирило Јанковић, учитељ — Остра (рудн.)	50 д.
23. Г. Реља З. Поповић, гимназист — Београд	50 д.
24. Г. Стеван П. Поповић, коричар — Београд	50 д.
25. Основна школа — Параћин	50 д.
26. Г. Светозар Д. Видаковић, професор — Београд	50 д.
27. Занатлиско Удружење — Ужице	50 д.
28. Г-ђца Лепосава Бл. Тодоровићева, ученица — Београд	50 д.
29. Г. Милинко Ђорђевић, економ — Тодорин До (ваљ.)	50 д.
30. Г. Димитрије Стојаковић, порезник — Широт	50 д.
31. Г. Илија М. Добријевић, трговац — Книн	50 к.
32. Г. Ђока Стефановић, трговац — Брчко	50 к.
33. Г. Марко Марковић, учитељ — Бељина	50 к.
34. Г. Трифун Димитријевић, наставник богословије — Призрен	50 д.

Ш.

Добротвори по зборској одлуци :

(чл. 17. ПРАВИЛА)

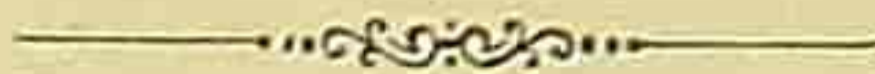
1. Г. Антоније Пантовић, председник општине — Београд.
2. Г. Васа Живковић, протођакон и учитељ — Пожаревац.
3. Г. Вељко Константиновић, учитељ — Панчево.
4. Девојачко Друштво — Велика Кикинда.
5. Г. Димитрије Ј. Тричковић, професор Гимназије Господара Јована Обреновића — Чачак.
6. ГГ. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Београд.
7. Г. Јован Бућин, парох — Котор.
8. Г. Михаило Бобић, професор Гимназије Господара Јеврема Обреновића — Шабац.
9. Г. Никола Т. Кашиковић, уредник »Босанске Виле« — Сарајево.
10. Г. Павле М. Поповић, професор — Цетиње.
11. Г. Павле М. Софрић, професор Гимназије Господара Јеврема Обреновића — Шабац.
12. Г. Паја Марковић, професор — Срем. Карловци.
13. Г. Радивоје Поповић, уредник »Добротвора« — Загреб.
14. † Сава Бјелановић, уредник »Српскога Гласа« — Задар.
15. Г. Сава Ђ. Омчикус, трговац — Книн.
16. Г. Светозар Брашован, учитељ — Вршац.
17. Г. Светозар Томић, професор — Скопље.
18. Г. Светолик Краљевачки, књиговођа акционарске штедионице — Врање.
19. Г. Стева Страјинић, тајник српске црквене општине — Доњи Осек.
20. Г. Тихомиљ Р. Остојић, професор — Нови Сад.
21. Г. Вељко Радојевић, трговац — Херцег-Нови.
22. Г. Владимир Ђорђевић, професор Ратарске Школе — Краљево.
23. Г. Коста М. Поповић, порезник — Варварин.
24. Г. Панта В. Ђукић, потпоручник — Алексинац.
25. Г. Савко Филиповић, учитељ — Миоковци.
26. Г. Васа Николајевић, прота — Приг.
27. Г. Васа Симић, учитељ — Паланка.
28. Г. Веља Павловић, учитељ Грађанске Школе — Јагодина.

29. Г. Душан Поповић, учитељ — Рума.
30. Г. Силвестар Поповић — Будва.
31. Г. Стеван Благојевић, благајник штедионице — Шид.
32. Г. Тадија П. Костић, свештеник — Г. Милановац.
33. Г. Јован Воркапић, катихета — Петриња.
34. Г. Љубомир Јојић, учитељ — Пирот.
35. Г. Петар Бојовић, потпуковник — Зајечар.

ПОЧАСНИ ЧЛАН:

Г. Стојан Новаковић, академик, изванредни посланик и опуномоћени министар — Париз.

Фонд попа Михалаћа

који је 17 августа 1892 године основао
 син покојнога Михаила Димитријевића, београдскога свештеника
 † др. Лаза М. Димитријевић
 окружни физикус
 и предао Српској Књижевној Задрузи, да приходом од тога фонда
 награди сваке пете године по један спис,
износи 1000 динара.

Задужбина др. Ђорђа С. Ђорђевића, професора,

коју су на глас о смрти његовој, 26 априла 1898 године,
 почели купити, место надгробнога венца, покојникови
 школски другови и предали Српској Књижевној Задрузи,
 да приходом од те задужбине награди сваке пете
 године по један спис који се бави српским народом,
износи 1500 динара.

Фонд игумана Филарета Петровића

који је г. игуман Филарет, настојатељ манастира Вратне, основао
 16 маја 1899 год. на дан тридесето-годишњице свога монашкога
 живота и предао Српској Књижевној Задрузи, да од његова
 интереса сваке пете године изда по једно дело философ-
 ско-историске или у опште поучне садржине,
износи 1000 динара.

ОСНИВАЧИ И УЛАГАЧИ

С Р Б И Ј А

БЕОГРАД

Непосредно. — Оснивачи: г.г. Алекса Ј. Милутиновић, кавеџија. Алекса С. Новаковић, директор у пензији. Алекса Станојевић, професор у пензији. Александар Машин, пуковник. Александар Стаменковић, директор у пензији. Андра Гавриловић, професор. Богдан Поповић, професор Велике Школе. Др. Божа Банковић, лекар. Божа А. Вуковић, виши контролор. Божидар Маршићанин, окружни начелник. Браћа С. Јанковићи, гимназисти. Васа Крстић, инспектор Дунавског Паробродског Друштва. Владимир Тодоровић, књиговођа. Владимир Тодоровић. Владисав М. Бошковић, адвокат. Владисав Чортановић, трговац. Вукашин П. Петровић, потпоручник. Вукосава Јурковићева, чланица Народнога Позоришта. Вучко К. Борђевић, члан Касаџије. Гаврило Јовановић, професор. Др. Дим. Герасимовић, лекар. Димитрије Груднић, правник. Димитрије Довијанић, директор у пензији. Димитрије Клидис, слушалац политехнике. Димитрије Ј. Милојевић, професор. Димитрије Николић, пуковник. Драгољуб К. Јовановић, окр. начелник у пензији. Душан Л. Бокић, чиновник Управе Фондава. Душан Цветковић, капетан. Бока А. Димитријевић, трговац. Др. Бока Николић, лекар. Емилија Поповићева, чланица Народнога Позоришта. Живојин М. Симић, адвокат. Илија Гојковић, пуковник. Илија Рајковић, трговац. Илија Станојевић, члан Народнога Позоришта. Јелена Гавриловићка, чланица Народнога Позоришта. Јелена Ј. Димитријевића. Јован Бадемљић, комесар Народне Банке. Јован Т. Ванлић, пуковник. Јован К. Јовановић, трговац. Јован Д. Николајевић, медицинар. Јован Николић, начелник министарства правде. Јован П. Петровић, потпоручник. Јован Д. Прапорчетовић, пуковник у пензији. Јосиф Алфалдари, благајник Трговачке Банке. Јоца Д. Стефановић, члан Касаџије. Катарина Милић. Катарина К. Николићева. Катарина Холецова. Коста М. Бурић, комисионар. Коста Д. Јездић, начелник министарства унутрашњих послова. Лазар Ј. Обрадовић, учитељ. Љуба А. Станојевић, члан Нар. Позоришта. Љубомир М. Давидовић, професор. Љубомир Марковић, председник Пореске Управе у пензији. Др. Мика Марко-

вић, државни саветник. Милан Антић, управник Државне Штампарије. Др. Милан П. Јевремовић, секретар санитета. Милан А. Павловић, трговац. Миливоје К. Бранковић, секретар. Миливоје И. Зечевић, капетан. Миливоје Прајзовић, пензионар. Милка Алексић-Гргурова, чланица Народног Позоришта. Милован Ђ. Глишић, драматург у пензији. Милован Миленковић, трговац. Милош Д. Динић, чиновник железнички. Милош Цветић, редитељ Народног Позоришта. Милутин К. Месаровић, правник. Мирко Ротовић, потпоручник. Михаило Аврамовић, управник Земљорадничке Задруге. Михаило Л. Бурић, трговац. Михаило Марковић, директор Гимназије Краља Александра I. Михаило Михаиловић-Тричковић, трговац. Михаило Радонић, потпуковник у пензији. Младен Николић, потпуковник у пензији. † Настас Јовановић, пређ. управитељ Двора. Др. Никола Вучетић, лекар. Никола В. Јојић, трг. помоћник. Никола Ђ. Нинић, члан Апелације. Никола Христић, председник Државног Савета. Павле Козељац, пензионар. Павле Д. Маринковић, адвокат. Павле Млад. Тодоровић, гимназист. Паја К. Михаиловић, пензионар. Паја Обрадовић, каведија. Пера Петровић, трговац. Пера Стефановић-Талетов, књижевник. Перса Павловићка, чланица Нар. Позоришта. Петар Ј. Петровић, бравар. Петар К. Танасковић, штампар. Др. Платон Папакостопулос, лекар. Радиша Д. Милутиновић, правник. Савка Панићка. Светозар Боторић, трговац. Светозар Стевановић, ресторатер. Светолик Поповић, правник. Др. Светолик Радовановић, професор Велике Школе. Сима Јеротић, пензионар. Слободан Јовановић, ванредни професор Велике Школе. Стеван Н. Бабић, мајор. Стева Д. Поповић, члан Државног Савета. Тодор Мраовић, трговац. (103) — Улагачи: г.г. Александар Поповић, ученик основне школе. Богдан Марковић, благајник минист. финансија. Богољуб Јовановић, начелник мин. привреде. Боривоје Нешић, потпуковник и министар грађевина. Борислав Момировић, чиновник Кредитне Банке. Будимир Николајевић, медицинар. Војин А. Машић, писар минист. финансија. Данило Калафатовић, поручник. Даринка О. Кукићева, ученица Више Жен. Школе. Деспот Стевић, возовођа. Димитрије Павловић, потпоручник. Димитрије М. Поповић, порезник. Драгутин Васић, трговачки помоћник. Драгутин Борђевић, инжињер. Драгутин Ристић, цитомац наредник. Борђе Пфаф, гимназист. Живко Ђ. Борђевић, поручник. Живојин Илић, гимназист. Јаков Ј. Чушић, ђакон. Др. Јарослав Хелих, лекар. Јевта Д. Угричић, чиновник мин. финансија. Јелисавета Д. Спасићка. Јован Драшковић, чиновник Укопног Друштва. Јован Бикадић, техничар. Јован Зрнић, подинжињер. Јовица Јовичић, потпоручник. Коста Наумовић, чиновник железнички. Љубомир Бирговић, професор у пензији. Магдалена Бутковићева, учитељица школе за глуво-нему децу. Мара Срђе Јончића, капетана. Маричић и Јанковић, трговци. Марко Марковић, капетан. Милан М. Милићевић, судски потпоручник. Милан А. Струпцалић, суд. писар. Милан Христић, гимназист. Миливоје Бркић, техничар. Милисав Митровић, трговачки помоћник. Милован Пантић, поручник.

Милорад Јанковић. Милош Поп-Јованов, берберин. Милош Ђирковић, правник. Миро Делевић, правник. Михаило Љ. Јовановић, поручник. Михаило Милић, поручник. Михаило Рајковић, инспектор министарства унутрашњих дела. Младен Љубинковић, трговац. Немања Л. Лазаревић, правник. Никола Јорговановић, поручник. Никола Марјановић, гимназист. Никола Николајевић, рачуно-испитач Главне Контроле. Никола Трифуновић, свештеник. Нияко Милинковић, поручник. Олга Јовановићева, свршена ученица Више Женске Школе. Павле Димић, инжињер. Пера В. Берасимовић, књиговођа. Пера Стојадиновић, чиновник железничке дирекције. Петар М. Никетић, учитељ у пензији. Петар А. Типа, професор. Радивоје Филиповић, потпоручник. Сава Кукић, чиновник министарства финансија. Светислав Окановић, војни апотекар. Светозар Глишћ, мајор. Светозар Дмитријевић, благајник Управе Фондова. Др. Светозар Марковић, лекар. Светозар Михайловић, железнички чиновник. Сима Протић, апотекарски помоћник. Стана Нешићева, учитељица. Стеван Луковић, пуковник у пензији. Стеван Луковић, правник. Татомир Петронијевић, трговачки помоћник. Тића Мацаревић, гимназист. Фридрих Попс, судски писар. Чедомир Ковачевић, гимназист. (73) — Свега 176 чланова.

Код повереника из Београда.

Повереник г. *Андра Аголић*, пенз. поштар. — *О с н и в а ч и*: г.г. Даница В. Блазнавац. Душан Недић, трговац. Катарина Николић. Милан Јовановић, трговац. Милан Обрадовић, секретар мин. привреде. Др. Павле Стејић, лекар. Спира Милошевић, трговац. (7). — *У л а г а ч и*: г. г. Душан Рашић, поштар. Јаков С. Петровић, пензионар. Милица Миленковићева, поштар (3). — 10 чланова.

Види и округ крајински.

Повереник г. *Анта Боди*, начелник мин. финансија. — *О с н и в а ч и*: г. г. Анта Боди, нач. мин. финансија. Др. Давид Алкалај, адвокат. Живко Леоновић, трговац. Јаков Челебоновић, адвокат. Пера И. Јовановић, трговац. Рафаел Финци, адвокат. Стеван Рекалић, коњички потпуковник (7). — 7 чланова.

Види и округ пожаревачки.

Повереник г. *Благоје Т. Недић*, пензионар. — *О с н и в а ч и*: г. г. Богуљуб Росулук, кобасичар. Боса Матковићева. Ирена Д. Поповићка-Ерлихова (3). — *У л а г а ч и*: г.г. Божа Драгутиновић, чиновник Класне Лутрије. Миленко Т. Недић, поручник. Панта Мијалковић, вин. трговац. Сава М. Шамчанин, секретар Касаације (4). — 7 чланова.

Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. народ. привреде. — *О с н и в а ч и*: г.г. Алекса М. Живановић, секретар мин. нар. привреде. Александар М. Секулић, секретар минист. нар. привреде. Др. Влада Т. Марковић, секретар мин. народне привреде. Јаков А. Марковић, инспектор мин. привреде. Јелачић Павловић, чинов. жел. дирекције. Др. Марко Т. Леко, профе-

сор Велике Школе. Милован Атанацковић, секретар мин. нар. привреде у пензији. Милоје Ж. Вучковић, економ Топчидерске Економије. Милутин Јовановић, секретар Срп. Пољопривреднога Друштва. Мирко Миљковић, секретар мин. народне привреде. Павле Т. Тодоровић секретар мин. народне привреде. Сима Ј. Пандуровић, гимназист (12). — У л а г а ч и: г. г. Бранимир Јакшић, практикант мин. привреде. Војтех Бурјан, вођар Топчидерске Економије. Дамитрије Буринчић, економ. Душан Ђатић, економ. Јован Јекић, секретар мин. народне привреде. Милован Миљковић, чиновник Срп. Пољопривреднога Друштва. Милорад Јовановић, практикант. Мирко Глигоријевић, калемар Топчидерске Економије. Михаило Петровић, чиновник Срп. Пољопривреднога Друштва. Никола Милошевић, чиновник Срп. Пољопривр. Друштва. Павле Ђ. Петровић, чиновник мин. народне привреде. Петар Д. Тодоровић, марвени лекар. Риста Вулчевић, чиновник Срп. Пољопривредног Друштва. Савко Кучпарић, чиновник мин. народне привреде. Станислав Симић, чиновник Српског Пољопривредног Друштва (15) — 27 чланова.

Види и округе: београдски, ваљевски, крагујевачки, моравски, нишки, пиротски, подрински, пожаревачки, смедеревски, тимочки, ужички, Иностранство и Хрватску.

Повереник г-ца *Босилка Бошковићева*, учитељица. — О с н и в а ч: г. Драгић Солдатовић, судија (1). — У л а г а ч и: г. г. Анђелија Аћимовићка, наставница. Босилка Антонијевићева. Ђока Ивковић, учитељ Зорка Станковићева, наставница. Лепосава Маринковићка, наставница. Н. Н. Стана Тодоровићева, ученица (7). — 8 чланова.

Повереник г. *Васа Н. Костић*, чиновник Београдске Задруге. — У л а г а ч и: г. г. Др. Васа Јовановић, чиновник Б. Задруге. Милан Ј. Бабић, чиновник Б. Задруге. Милан М. Матић, трговац. Никола Ж. Крстић, трговац (4). — 4 члана.

Повереник г. *Васа Н. Петровић*, професор. — О с н и в а ч и: г. г. Васа Н. Петровић, професор. Др. Манојло Смиљанић, суспенат. Никола Врсаловић, професор (3). — У л а г а ч и: г. г. Васа Л. Ристић, чиновник Кредитне Банке. Добросав М. Ковачевић, суспенат. Јулка Петричкова, учитељица. Радојко Деметровић, приправник (4). — 7 чланова.

Повереник г. *Витомир Николић*, чиновник Управе Монопола. — О с н и в а ч г. Раша Г. Здравковић, гимназист (1). — У л а г а ч и: г. г. Аврам Левић, главни књиговођа. Алекса Богатинчевић, шеф одсека. Божидар Даниловић, регистратор. Витомир Милојковић, архивар. Војислав Атанацковић, чиновник Класне Лутрије. Данило Михаиловић, литограф. Драгутин Ж. Борђевић, шеф одсека. Душан А. Вујић, шеф админ. Душан Николић, помоћник глав. благајника. Јарослав Земани, књиговођа. Коста Поповић, чиновник Класне Лутрије. Милан Анастасијевић, званичник. Милан Комарчић, званичник. Милош Цветковић, магационар. Михаило Матић, ликвидатор. Михаило Мркшић, рачуновођа. Никола Чајкановић, статистичар. Радивоје Божић, званичник. Радивоје Борђевић, чиновник Класне Лутрије.

Радојица Тутуновић, књиговођа. Самко Живковић, књиговођа. Светолик Анастасијевић, пензионар. Светолик Пешић, шеф одсека. Светолик Тодоровић, руковалац депоа (24). — 25 члана.

Повереник г. *Влада Т. Спасојевић*, секрет. Вел. Школе. — О с н и в а ч и: г.г. Александар Борисављевић, проф. Велике Школе. Андра П. Стевановић, проф. Вел. Школе. Др. Војислав Бакић, проф. Вел. Школе. † Илија Стевановић, потпуковник. Јевта Стевановић, проф. Вел. Школе. Коста Д. Главинић, проф. Вел. Школе. Никола И. Стаменковић, проф. Вел. Школе. Тодор Селесковић, проф. Вел. Школе (8). — У л а г а ч г. Божидар Прокић, професор Вел. Школе (1). — 9 чланова.

Повереник г. *Гаврило Р. Раденковић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Владимир Малина, учитељ језика. Владимир М. Шишмановић, трговац. Гаврило Р. Раденковић, трговац. Драгић Савић, трговац. Бока М. Богдановић, хотелијер. Живко С. Богдановић, трговац. Живко Матић, трговац. Јован Исаиловић, трг. агенат. Марко Вулећић, трговац. Никола С. Радовановић, трговац. Стеван Ђ. Танасковић, трговац. Стојан Јов. Стојановић, трговац (12). — У л а г а ч и: г.г. Васа Ајдуковић, келнер. Вучко М. Богдановић, трговац. Борђе Вучо, трговац. Бурђе Димитријевић, ђак. Љубиша Ђ. Димић, ђак. Мика Т. Бошковић, ђак. Милан Крсмановић, трг. помоћник. Миливоје Поповић, трговац. Сима Обреновић, писар. Станимир Радовановић, трг. помоћник (10). — 22 члана.

Види округе: пожаревачки и смедеревки.

Повереник г. *Данило У. Романовић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Др. Влада А. Борђевић, лекар. Драгомир Брзак, инспектор мин. привреде. Драгутин Ј. Живадиновић, ревизор. Ивко Цвковић, председник Трг. Суда. Илија Кремић, секретар мин. привреде. Лазар Николић, пензионар. Мита Петровић, хотелијер. Младен Вељковић, трговац. Никола Марковић, капетан (9). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Савић, дијурниста. Добривоје Томић, цариник. Дагомир Драгутиновић, цариник. Бока Богдановић, потпуковник. Митар Бошковић, цариник. Михаило Јанковић, мајор. Никола Милојковић, благајник Народне Банке. Пера Пачић, секретар Касације. Петар Илић, руд. инжињер. Светозар Михаиловић, седлар. Светозар Радаковић поштар. Сретен Дунић, цариник. Танасије Митровић, капетан у пензији. Тихомиљ П. Стојановић, благајник поште и телеграфа (14). — 23 члана.

Повереник г. *Димитрије А. Голубовић*, чиновник Београдске Задруге. — О с н и в а ч и: г. г. Љуба Новаковић, чинов. Београдске Задруге. Пера Кики, чиновник Београдске Задруге. Радмила А. Милошевића, ученица гимназије. Тодор М. Костић, чиновник Београд. Задруге (4). — У л а г а ч и: г.г. Душан Н. Тадић, чиновник Београд. Задруге. Јован М. Обрадовић, чиновник Београд. Задруге. Коста Ј. Константиновић, чиновник Београд. Задруге. Милан Сарајевчић, чиновник Београд. Задруге. Павле Јовановић, чиновник Беогр. Задруге. Стеван Јовановић, чиновник Београд. Задруге. (6.) — 10 чланова.

Повереник г. *Драгутин Николић*, писар мин. војнога. — Улагачи: г.г. Милован Недић, капетан. Никола Стевановић, капетан (2). — 2 члана.

Повереник г. *Борђе Тирић*, питомац Војне Академије. — Улагачи: Питомци Војне Академије: г.г. Алекса Благојевић, Богдан Анђелковић, Богдан Хајнц, Боривоје Маринковић, Бранимир Сретеновић, Влада Милошевић, Данило Беррић. Г-ца Даринка Димићева учитељица. Питомци Војне Академије: г.г. Димитрије Митровић, Драгољуб Динић, Драгољуб Тодоровић, Драгослав Јовановић, Драгутин Марковић, Душан Рељић, Душан Сретеновић, Борђе Борђевић, Живко Лавадиновић, Живко Станисављевић, Јован Јовановић, Јордан Миловановић, Крста Борђевић, Милан Крстић. Г. Милан Митић, техничар. Питомци Војне Академије: г.г. Милан Тодоровић, Миливоје Лазаревић, Милош Поповић, Милутин Јовановић, Милутин Недић, Милутин Симић, Миодраг Петрашковић, Михаило Васковић, Михаило Трифуновић, Петар Тодоровић, Радомир Давидовић, Радослав Старчевић, Риста Васиќић, Сава Јеремић, Светислав Бацовић, Светислав Милосављевић, Сиџа Харисијадес, Стеван Туцовић, Тихомир Аранђеловић, Тодор Тодоровић, Чедомир Местановић, Чедомир Станишић (45). — 45 чланова.

Повереник г. *Живојин О. Дачић* писар министарства просвете и цркв. послова. — Оснивачи: г. г. Андра Борђевић, министар просвете и црквених послова. Богољуб Тирић, професор. Живојин Ј. Јуришић, професор. Јован Н. Томић, професор. Књижница Гимназије Вука Ст. Караџића. Милан Вељковић, професор. Миленко М. Вукићевић, професор. Др. Миливоје Н. Јовановић, професор. Миливоје Ј. Поповић, виши учитељ. Милош С. Динић, професор. Стеван Предић, професор (11). — Улагачи: г.г. Бранко Поповић, учен. гимназије. Будимир Раденковић, трговац. Василије Бикар, учен. гимназије. Владислав Вуличевић, професор. Др. Добра Игњатовић, суплент. Драгутин Костић, приправник. Душан Капетановић, учен. гимназије. Живота Терзић, учен. гимназије. Јеротије Новитовић, свршени филозоф. Јован Марковић, званичник мин. просвете. Коста Јовановић, учен. гимназије. Љубомир Миљковић, професор. Миленко Арсовић, учен. гимназије. Миливоје Смиљанић, учен. гимназије. Пера Милојевић, ђакон. Др. Петар Л. Вукићевић, суплент. Стеван Боди, учен. гимназије. Стеван Савковић, учен. гимназије. Тодор Филиповић, учен. гимназије. (19). — 30 чланова.

Види округе: београдски, крагујевачки и нишки.

Повереник г-ца *Зорка А. Васиљевићева*, класна учитељица Више Жен. Школе. — Оснивачи: г.г. Матеја С. Бошковић, начелник мин. иностраних дела. Софија С. Окановићка (2). — Улагачи: г-ђице Витослава Јовановићева, ученица. Вукосава Настићева, ученица. Далија де Сарно, ученица. Даринка Миљковићева, ученица. Зорка Тодоровићева, ученица. Јелена Влајићева, ученица (6). — 8 чланова.

Повереник г. *Јаков Алкалај*, секретар јеврејске црквене општине. — Улагач: г. Јаков Барух (1). — 1 члан.

Повереник: *Јевта М. Павловић и Компанија*, трговци. — *О с н и в а ч и*: г. г. Владимир Угричић, ђенерал. Драгутин Франасовић, ђенерал. Ђорђе Б. Михаиловић, трговац. Жив. Стојавић, рачунописач. Коста Др. Ризнић, трговац. Љубиша Перишић, ђенерал. Милан Миловановић, адвокат. Сима Р. Паранос, трговац. Стева Петковић, члан Касаџије (9). — *У л а г а ч и*: г. г. А. Ц. Борисав П. Красић, књиговођа. Добросав Загорац, поштар. Манојло Милекић, капетан. Миша Буковала, трговац. Пера Милојевић, ђакон. Сава Живадиновић, трговац. Спасоје Петровић, ђак. Сава Митровић. Узијел С. Леви (10). — 19 чланова.

Повереник г. *Јован Димитријевић*, штампар. — *О с н и в а ч и*: г. Стеван Бинички, директор фабрике дувана (1). — *У л а г а ч и*: г. г. Владимир Ђурчић, стражар. Даница Марковићева. Марко Колаковић, трговац. Милосав Т. Мишић, трговац. Светозар Ристић, машиниста (5). — 6 чланова.

Види и округ пожаревачки.

Повереник г. *Јосиф Цвијовић*, богослов. — *У л а г а ч и*: г. г. Анастасије Поповић, богослов. «Братство», дружина ђака Богословије. Драгомир Поповић, богослов. Душан Весић, богослов. Живота Обрадовић, богослов. Зорка Стаменковић. Илија Милић, богослов. Илија Павловић, богослов. Љубомир Ђурић, богослов. Милан Ђорђевић, богослов. Јерођакон Михаило Пантелић, богослов. Радич Јосић, богослов. Светозар Ескић, богослов. Светозар Станковић, богослов. Светомир Станковић, богослов. Чедомир Виентијевић, богослов (16). — 16 чланова.

Види и округ крушевачки.

Повереник г. *Јоца Константиновић*, агенат. — *О с н и в а ч и*: г. г. Андра Миленковић, царин. чиновник. Глиша Т. Андријевић, трговац. Бура Гавриловић, књиговођа. Езра Ј. Леви, банкар. Живојин Рајковић, трговац. Зарија Угреновић, трговац. Јеврем Рајевац, потпоручник. Јоца Коларовић, шпедитер. Јоца Милчић, војни писар. Марија Ј. Стојановићка. Миладин Гагић, шпедитер. Милан Трифунац, цар. чиновник. Моша Х. Габај, трговац. Никола Јов. Антула, гимназиста. Петар О. Михаиловић, воскар. Светислав Радаковић, кројач. Светислав Станисављевић, војни кројач. Станоје М. Обрадовић, трговац (18). — *У л а г а ч и*: г. г. Бура Милетић, књиговођа. Петар М. Николић, реалац (2) — 20 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Бошковићева*, кл. учитељица В. Жен. Школе. — *У л а г а ч и*: г. г. Анка Анастасијевићева, наставница. Даринка Ранковић, учитељица у пензији. Јулијана Поповићева, ученица. Лепосава Пајићева, ученица. Лепосава Пурићева, ученица. Љубица Н. Димићева, ученица. Мара Поповићева, наставница. Марија Тешићева, ученица. Настасија Глушчевићка, наставница. Олга Шафарикова, ученица. Павле Аршинов, професор. Софија Вучићевевићева, наставница. Станка Глишићева, класна учитељица. Христина Г. Ристићева, наставница (14). — 14 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Живковићева*, учитељица. — *О с н и в а ч и*: г. Стеван Ловчевић, начелник мин. просвете и цркв.

послова (1). — У л а г а ч и: г.г. Драгутин Гавриловић, трговац. Душан М. Јапковић, апотекар. Игњат Бајлони, индустријанац. Леонида Соларовић, пуковник. Милан Вучковић, поручник. Савка Ђурићка, учитељица. Светозар Гођевац, трговац. Тома Савић, капетан (8). — 9 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Николићева*, учитељица. — О с н и в а ч и: г.г. Живана Бујдићка, учитељица. Иван С. Павловић, капетан. Јован Миодраговић, референт за основну наставу. Катарина Миловука, управитељица у пензији. Лаза Лазаревић, ђенерал. Марко Ђорђевић, судија (6). — У л а г а ч и: г.г. Бисенија Рерихова. Божана Снећивина, учитељица Више Жен. Школе. Даница Милетићева, учитељица. Јелисавета Поморишчева, приправница. Тома Цинцар-Јанковић, чиновник (5). — 11 чланова.

Види и округ крагујевачки.

Повереник г. *Љуб. Јоксимовић*, књиџар. — О с н и в а ч и: г.г. Алекса Љ. Поповић, главни марвени лекар. Бранко Токин, пређ. чинов. дирекције. Добра Ружић, професор. Тока Анђелковић, професор. Мата Јовановић, управник Управе Фондова. Милан О. Петровић, пензионар. Милован Р. Маринковић, управ. Управе Фондова на расположењу. Милутин Р. Степановић, пензионар. Никола Лукић, предузимач. Никола П. Николић, адвокат. Др. Паја Поповић, лекар. Петар С. Павловић, професор (12). — У л а г а ч и: г.г. Божа Илић, ђак. Властимир А. Богић, ђак. Димитрије Соколовић, учитељ. Добросав Урошевић, учитељ. Илија Ђукановић, професор. Илија Петровић, чинов. монопода. Марко Петровић, свештеник. Михаило П. Јовановић, пензионар. Раде М. Домаговић, књижевник. Сава Милинковић, бакалин. Софија Вујићева, учитељица (11). — 23 члана.

Види округе: београдски, ужички и Турску.

Повереник г. *Љубомир Јанковић*, поштар на железници. — О с н и в а ч г. Јован Јовановић, магационар (1). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Стевановић, капетан. Војислав Вујић, поштар. Војислав Грујић, подблагајник. Даринка Јанковић. Драгиша Брадовић, поштар. Душан Чолић, поштар. Ђорђе Гргић, шеф. жел. станице. Јеврем Ђожиновић, капетан. Љубомир Ђорђевић, капетан. Милан Петровић, поштар. Милан Сретеновић, саобраћајни чиновник. Милорад Јовановић поручник. Милорад Јовановић, привр. поштар. Милутин Јагодић, поштар. Милутин Сибиновић, техничар. Михаило Ј. Червенић, поштар. Михаило Цветковић, поштар. Станиша Ивановић, капетан. Танасије М. Радовановић, управник. Тодор Крстић, поштар (20). — 21 члан.

Повереник г. др. *Милан Шевић*, професор. — О с н и в а ч и: г.г. Александар Протић, пуковн. у пензији. Јелена Маринковићка, модискиња. Др. Милан Шевић, професор. Срета Ј. Стојковић, директор гимназије (4). — У л а г а ч: г-ца Јелка Пливелићева, учитељица (1). — 5 чланова.

Повереник г. *Милорад Петровић*, професор Трговачке Школе. — О с н и в а ч и: г.г. Аврам Барух, ђак Трг. Школе. Александар Којадиновић, ђак Трговачке Школе. Александар

Лекић, ђак Трговачке Школе. Андреја Стефановић, ђак Тргов. Школе. Борислав Б. Тодоровић, директор Трговачке Школе. Гргур Адамовић, ђак Трговачке Школе. Добросав Петковић, ђак Трг. Школе. Драгољуб Павловић, ђак Трговачке Школе. Државна Трговачка Школа. Борђе Бабић, ђак Тргов. Школе. Илија Бекић, ђак Трговачке Школе. Јаков Алкалај, ђак Трг. Школе. Јосиф Холфелд, ђак Трг. Школе. Константин Јове, трговачки помоћник. Љубомир Јанаћковић, ђак Трговачке Школе. Марко Борђевић, ђак Трг. Школе. Мирко Павловић, трговац. Пера Смедеревац, инжињер. Петар Критић, ђак Трг. Школе. Светислав Борђевић, ђак Трговачке Школе. Селимир Станисављевић, ђак Трговачке Школе. Тјешимир Старчевић, учитељ језика у Трговачкој Школи. Урош Стојадиновић, ђак Трговачке Школе. Часлав Букановић трговачки помоћник (24). — У л а г а ч и: г. г. Александар Ивановић, ђак Трговачке Школе. Алкан Бераси, ђак Трговачке Школе. Анастас Нешика, ђак Трг. Школе. Боривоје Дробњак, ђак Тргов. Школе. Васа Тешић, тргов. помоћник. Василије Матић, ђак Трг. Школе. Василије Обркнежевић, ђак Трг. Школе. Гавра Пејатовић, ђак Трг. Школе. Глишо Петровић, ђак Трг. Школе. Даринка Јелушићева, ђак Трговачке Школе. Димитрије Богојевић, ђак Трг. Школе. Димитрије Крстић, ђак Трг. Школе. Драгољуб Весовић, ђак Трг. Школе. Драгољуб Х. Костић, ђак Трг. Школе. Драгомир Грујић, ђак Трг. Школе. Драгутин Веселиновић, ђак Трговачке Школе. Дружина ђака Државне Трговачке Школе. Душан Узепац, ђак Трговачке Школе. Душан Шећеровић, ђак Тргов. Школе. Борђе Борђевић, ђак Трг. Школе. Ђура Давидовић, ђак Трг. Школе. Живко Марковић, ђак Трг. Школе. Живко С. Поповић, ђак Трг. Школе. Живојин Нешић, ђак Трг. Школе. Звонимир Коржил, ђак Трг. Школе. Исак Алкалај, ђак Тргов. Школе. Јован Миросављевић, ђак Трг. Школе. Јосиф Вовес, ђак Тргов. Школе. Јосиф Коен, ђак Тргов. Школе. Јосиф Предић, наставник Трг. Школе. Коста Тодоровић, питомац Војне Академије. Лука Миличић, трговац. Љубица Бобићева, ђак Трг. Школе. Љубиша Борђевић, ђак Трг. Школе. Љубомир Стевановић, ђак Тргов. Школе. Милан Париводић, ђак Трг. Школе. Милан Петровић, ђак Трг. Школе. Др. Милан Раловановић, лекар. Милан Ризнић, ђак Трг. Школе. Милан Штеријевић, ђак Тргов. Школе. Милован Матић, ђак Трг. Школе. Милорад Стојановић, ђак Трг. Школе. Михаило Василић, ђак Трг. Школе. Петар Миљковић, ђак Трг. Школе. Раде Новаковић, правник. Светислав Јелић, ђак Трг. Школе. Светислав Кановић, ђак Трг. Школе. Светозар Бркић, ђак Трг. Школе. Светозар Обрадовић, ђак Тргов. Школе. Стојан Анђелковић, ђак Трг. Школе. Фрањо Силви, ђак Тргов. Школе. Херман Ендлер, ђак Трговачке Школе (52). — 76 чланова.

Види и врањски округ.

Повереник г. *Милорад Петровић*, чиновник Прометне Банке. — О с н и в а ч и: г. г. Љубица Вој. Грујићка, поштарка. Милутин Петровић, ликвид. Палилуске Задруге. Светозар Којић,

капетан (3). — Улагачи: г.г. Живојин Жујовић, чиновник мин. војнога. Јован Бешлић, пензионар. Јован Трајковић, чиновник Прометне Банке. Лазар Миловановић, чиновник Прометне Банке. Миљко Нешић, матурант. Михаило М. Боквић, практикант Управе града Београда. Петар Големовић, цариник. Светозар Павловић, чиновник мин. војнога (8). — 11 чланова.

Повереник г. *Милорад М. Полић*, философ. — Оснивачи: »Даничић«, дружина ћака Вел. Школе. г. г. Јеремија Станојевић, философ. Лазар Т. Пољаковић, трговац. Милан Ђ. Милијашевић, философ. »Панчић«, дружина ћака Вел. Школе. Тихомир Николић, трговац (6). — Улагачи: г.г. Александар Стојићевић, философ. Драгутин Димић, реалац. Душан Симић, философ. Љубисав Грковић, правник. Маринко Станојевић, философ. Митрашин Дамњановић, философ. Петар Туцаковић, правник. Урош А. Петровић, философ (8). — 14 чланова.

Види округе: врањски и смедеревски.

Повереник г. *Милош Валожич*, књижар. — Оснивачи: г. г. Атанасије Георгијевић, пензионар. Јеленко Михаиловић, професор. Риста Милић, чиновник. Сава Кнежевић, трговац. (4). — Улагачи: г. Јован Станковић, инжињер. Хуго Хоровиц, ћак (2). — 6 чланова.

Повереник г. *Мирко М. Поповић*, професор. — Оснивачи: г. Мирко М. Поповић, професор (1). — Улагачи: Жарко Миловановић, реалац. Милан Д. Дуквић, професор (2). — 3 члана.

Повереник г. *Мита Стајић*, књижар. — Улагачи: г.г. Душан Поповић, путник. Душан Стојишић, трговац. Јован Капетановић, путник. Коста Миросављевић, путник. Мита Стајић, књижар. Михаило Јовановић, цариник. Михаило Панајотовић, трговац. Никола Петровић, трговац. Сергије, монах. Спасоје Ковачевић, трговац (10). — 10 чланова.

Повереник г. *Михаило Грујичић*, учитељ. — Оснивач г. Андра Перић, цариник (1). — Улагачи: Коста Ђ. Ракић, писар срески. Трифун Ђујић, рачуноиспитач (2). — 3 члана.

Види: и округ београдски и ваљевски.

Повереник г. *Михаило Ј. Миленковић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Радослав Поповић, шедитер. Светозар Швабић, трговац. Чета Петровић, професор (3). — Улагачи: г. г. Боса Стојановићева, учитељица. Димитрије Јовановић, пензионар. Љубица Марјановићева, учитељица. Мила Арсенијевићева, учитељица (4). — 7 чланова.

Повереник г. *Др. Михаило Р. Поповић*, професор. — Оснивачи: г.г. Гаврило Леви, гимназист. Др. Димитрије Ј. Антула, државни геолог. Др. Борђе М. Петковић, професор. Коста Миленовић, професор. Максим Трпковић, професор. Милан С. Убавкић, секретар. Милорад Куртовић, гимназист. Момчило Иванић, професор. Павле Ј. Поповић, професор. Спира Калик, професор (10). — Улагачи: г.г. Живко Тадић, гимназист. Марко Исаковић, гимназист. Миленко Стојић, гимназист. Милорад Радосављевић, гимназист. Милорад К. Савићевић, медицинар. »Нада«, дружина ћака Гимназије Краља Александра I. Петар

Крстић, гимназист. Радивоје Туцаковић, гимназист. (8). — 18 чланова.

Повереник г. *Никодим Ј. Васић*, благајник министар. спољних послова. — О с н и в а ч и: г.г. Милан Д. Сосић, чиновник Управе Фондава. Никола З. Поповић, јувелир. Таса Ј. Миленковић, пензионар (3). — 3 члана.

Види округ подрински и Бугарску.

Повереник г. *Петар К. Шреиловић*, чиновник Народне Банке. — У л а г а ч и: г.г. Арношт Козлански, чиновник Нар. Банке. Бранко Бошковић, директор Нар. Банке. Драгутин М. Стефановић, чиновник Нар. Банке. Бура К. Поповић, чиновник Нар. Банке. Јеврем Буровић, чиновник Нар. Банке. М. Ковачевић, чиновник Нар. Банке. Михаило Д. Илић, чиновник Нар. Банке. Фиди Христић, министар у пенсији (8). — 8 чланова.

Повереник г. *Ранко Петровић*, професор. — О с н и в а ч: г. Риста Одавић, професор (1). — У л а г а ч и: г. г. Александар Вучковић, гимназист. Александар Крстић, гимназист. Богомир Стокић, гимназист. Вукосава Др. Радуловићка. Душан Јовановић, професор. Живојин Ј. Бабић, капетан. Лазар Марковић, гимназист. Миладин Ш. Шеварлић, писар мин. просвете. Милан Вујановић, учитељ језика. Милан Петровић, професорски приправник. Миливоје С. Вучковић, гимназист. Миливоје Борђевић, капетан. Михаило Борђевић професор. Сава Антоновић, професор (14). — 15 чланова.

Повереник г-ца *Регина Јелишева*, учитељица у пенсији. — О с н и в а ч: г. Аврам С. Којен, трговац (1). — У л а г а ч и: г. г. Давид С. Пијаде, ђак. Естира Русо, учитељица. Јаков Алкалај, писар. Радосав Јовановић, трговац. Тодор С. Елаковић, кројач (5). — 6 чланова.

Повереник г-ца *Савка Радичевићева*, учитељица. — О с н и в а ч: г. Мита Јанковић, чиновник Народне Банке (1). — У л а г а ч и: г. г. Бенко Давичо, чиновник Главне Контроле. Даринка Мачајева, учитељица. Драгољуб Поробић, чиновник беогр. царинарнице. Јела Баковићева. Љубомир Миливојевић, правник. Мита Борић, трговац. Персида Стојковићева. Ружица Прокићева, учитељица. Светозар Марковић, професор. Станислава Јовановићева, учитељица. Стеван Клокић, чиновник. Стеван Мокрањац, музичар. Тодор Станковић, цариник (13). — 14 чланова.

Види и округ смедеревски.

Повереник г. *Светислав М. Максимовић*, професор. — О с н и в а ч: г. Алекса Биба, трговац (1). — У л а г а ч и: г.г. Атанасије Каракашевић, гимназист. Ђока Биба, ђак Тргов. Академије. Милан Вукићевић, адвокат. Милан Немањић, чиновник Управе Држ. Монопола. Никола Лазаревић, књиговођа Класне Лутрије (5). — 6 чланова.

Види и округ смедеревски.

Повереник г. *Светозар М. Вражалић*, војни рачуноиспитач. — О с н и в а ч и: г.г. Бранко Петровић, виши интендант. Катарина Рајковић, удова. Милан Туцаковић, капетан. Мориц Тилер и Комп., трговци. Павле Најдановић, пуковник. Сава Ди-

митријевић, капетан. Сима Ђ. Поповић, виши контролор (7). — Улагачи: г.г. Андрија Станојловић, писар. Анта Лазаревић, суд. потпуковник. Већеслав Јуза, пртач. Димитрије Моле-ровић, виши благајник. Душан Туфекчић, капетан. Борђе Раји-чић, војни благајник. Живојин Борђевић, књиговођа. Јован Ка-рајанковић, дијурниста. Коста С. Поповић, писар. Крста П. Попадић, арт. капетан. Милан Викторовић, благајник. Милан Јевремовић писар. Михаило Благојевић, писар. Михаило Нена-довић, писар. Никола Тасић писар. Петроније Кузмановић, ка-петан. Светислав Гр. Мишковић, капетан. Стеван Миловановић, капетан. Стојадин Радосављевић, писар. Цветко Нешковић, пи-сар (20). — 27 чланова.

Види и округ врањски.

Повереник г. *Светозар Томић*, чиновник железничке ди-рекције. — Улагачи: г.г. Љубомир Митровић, бравар ложи-онице. Михаило П. Лучић, маш. инжињер ложионице. Михаило Мишић, бравар ложионице. Тома Павловић, чиновник. жел. ди-рекције (4). — 4 члана.

Види и округ нишки и тимочки.

Повереник г. *Срећко П. Стевановић*, учитељ грађанске школе. — Оснивач: г. Борђе Стаменковић, гимназист (1). — Улагачи: г.г. Алекса Милосављевић, свештеник. Гвозден Јо-ваповић, учитељ. Миливоје Петровић, ђакон. Михаило Јовић, учитељ. Пера Лукић, учитељ. Светозар Цветковић, свештеник. Стеван Зарић учитељ (7). — 8 чланова.

Повереник г. *Станиша С. Станишић*, учитељ. — Осни-вачи: г.г. Бока Ж. Нешић, пређ. општ. благајник. Милан Јовано-вић, фотограф (2). — Улагачи: г.г. Андра Здравковић, чи-новник општ. београдске. Владимир Буквић, обућар. Димитрије Вељковић, бакалин. Јован Газибарић, гимназист. Михаило Јан-ковић, гимназист. Михаило Луковић, писар министар. привреде. Петар Палић, бравар. Станоје Николић, учитељ (8). — 10 чланова.

Види округе: београдски, крагујевачки и нишки.

Повереник г. *Стеван Ј. Гудовић*, члан Управе града Бе-ограда. — Улагачи: г.г. Браћа Колаковић, трговци. Браћа Лазаревић, трговци. Вељко Бојић, трговац. Димитрије С. Мар-ковић, каведија, Димитрије Мирковић, трговац. Димитрије То-доровић, каведија. Душан Ј. Холец, пол. писар. Јанко Гинић, каведија. Јован Лазић, каведија. Лучић и Мирковић, трговци. Мата Штимац, каведија. Морено Талви, трговац. Нестор Чисто-пулос, трговац. Раденко Драговић, трговац. Радослав М. Бер-мановић, пол. писар. Рајко Поповић, трговац. Риста Паранос, трговац. Риста Тодоровић, каведија. Стеван Ђурчић, трговац. Стојан Јанковић, каведија. Стојан Симић, трговац. Ташко Ни-колић, каведија (22). — 22 члана.

Повереник г. *Стеван У. Борђевић*, учитељ. — Осни-вачи: г.г. Анка Караматићева, управница Дома Спротиве Деце. Драгутин Тодорић, срески начелник у пензији. Лука Лазаревић, професор (3). — Улагачи: г.г. Димитрије Ј. Путниковић, учитељ грађанске школе. Јован Максимовић, учитељ грађ. школе.

Јован Максимовић, учитељ. Милица Карановићева, учитељица. Милош Велички, управитељ грађ. школе. Михаило Сретеновић, учитељ. Никола Чолаковић, учитељ. Ружица Матејићева, учит. приправница (8). — 11 чланова.

Види округе: београдски, врањски и крагујевачки.

Повереник г. *Тодор Д. Мијалковић*, благајник вој. одеће. — **О с н и в а ч:** г. Никола Дамјановић, пензионар (1). — **У л а г а ч и:** г.г. А. Лебл, књиговођа. Андра Константиновић, писар. Арса Томић, писар. Вујица Милићевић, књиговођа. Десанка Бошковићева. Димитрије Симић, ђак. Живан Јовановић, интендант. Јован Лефлер, књиговезац. Љуба Петровић, сајција. Милан Јаковљевић, виши контролор. Милан Т. Поповић, предавач. Миленко Ивановић, магационар. Миливоје Симоновић, сајција. Милорад Букнић, секретар. Петар Илић, трговац. Светислав Станковић, свештеник (16). — 17 чланова.

Види и округ нишки.

Повереник г. *Тодор А. Милетић*, ревизор царинарнице. — **О с н и в а ч и:** г.г. Божидар Борђевић, шпедитер. Исак Адања, шпедитер. Милан Богдановић, чиновник. Милан Јанковић, чиновник. Самуило Бурлан, шпедитер. Тодор Пејчић, трговац (6). — **У л а г а ч и:** г.г. Аврам Барукић, трговац. Антоније Борђевић, шпедитер. Божидар Гођевац, царински приправник. Воја Банковић, шпедитер. Драгутин Денић, трговац. Израил Тајтацаковић, трговац. Јаков Алкалај, трговац. Јаков Меламед, шпедитер. Јосиф Озеровић, шпедитер. Лаза Албахари, шпедитер. Лука Марић, трговац. Марко Миљковић, трговац. Михаило Пунтик, шпедитер. Самуило Тајтацаковић, трговац. Стеван Маленић, чиновник. Трифун Н. Дунда, ђак (16). — 22 члана.

Повереник г. *Тодор Радивојевић*, суплент. — **О с н и в а ч и:** г. г. Браћа Стојадиновићи, ђаци. Тодор Радивојевић, суплент (2). — 2 члана.

Повереник г. *Трајко Јовановић*, телеграфиста. — **У л а г а ч и:** г.г. Андра С. Тодоровић, управник поште. Анђелија Протићева, телеграфиста. Димитрије Лешјанин, телеграфиста. Борђе Јанићијевић, капетан. Милан Стојковић, гимназист. Сава Поповић, контролор телеграфа. Танасије Шљивић, телеграфиста. Чедомир Главички телеграфиста (8). — 8 чланова.

Види и округ пожаревачки.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, капетан. — **О с н и в а ч и:** г.г. Илија М. Ђирић, пуковник. Миливоје Ј. Николајевић, мајор. Михаило Рашић, потпуковник. Стана Сарићева (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Алекса Стефановић, начелник. Арсеније Ломић, капетан. Божидар Терзић, капетан. Берислав Б. Тодоровић, поручник. Васа Антонић, мајор. Владислав Н. Крупежевић, потпоручник. Димитрије Милутиновић, потпоручник. Душан Пешић, капетан. Верман Јовановић, интендант. Живко Павловић, капетан. Живојин Мишић, потпуковник. Јован Павловић, администратор Круниних Добара. Љубомир Лешјанин, мајор. Милан Миловановић, поручник. Милосав Живановић, мајор. Милош Васић, ђенералштабни мајор. Михаило А. Петровић, ка-

петан. Никола М. Лукић, потпуковник. Петар Пешић, капетан. Петар Тодоровић, поручник. Радмило Лукић, поручник (21). — 25 чланова.

Види и округе: ваљевски, крагујевачки, моравски, нишки, руднички, тимочки.

Код повереника из других округа.

Врање. — Повереник: г. *Светолик Краљевачки*, књиговођа штедионице. — Улагач: г. Тома Микић, судија (1). — 1 члан.

Забојница. — Повереник: г. *Тодор А. Прокић*, свештеник. — Оснивач: г. Божидар Р. Прокић, правник (1). — 1 члан.

Зајечар. — Повереник: г. *Петар Бојовић*, потпуковник. — Улагач: г. Велимир Станојевић, благајник (1). — 1 члан.

Јабучевац. — Повереник: г. *Анд. М. Стојићевић*, срески начелник. — Оснивач: г. Никола Јанковић, порезник (1). — 1 члан.

Књажевац. — Повереник: г. *Здравко Милојковић*, разносач поште. — Оснивач: г. Тодор Љ. Павловић, поручник (1). — 1 члан.

Крушевац. — Повереник: г. *Сп. Шуменковић*, секретар начелства. — Улагач: г. Цветко Јовановић, хлеббар (1). — 1 члан.

Лозница. — Повереник: г. *Влад. Д. Илић*, адвокат. — Улагач: г. Тихомир Јордановић, пређ. порезник (1). — 1 члан.

Неготин. — Повереник: г. *Срдан Новаковић*, учитељ. — Улагач: г. Миладин Новаковић, наредник (1). — 1 члан.

Ниш. — Повереник: ђачка дружина »*Његош*«. — Улагачи: г.г. Владимир Петровић, правник. Сава Стакић, наредник. Светозар Стевановић, кадет (3). — 3 члана.

Шабац. — Повереник: г. *Петар Суботић*, свештеник. — Оснивач: г.г. Милета Танкосић, капетан. Коста Костић, судија (2). — 2 члана.

Свега 13 чланова.

Добротвора	123
Оснивача	325
Улагача	609

Свега задругара 1057

БЕОГРАДСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: Основна школа: у Дрлупи, у Реснику, у Сремчици, у Трбушници. Г-ца Софија Јовановићева, учитељица у Ропчеву (5). — Улагачи: г.г. Деспина Војновићева, учитељица у Кораћици. Димитрије Глигорић, учитељ у Ришњу. Димитрије Миловановић, учитељ у Реснику. Ле-

посава Ђорђевићева, учитељица у Кораћици. Марко Јевђеновић, учитељ у Баричу. Милутин Ралетић, учитељ у Даросави (6). — Свега 11 чланова.

Код београдских повереника.

Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Александар Иванковић, економ из Петке. Драгољуб Буричић, економ из Рожанца. Милан Јовановић, економ из Арнајева (3). — 3 члана

Повереник г. *Жив. О. Дачић*, писар мин. просвете. — Улагач г. Михаило Милојевић, свештеник из Неменикућа. (1) — 1 члан.

Повереник г. *Љуба Јоксимовић*, књижар. — Улагач г. Сретен Стевановић, трговац из Гроцке (1). — 1 члан.

Повереник г. *Михаило Грујичић*, учитељ. — Улагачи: г.г. Алекса Кубуровић, кавецџија у Бањици. Веља Живановић, општински писар у Рипњу. Милан Зарић, трговац у Рипњу (3). — 3 члана.

Повереник г. *Станиша С. Станишић*, учитељ. — Улагачи: г.г. Васа Миленковић, подшеф железничке станице у Младеновцу. Љуба Ковачевић, учитељ у Умчарима. Милун Радотић, учитељ у Борку (3). — 3 члана.

Повереник г. *Стеван У. Ђорђевић*, учитељ. — Улагач г. Лазар Петровић, учитељ у Влашком Пољу (1). — 1 члан.

Свега 12 чланова.

Баћевац. Повереник г. *Михаило Костић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа у Арнајеву. Основна школа у Баћевцу. Основна школа у Бождаревцу. Основна школа у Борку. Основна школа у Лесковцу. Основна школа у Шиљаковцу (6). — Улагачи: г.г. Драгиша Љ. Димитријевић, писар. Живко М. Петровић, писар. Михаило Стојановић, трговац. Светозар Петровић, писар. Стеван Влајковић, свештеник (5). — Свега 11 чланова.

Гроцка. Повереник г. *Милосав Ж. Петровић*, ср. начелник. — Оснивачи: Општина у Бегаљици. Општина у Болечу. Општина у Врчину. Основна школа у Гроцкој. Основна школа у Камендолу. Основна школа у М. Пожаревцу. Основна школа у Пударцима. Основна школа у Шепшину (8). — Улагачи: г.г. Аксентије Христић, ср. писар. Васа Радивојевић, општ. писар у Малом Пожаревцу. Владимир Петровић, свештеник у Врчину. Димитрије Дукић, ср. писар. Вока Јанићијевић, пред. општине у Умчарима. Јероним, старешина манастира Рајновца. Милош Кићевић, општ. писар у Умчарима. Михаило Рашић, свештеник у Умчарима (8). — Свега 16 чланова.

Лазаревац. — Повереник г. *Влад. Ђ. Недић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Благоје Оташевић, општински писар у Смрдљиковцу. Глиша Жујовић, општ. писар у Вреоцима. Живан Герасимовић, председ. општине у Венчанима. Илија Симић, општ. писар у Рудовцима. Милорад Никитовић, општ. писар у Венча-

нима. Основна школа: у Венчанима, у Смрдљиковцу. Панта Савић, општ. писар у Венчанима (8) — 8 чланова.

Повереник г. *Љубомир Божић*, поштар. — Оснивачи: г. г. Бранислав Борђевић, трговац. Др. Душан Стојимировић, срески лекар. Љубомир Станишић, трговац. Основна школа: у Барошевцу, у Вреоцима, у Даросави, у Дудовици, у Лазаревцу. Сретен Стошић, економ у Петци (9). — Улагачи: г. г. Алексије Ђурђић, учитељ у Венчанима. Андрија Бркић, трговац. Божа Павловић, порезник. Драгољуб Поповић, ђакон у Венчанима (4). — Свега 21 члан.

Види и округ ваљевски.

Мали Пожаревац. Повереник г. *Раде Милозић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа у Дражњу. Основна школа у Умчарима (2). — Свега 2 члана.

Младеновац. Повереник г. *Владимир Сретеновић*, учитељ. — Уписао је 5 улагача.

Повереник г. *Тодор Благојевић*, учитељ у пензији. — Улагачи: г. г. Владимир Милутиновић, учитељ у Пружатовцу. Гавра Стевановић, порезник. Игњат Поповић, учитељ. Јован Антић, марвени лекар. Коста Белкић, апотекар. Милан Жекић, књиговођа. Милан Максимовић, учитељ у Америћу. Др. Милан Стевановић, ср. лекар. Милоје Милојевић, учитељ у Стојнику. Нићифор Петровић, шеф станице. Светозар Бркић, трговац (11). — Свега 11 чланова.

Сопот. Повереник г. *Владимир Ракић*, ср. начелник. — Оснивачи: Основна школа у Америћу. Основна школа у Бабама. Основна школа у Вељену. Основна школа у Влашки. Основна школа у Губеревцу. Основна школа у Кораћици. Основна школа у Лисовићу. Основна школа у Неменикућу. Основна школа у Парцанима. Основна школа у Поповићу. Основна школа у Пружатовцу. Основна школа у Рајковцу. Основна школа у Ропчеву. Основна школа у Стојнику (14). — Свега 14 чланова.

Умка. Повереник г. *Глигорије М. Поповић*, срески начелник. — Оснивачи: г. Илија Матић, свештеник у Лесковцу. Основна школа у Дражевцу. Основна школа у Конатицама (3). — Улагачи: г. г. Светозар Радовановић, свештеник у Лесковцу. Светозар Стојановић, учитељ у Конатицама (2). — Свега 5 чланова.

Добротвора	3
Оснивача	55
Улагача	53
<hr/>	
Свега задругара	111

ВАЉЕВСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Улагачи: г. г. Јулијана Милосављевићева, учитељица у Ваљеву. Филип Радуловић, учитељ у Пироману (2). — Свега 2 члана.

Ваљево. Повереник г. *Војислав М. Андрић*, књижар. — Оснивачи: г.г. Војислав М. Андрић, књижар. Драго Драговић, општински писар у Грабовцу. Драгутин Краловец, окружни шумар. Љубомир Денић, виши инжењер. Основна школа у Поћути. Официска Читаоница и Касина (6). — Улагачи: г.г. Андра Живановић, благајник дивизије. Драгутин Ив. Секулић, гостионичар. Живорад Р. Лазић, књиговођа штедионице. Љубомир Селаковић, учитељ. Милан Миљковић, поручник. Милован Ј. Вилотијевић, трговац. Милутин Стокић, војни прота. Михаило Радивојевић, судија. Павле Кићевац, капетан. Петроније Богдановић, капетан. Сава Јездић, потпоручник. Спасоје Милојевић, капетан (12). — 18 чланова.

Види и округ ужички.

Повереник *Јован Ј. Молнар*, књижар. — Оснивачи: г.г. Анка К. Прикелмајер. Будимир Чолић, секретар суда. Др. Бока Видаковић, општински лекар. Др. Јевђеније Брановачки, санит. потпуковник. Љуба Ристовић, порезник. Љубомир М. Павловић, школски надзорник. Максим Р. Максимовић, трговац. Милован Илић, судски писар. Др. Мита Николић, окружни физик у пензији. Михаило Гребенац, адвокат. Основна Школа у Бранковини. Основна Школа у Ваљеву. Основна Школа у Каменици. Основна Школа у Рабровици. Пера Недељковић, мајор. Радојка Р. Радосављевићева. Светозар К. Поповић, трговац. Трговачка Омладина (18). — Улагачи: г.г. Андра Гроздановић, књиговођа. Андра Бурашковић, окружни марвени лекар. Васа Поповић, свештеник у Грачаници. Живорад В. Даниловић, писар Задруге. Јаша Големовић, пензионар. Јован Поповић, пуковник. Марко Антоновић, учитељ у пензији. Марко С. Буричић, адвокат. Милорад Војдек, трговац. Милорад П. Марковић, трговац. Михаило Јовичић, учитељ. Михаило Максимовић, учитељ у Бранковини. Недељко Савић, учитељ у Бранковини. Ненад В. Перић, судски рачуновођа. Персида Вићентијевићева, учитељица. Радивоје Томић, општински писар у Ребељској. Стеван Ђорђевић, кавецџија. Тинка Мандићка, учитељица у Милитаници (18). — 36 чланова.

Види и округ тимочки.

Повереник г. *Милан П. Зарић*, професор. — Оснивачи: г.г. Михаило Живковић, професор (1). — Улагачи: г.г. Душан Зарић, гимназист. Душан Гођевац, гимназист. Живко Романовић, суплент. Михаило Манџукић, гимназист. Сима Вићентијевић, гимназист (5). — 6 чланова.

Повереник г. *Михаило Грујишић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Владимир Ј. Петровић, трговац. Драгомир Р. Бошковић, трговац у Каменици. Зарија Протић, свештеник у Лопатњу. Манојло Пањевић, трговац. Милорад Ив. Протић, свешт. у Каменици. Милорад Ж. Тадић, апотекар. Милош Ж. Ивановић, општински писар у Остружњу. Основна Школа у Осечини. Павле Јанковић, трговац. Радомир Јов. Поповић, свештеник у Рабровици. Сава И. Николић, трговац. Чедомир Поповић, трговац. Црква у Осечини (13). — Улагачи: г.г. Живојин Токовић,

учитељ у Драчићу. Јеврем Б. Томић, трговац. Јелена Перкићева, учитељица у Каменици. Петар Грујичић, тежак у Беомужевићу. Спасоје Милојевић, капетан (5). — 18 чланова.

Повереник г. Стеван Т. Јанковић, председник суда у певзији. — **О с н и в а ч и:** г.г. Миљинко Драшковић, трговац. Миљин Милићевић, судија. Озрен Ср. Бурић, гимназист. Светозар Сп. Вујић, трговац. Чедо Гагић, окр. инжињер (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Јанко Цветковић, ћурчија. Љубомир Вилотијевић, трговац. Милан Арсић, свештеник. Милан Чобановић, адвокат. Ненад В. Перић, судски рачуновођа. Смиљка, кћи Миливоја Нинковића, адвоката. Срећко Јевтић, учитељ. Стеван Поповић, парох у Драчићу (8). — 13 чланова. Свега 90 чланова.

Грабовац. Повереник г. **Милан Р. Михаиловић**, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Живан Божићеваћ. Миодраг Чолић, ћак. Основна школа (3). — **У л а г а ч и:** г.г. Лазар Гавриловић, општински писар. Милорад Пушић, ћак. Сава Крстић, општински писар у Стублинама. Танкоса Ференчевић, ћак у Стублинама. Тихомир Вилотић, ћак (5). Свега 8 чланова.

Дрен. Повереник г. **Димитрије С. Пауновић**, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г. Коста Ристић, трговац на Ушћу. Основна школа у Дрену. Основна школа у Орашцу (?). — **У л а г а ч и:** г.г. Александар Живковић, ћак. Миливоје Илић, ћак. Милован Марковић, тежак у Вукићевци. Рајко Јовичић, ћак. Сретен Живковић, ћак (5). Свега 8 чланова.

Забрежје. Повереник г. **Стеван Т. Којић**, управник царипарнице. — **У л а г а ч и:** г.г. Андра Петровић, благајник соларе. Андрија Бељић, тежак. Беда Дајч, трговачки помоћник. Драгољуб Вићентић, економ. Душан Гавриловић, трговац. Коста Крسمановић, кавецџија у Обреновцу. Љубомир Гођевац, трговачки помоћник. Милан Кушаковић, цариник. Милорад Костић, цариник. Милутин Николић, агенат. Никодије Богдановић, царински приправник. Риста Гласничкић, трговачки помоћник. Спасоје Јевтовић, шпед. помоћник (13). Свега 13 чланова.

Види и Угарску.

Каменица. Повереник г. **Никола Јовановић**, срески-начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Никола Мирковић, трговац у Причевићу. Стојан Миливојевић, кмет у Врагочаници (2). — **У л а г а ч и:** г.г. Аксентије Јанчић, председник општине у Остружњу. Андра Јовановић, практикант. Васа Гентић, економ у Голој Глави. Војислав Богutowић, економ у Горњој Буковици. Дамњан Величковић, срески писар. Драгомир Поповић, економ у Голој Глави. Јоца Богдановић, практикант. Љубомир Обрадовић, председник општине у Миличаници. Миљинко Ристивојевић, председник општине у Бобову. Милован Станковић, председник општине у Голој Глави. Милоје Пујић, кмет у Голој Глави. Милорад Мијатовић, практикант. Ранко Петровић, председник општине у Осечини. Светозар Бељић, општински писар у Причевићу. Спасоје Протић, свештеник у Горњој Буковици. Тоша Ј. Живановић, општински писар у Остружњу (16).

Свега 18 чланова.

Мионица. Повереник г. *Вића Матић*, књижар. — Оснивачи: Основна школа: у Горњој Топлици, у Рибици (2). — Улагачи: г. Миливоје Ж. Пауновић, учитељ (1). — 3 члана.

Повереник г. *Живан П. Кнежевић*, порезник. — Оснивачи: г.г. Миливоје Вићентијевић, свештеник у Паунама. Основна школа у Бурђевцу. Основна школа у Паунама. Радован Дршић, практикант. Светозар Ковачевић, рачуновођа у Брежђу (5). — Улагачи: г.г. Антоније Богдановић, рачуновођа у Доњ. Топлици. Гаврило Бујошевић, учитељ у Рибици. Драган Рад. Бурић, ђак. Живко Пауновић, рачуновођа у Бабајићу. Илија Поповић, свештеник у Бабајићу. Љубомир Мићић, трговац. Павле Радовић, рачуновођа у Бурђевцу. Сава Стевановић, практикант. Светислав Зесковић, рачуновођа у Славковици. Светозар Филиповић, свештеник у Брежђу (10). — 15 чланова.

Повереник г. *Никола Сталишић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа у Боговађи. Основна школа у Брежђу. Основна школа у Горњој Топлици. Основна школа у Доњој Топлици. Основна школа у Бурђевцу. Основна школа у Мионици. Основна школа у Паунама. Основна школа у Рајковићу. Основна школа у Славковици. Основна школа у Цветановцу (10). — Улагачи: г.г. Драгољуб Миленковић, срески писар. Илија Пантић срески писар. Михаило Михаиловић, свештеник у Славковици. Никола Караџић, порезник (4). — 14 чланова.

Свега 32 члана.

Обреновац. Повереник г. *Јеремија Томић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа, у Стублинама (1). — Улагачи: г.г. Васа Вујић, трговац. Димитрије Букић, порезник. Борђе Јовановић, општински чиновник. Јоца Михаиловић, трговац. Михаило Јуришић, трговац. Станко Канчовић, трговац (6). — 7 чланова.

Повереник г. *Милош П. Марковић*, свештеник. — Оснивач: г. Стојан Антоновић, кавецџија (1). — Улагачи: г.г. Васа Урошевић, земљорадник у Мислођинчу. Драгомир Здујић, сарач. Милаш Штрбић, месар. Милош П. Марковић, свештеник. Милутин Кованџић, трговац. Станко Канчовић, трговац. Црква у Звечки (7). — 8 чланова.

Повереник г. *Станоје Миленковић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Антоније Цврковић, трговац. Богољуб Ковачевић, апотекар. Игњат Гудурић, трговац. Основна школа у Забрежу. Основна школа у Обреновцу. Сава Мићић, трговац. Др. Станислав Новаковић, срески лекар. Танасије Филиповић, марвени лекар (8). — Улагачи: г.г. Богић Борђевић, трговац. Дејан Васић, трговац. Миливоје Кузмановић, трговац. Светозар Михаиловић, намесник. Станко Тривић, трговац (5). — 13 чланова.

Свега 27 чланова.

Уб. Повереник г. *Божидар С. Ристић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа у Бајевцу. Основна школа у Бањанима. Основна школа у Докмиру. Основна школа у Јабучју. Основна школа у Радљеву. Основна школа у Тврдојевцу (6). — Улагачи: г.г. Алекса Миловановић, кавецџија. Божидар С.

Ристић, срески начелник. Велислав Ранковић, председник општине у Каленићу. Даринка Миладиновићева, учитељица у Јабучју. Даринка Мишићева, учитељица у Бајевцу. Јован Поповић, свештеник у Радљеву. Лепосава Перићева, учитељица у Радљеву. Љуба Јевремовић, пређ. чиновник. Марко Јанковић, практикант. Милош Марковић, учитељ у Непричави. Милутин Поповић, свештеник у Бргулама. Митар Јовановић у Јабучју. Михаило Јеремић у Тврдојевцу. Панта Живковић у Јабучју. Петар Борђевић, срески писар. Радован Радовановић, порезник. Стеван Поповић, учитељ у Тврдојевцу (17). — 23 члана.

Повереник г. др. *Миша К. Михаиловић*, срески лекар. — Оснивачи: г.г. Божидар Алексић, ђак. Душан Вукајловић, ђак. Др. Миша К. Михаиловић, срески лекар (3). — Улагачи: г.г. Алексије Спасојевић, учитељ у Вукони. Благоје Миленковић, порезник. Богољуб Трифуновић, учитељ у Радљеву. Димитрије Благојевић, свештеник у Врелу. Живота Дамњановић, шеф. поште. Зорка Вукосављевићева, учитељица у Врелу. Милијан Живојновић, трговац. Милутин Жујовић, свештеник у Памбуковици. Михаило Петровић, трговац. Ненад Стефановић, учитељ у Врелу. Сава Бурић, учитељ у Докмиру. Светозар Лаловић, трговац. Светомир Глигић, општински благајник. (13). — 16 чланова.

Свега 39 чланова.

Бод повереника других округа.

Београд. Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Милорад Ђириловић, економ у Новацима. Стојан Иконић, економ у Црниљеву (2). — 2 члана.

Повереник г. *Чедомил Ј. Марковић*, капетан. — Оснивач г. Милутин Гр. Мишковић, мајор у Ваљеву (1). — Улагач г. Светозар Голубовић, контролор дивизије у Ваљеву (1). — 2 члана.

Лазаревац. — Повереник г. *Љубомир Божић*, поштар. — Улагач г. Чеда Достанић, срески помоћник у Ваљеву (1). — 1 члан.

Шабац. — Повереник г. *Петар М. Суботић*, свештеник. — Улагач г. Драгутин Протић, порезник у Обреновцу (1). — 1 члан.

Свега 6 чланова.

Добротвора	8
Оснивача	88
Улагача	157
<hr/>	
Свега задругара	253

ВРАЊСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. Димитрије Ц. Здравковић, свештеник у Власотинцу. Основна школа: у Великом Трњану, у Корбевцу, у Мрштанима, у Прибоју (5). — Улагачица Вукосава П. Нишићева, учитељица у Лесковцу (1).

Свега 6 члана.

Владичин Хан. — Повереник г. *Гаврило Милојковић*, порезник. — **О с н и в а ч и:** Општине: у Белишеву, у Власу, у Големом Селу, у Дреновцу, у Калиманцу. Основна школа: у Владичином Хану, у Големом Селу, у Стублу (8). — **У л а г а ч и:** г.г. Антоније Поповић, свештеник у Доњ. Балиновцу. Димитрије Николић, свештеник у Кацапуну. Димитрије Поповић, свештеник у Мртвици. Илија Поповић, свештеник у Градњи. Јанићије Ложићковић, учитељ у Стублу. Јован Божићарац, практикант. Јован Костић, свештеник у Стублу. Јован Николић, свештеник у Кацапуну. Јован Ристић, порески помоћник. Михаило Поповић, свештеник у Градњи. Михаило Стевановић, свештеник у Моштаници. Петар Ђ. Павловић, практикант. Стеван Младеновић, учитељ у Градњи. Стојан Јовановић, свештеник у Моштаници. Стојан Стаменковић, свештеник у Стублу. Таса Петковић, свештеник у Кацапуну (16). Свега 24 члана.

Власотинци. Повереник г. *Стеван Р. Матић*, порезник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Грделици, у Дадинцима, у Конопници (3). — **У л а г а ч и:** г.г. Настас Ј. Марковић, порезник. Радул Вељовић, управник пореског одељења. Стеван Р. Матић, порезник (3). — 6 чланова.

Повереник г. *Тихомир К. Денић*, срески начелник. — **У л а г а ч и:** г.г. Димитрије Петровић, срески писар. Бока Вуковић, срески писар. Живојин Михаиловић, срески писар. Милан Грубановић, практикант. Михаило Р. Коцић, општински писар у Дадинцу. Тихомир К. Денић, срески начелник. Тоша Лазаревић, практикант (7). — 7 чланова. Свега 13 чланова.

Врање. Повереник г. *Никола М. Ракић*, професор. — **О с н и в а ч г.** Светозар Мојковић, професор (1). — **У л а г а ч и:** г.г. Велимир Аврамовић, капетан. Веља Марковић, судија. Војислав Николајевић, потпоручник. Градимир Јов. Борђевић, професора. Драг. Голубовић, окружни благајник. Драгољуб Михаиловић, капетан. Борђе Х. Нинић, директор гимназије. Коста Неранџић, потпоручник. Михаило Симић, капетан. Радован Пантелић, поручник. Сима Златичанин, школски надзорник. Тихомир Комненовић, поручник (12). — 13 чланова.

Повереник г. *Светолик Краљевачки*, књиговођа. — **О с н и в а ч и:** г.г. Александар Р. Христић, судски писар. Андра Стошић, наставник гимназије. Велимир Карић, апотекар. Војислав Аврамовић, потпоручник. Др. Војислав Стојановић, санитетски мајор. Димитрије А. Христић, срески писар. Димитрије Штерић, капетан. Борђе Х. Антић, председник општине. Др. Борђе Јовановић, окружни физикус. Борђе К. Стајић, студент. „Заштита“ дружина ђака Немањине Гимназије. Јеврем Ивановић, капетан. Јован Антић суспенат. Михаило К. Јанковић, апотекар. Немањина Гимназија. Основна школа. Официрска читаоница. Сава Максић, професор. Спира Јовановић, војни благајник. Танасије Т. Стајић, трговац. Тома П. Бурђевић, судија. Тома З. Михаиловић, трговац (22). — **У л а г а ч и:** г.г. Аксентије Мишић, свештеник. Вучко Јоксимовић, порезник. Даница Урошевић, гимназист. Бура Станић, потпуковник. Живојин

Рафајловић, поручник. Јован Т. Јовановић, благајник. Јован Миленковић, пређ. предавач. Јосиф И. Петровић, управник основних школа. Крста Јонић, учитељ. Лазар Живковић, инжињер. Лука Вукомановић, адвокат. Михаило Вићентијевић, потпоручник. Михаило Петковић, војни писар. Михаило Стевановић учитељ. Никола Миленковић, потпуковник. Риста Николић, професор. Риста Стевановић, књиговођа. Сава Митровић, шпедитер. Сава Пиперин, председник суда. Тома Зафировић, кројач. Тома Соколовић, учитељ (21). — 43 члана.

Повереник г. *Стеван Максимовић*, срески начелник. — Оснивачи: Општина у Бањи. Општина у Буштрању. Општина у Дубници. Општина у Првонеку (4). — Улагачи: г.г. Анђелко Пешић, председник општине у Корбевцу. Арса Јовановић, општински писар у Преображењу. Атанасије Стевановић, општински писар у Дубници. Данило Антић, општински писар у Буштрању. Димитрије Поповић, општински писар у Корбевцу. Душан Мајсторовић, општински писар у Корбевцу. Јован Поповић, општински писар у Ратају. Јован Стојиљковић, општински писар у Ратају. Јован Стојковић, општински писар у Тибужду. Коста Величковић, општински писар у Првонеку. Манасије Крстић, председник општине у Нерадовцу. Милан Р. Костић, општински писар у Лукову. Миленко Стојиљковић, општински писар у Кривој Феји. Никола С. Поповић, свештеник у Кривој Феји. Општина у Корбевцу. Општина у Кривој Феји. Општина у Лукову. Општина у Нерадовцу. Општина у Преображењу. Општина у Ратају. Општина у Тибужду. Павле Митровић, председник општине у Бањи. Риста Поповић, општински писар у Буштрању. Станојко Митић, општински писар у Првонеку. Стојиљко Ивановић, председник општине у Буштрању. Таса Павловић, општински писар у Нерадовцу. Трајко Милошевић, председник општине у Дубници. Трајко Николић, општински писар у Преображењу. Цветан Михаиловић, општински писар у Бањи (29). — 33 члана. Свега 89 чланова.

Лебане. Повереник г. *Љубомир М. Гардић*, срески писар. — Оснивачи: г. г. Војин Грковић, чувар шума. Димитрије Лазић, порезник. Борђе Петковић, председник општине у Бошњацима. Игњат Миљковић, председник општине у Косанчићу. Јован Поповић, свештеник у Рафуну. Јован Станковић, председник општине. Коста З. Богдановић, срески писар. Крста Николић, председник општине у Рујковцу. Китан Јанковић, председник општине у Слишанима. Љубомир М. Гардић, срески писар. Мирко Богдановић, општински писар. Мијат Игњатовић, председник општине у Бојнику. Михаило Поповић, свештеник у Медвеђи. Основна школа: у Бојнику, Бошњацима, у Доњем Коњувцу, у Лебанима, у Слишанима. Петар Цветковић, свештеник у Прекопчелици. Радослав Стевановић, свештеник. Спасоје Базовић, свештеник у Доњ. Коњувцу. Танасије Поповић, срески начелник. Трајко Поповић, свештеник у Бошњацима. Цветко Љубић, председник општине у Ивању (24). — Улагачи: г.г. Алил Исламовић, земљорадник у Свирцима. Арса Смиљковић,

председник општине у Клајићу. Бећа Будатовић, поднаредник. Божин Митровић, општински писар у Бојнику. Васа Лазаревић, општински писар у Медвеђи. Видак Милосављевић, каплар. Владимир Животић, срески писар. Вукосав Перовић, поднаредник. Димитрије Митковић, подназорник. Тока Васа Карчића, ђак. Буро Поповић, каплар. Јосиф Стојановић, практикант. Јања Анастасијевић, механџија. Јордан Јов. Јањић, земљорадник. Јован Констандиновић, општински писар у Клајићу. Јован Савић, општински писар у Слишанима. Лазар Вучуровић, општински писар у Бучумету. Милан Белић, општински писар. Миле Ристовић, председник општине у Реткоцеру. Миленко Буричић, жандарм у Враћи. Милић Нововић, практикант. Милорад Миловановић, практикант. Милутин Димитријевић, општински писар у Бошњацима. Миљко Смиљковић, жандарм у Враћи. Мирко Јовић, земљорадник у Тогочевцу. Михаило Игњатовић, свештеник у Бојнику. Михаило Павловић, земљорадник у Тогочевцу. Новица Дељанин, поткомандир у Свирцима. Панча Цекић, општински писар у Оранима. Петко Ђасовић, поднаредник. Раде Марковић, општински писар у Медвеђи. Радисав Радовановић, поднаредник. Сотир Костић, учитељ. Теофило Стојановић, телеграфист (34). Свега 58 чланова.

Лесковац. Повереник г. *Димитрије К. Трандафиловић*, благајник штедионице. — **О с н и в а ч и:** г.г. Атанасије Пешић, каменорезац. Димитрије Урошевић, апотекар. Коста Ј. Протић, адвокат. Основна школа: у Бунуши, у Винарцу, у Турековцу (6). — **У л а г а ч и:** г.г. Коста Ј. Јанковић, адвокат. Лазар С. Миљковић, учитељ у Бунуши. Милан К. Илић, књиговођа (3). — 9 чланова.

Повереник г. *Михаило К. Михаиловић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Губеревцу, у Ораховици. г.г. Светислав Новаковић, адвокат. Стеван Каначки, срески писар (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Глигорије Миленковић, учитељ. Димитрије Ј. Борђевић, срески писар. Димитрије Ј. Лазаревић, учитељ у Власотинцу. Душан Цекић, трговац. Јован К. Биволаревић, учитељ. Ленка Лазаревићка, учитељица. Милић Гавровић, судски рачуновођа. Никола Стојковић, судски секретар. Тодор Наумовић, судија. Цветко Љубеновић, учитељ у Грделици (10). — 14 чланова.

Повереник г. *Петар Ст. Вељковић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Петар Ст. Вељковић, свештеник. Светозар Костић, ђакон. Стеван Комненовић, намесник. Црква у Рударима (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Аранђел Стојановић, свештеник у Ораховици. Гавра Поповић, свештеник. Глигорије Миленковић, учитељ. Борђе Игњатовић, свештеник. Борђе С. Камперелић, свештеник. Петар Јоковић, учитељ у Турековцу. Михаило Тасић, свештеник у Турековцу. Црква: у Бабичкој, у Бошњацима, у Градашници, у Коњувцу, у Ображду, у Ораховици, у Прекопчелици (13). — 17 чланова.

Повереник г. *Сретен Николић*, управитељ грађ. школе. — **О с н и в а ч и:** Грађанска школа. Г. Борђе Алексић, апотекар.

Основна школа у Косанчићу (3). — Улагачи: г.г. Божићар Поповић, привремени виши учитељ. Васа Љубичић, виши учитељ. Јован Стојановић, учитељ. Петар Златановић, порезник. Спасоје Вуксановић, адвокат. Танасије Јовановић, учитељ у Косанчићу (6). — 9 чланова.

Повереник г. *Танасије А. Божић*, срески писар. — Оснивачи: Основна школа: у Богојевцу, у Разгојни. Г. Танасије А. Божић, срески писар (3). — Улагач: г. Сретен С. Јовановић, срески писар (1). — 4 члана. Свега 53 члана.

Сурдулица. Повереник г. *Алекса Милетић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа: у Јелашници, у Сувојници, у Сурдулици, у Цецу (4). — Улагачи: г.г. Алекса Милетић, срески начелник. Алицин Усејиновић, хоџа у Дугојници. Антоније Анђелковић, општински писар у Власини. Вељко Качаревећ, намесник у Јелашници. Глигорије Поповић, свештеник у Прекодолцу. Димитрије Поповић, општински писар. Борђе Анђелковић, свештеник. Борђе Стојковић, општински писар. Јанаћко Карамидис, гостионичар у Цецу. Јеврем Мићић, срески економ. Јован Станковић, општински председник у Сувојници. Коста Михаиловић, учитељ. Коста Поповић, свештеник. Коста Стевановић, општински писар у Сувојници. Максим Орели, трговац. Манасије Стојановић, учитељ. Марко Борђевић, срески писар. Мило Лекић, учитељ у Власини. Милорад Станисављевић, ђак у Кијевцу. Михаило Поповић, поштар. Младен Николић, учитељ. Најдан Миленковић, општински писар у Мачкатици. Наталија Младеновићева, учитељица. Петар Матејић, економ. Сава Мијовић, порезник. Сима Анђелковић, општински писар. Стамен Митровић, председник општине у Цецу. (2 комп.). Станоје Д. Петковић, срески писар. Стеван Петровић, свештеник у Цецу. Стојан Петровић, кмет. Стојиљко Поповић, свештеник у Дугојници. Стоша Младеновић, свештеник у Житорађи. Тодор Поповић, општински писар у Мачкатици. Тома Михаиловић, прота у Власини. Цветко Страхињић, свештеник у Власини (36). Свега 40 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагач г. Јован Анђелковић, економ из Црвене Јабуре (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милорад Петровић*. — Улагач г. Драгољуб Ј. Ристић, перучник у Лесковцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милорад М. Полић*, философ. — Улагач г. Милоје Петковић, свршени богослов из Лапатнице (1). — 1 члан.

Повереник г. *Светозар М. Вражалић*, благајник. — Улагач: г. Димитрије Каралазић, наредник у Враћи (1). — 1 члан.

Повереник г. *Стеван У. Борђевић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа у Бањи. Основна школа у Првонеку.

Основна школа у Преображењу. Основна школа у Ратају. Основна школа у Требешињу (5). — 5 чланова. Свега 9 чланова.

Добротвора	4
Оснивача	96
Улагача	196
<hr/>	
Свега задругара	296

КРАГУЈЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — **О с н и в а ч и:** г.г. Др. Ђ. Владисављевић, санит. мајор. Матија Јовановић, кадетан у Крагујевцу. Михаило Петровић, начелник среза грузанског у Крагујевцу. Основна школа у Брзану (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Војислав Борђевић, учитељ у Бадњевицу. Драгутин С. Дачић, потпоручник у Крагујевцу. Михаило Ђ. Ранчић, цариник у Крагујевцу. Михаило Срећковић, свештеник у Крагујевцу (4). Свега 8 чланова.

Аранђеловац. Повереник г. *Сава Ст. Стевановић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Андрија М. Савић, свештеник. Божидар Ђ. Урошевић, лекар. Др. Васа Димитријевић, лекар. Борђе Атанасијевић, млинар. Ивко Плећовић, трговац. Јевта Шундић, председник општине у Стојнику. Јован Ђ. Поповић, свештеник у Стојнику. Коста Д. Јовановић, апотекар. Коста Крахтис, трговац. Основна школа: у Аранђеловцу, у Блазнави, у Буковику, у Влакчи, у Јеловику, у Коцљару, у Љубичевцима, у Маслошеву, у Овсишту, у Орашцу, у Пласковцу, у Страгарима, у Шаторњи. Стеван С. Стевановић, намесник у Орашцу. Трговачка Омладина (24). — **У л а г а ч и:** г.г. Александар Павловић, трговац. Атанасије Тодоровић, учитељ у Шаторњи. Милутин С. Лукић, телеграфист. Петар Божићевић, председник општине. Петар Поповић, учитељ (5). Свега 29 чланова.

Бадњевац. Повереник г. *Милутин Симић*, свештеник. — **О с н и в а ч:** Основна школа (1). — **У л а г а ч и:** Владимир Димић, шеф железничке станице у Милатовцу. Гвозден Младеновић, писар. Љубомир Вучетић, економ у Цветојевцу. Љубомир Живковић, судски писар у Крагујевцу. Новак Ристовић, свештеник у Реснику. Петроније Дебљовић, учитељ у Цветојевцу (6). — Свега 7 чланова.

Белосавци. Повереник г. *Благоје М. Чоловић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Белосавцима, у Врбици, у Загорици, у Маскару. Црква у Јагњилу (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Арсеније Васић, земљорадник. Арсеније Борђевић, трговац. Илија Луковић, путар. Јосиф Миленковић, кмет. Миливоје Мијовић, свршени богослов у Орашцу. Михаило Поповић, свештеник. Светозар Матић, земљорадник у Јеленцу. Светозар Петковић, општински писар у Загорици (8). Свега 13 чланова

Забојница. Повереник г. *Тодор А. Прокић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** г-ђа Даринка В. Гавриловићка, учитељица у Драчи. Општина: у Барама, у Борчу, у Дивостину, у Кутлову,

у Опланићу, у Рамаћи. Основна школа: у Борчу, у Вел. Шењу, у Забојници. Тодор А. Прокић, свештеник (11).

Свега 11 чланова.

Крагујевац. Повереник г. *Борђе II. Миросављевић*, књиговођа. — **О с н и в а ч и:** г.г. Димитрије М. Парезановић, трговац. Борђе М. Јовановић, капетан у Страгарима. Евгеније Гајиновић, пуковник у пензији. Јован В. Премовић, благајник. Коста Петковић, трговац (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Андра А. Туцаковић, адвокат. Антоције Марић, трговац. Васа Рајевац, трговац. Веселин Ђоћић, окружни економ. Војислав Ј. Петровић, срески писар. Димитрије Богдановић, судија. Драгутин Атић, писар Управе Војнотехничких Завода. Живко Срећковић, мењач. Лука Ивковић, инжињер. Љубица Ст. Новаковића. Љубомир Димчић-Петковић, чиновник Трговачке Банке. Милап С. Митровић, трговац. Милан Стајевић, шеф железничке станице. Милан Д. Стојадиновић, апотекар. Милош Трифуновић, благајник Трговачке Банке. Михаило Маринковић, судски писар. Михаило И. Обрадовић, машиниста. Обрадовић и Аранђеловић, трговци. Радоје П. Станковић, трговац. Сава Б. Матић, благајник. Север Милутиновић, судски писар. Сима Т. Цветковић, адвокат. Сретен Н. Борђевић, председник општине (23). — 28 чланова.

Повереник г. *Јован II. Јовановић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Драга С. Павловића. Новица Павловић, учитељ у Лужницама. Основна школа: у Грбицама, у Groшници, у Гунцатима, у Доњ. Сабанти, у Десимировцу, у Каменцу, у Крагујевцу, у Лужницама, у Рамаћи, у Реснику, у Шумама. Сима Живковић, директор у пензији. Сима Костић, адвокат. Др. Теофило Мирковић, лекар (16). — **У л а г а ч и:** г.г. Алекса Васиљевић, учитељ у Закути. Алекса Милетић, благајник соларе. Андра Цвијановић, окружни благајник. Божа Божић, учитељ. Боса Јовановићева, учитељица. Веца Миладиновић, порезник. Влад. Ч. Ристић, порезник. Влајко Милић, трговац. Гвозден Илић, свештеник у Доњ. Сабанти. Даринка Јовановићева, учитељица. Драгољуб Стојадиновић, писар. Драгутин Димитријевић, ћакон. Илија Мијатовић, трговац. Јелена Стојановићева, учитељица. Јелисавета Димићева, учитељица. Јеротије Топаловић, испитани приправник. Јован Максимовић, школски надзорник. Коста Ђ. Михаиловић, гимназист. Милка Лукићка, учитељица. Милош Марковић, професор. Милутин Николић, учитељ. Михаило Динић, пуковник у пензији. Михаило Кандић, порезник. Паја Вуковић, трговац. Петар Александровић, учитељ у Десимировцу. Радивоје Радојевић, чиновник Управе Фондава. Светозар Стојадиновић, професор. Чеда Димитријевић, књиговођа. Чеда Радовић, адвокат (29). — 45 члана.

Повереник г. *Јован II. Митровић*, управитељ В. Ж. Школе. — **О с н и в а ч и:** г.г. др. Илија Коловић. Књижница Више Жен. Школе. Књижница ученица Више Женске Школе. Рака С. Филиповић, адвокат. Стеван Миросављевић, машин. инжињер (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Драга Аранђеловићева, учитељица женског рада. Емилија Кениг, класна учитељица. Иконија Клајићева, класна

учитељица. Јелена Стојановићева, пређ. ученица. Јерина Кадићева, класна учитељица. Лепосава Ст. Максимовићева, класна учитељица. Лепосава Р. Пејићева, класна учитељица. Љубиша Бонић, фотограф. Миленија Борђевића, класна учитељица. Милица Суботићева, пређ. учитељица. Михаило Борисављевић, учитељ цртања. Спасенија Ристићева, пређ. ученица (12). — 17 чланова.

Повереник г. *Коста Николић*, помоћник начелства. — Оснивач: г. Никола К. Николић, гимназист (1). — Улагачи: г.г. Драг. Шишмановић, општински писар. Борђе Тодоровић, практикант (2). — 3 члана.

Повереник г. *Светислав Обрадовић*, професор. — Оснивачи: г.г. Гргур Вујић, суспенат. Јавна Библиотека. Милан А. Стојковић, гимназист. Миливоје Симић, директор. Никола В. Лазић, професор. Професорска Књижница Гимназије Кнеза Милоша Великога. Сава К. Јанковић, окружни начелник (7). — Улагачи: г.г. Алекса С. Петровић, капетан. Божидар Лазаревић, приправник. Велика Филиповићева, учитељица у пензији. Данило Љ. Катић, суспенат. Даница Борђевићева, учитељица у пензији. Бачка Књижница Гимназије Кнеза Милоша Великога. Коста Берић, професор. Коста Н. Пауновић, професор. Др. Милутин Живковић, поручник. Персида Колаковићева, учитељица. Петар Андрић, професор. Радован Димитријевић, ђакон. Теодосије Бошковић, суспенат (13). — 20 чланова.

Повереник г. *Сретен Радосављевић*, срески писар. — Оснивачи: Општина: у Десимировцу, у Реснику (2). — Улагач: г-ца Лепосава Милојковићева, учитељица у Десимировцу (1). — 3 члана.

Повереник г. *Стева Миросављевић*, машински инжињер. — Оснивачи: Војно-Занатлијска школа. Г. Стеван Тасић, управник (2). — Улагачи: г.г. Владимир Рајковић, мајор. Драгомир Јанковић, писар (2). — 4 члана.

Свега 120 чланова.

Наталинци. — Повереник г. *Јован Д. Јаковљевић*, општински писар. — Улагачи: г.г. Гаврило Станојловић, земљорадник. Драгутин Степановић, трговац (2). Свега 2 члана.

Рача. — Повереник г. *Гаврило Ранковић*, учитељ. — Оснивачи: г. Паја Булић, апотекар. Читаоница (2). — Улагачи: Александар Тодоровић, гимназист у Крагујевцу. Коста Јовановић, свештеник. Обрад Гледић, порезник. Сима Јеврић, учитељ (4). — 6 чланова.

Види и округ пожаревачки.

Повереник г. *Ђура Димитријевић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Др. Игњат Феликс, срески лекар. Јоца Божић, свештеник у Бадњевцу. Основна школа: у Бошњанима, у Миращевцу, у Рачи (5). — Улагачи: г.г. Анта Р. Живановић, трговац. Витомир Радовановић, трговац. Воја Стојковић, порезник. Димитрије Игњатовић, порезник. Зорка Ракићева, учитељица. Јован Илић, порезник (6). — 11 чланова.

Види и округ руднички.

Повереник г. *Љубомир Ст. Убавкић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и**: Основна школа: у Барама, у Жабарима, у Јарушицама, у Клоки, у Крчмарима, у Лапову, у Наталинцима, у Саранову, у Сепцима, у Сишићу, у Трнави, у Црном Калу (12). — **У л а г а ч и**: г.г. Александар Милојевић, председник општине у Губеревцима. Александар Стојковић, земљорадник у Сепцима. Авдра Миловановић, општински писар у Саранову. Благоје Благојевић, трговац у Наталинцима. Божидар Драгојевић, тежак у Бадњевцу. Василије Ивановић, општински писар у Крчмарима. Велимир Костадиновић, практикант. Велимир Милојевић, општински писар у Сишићу. Веселин Димитријевић, председник општине у Клоки. Владимир Миладиновић, учитељ у Наталинцима. Драгомир Лукић, општински писар у Жабарима. Драгутин Арнаутовић, учитељ у пензији у Наталинцима. Бура Ранковић, општински писар у Наталинцима. Живан Ивановић, општински писар у Крчмарима. Илија Атапацковић, књиговођа. Илија Живановић, земљорадник у Горовичу. Илија Живковић, општински писар у Лапову. Илија Милошевић, председник општине у Мал. Крчмарима. Илија Томић, земљорадник у Клоки. Јоца Ђорђевић, поштар. Коста Димитријевић, кафеџија у Наталинцима. Коста Живановић, трговац у Наталинцима. Манојло Поповић, председник општине у Жабарима. Марко Лукић, земљорадник у Шумама. Милан Здравковић, трговац у Наталинцима. Милан Кнежевић, срески писар. Милан Г. Марковић у Жабарима. Милан Петровић, свештеник у Наталинцима. Милета Јевтић, трговац у Наталинцима. Милета Прешић, земљорадник у Лапову. Милован Крстић, земљорадник у Сепцима. Милоје Гавриловић, трговац у Наталинцима. Милоје Маринковић, трговац у Наталинцима. Милутин Прокић, трговац у Наталинцима. Панта Гајић, трговац у Наталинцима. Петар Јовановић, трговац у Лапову. Петар Чолић, земљорадник у Жабарима. Петроније Јанковић, практикант. Радован Милановић, председник општине у Саранову. Радоје Прокић, трговац у Наталинцима. Радоје Стојановић, трговац у Наталинцима. Радојко Живановић, председник општине у Трнави. Радојко Радосављевић, трговац у Наталинцима. Радојко Тодоровић, трговац у Наталинцима. Радослав Голубовић, општински писар у Лапову. Сретен Божићевић, трговац у Наталинцима (46). — 58 чланова.

Свега 75 чланова.

Топола. — Повереник г. *Стеван Гужвић*, свештеник. — **О с н и в а ч и**: г.г. Гаврило Швабић, трговац. Младен Марковић, трговац. Основна школа: у Божурњи, у Винчи, у Тополи. Радосав Радојковић, земљоделац. Светозар Драшковић, трговац (7). — **У л а г а ч и**: г.г. Алекса Исаковић, ђакон. Апостол Димитријевић, механџија. Велимир Марковић, кафеџија. Зорка П. Јањићка, учитељица. Љубица Николићева, учитељица. Максим Радосављевић, учитељ. Миладин Трифуновић, земљоделац. Милоје Ташић, земљоделац. Радомир Стошић, телеграфиста. Станко Петровић (10).

Свега 17 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Оснивач: г-ђа *Калина Фаркићка* у Лапову (1). — Улагач: г. *Јеремија Грујић*, срески економ (1). — 2 члана.

Повереник г. *Живојин О. Дачић*, писар мин. просвете. — Оснивач: Основна школа у Баточини (1). — 1 члан.

Повереник г-ца *Лепосава Николићева*, учитељица. — Улагач: г. *Никола Вељковић*, трговац у Страгарима (1). — 1 члан.

Повереник г. *Станиша С. Станишић*, учитељ. — Улагач: г. *Милан Буквић*, учитељ у Вишевцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Стеван У. Борђевић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Светлићу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, капетан. — Улагачи: г.г. *Андра Миливојевић*, мајор у Крагујевцу. *Душан Бурић*, капетан у Крагујевцу. *Панта Пејовић*, пуковник у Крагујевцу (3). — 3 члана.

Велика Крсна. — Повереник г. *Војислав Н. Крушевић*, свештеник. — Оснивач: г. *Стеван Поповић*, војни свештеник у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Књажевац. Повереник г. *Бошко Новаковић*, срески начелник. — Улагач: г. *Богомир Рајнић*, потпоручник у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Краљево. Повереник г. *Владимир Борђевић*, професор ратарске школе. — Улагач г. *Владимир Стефановић*, капетан у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Свега 12 чланова.

Добротвора 6

Оснивача 113

Улагача 181

Свега задругара 300

КРАЈИНСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивач: г. *Михаило Ковачевић*, окружни начелник у Неготину (1). — Улагачи: г.г. *Владимир М. Николић*, комесар полиције у Радујевцу. *Димитрије Костић*, поштар у Радујевцу. *Драгољуб С. Михаиловић*, учитељ у Велесници (4). — Свега 5 чланова.

Доњи Милановац. — Повереник г. *Алекса Анђелковић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. *Живојин Игњатовић*, монополски поднадзорник. *Михаило Рајковић*, трговац (2). — Улагачи: г.г. *Адам Пауновић*, општински писар у Рудној Глави. *Алекса Анђелковић*, срески начелник. *Аранђел Вељковић*, сточни ревизор. *Велизар Гајић*, трговац. *Димитрије Ристић*, кмет у Црнајци. *Борђе Ристић*, трговац у Црнајци. *Живојин Боровић*, практикант. *Живојин Петровић*, срески писар. *Илија Адамовић*, председник општине у Мосни. *Илија Барбуловић*, практикант. *Јован К. Јовановић*, општински писар у Горњанима. *Коста Атанацковић*, шумар. *Марко Пилетић*, учитељ у

Горњанима. Марко Швабић, свештеник у Горњанима. Најдан Буртић, општински писар у Мосни. Новак Пауновић, председник општине у Црнајци. Паун Кумријан, кмет у Горњанима. Др. Рафаило Бицериани, срески лекар. Спаса Ристић, механџија. Страхинџа Остроглав, председник општине у Рудној Глави (20). — 22 члана.

Повереник г. *Петар С. Петковић*, свештеник. — О с н и в а ч и: г. Душан М. Рајковић, трговац. Основна школа: у Горњанима у Доњем Милановцу. Црква у Мајдан-Пеку (4). — У л а г а ч и: г. Драгутин Пешић, учитељ. Персида Ј. Ристићева, учитељица. Петар Вуксановић, учитељ у Мосни. Светомир П. Петковић, свештеник (4). — 8 чланова. Свега 30 чланова.

Јабучовац. — Повереник г. *Андрија М. Стојићевећ*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г. Андија М. Стојићевећ, срески начелник. Живка Радовићева, учитељица. Општина у Михаиловцу. Основна школа: у Малој Каменици, у Михаиловцу (5). — У л а г а ч и: г. Васа Х. Нинић, порезник. Добривоје Предић, порезник. Јован Пајкић, трговац. Јован Фикић, председник општине у Уровици. Крста Тодоровић, председник општине у Штубику. Милан Алексић, општински писар у Уровици. Михаило Казимировић, трговац. Прока Дамњановић, учитељ у Вратни. Сава Томић, срески писар. Светислав Пешић, срески писар. Станко Петровић, председник општине (11). — Свега 16 чланова.

Види и Београд.

Кладово. — Повереник г-ца *Анка Данићева*, учитељица. — О с н и в а ч и: г. Божидар Жарковић, срески начелник. Основна школа: у Кладову, у Кладушници. Др. Петар Јовичић, срески лекар (4). — У л а г а ч и: г. Анка Данићева, учитељица. Вељко Стижанин, економ. Тока Матејић, срески писар. Коста Бреговљан, председник општине у Подвршкој (4). — 8 чланова.

Повереник г. *Светозар М. Огњановић*, порезник у Варварину. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Кладову, у Сину (2). — У л а г а ч и: г-ца Авка Данићсва, учитељица (1). — 3 члана. Свега 11 чланова.

Неготин. — Повереник г. *Бурица Ђорђевић*, секретар начелства. — О с н и в а ч и: г. Бурица Ђорђевић, секретар начелства. Др. Никола Ђорић, окружни физик (2). — У л а г а ч и: г. Јован Цветковић, практикант. Миодраг Димитријевић, подблагајник. Никола Веђић, писар начелства. Пера Иванковић, практикант. Риста Пророковић, практикант (5). — 7 чланова.

Повереник г. *Милан Милетић*, председник суда. — О с н и в а ч и: г. Димитрије Николајевић, трговац у Кладову. Ђорђе Станковић, трговац у Миланову. Михаило Лазаревић, трговац. Сава Петровић, земљоделац у Рајцу. Стојан Х. Станковић, трговац (5). — У л а г а ч и: г. Аца Весовић, пензионар. Аца Сушић, хотелије. Васа Драгићевећ, пензионар. Добривоје

Катић, телеграфиста. Јелисавета И. Мокраџац, ученица. Никола Димић, трговац (6). — 11 чланова.

Повереник г. *Миливоје Башић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Бруснику, у Велесници, у Великој Јасикови, у Видровцу, у Вратни, у Глоговици, у Грабовици, у Доњ. Милановцу, у Дубочанима, у Дупљанима, у Кленовцу, у Кобишници, у Корбову, у Љубичевцу, у Малајници, у Малој Врбици, у Поповици, у Прахову, у Рогљеву, у Рткову, у Салашу, у Слатини, у Смедовцу, у Тамничу, у Црнајци, у Уровици — (26). — Улагачи: г. г. Данило Мишић, учитељ у Вел. Јасикови. Димитрије Ђорђевић, учитељ у Кобишници. Живота Лукић, учитељ у Душановцу. Милан Радојевић, учитељ у Глоговици (4). — (30) чланова.

Повереник г. *Срдан Новаковић*, учитељ. — Оснивачи: г. Будимир Маршићанин, адвокат. Основна школа у Неготину (2). — Улагачи: г. г. Васа Коркоделовић, трговац. Даринка Спасићева, учитељица. Милутин Станковић, капетан (3). — 5 чланова.

Види Београд и округ тимочки.

Повереник г. *Стева Живковић*, пређ. цариник. — Оснивачи: г. г. Адам Јонович, трговац. Андра С. Здравковић, трговац. Божа Минић, инжињер. Божидар Глумач, подинжињер. Драгољуб Шајковић, професор у Букову. Илија Анђелковић, трговац. Др. Јеврем Кочовић, окружни физик у пензији. Јован Живановић, магационар соли у Радујевцу. Др. Максим Ердџац, срески лекар. Милош Тодоровић, окружни благајник. Михаило Николић, прота у Радујевцу. Петар Бане, апотекар. Стеван П. Илић-Уровица, трговац. Црква у Радујевцу (14). — Улагачи: г. г. Александар Костаћијевић, судски рачуновођа. Благоје М. Јовановић, благајник штедионице. Владимир Стојановић, телеграфист. Гаврило Петровић, архимандрит у Букову. Димитрије Пепазисис, трговац. Димитрије Сечански, адвокат. Димитрије Стојановић, млинар. Душан Цајић, часовничар. Бока Душановић, трговац. Др. Ђорђе Бошковић, судија. Јеврем Радонић, капетан. Јован Јотић, трговац. Јован Санојевић, свештеник. Катица Барјактаровић, кројачица. Коста Младеновић, писар начелства. Крста Поповић, поштар. Лазар Милојковић, каведија. Милан Стевановић, земљодеац у Мал. Јасикови. Милан Тодоровић, обућар. Михаило Јовановић, учитељ у Бруснику. Михаило Летић, воскар. Рад. А. Аћимовић, дијурниста. Риста Ивановић, предузимач (23). — 37 чланова. — Свега 90 чланова.

Види и округ тимочки.

Радујевац. — Повереник г. *Пера Јовановић*, магационар. — Оснивач: г. Бока Чутуковић, агент Аустријског Паробродског Друштва (1). — 1 члан.

Повереник г. *Петар М. Мијатовић*, цариник. Уписао 4 члана улагача. Свега 5 чланова.

Салаш. — Повереник г. *Димитрије Милошевић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа: у Копривници, у

Лукама, у Метришу, у Сиколу, у Тамничу, у Трњавима, у Шаркамену (7).
Свега 7 чланова.

Уровица. — Повереник г. *Димитрије Грујић*, свештеник. — Оснивач: Црква у Уровици (1). — Улагач: г. *Димитрије Грујић*, свештеник (1).
Свега 2 члана.

Повереници из других округа.

Београд. — Повереник г. *Андра Аголић*, поштар у пензији. — Улагач: г. *Драгиша Лацковић*, поштар у Текији (1).
— 1 члан.

Бњажевац. — Повереник г. *Здравко Милојковић*, разносач поште. — Оснивач: г. *Слободан В. Петровић* у Неготину (1).
1 члан.

Ужице. — Повереник г. *Павле Вујић*, наставник. — Улагач: г. *Сава Букић*, окружни начелник у Неготину (1).
— 1 члан. Свега 3 члана.

Добротвора	1
Оснивача	77
Улагача	92
<hr/>	
Свега садругара	170

КРУШЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: Основна школа: у Вел. Шиљеговцу, у Макрешанима. г. г. *Светозар М. Грковић*, срески начелник у Крушевцу. *Славко Илић*, окружни шумар у Крушевцу. Црква града Сталаћа (5). — Улагач: г. *Милан Матић*, учитељ у Рибнику (1).
Свега 6 чланова.

Александровац. — Повереник г. *Љуба Трифуновић*, трговац. — Оснивачи: Основна школа: у Александровцу, у Плешу. Црква: у Дунцима, у Плочи, у Ратају, у Стрмцу, у Трнавцима (7). — Улагачи: г. г. *Благоје Петковић*, практикант. *Васа С. Николајевић*, практикант. *Душан Г. Поповић*, свештеник. *Живојин Р. Ђоћић*, трговац. *Јован Зајић*, пекар. *Милош Ј. Петровић*, трговац. *Станија Спасојевићка*, учитељица (7).
Свега 14 чланова.

Браљина. — Повереник г. *Вукашин Жижич*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Браљини, у Лучини, у Сталаћу, у граду Сталаћу (4). — Улагачи: г. г. *Аврам Стаматовић*, учитељ у Витешевцу. *Алекса Милутиновић*, трговац у Крушевцу. *Благоје Живковић*, трговац у Крушевцу. *Илија Павловић*, поштар у Сталаћу. *Милан С. Симић*, секретар суда у Крушевцу. *Сава Милојковић*, шеф железничке станице у Сталаћу (6).
Свега 10 чланова.

Брус. — Повереник г. *Алекса Спасојевић*, срески начелник. — Оснивач: Основна школа у Дунцима (1). — Улагачи: г. г. *Адам Кнежевић*, практикант. *Алекса Спасојевић*,

срески начелник. Љубомир Поповић, срески писар. Никола Буричић, срески писар (4). — 5 чланова.

Повереник г. *Анта Поповић*, свештеник. — Оснивачи: г. Анта Поповић, свештеник. Основна школа у Брусу (2). — Улагачи: г.г. Јован Велић, порезник. Никола А. Петровић, управник пореског одеља. Стеван Вранковић, државни подшумар (3). — 5 чланова. Свега 10 чланова.

Дворани. — Повереник г. *Димитрије Милићевић*, учитељ. — Оснивачи: г. Јевта Анђелковић, свештеник. Основна школа. (2). — Улагач: г. Димитрије Милићевић учитељ (1). Свега 3 члана.

Крушевац. — Повереник г. *Војин С. Мутавцић*, адвокат. — Оснивачи: г.г. Алекса Малаћевић, штампар. Војин С. Мутавцић, адвокат. Димитрије Поповић, подинжињер. Драгослав Кедровић, апотекар. Душан Г. Николић, адвокат. Емило Мужа, гимназијски наставник. Јован М. Исаковић, председник суда. Јован Д. Поповић, свештеник. Коста Арсенијевић, књиговођа. Лазар С. Николић, пивар. Љуба Новаковић, апотекар. Манојло Лазаревић, суд. писар. Манојло Радовановић, марв. лекар. Милан Балта, инжињер. Михаило М. Минић, свештеник у Мајдеву. Михаило А. Поповић, професор. Михаило Л. Стојаповић, адвокат. Никола Андробашић, начелник окр. у пензији. Др. Павле Јевтић, окр. физик. Др. Паја Бота, лекар. Сава М. Браљинац, инжињер. Светислав Хајдуковић, књиговођа. Светислав Огњановић, суд. рачуновођа. Светозар Пав. Белотрепић, трговац. Сибин Ђорић, свештеник. Теофило, архимандрит манастира Наунаре. Тодор Љ. Поповић, адвокат. Чедомиљ М. Човић, адвокат. Црква: у Вел. Врбници, у Макрешанима (30). — Улагачи: г.г. Антоније Станишић, капетан. Божидар Лепенац, гимназист. Велимир Виторовић, пензионар. Велимир Шишмановић, војни благајник. Даринка Милетићева, учитељица. Димитрије Милићевић, учитељ у Дворанима. Драга В. Нешковићева. Драгољуб Ђорђевић, учитељ у Наунари. Драгољуб Стевановић, венеринар. Драгутин К. Катић, трговац. Душан Димитријевић, судија. Ђорђе Будимовић, књижар. Ђорђе Радосављевић, потпоручник. Живко Пав. Белотрепић, трговац. Живојин Ђурђевић, професор. Јанко Васиљевић, капетан. Јевта Анђелковић, свештеник у Дворанима. Љуба Матић, предавач. Љубиша Винтер гимназист. Љубомир К. Анастасијевић, поручник. Марко Протић, поштар. Милан Вијоровић, капетан. Милан Томић, суспенат. Милан Н. Урошевић, адвокат. Милосав Цекић, управник пор. одеља. Михаило Марковић, кројач. Михаило Марк. Протић, економ. Младен Поповић, свештеник у Рибарима. Момчило Ђ. Здравковић, суд. писар. Наталија Марићева, учитељица у Макрешанима. Никола Анђелковић, капетан. Никола Михаиловић, поручник. Никола Редоњић, поручник. Павле Д. Петровић, трговац. Цера Јевтић, капетан. Петар Стапковић, наредник. Прока Димитријевић, судски писар. Радослав М. Дуњић, адвокат. Риста Трајковић, учитељ у Кукљину. Ружица Чаревићева. Сава Милосављевић, трговац. Сава М. Стаменковић,

кавечија. Светислав Раденковић, порезник. Стеван Живојиновић, учитељ. Стеван Миленковић, заставник. Танасије Гавриловић, капетан. Тоша Стојановић, порезник. Хранислав Милић, порезник (48). — 78 чланова.

Повереник г. *Михаило Катић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Мајдеву (1). — Улагачи: г.г. Василије Терзић, учитељ. Велимир Виторовић, пезионар. Димитрије Милићевић, учитељ. Марија Григоријевићева, учитељица. Михаило Катић, учитељ. Недељко Милићевић, учитељ (6). — 7 чланова.

Повереник г. *Спасоје К. Шуменковић*, секретар начелства. — Улагачи: г.г. Драгутин Шуменковић, ђак. Светозар С. Бабовић, трговац (2). — 2 члана. Свега 87 чланова.

Ражањ. — Повереник г. *Коста Павловић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Аксентије Мацић, председник општине у Ђићевцу. Василије Тодоровић, писар у Брачини. Драгољуб Борђевић, председник општине. Јосиф Лукић, писар у Ђићевцу. Коста Павловић, срески начелник. Лазар Милосављевић, писар. Милан Миловановић, председник општине у Витошевцу. Милан Пешић, писар у Витошевцу. Милен Шајкић, председник општине у Брачини. Милош Станојевић, председник општине у Сталаћу. Радисав Ракић, писар у Брачини. Радисав Стојановић, писар у Брачини. Радосав Петровић, кмет у Сталаћу (13). — 13 чланова.

Повереник г. *Сима К. Поповић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Ражњу (1). — Улагачи: г.г. Благоје Стефановић, ђак. Драгомир Петковић, порезник. Миливоје Динић, земљорадник у Вароши. Милош Марјановић, порезник. Сима А. Грујић, порезник. Трифун Г. Стојковић, учитељ у Мађеру (6). — 7 чланова. Свега 20 чланова.

Рујиште. — Повереник г. *Урош М. Динић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа (1). — Улагачи: г.г. Владимир Лазић, подназорник у Ражњу. Драгомир Марковић, трговац у Ражњу. Урош М. Динић, учитељ (3). Свега 4 члана.

Ђићевац. — Повереник г. *Антоније Обреновић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Брачини, у Ђићевцу (2). — Улагачи: г.г. Борђе Илић, учитељ. Емануило Маха, управник рудника. Милорад Трифунац, шеф станице. Сима К. Поповић, учитељ у Ражњу. Стојан Петровић, учитељ у Ражњу (5). Свега 7 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Јосиф Цвијовић*, богослов. — Оснивач: Манастир Св. Романа (1). — 1 члан.

Зајечар. — Повереник г. *Васа П. Стојановић*, поштар. — Улагач: г. Никола Пејовић, потпоручник у Крушевцу (1). — 1 члан. Свега 2 члана.

Добротвора	6
Оснивача	57
Улагача	106

Свега задругара 169

МОРАВСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — **О с н и в и ч и:** Левачки Учитељски Збор. Г. Љубомир Ђорић, секретар суда у Јагодини (2). — **У л а г а ч:** г-ђа Јулијана Лазихка, учитељица у Варварину (1). — Свега 3 члана.

Варварин. — Повереник г. *Милан Мишић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** г.г. Александар Љ. Васић, економ у Доњем Ђрчину. Ђорђе Димитријевић, трговац Милија Миловановић, трговац у Бачини (3). — **У л а г а ч и:** г.г. Богдан Милосављевић, председник општине у Поточцу. Богосав Ђекић, председник општине у Бачини. Владислав Жикић, општински писар у Бачини. Драгиша Н. Тодоровић, трговац у Обрежу. Душан Јанчић, срески писар. Ђорђе Костић, трговац. Живојин Чепурац, економ у Обрежу. Иван Филиновић, земљоделац у Бачини. Јован Спасић, трговац у Бачини. Миладин Величковић, практикант. Миливоје Сврзић, председник општине. Милисав Ђирић, кмет у Церници. Милорад Провић, трговац. Михаило Михаиловић, општински писар у Обрежу. Никола Младеновић, практикант. Светислав Радовановић, практикант. Стеван Радосављевић, кмет у Залоговцу. Стојан Вукићевић, учитељ у Обрежу (18).
Свега 21 члан.

Вел. Поповић. — Повереник г. *Јосиф В. Цветић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г. Драгољуб Божић, свештеник у Дворишту. Основна школа у Исакову (2). — **У л а г а ч и:** г.г. Аћим Протић, свештеник у Деспотовцу. Гаврило Марјановић, општински писар у Стењевцу. Живота Павловић, срески писар. Игњат Рапчић, срески писар. Љубомир Манојловић, општински писар. Љубомир Михаиловић, практикант. Милан Недељковић, учитељ у Исакову. Милутин Стојановић, учитељ у Дворишту. Мирон Ђорђевић, игуман у Манасији. Михаило Јанковић, порезник. Никола Симић, телеграфиста. Петар Гавриловић, практикант (12).
Свега 14 чланова.

Јагодина. — Повереник г. *Велимир Павловић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Драгиша Тимић, судски писар. Иван Ј. Дамњановић, директор гимназије. Исаило Равковић, шеф станице. Јово Марковић, трговац. Катарина А. Стојковићева. Љубисав Пантић, судија. Милан Раденковић, економ. Михаило Косовљанин, индустријалац. Михаило Станисављевић, трговац. Основна школа: у Глоговцу, у Јагодини. Цера Петковић, начелник у пензији. Радоје Петровић, свештеник у Бунару. Тимоције Ђорђевић, помоћник начелства. Трговачка Омладина. Црква јагодинска (16). — **У л а г а ч и:** г.г. Димитрије Абадић, књиговођа. Драгутин Н. Јовановић, трговац. Бура Браковић, учитељ цртања. Живан Михаиловић, судија. Живко Ракић, трговац. Илија Вукићевић, свештеник. Јевта Х. Јевтић, инжењер. Јован Ђ. Јовановић, студент педагогије. Лепосава Живковићка, учитељица у пензији. Лука Лукић, мајор у пензији. Љуба Симић, председник суда. Љубисав Митровић, трговац. Марија Ради-

чанка, учитељица. Марко Ђ. Борђевић, студент. Милева Суботићка, учитељица. Милош Кузмановић, капетан у пензији. Пера Андрејевић, трговац. Тихомиљ Срећковић, књиговођа. Тома Вучковић, трговац (19). — 35 чланова.

Повереник г. *Драгутин Николић*, порезник. — Улагачи: г.г. Велимир Петровић, порезнички помоћник. Љубомир Јовановић, порезник (2). — 2 члана.

Види и округ тимочки.

Повереник г. *Јосиф В. Стојановић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Багрдану, у Бачини, у Бедушићу, у Бошњанима, у Бунару, у Варварину, у Волујаку, у Врановцу, у Главинцима, у Доњ. Крчину, у Жупањевцу, у Јовцу, у Катуну, у Лоћици, у Маскару, у Обрежу, у Опарићу, у Пољни, у Поточцу, у Праћини, у Превешту, у Пчелици, у Ратковићу, у Рибарима, у Риљцу, у Секуричу, у Течићу. г. Тодор М. Бушетић, учитељ у Пољни (28). — Улагачи: г.г. Вук Милошевић, трговац у Пчелици. Борђе Тодоровић, учитељ у Обрежу. Манојло Крстић, свештеник у Пчелици. Станоје Савић, учитељ у Багрдану (4). — 32 члана.

Повереник *Светолик П. Нешић*, срески писар. — Оснивачи: Општина: у Багрдану, у Бунару, у Драгоцвету, у Јагодини, у Јовцу, у Јошаници, у Ланишту, у Лоћици, у Рибарима (9). — Улагачи: г.г. Војислав Ристић, ср. писар. Драгољуб Јовановић, практикант. Јеврем Протић, ср. писар. Љубомир Комарчић, срески писар. Михаило Радосављевић, практикант. Панта Тошовић, практикант. Светозар Савић, срески начелник. Тодор Голубовић, практикант (8). — 17 чланова.

Повереник г. *Сретен М. Ацић*, управитељ Учитељске Школе. — Оснивачи: г.г. Др. Зарија Поповић, окружни физик. Мушка учитељска школа. Настасија Видојковићева, учитељица. Сретен М. Ацић, управитељ (4). — Улагачи: г.г. Драгољуб П. Поповић, професор. Др. Душан Рајичић, предавач. Јован Милијевић, учитељ. Лука Зрнић, професор. Светислав К. Матић, професор. „Узданица“, дружина ђака Учитељске Школе (6). — 10 чланова.

Свега 96 чланова.

Параћин. — Повереник г. *Борђе Јовановић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Доњој Мутници (1). — Улагачи: г.г. Аврам Стевановић, општински писар. Велимир Алексић, свештеник у Доњ. Мутници. Милан Димитријевић, практикант. Милан Миловановић, учитељ у Доњ. Мутници. Митрофан Николић, игуман у Св. Петци. Никола Пешић, трговац (6). — 7 чланова.

Повереник г. *Јован Л. Срећковић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Адолф Минх, индустријалац. Данило Бранковић, књиговођа. Мила Брајковићева, учитељица. Основна школа: у Батинцу, у Сикирици. Стеван Поповић, шеф станице (6). — Улагачи: г.г. Бранко Марковић, чиновник фабрике. Др. Бранко Михаиловић, лекар. Веселин Петровић, управник поште. Владимир Лазић, чиновник поште. Владимир Петровић, економ. Драга Анђелковићева, учитељица. Драгомир Илић, марвени лекар. Јован Вегер, чиновник фабрике. Јован Марковић, чиновник фа-

брике. Лепосава Вељковићева, учитељица. Манојло Јокановић, чиновник фабрике. Милан Живајковић, магационар. Милан Павловић, телеграфиста. Михаило Вукосављевић, порезник. Михаило Грубановић, желез. благајник. Филип Миливојевић, управник поште. Хајрих Менцл, чиновник фабрике (17). — 23 члана.

Повереник г. *Милан П. Голубовић*, порезник. — Оснивачи: Општина: у Буљанима, у Доњ. Мутници, у Плани, у Сењу, у Сикирици, у Стражи, у Супској. Основна школа: у Буљанима, у Доњ. Видову, у Доњ. Мутници, у Крушарима, у Плани, у Сењу (13). — Улагачи: г.г. Владимир Мишковић, инжењер у Сењском Руднику. Димитрије Поповић, свештеник у Бигреници. Драгомир Митровић, комесар у Сењском Руднику. Бока Марковић, предузимач у Сењском Руднику. Јован Раивојевић, писар у Сењском Руднику. Коста Миловановић, учитељ у Сењу. Марина Стојановићева, учитељица у Сењском Руднику. Милош Милошевић, благајник у Сењском Руднику. Перша Ерић, свештеник у Ђуприји. Радисав Митровић, свештеник у Ђуприји. Светислав Брзаковић, учитељ у Батинцу. Светомир Протић, свештеник у Сењу (12). — 25 чланова.

Повереник г. *Момчило Татић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Милан Димитријевић, практикант. Милутин Јовановић, практикант. Ратко Михаиловић, практикант. Стеван Ђ. Докић, срески писар (4). — 4 члана.

Повереник г. *Никола Вељић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Вучета Поповић, прота. Вучета Стојановић, свештеник. Зарије А. Петковић, свештеник. Општина у Бигреници. Основна школа у Бигреници (5). — Улагачи: Коста А. Станојевић, трговац. Коста Х. Видојековић, књиџар. Светислав К. Борђевић, гостионичар (3). — 8 чланова. Свега 67 чланова.

Пољна. — Повереник г. *Станоје М. Мијатовић*, учитељ. — Оснивачи: г. Андра В. Парађанин, трговац. Манастир Калинић (2). — Улагачи: г.г. Витомир Нинић, учитељ у Милутовцу. Милорад Таврић, бравар, у Милутовцу. Момир Милисављевић, учитељ у Риљцу (3). Свега 5 чланова.

Рековац. — Повереник г. *Арса В. Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Андра Ј. Цветковић, трговац. Васа Поповић, свештеник. Борђе Поповић, свештеник у Жунањевцу. Јован Поповић, свештеник. Никола Ристић, трговац. Основна школа. Сима Перић, трговац (7). — Улагачи: г.г. Арса В. Поповић, учитељ. Ката Срезовићка, учитељица. Милан Савић, учитељ. Милоје К. Спасић, учитељ (4). — 11 чланова.

Повереник г. *Јован П. Радовић*, срески начелник. — Оснивачи: г. Св. Лазаревић, срески писар (1). — Улагачи: г.г. Јанићије Ристић, председник општине у Течићу. Љуба Николић, практикант. Милош Милојевић, кмет у Пољани. Михаило Вуловић, председник општине у Жунањевцу. Михаило Лазић, практикант. Светозар Ђурић, срески писар. Сима Перић, председник општине. Сима Сагић, председник општине у Ратковићу. Сретен Недић, срески писар (9). — 10 чланова.

Свега 21 члан.

Свилајнац. — Повереник г. *Пера Живковић*, учитељ. —
О с н и в а ч и: г.г. Аћим Илић, свештеник. Владимир Милора-
довић, свештеник у Медвеђи. Димитрије Мелентијевић, учитељ.
Драгољуб С. Илић, трговац. Драгутин Новаковић, учитељ. Јулије
Драшкоци, апотекар. Милан Стојчевић, учитељ у Деспотовцу.
Мита Исаковић, трговац. Основна школа: у Бобови, у Витежеву,
у Војсци, у Дубљу, у Свилајнцу, у Седларима, у Тропоњу, у
Црквенцу. Ресавска Читаоница. Ресавска Штедионица. Сима Д.
Катић, инжињер. Др. Светозар Бељански, лекар. Стеван Марковић,
трговац (21). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Милчић, трговац. Аранђел
Шошић, практикант. Богдан Ђуричић, свештеник. Војислав Панте-
лић, учитељ у Бобови. Димитрије Димитријевић, учитељ. Дими-
трије Цанковић, приватије. Драгутин Бојић, свештеник. Зорка По-
повићка, учитељица. Илија Радосављевић, учитељ. Коста Мар-
ковић, гостионичар. Љубомир Поповић, свештеник. Марко Пав-
довић, марвени лекар. Миленко Живковић, ср. писар. Милисав
Ђорђевић, практикант. Милић Поповић, свештеник у Дубници.
Др. Мита Милић, срески лекар. Михаило Милићевић, срески
писар. Пера Вучковић, учитељ у Војсци. Перка Лукићка, учите-
љица. Сава Марковић, учитељ у Седларима. Светозар Михаи-
ловић, учитељ у Црквенцу. Станоје Савић, порезник. Таса Ђор-
ђевић, трговац. Тодор Николић, економ. Тома Стевановић, економ
у Купиновцу (25). Свега 46 чланова.

Ђуприја. — Повереник г. *Страшимир Гемовић*, књи-
жар. — О с н и в а ч и: г.г. Др. Влада А. Поповић, санитарски
капетан. Живојин А. Пандуровић, адвокат. Зорка Ј. Видаковића.
Милутин Поповић, протојереј. Михаило Мартинац, адвокат.
Основна школа: у Крушару, у Ђуприји. Петар Д. Тирић, адво-
кат (8). — У л а г а ч и: г.г. Ђорђе Јевтић, капетан. Констан-
тин Г. Нуша, апотекар. Љуба Момчиловић, трговац. М. Н. Ри-
стић, правник. Михаило Лукић, капетан. Петар Илић, трговац.
Светозар Тодоровић, судија. Славка Д. Славковићева, ученица.
Станоје Љубичановић, трговац (9). Свега 17 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секре-
тар мин. привреде. — У л а г а ч и: г.г. Драгиша Пурић, помоћ-
ник среског економа у Вел. Поповићу. Живојин Ченурац, еко-
ном у Обрежу. Сретен Јевтић, управник одељка у Добричеву.
Цветан Гроздановић, калемар у Јагодини (4). — 4 члана.

Повереник г. *Чеда Ј. Марковић*, капетан. — У л а г а ч и:
г. Живојин Марковић, капетан у Ђуприји (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. —
У л а г а ч и: г.г. Ђока Поповић, срески писар у Варварину.
Живан Михаиловић, судија у Јагодини. Коста Младеновић, пи-
сар начелства у Ђуприји (3). — 3 члана. Свега 8 чланова.

Добротвора	9
Оснивача	128
Улагача	170

Свега задругара 307

НИШКИ ОЖРУГ.

Непосредно. — **О с н и в а ч и:** г.г. Александар Терзић, потпоручник у Нишу. Др. Драгољуб И. Борђевић, срески лекар у Соко Бањи. Основна школа: у Бобовишту, у Гредетину, у Корману, у Нишу. Павле С. Павловић, професор у Алексинцу. Светозар Нешић, пуковник у Нишу (8). — **У л а г а ч и:** г.г. Владимир Павловић, потпоручник у Нишу. Петар Перишић, војли чиновник. Светислав Н. Стајевић, капетан у Нишу (3). — 11 чланова.

Алексинац. — **Повереник** г. *Петар М. Илић*, професор. — **О с н и в а ч и:** г.г. Велимир Петровић, трговац. Владимир Радојевић, професор. Борђе З. Јовановић, свештеник. Борђе Несторовић, председник суда. Мика Т. Трифунац, трговац. Основна школа: у Алексинцу, у Доњ. Трнави. Петар Ј. Деспотовић, управитељ Учитељске Школе. Др. Петар Дојић, срески лекар. Петар Трифунац, трговац. Учитељска Школа. (11). — **У л а г а ч и:** г.г. Божа Јоксимовић, наставник Учитељске Школе. Владислав Ј. Илић, секретар суда. Димитрије Барбуловић, судија. Драгомир Јовановић, судија. Борђе Нешић и син, трговци. Борђе Ј. Поповић, свештеник у Велепољу. Коста Врбић, марвени лекар. Коста Борђевић, трговац. Коста Рајчић, адвокат. Костадин Димитријевић, општ. писар у Велепољу. Милош Барјактаровић, порезник. Милутин Пержун, кројач. Михаило Гинић, судија. Риста Стојановић, професор. Сава Маринковић, адвокат. Спасоје Милићевић, председник општине у Велепољу. Стојан М. Пешић, економ. Тодор Милошевић, предузимач. Тодор Милошевић, тежак у Доњ. Топоници. Христифор А. Петровић, студент у Мозгову (20). — 31 члан.

Повереник г. *Тихомиљ Р. Борђевић*, професор. — **О с н и в а ч и:** г.г. Аврам Миловановић, свештеник. Александар С. Шевић, инжињер. Благоје М. Илић, учитељ. Илија Х. Илић, трговац. Миленко Вукосављевић, капетан. Сима А. Јовановић, ђак (6). — **У л а г а ч и:** „Будућност“, дружина ђака Учитељске Школе. Витомир Харизовић, поднаредник. Владимир Магдић, порезник. Владимир Пешић, марвени лекар. Глигорије Јоргаћевић, поднаредник. Живко Бојичић, поднаредник. Живомир Бабић, ђак Учитељске Школе. Захарије С. Илић, потпоручник. Илија Павловић, књиговођа. Јаков Мојашевић, учитељ у Мозгову. Јеврем Стевановић, капетан. Лазар Ракић, капетан. Милаш Филиповић, поднаредник. Милош Максимовић, ђак Учитељске Школе. Михаило Поповић, трговац у Лоћици. Младен Вучићевић, потпоручник. Младен Милојковић, предавач. Никола Живадиновић, срески писар. Радован Аћимовић, срески писар. Сава Рајчић, наредник. Светозар Ракић, наредник. Стеван Роксидаровић, поднаредник. Тома Антић, наредник. (23). — 29 чланова.

Свега 60 чланова.

Дервен. — **Повереник** г. *Милутин Антонијевић*, секретар начелства. — **О с н и в а ч и:** Општина у Извору. Основна школа: у Дервену, у Извору, у Пишевцима (4). — **У л а г а ч и:**

г.г. Алекса Борђевић, општински писар у Извору. Божин Василић, председник општине у Гушевцу. Василије Ранђеловић, општински писар у Галибабинцу. Драгољуб Антић, председник општине у Нишевцима. Драгутин Јовић, општински писар у Гушевцу. Игњат Видојковић, општински писар у Гушевцу. Илија Милосављевић, општински писар у Извору. Јеврем Милошевић, општински писар у Нишевцима. Јеврем Савић, општински писар у Црнољевци. Јован Радивојевић, председник општине у Лалинцу. Јован Стевановић, председник општине у Галибабинцу. Лазар Ранђеловић, председник општине у Црнољевци. Миладин Панчић, општински писар. Милан Марковић, срески писар. Милан Петровић, општински писар. Милан Цветковић, општински писар у Нишевцима. Милен Виденовић, кмет у Галибабинцу. Милојко Мишић, председник општине у Лукову. Никола Божиновић, свештеник у Лалинцу. Никола Савић, председник општине. Павле Здравковић, председник општине у Извору. Радисав Миловановић, ђак у Вароши. Радоје Милојевић, општински писар у Лалинцу. Стеван Јовановић, општински писар у Галибабинцу. (24). — 28 чланова.

Повереник г. *Михаило Николић*, поштар. — Оснивачи: г. Атанасије Борђевић, свештеник у Извору. Црква: у Гулијану, у Манојлици (3). — Улагачи: г.г. Вуде Милојевић, свештеник. Живојин Јоцковић. Милован М. Поповић, свештеник у Манојлици. Михаило Николић, поштар. Петар Јовић, вођар (5). — 8 чланова. Свега 36 чланова.

Јелашница. — Повереник г. *Лазар Матић*, учитељ. — Оснивачи: г. Богољуб Л. Матић, гимназист. Основна школа (2). Свега 2 члана.

Ниш. Повереник г-ца *Јелена Петровићева*, учитељица. — Улагачи: г.г. Васа Марковић, учитељ. Драга Јовина, учитељица. Живојин Вујић, потпоручник. Јевтимија Бунушевац. Јевтимије Поповић, свештеник. Љубица Спалајковићка, учитељица. Марија Јовановићева, учитељица. Марија Милосављевић, учитељица. Милан Миловановић, поручник. Милен Јаћић, ђакон. Михаило Ваљаревић, потпоручник. Новка Драгићевићка, учитељица. Светозар Рувидић, апотекар. Стана Херманова, учитељица. Христина Милосављевић. Цветко Богдановић, ђакон (16). — 16 чланова.

Повереник г. *Јеремија Живановић*, приправник. — Улагачи: г. Марко Симић, капетан (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јован Б. Михаиловић*, порезник. — Оснивачи: г. Никола С. Јовановић, порезник (1). — Улагачи: г.г. Анђелко Јонтовић, дијурниста. Војислав Спасојевић, порезник. Јован Б. Михаиловић, порезник. Неша Зековић, порезник. Прока Д. Поповић, управник пореског одељка. Сава Обрадовић, судски капетан (6). — 7 чланова.

Повереник г. *Милан А. Костић*, суцленат. — Улагачи: г.г. Коста Милетић, поручник. Јездимир Маринковић, поручник. Сретен Кужељ, гимназист (3). — 3 члана.

Повереник г. *Милан М. Митровић*, срески начелник. —
 О с н и в а ч и: Општина: у Барбешу, у Вел. Вртопу, у Габровцу,
 у Доњ. Душнику, у Доњ. Студени, у Јелашници, у Каменици, у
 Малошишту, у Новом Селу, у Островици, у Првој Кутини, у
 Прокоповој Купини, у Сићеву, у Трупалу. Основна школа: у Вел.
 Крчмиру, у Доњ. Матејевцу, у Душнику, у Јагличју, у Каме-
 ници, у Првој Кутини, у Сићеву. Црква у Јелашници (22). —
 У л а г а ч и: г.г. Алекса Павловић, председник општине у Тру-
 палу. Алекса Смиљковић, председник општине у Барбешу. Аран-
 ђел Јоцић, тежак у Лесковику. Аранђел Ј. Симоновић, бакалин
 у Сопотинцима. Благоје Стевановић, тежак у Рујнику. Блажо
 П. Пилетић, општински писар на Хуму. Васа Раићеловић,
 општински писар у Малчи. Витомир Стевановић, практикант.
 Вучко Здравковић, председник општине у Гор. Матејевцу.
 Вучко Шарковић, бакалин у Доњ. Душнику. Димитрије Здрав-
 ковић, тежак у Рујнику. Димитрије Ивковић, општински пи-
 сар у Трупалу. Димитрије Поповић, свештеник у Гор. Мате-
 јевцу. Драг. Димитријевић, општински писар у Миљковцу. Борђе
 Јовановић, свештеник у Каменици. Борђе Михаиловић, тежак у
 Виландрици. Живојин Милојковић, тежак у Првој Кутини. Живко
 Јоцић, тежак у Миљковцу. Здравко Живановић, тежак у Каме-
 ници. Игњат Борђевић, свештеник у Гор. Матејевцу. Игњат
 Митић, тежак у Каменици. Илија Митић, тежак у Првој Ку-
 тини. Илија С. Стојановић, тежак у Габровцу. Јаков В. Попо-
 вић, механџија у Првој Кутини. Јеленко Јовановић, тежак у
 Банцареву. Јован Антић, тежак у Вел. Вртопу. Јован Голубовић,
 председник општине у Малчи. Јован С. Илић, општински писар
 у Шебету. Јован К. Поповић, механџија у Вел. Крчмиру. Јо-
 ван Н. Аранђеловић, тежак у Личју. Китан Дамњановић, кмет
 у Јагличју. Коста Јовановић, свештеник на Хуму. Коста С.
 Павловић, општински писар у Габровцу. Крста Гроздановић,
 бакалин у Доњ. Душнику. Крста Миленковић, тежак у Гор.
 Врежини. Крста Петковић, тежак у Гор. Комрену. Лазар Пав-
 ловић, тежак на Хуму. Љуба Лазаревић, општински писар у
 Првој Кутини. Манојло Ђ. Поповић, срески писар. Милан
 Ст. Живковић, свештеник у Малчи. Милија Митић, општин-
 ски писар у Јагличју. Милија Шарковић, тежак у Доњ. Ду-
 шнику. Мита Цветковић, тежак у Бреници. Михаило Симо-
 новић, бакалин у Доњ. Душнику. Младен Милојковић, тежак на
 Хуму. Младен Ц. Николић, бакалин у Личју. Никола Благојевић
 тежак у Малчи. Никола Ђурић, тежак у Рујнику. Никола Ива-
 новић, тежак у Горњ. Матејевцу. Никола Д. Коцић, општински
 писар у Каменици. Никола Ђ. Митић општински писар у Душнику.
 Никола Нешић, тежак у Доњ. Комрену. Никола Петковић, те-
 жак у Доњ. Комрену. Никола Петровић, општински писар у
 Душнику. Никола Поповић, тежак на Хуму. Павле Поповић, трго-
 вац у Вел. Крчмиру. Пејча С. Цветковић, бакалин у Личју.
 Сава Гавриловић, тежак на Хуму. Сава Јовановић, архимандрит
 у Габровцу. Светозар Борђевић, општински писар у Малчи.
 Светозар Ј. Нешић, тежак у Далинцу. Славко Глигоријевић,

општински писар у Новом Селу. Стеван Н. Динић, тежак у Доњ. Матејевцу. Стеван Јелчић, општински писар у Прокоп. Кутини. Стојан Поповић, свештеник у Вел. Крчмиру. Стојан Д. Цветковић, тежак у Прокоп. Кутини. Тодор Ивановић, тежак у Бреници. Тодор Митровић, председник општине у Габровцу. Тодор Н. Поповић, свештеник у Вел. Крчмиру. Цветко Стевановић, тежак на Хуму (70). — 92 члана.

Повереник *„Његош“*, дружина ђака гимназије. — О с н и в а ч и: г.г. Велимир Марковић, свештеник. Борђе Поповић, медицинар. Никола Т. Узуновић судски писар (3). — У л а г а ч и: г.г. Александар Здравковић, гимназист. Антоније Околичањи, гимназист. Боривоје И. Бераха, гимназист. Драгољуб Николић, потпоручник. Илија Шуменковић, гимназист. Коста Стојановић, гимназист. Милосав Петровић, гимназист. Михаило Митровић, гимназист. Чедомиљ Јовановић, гимназист (9). — 12 чланова.

Види и Београд.

Повереник г. *Светозар М. Обрадовић*, професор. — О с н и в а ч и: г.г. Василије Мостић, ђенерал. Гаврило Илић, професор. Др. Добривоје И. Арнаутовић, свршени правник. Борђе Јанковић, гостионичар. Др. Бура Гаврић. Јосиф Гуелмино, фотограф. Милосав Николић, пензионар. Милутин Марковић, учитељ цртања. Епископ Никанор. Др. Михаило Петровић, санитарски капетан. Тома Јовановић, пуковник у пензији (11). — У л а г а ч и: г. г. Александар Крстић, професор. Велислав Милојевић, свештеник. Владислав Стокић, гимназист. Димитрије Поповић, учитељ језика. Драгомир Ј. Голубовић, потпоручник. Душан Секулић, потпоручник. Борђе Живковић, адвокат. Живан Михаиловић, супленат. Јела П. Радичевићева. Др. Јован Богдановић, општински лекар. Јован Иваповић, учитељ. Коста Ивковић, директор. Лазар Урошевић, судија. Љубомир Максимовић, капетан. Милан Банић, професор. Милорад К. Јовановић, писар начелства. Милутин Борисављевић, гимназист. Наталија Крстићева. Обрен Ф. Николић, капетан. Петар Радовић, судски потпуковник у пензији. Риста Илић, прота. Тодор Коблишка, супленат. Чедомир Марјановић, секретар Духовнога Суда (23). — 34 члана.

Повереник г. *Светозар Томић*, чиновник желез. дирекције. — О с н и в а ч и: г. г. Борисав Јовановић, чиновник жел. станице. Борђе Димић, благајник жел. дирекције. Милан Николић, инжињер. Милош Кикић, машински инжињер. (4). — У л а г а ч и: г. г. Алекса Пескаревић, маш. ложионице. Александар Ракић, гимназист. Велимир Поповић, стру-гар. Владислав Илић, маш. ложионице. Димитрије Катић, бравар. Душан Шајковић, чиновник жел. дирекције. Игњат Трифуновић, бравар. Јован Борђевић, писар жел. радионице. Јован С. Панић, машиниста. Макса Давидовић, фарбар. Милан Константиновић, стругар. Милан Симић, бравар. Михаило Петковић, бравар. Наум Бермиле, предузимач. Петар Вујаклија, шеф жел. радионице. Петар Борђевић, бравар. Петар Милојевић, чувар магацина. Петко Симоновић, чувар магацина. Радосав Ковач, бравар. Светозар Галовић, лагирер.

Светозар Недељковић, управник жел. радионице. Станко Крстић, бравар. Стеван Аранђеловић, ковач. Стеван М. Лукић, чиновник жел. радионице. Трајко Миловановић, бравар. Чедомир Јанковић, стругар (26). — 30 чланова.

Види Београд и тимочки округ.

Повереник г. *Стеван Чутурило*, школски надзорник. — Оснивачи: г-ђа Лепосава Милићка, учитељица у пензији. Основна школа: у Габровцу, у Делиграду, у Лалинцу, у Личју, у Малчи, у Миљковцу, у Сечаници. Г. Петар Аранђеловић, апотекар (9). — Улагачи: г.г. Дамњан Рончевић, потпоручник. Марко Марковић, учитељ у Миљковцу. Михаило М. Милошевић, виши учитељ. Михаило Росић, рачуноиспитач у пензији. Петар С. Зарић, капетан (5). — 14 чланова. Свега 209 чланова.

Прѣиловица. — Повереник г. *Чедомиљ А. Поповић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Ђорђе Стојановић, свештеник у Гредетину. Лазар Мартиновић, свештеник у Житковцу (2). — Улагачи: г.г. Добросав Петковић, контролор у Врѣновици. Јован Стаменковић, контролор у Доњ. Сухотни. Коста Раденковић, учитељ. Милан Рајковић, контролор у Суповцу. Миленко Радивојевић, општински писар. Мирко Г. Дуњић, срески писар. Мирко Ивковић, срески писар. Најдан С. Ђокић, свештеник у Кулини. Петар С. Маринковић, свештеник у Трњанима. Равђел Веселиновић, контролор у Јаковљу. Светолик Радосављевић, поднадзорник. Светозар Живковић, учитељ у Житковцу. Сретен Митровић, контролор у Гредетину. Тома Цветковић, трговац у Грејачу (14). Свега 16 чланова.

Соко-Бања. — Повереник *Коста Ј. Стојановић*, срески писар. — Оснивачи: Општина: у Блендији, у Језеру, у Јошаници, у Лабуковцу, у Реснику, у Ртњу, у Сеселцу, у Соко Бањи, у Читлуку (9). — Улагачи: г.г. Владимир Димитријевић, поштар. Стојан Стевановић, срески писар (2). — 11 чланова.

Повереник г. *Стојиљко Милићевић*, књижар. — Оснивачи: г.г. Димитрије Х. Павловић, трговац. Драгутин Цонић, учитељ. Јован С. Милићевић, трговац. Милорад Павловић, учитељ у Читлуку. Милутин Радуловић, учитељ. Милутин С. Цакић, учитељ у Врмци. Основна школа: у Јошаници, у Соко Бањи (8). — Улагачи: Димитрије Станковић, учитељ. Светислав М. Марић, учитељ. Тодор Николајевић, свештеник у Читлуку (3). — 11 чланова. Свега 22 члана.

Црнољевица. — Повереник г. *Светозар Д. Антонијевић*, свештеник. — Оснивач: Основна школа (1). — Улагачи: г.г. Светислав и Борисав Ђ. Тодоровић, из Округлице. Светозар Д. Антонијевић, свештеник (2). — Свега 3 члана

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Оснивач: г. Алекса Жарковић, руковалац лозног расадника у Пишу (1). — Улагачи: г.г. Јосиф

Пударевић, срески економ у Соко-Бањи. Милан Марковић, помоћник среског економа у Соко-Бањи. Петар Трифунац, срески економ у Алексинцу (3). — 4 члана.

Повереник г. *Живојин О. Дачић*, писар мп. просвете. — Улагач: г. Милан Дрндаревић, потпоручник у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Станиша С. Станишић*, учитељ. — Улагач: г-ца Видосава Обрадовићева, учитељица у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Тодор Мијалковић*, благајник војне одеће. — Улагач: г. Светозар Јовановић, мајор у Нишу. Светозар Јовановић, управник пишке радионице (2). — 2 члана.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, капетан. — Оснивачи: г.г. Милутин Радосављевић, поручник у Нишу. Тодор Ставковић, окружни начелник у Нишу (2). — Улагачи: г.г. Јован Вељковић, мајор у Нишу. Милија М. Кумрић, гимназист у Нишу (2). — 4 члана.

Гуча. — Повереник г. *Филип С. Мијатовић*, свештеник. — Улагач: г. Владимир Поповић, управник казненог завода (1). — 1 члан.

Књажевац. — Повереник г. *Љуб. С. Јанковић*, књићар. — Улагач: г. Коста Петровић, поручник (1). — 1 члан.

Планиница. — Повереник г. *Марко Матејић*, учитељ. — Улагач: г. Милан С. Цветковић, ђак Учитељске Школе у Алексинцу (1). — 1 члан.

Свега 15 чланова.

Добротвора	7
Оснивача	107
Улагача	267

Свега задругара 381

ПИРОТСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г.г. Милан Ђирић, гимназист. Сима Рашић, потпуковник (2). Свега 2 члана.

Бабушница. — Повереник г. *Љубомир Вуловић*, порезник. — Оснивачи: г.г. Андон Ристић, нар. посланик у Стрелцу. Араћел Поповић, свештеник у Завидинцима. Атанасије Д. Поповић, свештеник у Вел. Боњинцу. Атанасије К. Поповић, свештеник у Горчинцима. Виден Станковић, народни посланик у Стрижевцу. Хаџи Глигорије Поповић, свештеник у Злокућанима. Борђе Поповић, свештеник у Студени. Живко Н. Ристић, свештеник у Стрижевцу. Коста Глигоријевић, свештеник у Стрелцу. Основна школа: у Камбелевцу, у Столу, у Стрелцу, у Студени. Панајот Павловић, свештеник у Столу. Петар Стаменковић, свештеник у Брестову Дољу. Стеван Вељковић, свештеник у Љуберажди (16). — Улагачи: г.г. Димитрије Ђ. Стаменковић, практикант. Илија Здравковић, трговац у Вел. Боњинцу. Милан Пљевљакушић, сврш. техничар. Миле Стојановић, гостионичар. Никодије Глигоријевић, општински писар у Стрелцу. Таса Р. Стојановић, општински писар у Стрелцу (6). Свега 22 члана.

Бела Паланка. — Повереник г. *Марко С. Палић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** Општина: у Белој Паланци, у Врандолу, у Љубатовици, у Мокрој, у Шпају. Основна школа: у Белој Паланци, у Клисуре, у Мокрој, у Шпају (9). — **У л а г а ч и:** г. г. Виден Ђирић, свештеник у Клисуре. Захарије Панић, писар у Мирановцу. Илија Поповић, свештеник у Шпају. Ранђел Поповић, тежак у Моклишту. Тоша Вељковић, председник општине у Шпају (5). — 14 чланова.

Повереник г. *Петроније Ш. Јовановић*, срески начелник. **О с н и в а ч и:** Општина: у Мирановцу, у Моклишту, у Тамњаници. Основна школа: у Моклишту, у Шпају (5). — **У л а г а ч и:** г. г. Дојчин Влајковић, општински писар у Моклишту. Јован Антић, општински писар у Врандолу. Мита Ђирковић, општински писар у Тамњаници. Нака Петровић, општински писар у Мокрању. Спира Ђурић, општински писар. Тодор Тодоровић, општински писар у Љубатовцу (6). — 11 чланова. Свега 25 чланова.

Љуберађа. — Повереник г. *Петар М. Огњановић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Бабушници, Вел. Боњинцу, у Љуберађи, у Стрижевцу (4). — **У л а г а ч и:** г. г. Виден Богдановић, општински писар у Богдановцу. Љубинко Ристић, општински писар у Бабушници. Петар М. Огњановић, учитељ. Сима Јовановић, општински писар. Славко Поповић, председник општине у Столу (5). Свега 9 чланова.

Пирот. — Повереник г. *Коста М. Поповић*, порезник у Варварину. — **О с н и в а ч и:** г. Јордан Ј. Џацић, трговац. Основна школа у Јањи. Г. г. Цера Јовановић, шеф желез. станице. Петар Божиловић, трговац (4). — **У л а г а ч и:** г. г. Анта К. Антић, књивођа. Драг. Божовић, свештеник. Драгутин М. Поповић, у Стањаку. Коста Н. Костић, философ. Љубомир П. Живковић, ђак. Никола С. Митковић, благајник. Стојан Аранђеловић, учитељ у Гњилану (7). — 11 чланова.

Види и округ ужички.

Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г. г. Милутин Старчевић, капетан. Никола Пејичић, потпоручник (2). — **У л а г а ч и:** г. г. Алекса Ст. Антић, трговац. Алекса Радојковић, наредник. Алекса Николић, потпоручник. Алекса Ђирић, благајник општинског суда. Александар Јолџић, рачуновођа општинског суда. Александар Павловић, поднаредник. Антоније Милошевић, капетан. Божа Ивковић, царински приправник. Васа Нејковић, трговац у Росомачи. Василије Гребенаревић, телеграфиста. Василије Цветковић, наредник. Велимир Белић, поручник. Видак Пилетић, срески писар. Виден Јанковић, учитељ у Станичењу. Владимир Миладиновић, поднаредник. Војислав Дринчић, капетан. Вујица Пантић, пензионар. Вукашин С. Илић, наредник. Димитрије Живковић, поднаредник. Димитрије С. Младеновић, учитељ. Добривоје Петровић, гимназист. Добросав Коџић, пензионар. Драгојла Т. Савовића. Драгољуб Борђевић, поднаредник. Драгомир Раковић, практикант. Драгомир Стајевић, потпоручник. Драгутин Стојановић, учитељ. Душан Тодоровић, поручник. Тока Поповић, кројач. Тока Радошевић,

рачуноиспитач. Борђе Пешић, свештеник. Жарко Антонић, поднаредник. Жарко Лазаревић, поднаредник. Живан Глишић, поднаредник. Живка Балтићка, учитељица. Живко Бранисављевић, рачуноиспитач. Зорка Грубановићева, учитељица. Зорка Ковачевићка, учитељица. Игњат Манчић, поднаредник. Илија Бурић, судски писар. Јаков Јовић, поручник. Јаков Костић, поднаредник. Јевтимије Поновић, поднаредник. Јован Илић, писар начелства. Јован С. Николић, наставник гимназије. Јован Ристић, потпоручник. Јордан Тошић, трговац. Јосиф Динчић, практикант. Јосиф Студић, царински ревизор. Коста Ненадовић, капетан. Коста Пешић, учитељ у Завоју. Крста Манчић, општински писар у Смрдану. Крста Станковић, трговац. Крста Стојановић, земљоделац у Сукову. Љубомир Костић, заставник. Љубомир Петровић, наредник. Мана Борђевић, председник општине у Смрдану. Марко Цавловић, поднаредник. Милан Бошковић, матурант. Милан Борђевић, поднаредник. Милан Миленковић, практикант. Милорад Игњатовић, поднаредник. Милорад Протић, инжињер. Милош Бранковић, управник царинарнице. Милош Марјановић, капетан. Михаило Антић, капетан. Михаило Божиловић, поднаредник. Михаило Илић, срески писар. Михаило Јездић, шеф поште и телеграфа. Михаило Јовановић, учитељ. Михаило Максимовић, желез. благајник. Михаило Мијовић, срески писар. Михаило Џунић, наредник. Наста Вулетићка, учитељица. Никола Ђ. Живковић, писар општине у Стрижевцу. Никола Мирковић, судски писар. Никола Николић, телеграфиста. Новица Кијановић, наредник. Партеније Јоцић, игуман у Сукову. Петар Вељковић, трговац. Петар Милутиновић, помоћник благајне. Петар Стојановић, учитељ у Сукову. Петар Цветковић, поднаредник. Петроније Ивановић, писар начелства. Раде Вуловић, учитељ у Трњанима. Радивоје Ковачевић, поднаредник. Радован Мирковић, поднаредник. Риста Анђелковић, поднаредник. Риста Цветковић, учитељ у Извору. Сава Илић, потпоручник. Светислав Вучковић, поднаредник. Светислав Марковић, наредник. Светозар Гмизовић, капетан. Светозар Миновић, ђак. Светозар Стојановић, порезнички помоћник. Симеон Болманац, игуман у Темској. Сотир Николић, наредник. Спира Вокић, поручник. Ставра Тошић, резервни поручник. Стана П. Јовановићева, учитељица. Станмир Божиловић, кмет. Стеван Бранковић, поднаредник. Стеван Коњевић, секретар општинског суда. Стеван Миленовић, свештеник. Стеван Павловић, поднаредник. Стеван Поповић, свештеник у Мокрој. Стојан Живковић, општински писар. Стојан Митровић, председник општине. Стојан Пенић, практикант. Таса Јовановић, поднаредник. Тодор Илић, поднаредник. Тодор Пешић, учитељ у Круцу. Тодосије Голубовић, поднаредник. Тома Јоцић, наредник. Ђира Николић, обућар. Ђира Ђирић, практикант. Франц Гец, марв. лекар. Христина Стевановићка, учитељица (118). — 120 чланова.

Види и округ моравски.

Повереник г. Милош Велимировић, свештеник. — Основачи: г.г. Алекса Минчић, свештеник. Књижница Гимна-

зије Св. Саве. Књижница ђака Гимназије Св. Саве. Мита Живковић, директор. Црква Саборна (5). — Улагачи: г.г. Михаило С. Ивковић, професор. Никола Ранојевић, професор. Сима Поповић, учитељ језика. Христина Јовановићева, учитељица рада (4). — 9 чланова.

Повереник г. *Спира Станковић*, срески начелник. — Оснивач: г. Драгиша Пушкаревић, ђак (1). — Улагачи: г.г. Борђе Тодоровић, цариник у Височкој Ржани. Радован С. Станковић, ђак (2). — 3 члана. Свега 143 члана.

Добротвора	4
Оснивача	48
Улагача	153
<hr/>	
Свегв задругара	205

ПОДРИНСКИ ОКРУГ.

Богатић. — Повереник г. *Др. Живан Јашић*, срески лекар. — Оснивачи: г.г. Др. Живан Јашић, срески лекар. Јован Самокресовић, порезник. Крста Остојић, трговац у Митровици (3). — Улагачи: г.г. Аксентије Ристић, срески писар. Витомир Николић, практикант. Драгољуб Ружић, порезник. Михаило Бошковић, учитељ у Банову Пољу (4). — 7 чланова.

Повереник г. *Здравко М. Пауновић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Иван Ст. Лукић, срески писар. Михаило Буричић, свештеник у Глушцима (2). — Улагачи: г.г. Аксентије Ристић, срески писар. Арсен Радић, општински писар у Табановићу. Јован Максић, тежак у Табановићу. Коста Божовић, учитељ у Табановићу. Миливоје Максић, председник општине у Табановићу. Милорад Јевтић, порезник у Табановићу (6). — 8 чланова. Свега 15 чланова.

Владимирци. — Повереник г. *Тодор Молеровић*, срески начелник. — 12 улагача Свега 12 чланова.

Јаребице. — Повереник г. *Љубомир М. Шошловић*, учитељ. — Оснивачи: г. Драгутин Тешић, учитељ у Недељицама. Основна школа: у Јаребицама, у Недељицама, у Текеришу (4). — Улагачи: г.г. Милован Секулић, трговац. Обрен Вучићевић, економ. Пантелија Стефановић, трговац. Степан Глигорић, свештеник (4). Свега 8 чланова.

Крупань. — Повереник г. *Владимир Б. Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г. Љубомир А. Поповић, свештеник у Белој Цркви. Основна школа: у Белој Цркви, у Комирићу, у Крупњу, у Цветуљи. Читаоница у Крупњу (6). Улагачи: г.г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ. Драгић Муџић, економ у Комирићу. Јова М. Солдатовић, трговац у Шапцу. Коста Протић, свештеник у Узовници. Лепосава Ф. Лазаревићева, учитељица. Лепосава Тадићева, учитељица у Комирићу. Милан Дачић, учитељ у Комирићу. Милоје Ж. Плавшић, свештеник. Милосав Б. Радишић, учитељ у Белој Цркви. Михаило Л. Дрињаковић, учитељ у Цветуљи. Михаило Јовановић, трговац. Михаило Р,

Михаиловић, поштар. Настас Тодоровић, трговац. Олга Кола-ревићева, учитељица (14). — 20 чланова.

Повереник г. *Стеван М. Котуровић*, срески начелник. — У л а г а ч и: г.г. Арсен Деспотовић, земљоделац у Цулини. Богољуб Васиљевић, земљоделац у Томању. Васа Поповић, земљоделац у Белој Цркви. Добросав Јеринић, трговац у Красави. Драгомир Антонић, трговац у Врбићу. Ђока Станимировић, трговац. Живко Бојић, трговац у Брезовици. Живота Николић, практикант. Јеврем Петровић, земљоделац у Борини. Јован Бошковић, свештеник у Борини. Јован Милојковић, управник рудника. Љубо Стакић, земљоделац у Томању. Максим Лукић, порезник. Матеја Мркоњић, трговац у Равнаји. Милан Грујић, земљоделац у Церови. Миленко Радичевић, порезник. Милица Михаиловић, учитељица. Милорад Кесеровић, општински писар у Завлаци. Милош Букановић, општински писар у Мал. Зворнику. Сима Поповић, земљоделац у Брезовици (20). — 20 чланова.

Свега 40 чланова.

Лешница. — Повереник г. *Јован Крстић*, учитељ. — О с н и в а ч и: Основна школа (1). — У л а г а ч и: г.г. Бранислав Крстић, гимназист у Шапцу. Милан Цветковић, гимназист у Шапцу. Милутин Матић, трговац. Милутин Тешић, трговац (4). Свега 5 чланова.

Липолист. — Повереник г. *Живојин О. Крстић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г.г. Љубомир Јанковић, трговац. Марко Митић, учитељ у Бадовинцима. Основна школа: у Бадовинцима, у Штитару (4). — У л а г а ч и: г.г. Димитрије Павловић, свештеник у Петловачи. Драгољуб Илић, гимназист. Живојин Ј. Шобић, општински писар. Марко Јоцковић, учитељ у Црној Бари. Милан П. Васић, свештеник. Милан Храбреновић, учитељ у Клењу. Миливоје М. Пејић, ђак. Прокопије Бујић, архимандрит у Петковици. Стеван Стојковић, трговац (9).

Свега 13 чланова.

Лозница. — Повереник г. *Влада Д. Илић*, адвокат. — О с н и в а ч и: г.г. Витомир Јестровић, управник пореског одељења. Милорад Д. Поповић, председник суда. Ненад Станојевић, свештеник у Прњавору. Панта Гуфегџић, свештеник у Бадањи (4). — У л а г а ч и: г.г. Андра Маринковић, капетан. Борислав Паштровић, поручник. Драгутин Спремић, подеконом. Живан Новаковић, у Јадранској Лешници. Живко Павловић, потпоручник. Јела В. Поповић, учитељица. Милена Ч. Бошковића, судије. Миливоје Пејић, учитељ у Јошеви. Обрад Н. Јовановић, капетан. Пантелија Јуришић, потпоручник. Пера Протић, учитељ у Јошеви. Софра Тодоровић, апотекар. Стојан Јанковић, потпоручник. Цвија Нинковић, економ у Сипуљи (14). — 18 чланова.

Види и Београд.

Повереник г. *Милан Настић*, учитељ у пензији. — О с н и в а ч и: г.г. Драгутин Павловић, дувански надзорник. Лазар Пантелић, кројач. Основна школа. Спира Поповић, судија. Цветко Јездић, трговац (5). — У л а г а ч и: г.г. Борислав Д. Пантелић, учитељ. Владимир Д. Вејизовић, трговац. Владимир Радивоје-

вић, обућар. Добривоје Панић, књиџар. Коста Цветковић, дувански поднадзорник. Марјан Катић, трговац. Марко И. Лукић, трговац. Милисав Кундовић, трговац. Милош Вићентијевић, предузимач. Митар Лукић, опанчар. Младен Станојевић, трговац. Светозар Јевтић, трговац (12). — 17 чланова.

Повереник г. *Стеван П. Поповић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа: у Бадањи, у Гор. Бадањи, у Грнчарима (3). — Улагачи: г.г. Даринка Пејићева, учитељица. Димитрије Марковић, председник општине у Текеришу. Драгутин Симоновић, порезник. Јован Марковић, председник општине у Грнчарима. Максим Видаковић, свештеник у Недељицама. Миљко Михаиловић, адвокат. Михаило Томић, председник општине у Бадањи. Павле Пејић, трговац у Лешници. Радосав Поповић, свештеник у Јадранској Лешници. Сава Поповић, свештеник у Цикотама. Селимир Панић, секретар суда. Стојша Павловић, народни посланик у Јошеви. Чеда С. Антониновић, председник општине у Јаребицама (13). — 16 чланова. Свега 51 члан.

Љубовија. — Повереник г. *Милорад М. Тадић*, трговац. — Улагачи: г.г. Милан Вујичић, обућар у Пецкој. Милош О. Борђевић, шпекулант. Мирко Л. Тодоровић, трговац. Михаило Јелисавчић, трговац. Основна школа: у Доњ. Љубовији, у Љубовији. Петар Петровић, кавецџа. Петроније Маринковић, тежак у Гуњацџама. Христина Трајковићева, учитељица (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Урош М. Грабовац*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Зорка др. Павла Ошка за сина Александра. Драгутин Борђевић, председник општине у Царини. Јован Вукомановић, управник царинаре. Макивеја Сарић, трговац у Пецкој. Милош Бермановић, трговац у Пецкој. Основна школа: у Азбуковици, у Гор. Трешњици, у Ореовици, у Узовници. Рајко Јевтић, председник општине у Дрлачама. Урош М. Грабовац срески начелник (11). — Улагачи: г.г. Велисав Ашковић, срески писар. Живојин Јовановић, механџија у Узовници. Игњат М. Илић, кавецџа. Коста Протић, свештеник у Узовници. Љубо Милановић, свештеник. Милоје Петровић, срески економ. Петар Обрадовић, трговац. Петроније Маринковић, тежак у Царини. Радиша Митровић, трговац. Ранисав Суботић, општински благајник у Царини (10). — 21 члан. Свега 30 чланова.

Митровица. — Повереник г. *Јован И. Алексић*, окружни марвени лекар. — Оснивачи: г.г. Душан И. Сокић, трговац у Штитарима. Јован И. Алексић, окружни марвени лекар. Манојло Лазаревић, земљоделац у Глушцима. Михаило Армашевић, управник царинаре. Основна школа: у Глушцима, у Засавици, у Митровици, у Ноћају, у Равњу, у Раденковићу, у Салашу Ноћајском, у Црној Бари. Павле Божићевић, земљоделац и председник општине у Глушцима. Петар С. Димитријевић, земљоделац у Глушцима. Сава М. Јанковић, земљоделац у Раденковићу. Сретен Јовановић, механџија у Глушцима (16). — Ула-

г а ч и: г.г. Андрија Сировица, ужар у Црној Бари. Благоје Станковић, телеграфиста. Божа С. Бојић, трговац. Божа Ј. Миливојевић, шпедитер. Будимир П. Самуровић, трговац у Прњавору. Василије Милинковић, земљоделац у Штитарима. Владимир Аничић, земљоделац у Ноћају. Владислав Лукић, земљоделац у Узвећу. Војин Симић, механција. Глигорије Владисављевић, земљоделац у Раденковићу. Гојко Јоцковић, трговац. Драгомир Тимотић, трговачки помоћник. Драгутин Т. Петровић, трговац. Драгутин П. Самуровић, трговац у Прњавору. Борђе Апостоловић, механција. Борђе Виторовић, трговац у Глушцима. Живан Беломарковић, земљоделац у Засавици. Живан Миловановић, економ. Живан Милосављевић, трговац у Глоговцу. Живко Јуришић, трговац у Црној Бари. Живко Туфегџић, земљоделац у Штитарима. Иван П. Радивојевић, гимназист у Засавици. Иван Солаковић, трговац. Илија Рајић, земљоделац у Узвећу. Јаков Јовчић, сарач. Јанко Ђосић, земљоделац у Банову Пољу. Јован Ђ. Марковић, гимназист. Јован П. Росић, трговац у Глушцима. Јован Томић, опанчар. Јован Л. Туфегџић, трговац у Штитарима. Лазар Вићентић, трговац у Раденковићу. Лука Пармаковић, земљоделац у Ноћају. Лука Петровић, механција. Љуба Војиновић, земљоделац у Узвећу. Љубица Милосављевићева. Марко Брајић, земљоделац у Штитарима. Марко Пејовић, земљоделац у Црној Бари. Милан Бошњакковић, учитељ у Засавици. Милан Гадурић, трговац. Милан Лелић, трговац. Милан Саватић, трговац у Засавици. Миливоје Тадић, земљоделац у Штитарима. Милован Илић, трговац у Црној Бари. Милован Рибич, земљоделац у Засавици. Милорад Н. Петрић, земљоделац у Црној Бари. Милорад Стојковић, даћар. Милутин Петровић, трговац у Шапцу. Михаило Ж. Девић, трговац у Црној Бари. Михаило Кулезић, трговац у Прњавору. Никола Јовановић, писар. Никола Ђ. Николић, економ у Равњу. Никола Петровић, земљорадник у Салашу Ноћајском. Никола Чушић, земљорадник у Салашу Ноћајском. Остоја Лукић, земљорадник у Црној Бари. Павле Ђукић, трговац у Салашу Ноћајском. Панта Туфегџић, земљорадник у Салашу Ноћајском. Петар Берић, трговац. Петар Драгићевић, трговац. Петар Попадић, земљоделац у Прњавору. Петар Станковић, земљоделац у Равњу. Петар Степановић, земљоделац у Црној Бари. Радован Бугарски, трговац. Сава Беломарковић, земљоделац у Засавици. Сава Вићентић, трговац у Раденковићу. Светислав Милинковић, свештеник у Банову Пољу. Сима Самчевић, земљоделац у Раденковићу. Сретен Радосављевић, учитељ у Раденковићу. Станоје Копрчић, земљоделац у Салашу Ноћајском. Стеван Антић, трговац у Банову Пољу. Стеван Игњатовић, трговац у Штитарима. Стеван Туфегџић, трговац и председник општине у Ноћају. Стојко Беломарковић, земљоделац у Засавици. Тихомиљ Милошевић, цариник. Тома Лаушевић, свештеник у Равњу. Чета Швић, земљоделац у Равњу (75). Свега 91 члан.

Табановић. — Повереник г. *Михаило Васић*, намесник.
— О с н и в а ч и: Црква: у Бадовинцима, у Глоговцу, у Глуш-

цима, у Дреновцу, у Змињаку, у Липолисту, у Ноћају, у Причиновићу (8). Свега 8 чланова.

Шабац. — Повереник г. *Борђе Стојановић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г.г. Атанасије Момић, шумар у Радовашници. Борђе Стојановић, срески начелник. Илија Пантелић, трговац у Накучанима. Никола Петровић, земљоделац у Мал. Врањској. Основна школа: у Варни, у Гор. Врањској, у Десићу, у Добрићу, у Криваји, у Мал. Врањској, у Накучанима, у Оридџу, у Џуљковићу г.г. Петар Васић чувар шума у Џуљковићу. Радомир Гргуровић, земљоделац у Мал. Врањској. Стојић Алексић, земљоделац у Гор. Врањској (16). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Јовановић, земљоделац у Варни. Алекса Јовичић, општински писар у Заблаћу. Антоније Ерчић, народни посланик у Добрићу. Божидар Радуловић, учитељ у Накучанима. Гмитар Јевтић, земљоделац у Јеленчи. Груја Мелић, земљоделац у Орашцу. Драгић Вићентић, земљоделац у Метковићу. Драгић Живановић, општински писар у Заблаћу. Драгић Јевтић, земљоделац у Јеленчи. Драгић Кнежевић, земљоделац у Мишару. Драгомир Божићевић, земљоделац у Мал. Врањској. Драгомир Боринчић, земљоделац у Заблаћу. Драгомир Гавриловић, свештеник у Румској. Душан Ст. Драјић, земљоделац у Добрићу. Бура Игњатовић, општински писар у Орашцу. Живан Урошевић, општински писар у Трбушцу. Живко Гавриловић, земљоделац у Дворишту. Живко Гавриловић, земљоделац у Румској. Живко Илић, дућанџија у Криваји. Живко Недић, земљоделац у Десићу. Живојин Милошевић, земљоделац у Жабарима. Илија Бугарчић, земљоделац у Мишару. Јаша Брњић, општински писар у Варни. Јеврем Јелић, општински писар у Добрићу. Јован Петровић, општински писар у Богосавцу. Лука Пантић, општински писар у Бојићу. Љубинко Танасић, општински писар у Мишару. Љубомир Гајић, општински писар у Добрићу. Маринко М. Исаиловић, општински писар у Богосавцу. Марко Костић, општински писар у Џуљковићу. Милан Бошковић, општински писар у Мал. Врањској. Милан Тирић, земљоделац у Мишару. Милош Михаиловић, земљоделац у Синошевићу. Миљко Михаиловић, земљоделац у Корману. Младен Кузмановић, земљоделац у Букору. Никола Јездимировић, земљоделац у Синошевићу. Никола Мишковић, земљоделац у Заблаћу. Нинко Марјановић, земљоделац у Накучанима. Обрад Андрић, земљоделац у Жабарима. Павле Богосављевић, земљоделац у Миокусу. Павле Божић, земљоделац у Драгојевцу. Павле Живановић, земљоделац у Радовашници. Павле Стошић, земљоделац у Орашцу. Панта Бошковић, земљоделац у Мал. Врањској. Петар Максимовић, земљоделац у Причиновићу. Петар Поповић, земљоделац у Заблаћу. Петар Пурић, земљоделац у Мишару. Радован Гавриловић, земљоделац у Мал. Врањској. Рајко Живановић, земљоделац у Мишару. Ранко Московљевић, народни посланик у Варни. Савко Тривковић, земљоделац у Гор. Врањској. Светозар Јевтић, земљоделац у Јеленчи. Сретен Драгић, земљоделац у Богосавцу. Стеван Божић, земљоделац у Драгојевцу. Стеван Дамњановић, земљоделац у Заблаћу. Стеван Милошевић, земљо-

делац у Орашцу. Стеван Мићановић, земљоделац у Добрићу. Стеван Р. Чекић, земљоделац у Бојићу. Тома Миладиновић, општински писар у Десићу (59). — 75 чланова.

Повереник г. *Милорад А. Вујић*, секретар начелства. — Улагачи: г.г. Вића Јовановић, трговац. Драг. Јосић, практикант. Душан Гајић, порезник. Живан Милојевић, управник пореског одељка. Љубомир Мојковић, порезник. Љубомир Станковић, срески писар. Милан Јевтић, срески писар. Пера Вуковић, окружни благајник (8). — 8 чланова.

Повереник г. *Михаило Бобић*, професор. — Улагач: г. Др. Лука Панић, апотекар (1). — 1 члан.

Повереник г. *Павле Софрић*, професор. — Оснивачи: г.г. Анка Паранос. Аца Фотић, адвокат. Божа Милановић, трговац. Браћа Самуровићи, трговци. Влада Милићевић, трговац. Воја Манојловић, трговац. Гимназија Господара Јеврема. Драгутин Поповић, економ. Борђе Кока, професор. Борђе Куртовић, трговац. Живко Јуришић, трговац. Јаков Јеушуа, трговац. Љуба Станојевић, адвокат. Милан Јовановић, трговац. Милан Павловић, трговац. Др. Михаило Спиридоновић, окружни физик. Никола Атанасијевић, гостионичар. Никола Дамњановић, трговац. Никола М. Савић, професор. Павле Бајић, трговац. Петар Хаџи Поповић, апотекар. „Поука“, дружина ђака Гимназије Господара Јеврема. Рајко Врачарић, трговац. Риста Ковачевић, трговац. Сава Илић, трговац. Светозар Атанацковић, директор. Сима Топузовић, трговац. Срећко Јовичић, трговац. Сташко Јовановић, трговац. Стеван Писаревић, адвокат. Степан Солаковић, трговац (31). — Улагачи: г.г. Димитрије Димић, инжињер. Душан Поповић, трговац. Јелена Караматићка, учитељица. Михаило Петровић, студент медицине. Панта Сарић, суспенат. Рајко Стојићевић, трговац (6). — 37 чланова.

Повереник г. *Петар М. Суботић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Гаја Гашић, апотекар. Димитрије Гановић, трговац. Душан С. Тошковић, трговац. Јован Карановић, свештеник у Јаловику. Јован Марковић, прота и председник Духовнога Суда. Љубомир Марковић, ђакон и учитељ. Милован Адамовић, окружни прота. Михаило М. Бурђевић, књијар. Михаило Матић, адвокат. Михаило С. Полићевић, адвокат. Трговачка Омладина (11). — Улагачи: г.г. Аћим Шкулић, трговац. Војислав Станчић, учитељ у Варни. Велимир Савић, ђакон. Драгомир С. Петровић, адвокат. Драгутин Баковић, адвокат. Душан Милинковић, свештеник у Добрићу. Јован М. Стевановић, свештеник и члан Духовнога Суда. Милутин Глишић, трговац. Милан Ј. Илић, свештеник у Владимирцима. Милутин Миловановић, кадетан. Радослав Давидовић, свештеник и члан Духовнога Суда. Чедомир Ђирић, свештеник у Синошевићу (12). — 23 члана.

Повереник г. *Стеван Фотић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Радаљу, у Царини (2). — 2 члана.

Свега 146 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Вујица Ђорђевић, ср. економ у Љубовији. Јанко Митрић, економ у Липолисту. Љуб. Станаричић, економ у Чокешини. Светолик Петковић, окружни економ у Шапцу (4). — 4 члана.

Повереник г. *Никодим Васић*, благајник мин, спољних послова. — Оснивач: г. Милорад Тадић, трговац у Љубовији (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, капетан. — Улагач: г. Будимир Илић, капетан у Лозници (1). — 1 члан.

Свега 6 чланова.

Добротвора	10
Оснивача	128
Улагача	297
<hr/>	
Свега задругара	435

ПОЖАРЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г.г. д-р Венцеслав Седлачек, срески лекар у Петровцу. Лазар Илић, капетан у Пожаревцу. Основна школа у Старчеву. Таса Д. Обрадовић, трговац у Вел. Градишту (4). — Улагачи: г.г. Гаврило Јевтић, капетан у Пожаревцу. Милан С. Глигоријевић, практиканту Пожаревцу (2).
Свега 6 чланова.

Александровац. — Повереник г. *Ђорђе П. Цветковић*, свештеник. — Оснивачи: г. Ђорђе П. Цветковић, свештеник. Основна школа (2). — Улагачи: г.г. Будимир Рашић, учитељ. Зорка Тодоровићева, учитељица. Милан Маринковић, трговац (3). — Свега 5 чланова.

Батуша. — Повереник г. *Љубомир В. Симоничић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Батуши, у Мал. Црнићу. Црква Св. Игњата у Мал. Црнићу (3). — Улагачи: г.г. Гргур Бркић у Вел. Селу. Пола Хаџићева, учитељица у Вел. Селу. Светозар Букић, свештеник. Станојло Божићевић, свештеник у Топоници. Тодор Матић, учитељ у Вел. Селу (5).
Свега 8 чланова.

Вел. Градиште. — Повереник г. *Милан Ј. Димитривић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Баричу, у Буровцу, у Вел. Лаолу, у Винцима, у Добрњу, у Доњ. Крушевици, у Дубокој, у Забрњу, у Каменову, у Кладурову, у Кнежици, у Кули, у Миљевићу, у Мишљеновцу, у Мустапићу, у Орешковици, у Старчеву, у Табановцу, у Ђовдину, у Шетоњи (20). — Улагачи: Душан Поповић, учитељ у Кличевцу. Живко Јовановић, учитељ у Кули. Основна школа у Црљенцу. Радослав Гојковић, учитељ у Пчеланици (4). — 24 члана.

Повереник г. *Милорад Бресјанац*, секретар начелства у Зајечару. — Оснивачи: Општина: у Затоњу, у Кусићу, у Средњеву, Основна школа у Макцима (4). — Улагачи: г.г.

Даница Поповићева. Живко Тодоровић, општински писар у Средњеву. Јован Стојадиновић, председник општине у Бискупљу. Коста Милошевић, председник општине у Кусићу. Миленко Аћимовић, општински писар у Десини. Мита Бранковић, народни посланик и председник општине у Десини. Петар Недељковић, председник општине у Средњеву. Стојан Јовановић, трговац (8). — 12 чланова.

Повереник г. *Милош Ст. Живковић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Мита Јер. Богдановић, трговац. Светислав А. Стефановић, трговац (2). — У л а г а ч и: г.г. Вељко Ивковић, шпедитер. Драгољуб Трајиловић, трговац. Мика Милорадовић, ковач. Милош Гавриловић, цариник. Недељко Додић, трговац (5). — 7 члана.

Повереник г. *Михаило Милошевић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г.г. Андра Љубичић, свештеник. Владимир М. Борђевић, трговац. Јован С. Мијатовић, кмет у Курјачи. Коста П. Петровић, књиговођа. Љубица Саве Маринковића, трговца. Миливоје Бурђевић, учитељ у Макцима. Милорад Букић, трговац. Основна школа: у Бискупљу, у Вел. Градишту, у Затоњу у Кисилеву, у Кличевцу, у Курјачи, у Макцима, у Печаници у Пожежени, у Раброву, у Речици, у Средњеву, у Тополовнику, у Триброду, у Царевцу. Сава М. Обрадовић, трговац. Светозар Стевановић, трговац. Чеда Р. Михаиловић, трговац (25). — У л а г а ч и: г.г. Лазар Поповић, свештеник у Макцима. Љуба Стојадиновић, трговац у Курјачи. Петар Ј. Поповић, општински писар у Михаиловцу. Сава А. Бајкић, трговац. Светозар Карамарковић, трговац (5). — 30 чланова.

Повереник г. *Цветко Н. Петковић*, школски надзорник. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Вољуји, у Голупцу, у Дубочкој у Златову, у Кобиљу, у Манастирици, у Мелници, у Мустанићу, у Нересници, у Печаници, у Раковој Бари, у Рановцу, у Стамници, у Трновчи, у Турији, у Црљенцу (16). — 16 чланова.
Свега 89 чланова.

Голубац. — Повереник г. *Стратимир Лазаревић*, управник пореског одељења. — О с н и в а ч и: г.г. Андра Т. Благојевић, трговац. Анђелко Благојевић, трговац. Коста Илић, свештеник у Миљевићу. Миливоје Милошевић, магационар у Добри. Михаило Здравковић, управник царинарнице. Основна школа: у Браничеву, у Војилову, у Добри, у Доњ. Крушевици, у Зеленику, у Клењу. Секула Милошевић, цариник у Винцима (12). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Т. Благојевић, трговац. Богољуб Лазаревић, порезник. Бошко М. Мишковић, ђак у Добри. Владислав Новковић, учитељ у Зеленику. Драгутин Баралић, свештеник. Драгутин Милетић, трговац. Живојин Матић, председник општине у Клењу. Јанко Лазаревић, општински писар. Јован Буковала, окружни шумар. Јован Димитријевић, срески писар. Јован Стевановић, тежак. Коста Марковић, рудар. Љубомир Павић, учитељ у Браничеву. Милан Борђевић, свештеник у Зеленику. Милан Недељковић, учитељ у Доњ. Крушевици. Милица Лукићева, учитељица. Милутин Пећанин, срески писар. Михаило Богдановић, трговац. Михаило Мартиновић, трговац у Добри. Никола В.

Недељковић, трговац. Светозар Мијатовић, општински писар у Добри. Спаса Стојковић, општински писар. Стеван Селакковић, свештеник у Браничеву. Тихомиљ Ђ. Пантелић, порезнички помоћник (24). Свега 36 чланова.

Жабари. — Повереник г. *Светислав Савић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Влашком Долу, у Кушиљеву, у Ливадци, у Миријеву, у Ореовици, у Породину, у Сибници (7). — **У л а г а ч и:** г.г. Антоније Кимпановић, порезник. Ђока Станковић, практикант. Јован Костић, учитељ. Љубомир Стевановић, трговац у Кушиљеву. Марија Кишпатићева, учитељица. Светозар Павловић, срески писар (6).

Свега 13 чланова.

Жагубица. — Повереник г. *Јован А. Јовановић*, кафеција. — **О с н и в а ч и:** г.г. Др. Алекса Стојковић, срески лекар. Александар Рибарац, општински писар. Јамандија Поповић, учитељ у Крепољину. Персида Лукићка, учитељица у пензији (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Михаило Костић, трговац. Станоје Ђорђевић, трговац (2). — 6 чланова.

Повереник г. *Лазар Поповић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Драгомир Михаиловић, срески писар. Јован Поповић, учитељ у Лазници. Лазар Поповић, срески начелник. Миливоје Милутиновић, председник општине у Вуковцу. Основна школа у Крепољину. Петар Крстић, порезник. Радоња Радоњић, срески писар. Светозар Глигоријевић, трговац у Лазници (8). — **У л а г а ч и:** г.г. Васа Крагуљевић, учитељ у Влаоду. Драгољуб Јанковић, државни чувар шума. Зорка Радовановићка, учитељица у Сувом Долу. Јован Бонџудић, практикант. Милadin Михаиловић, општински писар у Сувом Долу. Обрад Максимовић, општински писар у Вуковцу. Сава Поповић, практикант (7). — 15 чланова.

Свега 21 члан.

Бнежица. — Повереник г. *Живко Р. Живковић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Марко Московлић, трговац у Петровцу. Никола Поповић, свештеник у Вел. Лаолу. Основна школа у Петровцу. Раде Богдановић, учитељ у Вел. Лаолу. Тома Ј. Сарић, трговац (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Милисав Станојловић, трговац у Петровцу. Риста М. Тасић, учитељ у Вошановцу. Сава З. Илић, трговац у Петровцу (3).

Свега 8 чланова.

Костолац. — Повереник г. *Милорад А. Вујанац*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Кленовнику, у Костоцу (2). — **У л а г а ч и:** г.г. Антон Маха, руков. рудника. Фрања Шистек рударски инжињер (2).

Свега 4 члана.

Кучево. — Повереник г. *Иван Алексијевић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Буковској, у Кучеву. Др. Фердинанд Хаусман, срески лекар. Читаоница (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Антоније Добресковић, трговац. Божа Петрански, председник општине у Дубокој. Илија Јанковић, трговац. Љуба Јосифовић, срески писар. Милева Магазиновићева, учитељица у Дубокој. Милева Пештићка, учитељица. Михаило Д. Павловић, порезник. Сретен Брзак, срески писар. Чеда Марјановић, практикант. Цвета Топаловићева, учитељица у Дубокој (10). — 14 чланова.

Лучица. — Повереник г. *Јован Л. Динић*, учитељ. —
О с н и в а ч и: Општина. Основна школа. Пожаревачки Учитељ-
ски Збор. Г. Тома П. Протић, свештеник у Пожаревцу. Црква у
Пољани(5). — У л а г а ч и: г.г. Милош Ц. Јоњић, тежак. Петар
Петковић, оп. писар (2). Свега 7 чланова.

Петровац. — Повереник г. *Стеван П. Илић*, учитељ. —
О с н и в а ч и: г. Лука Поповић, свештеник. Основна школа: у
Бусуру, у Вел. Поповцу, у Петровцу, у Рашанцу (5). — У л а г а ч и:
г.г. Арсеније Стојиловић, свештеник у Орешковици.
Велисав Илић, свештеник у Рашанцу. Јован Грујић, свештеник
у Добрњу. Михаило Банковић, свештеник у Кобиљу. Никола
Трифунац, порезник. Сима Кевећ, учитељ у Шетоњи. Станоје
Драгуљевић, свештеник у Вел. Поповцу. Тодор Г. Илић, учи-
тељ (8). — 13 чланова.

Повереник г. *Стеван Михаиловић*, срески начелник. —
О с н и в а ч и: Основне школе: у Бистрици, у Златову, у Ко-
биљу, у Манастирици, у Стамници, у Ђовдину (6). — У л а г а ч и:
г.г. Драгољуб Стојановић, адвокат. Милан Радојковић, намесник.
Општина у Вел. Лаолу. Стеван Михаиловић, срески начелник
(4). — 10 чланова. Свега 23 чланова

Пожаревац. — Повереник г. *Васа Живковић*, ђакон. —
О с н и в а ч и: г.г. Васа Ранковић, обућар. Велизар Цветковић,
пивар. Давид Анаф, трговац. Борђе В. Димитријевић, трговац.
Живан Н. Ристић, економ. Живко Борђевић-Зоја, кафеџија.
Живко Р. Ивановић, прота. Јеврем С. Јовановић, Касидолац,
трговац. Јован С. Јовановић, економ. Јован С. Јовановић, шпе-
дитер. Коста Вукомановић, секретар општине. Милан Стојади-
новић, адвокат. Милован С. Несторовић, трговац у Мал. Црнићу.
Милован К. Тривуновић, трговац. Др. Мита Манојловић, лекар.
Михаило Душманић, апотекар. Михаило Ђ. Петровић, трговац.
Миша Ж. Јовановић, адвокат. Отокар Бајлони, индустријалац
у Мал. Црнићу. Петар Селић, пензионар. Светислав Живковић,
трговац. Светозар Бранковић, свештеник у Влашком Долу. Станко
Савић, трговац. Станоје Р. Богдановић, пор. званичник. Др.
Станојло Вукчевић, окружни физик. Стојан Д. Рибаран, адво-
кат. Страхинја Пантелић, књиговођа. Тома Димитријевић трго-
вац (28). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Анђелковић, благајник со-
даре. Божидар Наодовић, трговац. Божидар Стокић, књижар.
Димитрије С. Марковић, шпедитер у Дубравици. Димитрије
Протић, трговац. Драгутин Смиљковић, трговац. Борђе Наумо-
вић, штампар. Живота Живковић, окружни благајник. Жив.
Ранковић, секретар начелства. Илија Д. Берић, помоћник на-
челства. Илија Гојковић, учитељ. Љубомир Радовановић, све-
штеник. Маринко Петровић, учитељ у Салаковцу. Милан Мар-
ковић, учитељ у Барама. Михаило Ранковић, трговац. Никола
Златковић, трговац. Никола Јовановић, учитељ у пензији. Све-
тислав Спасић, трговац у Александровцу. Хранислав Петровић,
рачуноиспитач (19). — 47 чланова.

Види и округ ужички.

Повереник г. *Ђура Стевановић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г.г. Велимир Протић, срески писар. Гавра Пантелић, срески писар. Ђура Стевановић, срески начелник. Петар Миливојевић, цариник. Рудолф Пима, благајник рудника у Костоцу (5). — У л а г а ч и: г.г. Арса Вељковић, пензионар. Петар Марић, срески писар. Петар Филиповић, практикант. Светислав Милутиновић, практикант (4). — 9 чланова.

Повереник г. *Љуб. М. Стевановић*, супленат. — О с н и в а ч и: Гимназија Кнеза Михаила. Г.г. Драгољуб Вељковић, адвокат. Борђе А. Радуловић, правник. Коста Обрадовић и брат, трговци. Љуба Борђевић, адвокат. Милан В. Богдановић, ђак. Милан Ценић, судски писар. Михаило Банић, директор. „Развитак“, дружина ђака гимназије (9). — У л а г а ч и: г.г. Др. Благоје Николић, санитетски капетан. Божидар Борђевић, супленат. Борисав Т. Милошевић, гимназист. Бранко Луке Јевремовића, професора. Владимир Гавриловић, инжињер. Димитрије Атанацковић, гимназист. Душан Јовановић, гимназист. Живка Бујдићева, ученица. Живојин Тасић, поручник. Жика Аранђеловић, судски писар. Иван Николић, судски писар. Илија Борђевић, адвокат. Илија Ж. Јовановић, трговац. Јован Јеличић, адвокат. Јован Д. Спасић, судија. Калиопа Борђевићева. Ката Борђевићева, учитељица рада. Ксенофон Мантић, кафеџија. Лазар Атанацковић, судија. Лазар Петровић, поручник. Марија Ђурићева, учитељица девојачке грађанске школе. Мата Матић, рачуновођа. Милан П. Дескашев, судија. Милан Марјановић, судски писар. Милан Марковић, гимназист. Милан Миловановић, гимназист. Милен Павловић, потпоручник. Милосав Дамњановић, поручник. Милосав Живковић, судски писар. Милутин Влајић, потпоручник. Мина Миљковић, цариник. Михаило В. Николић, гимназист. Михаило Огњановић, судски писар. Михаило С. Павловић, трговац. Освалд Репић, окружни марвени лекар. Пера Петровић и брат, каменоресци. Персида Ојдановићева, управитељица девојачке грађанске школе. Рудолф Бикловић, професор. Света И. Живковић, трговац. Светислав Н. Ађимовић, гимназист. Светислав Илић, техничар. Станоје Милић, поручник. Стеван Стевановић, пензионар. Стеван Шапинац, поручник (44). — 53 члана.

Повереник г. *Михаило С. Јовановић*, школски надзорник. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Барама, у Батовцу, у Брадарцима, у Дрмну, у Жабарима, у Жагубици, у Живици, у Изварици, у Јасикови, у Крепољину, у Ливадици, у Миријеву, у Осаници, у Пољани, у Петки, у Суводолу, у Трњанима, у Четережу, у Ђириковцу, у Шапини (20). — У л а г а ч: г. Стеван Милосављевић, учитељ у Брадарцима (1). — 21 члан.

Света 130 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Анта Боди*, начелник мин. финансија. — О с н и в а ч: г. Драгољуб Марковић, рачуновођа у Пожаревцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Андрија Живановић, економ у Радошевцу. Влајко Ивановић, економ у Курдешу. Сима Паџић, економ у Младуници (3). — 3 члана.

Повереник г. *Гаврило Р. Раденковић*, трговац. — Улагач: г. Стојан Лукић, кавецџа у Вел. Градишту (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јован Димитријевић*, штампар фабрике дувана. — Улагач: г. Станојло Димитријевић, телеграфиста у Александровцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Трајко Јовановић*, телеграфист. — Улагач: г-ца Јелена Лазаревића, телеграфист у Пожаревцу (1). — 1 члан.

Рача. — Повереник г. *Гаврило Ранковић*, учитељ. — Улагач: г. Драгомир Костић, срески писар у Петровцу (1). — 1 члан.

Свега 8 чланова.

Добротвора	14
Оснивача	197
Улагача	175
<hr/>	
Свега задругара	386

РУДНИЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивач: Општина у Рашкој (1). — 1 члан.

Гор. Милановац. — Повереник г. *Тадија П. Костић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Александар Глишић, капетан. Живко М. Шоњавић, адвокат. Коста Борисављевић, адвокат. Лука Јакшевац, апотекар. Милутин С. Јовановић, трговац. Петар Милановић, трговац. Рада кћи д-р Станојла Нешића (7). — Улагачи: г.г. Гојко син Павла Бошковића, телеграфисте. Јеврем Пејчиновић, трговац. Јеремија Ристић, срески писар. Љубомир Боковић, поручник. Марко Ж. Димитријевић, трговац. Милан Андрић, трговац. Милован Мирчетић, капетан. Младен Миловановић, пензионар. Никола Огњановић, потпоручник. Никола Ј. Сарачевић, економ у Љутовници. Петар Јелић, адвокат. Петар Љутић, трговац. Петар К. Марић, учитељ у Мајдану. Радослав Буквић, учитељ у Гор. Милановцу. Сретен Поповић, свештеник у Мајдану (15). Свега 22 члана.

Гуча. — Повереник г. *Филип С. Мијатовић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Алекса Милосављевић, трговац у Котражи. Основна школа: у Гучи, у Доњ. Краварици, у Миросављцима (4). — Улагачи: г.г. Алекса Радичевић, општин. писар у Каони. Андрија Броћић, општински писар. Андрија Протић, економ. Благоје Голубовић, тежак у Лопашу. Веселин Раковић, механџија у Горачићу. Вилиман Букић, председник општине у Миросављцима. Витомир Јовановић, општински писар у Тијању. Витомир Баловић, економ у Зеокама. Вићентије Крџић, архимандрит у Сртењу. Владимир Јанковић, општин. писар у Котражи. Владимир Љујић, кафеџија. Вучко Карић,

економ у Крстацу. Гавриловић и Пренић, трговци. Димитрије К. Михаиловић, члан Духовнога Суда у Чачку. Добривоје Ј. Протић, свештеник у Негришору. Драгиша Милисављевић, гимназист у Чачку. Драгутин Аџемовић, свештеник у Дучаловићу. Борђе Милановић, срески писар. Живко Зимоња, председник општине у Горачићу. Јанко Јовичић, председник општине у Доњ. Краварици. Јаћим Буровић, економ. Јевђа Јевђовић, општински писар у Дљину. Јован Анђелковић, свештеник у Драгојевићу. Јован С. Јовановић, ср. начелник. Јован Крапчевић, порезник. Јован Пантелић, председник општине у Дљину. Јован В. Протић, кмет. Крста Милетић, монополски поднадзорник. Љуба Јоксимовић, општински писар у Горачићу. Љуба Ђаловић, посланик и председник општине у Зеокама. Мелентије Тодоровић, телеграфиста. Миладин Мариновић, механџија у Грабу. Милан Милутиновић, председник општине у Котражи. Миленко Пејовић, трговац. Миливоје Вујовић, тежак у Грабу. Милисав Р. Тајсић, економ у Пухову. Милић Стевановић и Чеда Пантелић, у Драговићу. Милован Недић, трговачки помоћник. Милован Радовић, председник општине у Каоци. Милош Живковић, учитељ у Прилипцу. Милун Маџаровић, општ. писар у Лиси. Милутин Протић, ковач. Младен Броћић, трговац. Младен Поповић, свештеник у Тијању. Младен Ј. Протић, економ. Никола Обрадовић, срески писар. Обрен Гавриловић, званичник. Павле Павловић, председник општине у Прилипцу. Петар Буквић, општински благајник у Прилипцу. Раде Плазина, економ у Губеревцу. Радич Пандуровић, председник општине у Лукама. Радомир Вујовић, учитељ у Горачићу. Сава Ј. Јовановић, срески писар. Савко Булија, тежак у Вичи. Светозар Поповић, свештеник у Каони. Стаменко Поповић, свештеник у Прилипцу. Станислав Голубовић, пређ. чиновник. Стојан М. Васовић, општински писар у Грабу. Стојан Миловановић, срески писар. Тодор М. Стојановић, економ у Драгојевцу. Тоша Драшковић, посланик и председник општине (61). Свега 65 чланова.

Види и округ нишки.

Ивањица. — Повереник г. *Михаило М. Тодоровић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Брезови, у Ковиљу, у Косовици, у Миланци, у Придворици, у Приликама (6). — **У л а г а ч и:** г. г. Благоје Луковић, трговац. Божо Јокановић, свештеник у Ковиљу. Драгиша Грујић, порески помоћник. Миленко Јевђовић, председник општине у Приликама. Милисав Радовановић, трговац. Милица Шолајићева, ученица основне школе. Милун Стамболић, општински писар у Брезови. Нићифор Пивљак, гимназист. Тома Тошић, практикант (9).

Свега 15чланова.

Краљево. — Повереник г. *Владимир Борђевић*, професор. — **О с н и в а ч и:** г. г. Глиша Радовић, благајник штедионице. Димитрије Димитријевић, трговац. Основна школа. Ратарска школа (4). — **У л а г а ч и:** г. г. Адолф Штернберг, апотекар. Александар Миоковић, управник Ратарске Школе. Анта Павловић, порезник. Божидар Димић, питамац Ратар. Школе. Војислав Константиновић, поручник. Глиша Чемериџић, питамац

Ратарске Школе. Димитрије Ивковић, трговац. Драгољуб Спасојевић, трговац. Драгољуб Шибалић, учитељ у Сирчи. Јеврем Златић, трговац. Јовица Стојковић, трговац. Коста Мицић, трговац. Љубомир Кнежевић, срески писар. Љубомир Поповић, свештеник у Жичи. Максим Богавац, економ у Грацу. Милан Јовановић, рачуновођа. Миленко Митровић, књижар. Милорад Пешић, срески писар. Михаило Јовановић, књиговођа штедионице. Михаило Михайловић, питомац Ратарске Школе. Михаило Николић, учитељ у Цветкама. Никола Белобрк, економ Ратар. Школе. Никола Грујић, питомац Ратарске Школе. Петар Протић, механција. Радисав М. Борђевић, питомац Ратар. Школе. Саватије Божић, свештеник. Сима Аћимовић, учитељ. Д-р Стеван Сибер, општински лекар (28). — 32 члана.

Види крагујевачки и топлички округ.

Повереник г. *Драгољуб Д. Марковић*, срески писар. —
О с н и в а ч и: г. Драгољуб Д. Марковић, срески писар. Основна школа: у Врби, у Врдилма, у Грачацу, у Жичи, у Каменици, у Сирчи. Г. Серафим Балтић, игуман у Жичи (8). — У л а г а ч и: г. г. Алекса Јанић, тежак у Жичи. Александар Спасојевић, општински писар у Жичи. Богдан Миловановић, учитељ. Јевта Радовић, општински писар у Жичи. Коста Бунарчић, свештеник у Дедојевцима. Марко Аћимовић, свештеник у Грачацу. Никола Загорчић, учитељ у Адранима. Стеван Миличић, свештеник у Врдилма (8). — 16 чланова Свега 48 чланова.

Прељина. — Повереник г. *Милан Н. Симић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Бресници, у Лађевцима, у Мојсињу, у Мрчајевцима, у Цветкама (5). — У л а г а ч и: г. г. Васа Ђема, срески писар. Борђе Ковачевић, порезник. Марко Стевановић, практикант. Милан Бурковић, порезник. Милош Тодосијевић, порезник (5). — Свега 10 чланова.

Рашка. — Повереник г. *Милутин Радоњић*, учитељ. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Павлици, на Рашкој (2). — У л а г а ч и: г. г. Ананије Стевановић, тргов. помоћник. Арсо Ивановић, поткомандир. Венијамин Шајковић, трговац. Глигорије Мартић, свештеник. Јован М. Радојевић, порезник. Јовић Перовић, трговац. Милија Луковић, учитељ. Михаило Милићевић, свештеник. Михаило Петровић, свештеник. Саво Р. Младеновић, општински писар. Тодор Максимовић, трговац (11). — 13 чланова.

Повереник г. *Стојан Живковић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г. г. Велимир В. Пењовић, општински писар у Мланчи. Војислав Бековић, општински писар у Јошаничкој Бањи. Јевта Бековић, практикант. Милан Панић, срески писар. Милија Ф. Борђевић, општински писар у Јошаничкој Бањи. Михаило Ђорић, учитељ у Јошаничкој Бањи. Општина: у Бањи, у Брвенику, у Градацу, у Мланчи, у Павлици, на Рашкој, у Рудници, у Студеници, у Трнави, на Ушћу (2 комп.). Основна школа: у Бањи, у Студеници. П. М. Алимпић, практикант. Саво Р. Младеновић, општински писар у Трнави. Ставра Динић, срески писар. Стојан Ст. Бабић, срески писар. Стојан Живковић,

срески начелник. Чедомиљ Вељковић, практикант (25). — 25 чланова. Свега 38 чланова.

Рудник. — Повереник г. *Милош М. Поповић*, управник пореског одељка. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Бољковцу, у Драгољу, у Заграђу, у Јарменовцима, у Калањевцима, у Моравцима, на Руднику (7). — **У л а г а ч и:** г. г. Алексије Рељић, трговац у Бољковцу. Арсеније Јанковић, свештеник у Моравцима. Витор Пантић, трговац у Бољковцу. Драгољуб Телебаковић, порезник. Живојин Видојевевић, учитељ у Моравцима. Миленко Марковић, општински писар у Бољковцу. Милија Петровић, учитељ у Драгољу. Милорад М. Ристић, порески помоћник. Милош М. Поповић, управник пореског одељка. Милутин Марић, учитељ у Бољковцу. Михаило Ђосић, председ. општине у Драгољу. Младен Павловић, трговац у Моравцима. Пера Глигорић, свештеник у Моравцима. Перка Јаковљевићева, учитељица у Гор. Милановцу. Светислав Ђвковић, учитељ у Јарменовцу. Светозар Ђукнић, општински писар у Калањевцу. Сима Миливојевић, свештеник у Јарменовцу (17). — 24 члана.

Повереник г. *Михаило Благојевић*, срески начелник. — **У л а г а ч и:** г. г. Гаврило Николић, практикант. Јован Ф. Живковић, срески писар. Љубомир Крчмаревевић, трговац у Гукоши. Миливоје Ђирић, срески писар. Милован Недељковић, економ у Јарменовцу. Михаило Благојевић, срески начелник (6). — 6 чланова. Свега 30 чланова.

Чачак. — Повереник г. *Димитрије Ј. Тричковић*, професор. — **О с н и в а ч и:** Гимназија Господара Јована Обреновића. г. Драгољуб Ф. Атанацковић, поручник. Бачка Књижица Гимназије Јована Обреновића. г. г. Јован Шлихал, директор. Петар Добричић, управник пореског одељка. Светозар Ј. Шурдиловић, окружни начелник (6). — **У л а г а ч и:** г. г. Д-р Венцеслав Стејскал, срески лекар. Воја Цинцар-Јанковић, судија. Драгутин Јоцић, управник телеграфа. Коста Јовановић, учитељ гимназије. Љубиша Вујовић, гимназист. Периша Борђевић, гимназист. Петар Велимировић, супленат. Сретен Д. Ђукнић, свештеник, секретар Духовног Суда. Станоје Бељић, секретар начелства. Стеван Николић, рачуноиспитач (10). — 16 чланова.

Повереник г. *Љубисав Матић*, срески начелник. — **У л а г а ч и:** г. г. Алекса Мајсторовић, земљоделац у Лишници. Алекса Ђосић, земљоделац у Паковраћи. Велимир Луковић, земљоделац у Рајцу. Драгић Стефановић, земљоделац у Жежевици. Љубисав Матић, срески начелник. Милорад Тутуновић, земљоделац у Рајцу. Милорад М. Пузић, земљоделац у Петници. Милош Јовановић, земљоделац у Придворици. Обрад Пламић, земљоделац у Ласцу. Тихомир Давидовић, земљоделац у Бањици (10). — 10 чланова.

Повереник г. *Савко Филиповић*, учитељ у Миоковцима. — **О с н и в а ч и:** г. г. Др. Јарослав Кужељ, окружни физик. Михаило Радовић, свештеник у Вравићу. Основна школа: у Жежевици, у Прањанима, у Чачку. Христина А. Јовановића, апотекарка (6). — **У л а г а ч и:** г. г. Аврам Поповић, свештеник у

Бањици. Алекса В. Поповић, свештеник у Горњој Горевници. Алекса Ђерамилац, учитељ. Велимир Ј. Белопавлић, свештеник. Веселин И. Миликић, трговац. Владимир Виторовић, свештеник. Вучко Башић, свештеник у Мојсињу. Даринка Љ. М. Игњатовићева. Димитрије Средојевић, економ у Атеници. Драгутин Васић, адвокат. Драгутин Матић, инжињер. Живка Протићева, учитељица у Трнави. Јеремија Прокић, воскар. Јован Аврамовић, инжињер. Лазар Акшамовић, учитељ у Бресници. Љуб. Р. Цветковић, инжињер. Мика Милошевић, економ у Мојсињу. Милан Гавриловић, свештеник. Милена Мандићева. Милош В. Поповић, учитељ у Жежевици. Михаило Стојадиновић, помоћник благајника. Нинко Цветојевић, учитељ. Петар М. Николић, трговац. Светозар Николић, књиговођа. Сима Јањушевић, учитељ у Трњанима. Софија Н. Ђурђевићка. Софија Ст. Кренова, ученица. Сретен Јов. Михаиловић, протојереј. Сретен Петровић, учитељ у Заблаћу. Тихомир Давидовић, економ у Жежевици. Тихомир Драшковић, судија. Тихомир Константиновић, учитељ. Тихомир Панић, гимназист. Урош Оцокоља, свештеник у Ласцу. Чедомир Мајсторовић, свештеник у Качулицама (35). — 41 члан.

Повереник г. *Сретен Ж. Пашић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Адранима, у Брђанима, у Грачацу, у Јарменовцу, у Качулицама, у Ласцу, у Мајдану, у Моравцима, у Прељини, у Прилици, у Такову. г. Сретен Ж. Пашић, школски надзорник (12). — Улагачи: г. г. Владимир С. Поповић, учитељ у Марковици. Стеван Вучковић, учитељ у Марковици (2). — 14 чланова. Свега 81 члан.

Код повереника из других округа

Београд. — Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, капетан. — Улагач: г. Сима Ристић, капетан у Краљеву (1). — 1 члан.

Врање. — Повереник г. *Светолик Краљевачки*, књиговођа. — Улагач: г. Тодор Станисављевић, поручник у Гор. Милановцу (1). — 1 члан.

Рача. — Повереник г. *Ђура Димитријевић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Божа Миловановић, професор у Чачку. Д-р Михаило Радовић, лекар у Ивањици (2). — 2 члана. Свега 4 члана.

Добротвора	9
Оснивача	93
Улагача	221
<hr/>	
Свега задругара	323

СМЕДЕРЕВСКИ ОКРУГ,

Непосредно. Оснивачи: г. г. Будимир Несторовић, шеф станице у Марковцу. Драгутин К. Антић, школски надзорник у Смедереву. Јован Цветковић, свештеник у Крњеву. Љубомир Рајић, срески писар у Смедереву. Миодраг М. Шоробић, ђак у Смедереву. Основна школа: у Дубони, у Липама, у Оси-

паоници. Филип Симић, трговац у Смедерезу (9). — У л а г а ч и: г. Радивоје Р. Михаиловић, учитељ у Селевцу (1).

Свега 10 чланова.

Вел. Крсна. Повереник г. *Војислав Н. Крупежевић*, свештеник. — О с н и в а ч и: г.г. Арсеније Т. Гајић, економ. Војислав Н. Крупежевић, свештеник. Даринка Марковићка, учитељица. Коста Цветковић, свештеник у Селевцу. Љубомир М. Гајић, општински писар. Светозар Ј. Крупежевић, општински писар. Станислав Спасић, економ (7). — У л а г а ч и: г.г. Живојин Илић, општински писар. Лепосава Петровићева учитељица у Селевцу (2).

Свега 9 чланова.

Види и округ крагујевачки.

Вел. Орашје. — Повереник г. *Михаило А. Тодоровић*, управник пореског одељка. — О с н и в а ч и г.г. Владимир Савић, председник општине у Ст. Адибеговцу. Живојин Васић, учитељ у Лозовику. Коста Савић, председник општине у Нов. Адибеговцу. Михаило Симић, председник општине у Милошевцу. Основа школа: у Вел. Орашју, у Вел. Плани, у Крњеву, у Лозовику, у Марковцу, у Мал. Плани, у Милошевцу, у Ракинцу, у Сараорцима, у Ст. Адибеговцу, у Трнавчи (15). — У л а г а ч и: г.г. Браћа Димића, трговци Васа Миловановић, свештеник у Ракинцу. Гаврило Адамовић, учитељ у Вел. Плани. Даринка Антићка, учитељица. Душан Миловановић, практикант. Игњат Миливојевић, свештеник у Милошевцу. Јован Симић, срески писар. Лазар Илић, учитељ у Ракинцу. Максим Михаиловић, механџија у Крњеву. Милан Благојевић, практикант. Милица Видићева, учитељица у Сараорцима. Милоје Распоповић, економ у Ст. Адибеговцу. Милош Илић, председник општине у Вел. Плани. Михаило Крстић, учитељ у Крњеву. Михаило А. Тодоровић, управник пореског одељка. Цера Ђорђевић, порезник. Цера Јаковљевић, трговац у Лозовику. Радован Петковић, свештеник. Радослав Радојковић, општински писар у Ракинцу. Др. Светислав Андрејевић, срески лекар. Срета Арсенијевић, учитељ у Сараорцима. Чедо Михаиловић, практикант (22).

Свега 37 чланова.

Колари. — Повереник г. *Милан Ј. Путниковић*, свештеник. — О с н и в а ч и: Основа школа: у Ландолу (1) — У л а г а ч и: г.г. Амалија Петковићева, учитељица у Водњу. Живота Томић, економ у Водњу. Лаза Стефановић, учитељ у Ландолу. Петар Нешић, учитељ. Софроније Радовановић, учитељ у Врбовцу (5).

Свега 6 чланова.

Марковац. — Повереник г. *Владимир Пешић*, свештеник. — О с н и в а ч и: Г. Милан Милојевић правник. Основа школа: у Ланову, у Марковцу. Црква: у Марковцу, у Нов. Адибеговцу (5). — У л а г а ч и: г.г. Данило Пантић, земљоделац. Даринка Протићка, учитељица. Живота Величковић, свештеник у Нов. Адибеговцу. Матеја Петровић, општински писар. Петар Баковић, учитељ. Сима Јовановић, трговац (6). Свега 11 чланова.

Паланка. — Повереник г. *Васа А. Симић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г.г. Алекса Радовановић, прота. Васа Јовановић,

апотекар. Занатлијско удружење. Јоца Банковић, трговац. Јоца Грнчаревић, ђак. Основна школа: у Кусатку, у Паланци, у Рабровцу. Панта Јанковић, трговац. Певачка Дружина. Сава Арсенијевић, трговац. Учитељски Збор (12). — Улагачи: г.г. Владимир Атанацковић, кројач. Димитрије Марковић, учитељ у Церовцу. Драгољуб Арсенијевић, трговац. Душан Ракетић, учитељ у Кусатку. Пивко Мирковић, трговац. Јован Бурђевић, економ. Јосиф Урошевић, књиговођа. Љуба Миљивојевић, учитељ у Башину. Љубица Драгићевићева, учитељица. Марко Страгарац, општински писар. Милена Поповићева, учитељица у Азањи. Милета Поповић, свештеник у Јагњилу. Миљивоје Павловић, учитељ. Милић Симић, трговац. Михаило Митровић, седлар. Панта Мајсторовић, свештеник у Азањи. Пера Аранђеловић, трговац. Радош Пауновић, порезник (18). — 30 чланова.

Повереник г. *Милан Надашковић*, срески начелник. — Оснивач: Основна школа у Ратарима (1). — Улагачи: г.г. Алекса Никодијевић, тежак у Азањи. Антон Целба, срески економ. Глиша Јовановић, народни посланик. Борђе Рашић, практикант. Јова Р. Јовановић, кмет. Лавослав Галијан, књиговођа. Љуба Марковић, трговац у Азањи. Маријан Тодоровић, практикант. Милан Надашковић, срески начелник. Михаило Гудовић, срески писар. Михаило Ристић, трговац. Обрад Коларевић, срески писар. Павле Тодоровић, практикант. Панта Станојевић, кмет. Сава Стевановић, практикант. Светислав Младеновић, шеф станице. Сретен Грујић, срески писар. Сретен Петковић, порезник. Стеван Марјановић, срески писар. Стојан Лазаревић, порезник. Чеда Алексић, практикант (21). — 22 члана.

Свега 52 члана.

Смедерево. — Повереник г. *Љубомир Мијушковић*, порезник. — Оснивачи: г.г. Коста Тимотијевић, адвокат. Милутин Петровић, адвокат. Михаило Марковић, срески писар. Основна школа: у Вранову, у Врбовцу, у Добром Долу, у Михаиловцу, у Радинцу, у Удовицама. Пера Магазиновић, свештеник у Вранову. Пера Миљичевић, судија. Петар Ракић, подизжињер. Смедеревска Задруга (13). — Улагачи: г.г. Влада Манчић, порески помоћник. Димитрије Делијанић, чиновник Смедеревске Банке. Борђе Стојић, општински писар у Друговцу. Лазар Стојковић, благајник Кредитне Банке. Љуба Димитријевић, порезник. Љуба Стојановић подблагајник. Милан Константиновић, судски писар. Милан Љ. Поповић, свештеник у Коларима. Милутин Миловановић, порески помоћник. Мрата Цветковић, писар. Стеван Јовановић, писар (11). — 24 члана.

Повереник г. *Милутин Стојановић*, учитељ у пензији. — Оснивачи: г.г. Анта Т. Штрбић, ђак. Антоније Коблишка, марвени лекар. Васа Столић, агент. Влада Љотић, управник задруге. Јован Огњановић, трговац. Косара Јерги. Милева Антоновићка, учитељица. Милица Марићева, учитељица. Михаило Величковић, трговац. Младен Грашић, писар. Петар Максимовић, адвокат. Светозар Јањић, адвокат (12). — Улагачи: г.г. Алекса Мирић, ђак. Атанасије Николић, трговац. Даринка Бери-

ћева, учитељица. Живан Сретеновић, трговац у Михаиловцу. Љубо Рајковић, трговац. Мидан Марковић, трговац. Панта Ми- лановић, професор. Станко Лапчевић, адвокат. Чеда В. Даничић, економ (9). — 21 члан.

Повереник г. *Сава Јекић*, срески писар. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Врбовцу, у Друговцу, у Коларима, у Мал. Крсни, у Скобаљу (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Тихомир А Костић*, секретар начелства. — О с н и в а ч и: г.г. Ђорђе Михаиловић, чиновник. Јован Банић, инжињер. Мил. И. Мутавцић, рачуноиспитач. Милутин С. Ада- мовић, шеф филијала. Таса Ж. Мајсторовић, рачуноиспитач. Тихомир А. Костић, секретар. Чеда Д. Станковић, рачуно- испитач (7). — 7 чланова. Свега 58 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секре- тар министарства привреде — У л а г а ч и: г.г. Марко Симић, економ у Рабровцу. Милен Миленковић, економ у Вел. Орашју. Панта Банковић, свештеник у Кусатку. Петар Стојадиновић, ру- ковалац лозног расадника у Смедереву. Трајко Ј. Поповић, по- моћник среског економа (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Гаврило Р. Раденковић*, трговац. — У л а г а ч: г. Сретен М. Прокић, трговачки помоћник у Смедереву (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милорад М. Полић*, философ. — О с н и в а ч: г-ца Иконија Кандићева, учитељица у Радинцу (1). — 1 члан.

Повереник г-ца *Савка Радичевићева*, учитељица. — У л а г а ч: г-ца Славка Стојановићева, учитељица у Вел. Орашју (1). — 1 члан.

Повереник г. *Светислав М. Максимовић*, професор. — О с н и в а ч: г. Живојин С. Тајсић, апотекар у Смедереву (1). — У л а г а ч: г. Петар Вукашиновић, апотекар у Смедереву (1). — 2 члана. Свега 10 чланова.

Добротвора	4
Оснивача	89
Улагача	103
Свега задругара	196

ТИМОЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — О с н и в а ч и: г. Лазар Здравковић, телеграфиста у пензији. Основна школа: у Бољевцу, у Боровцу, у Врбици, у Кожељу (5). — У л а г а ч и: г.г. Сетислав Раке- тић, поручник у Књажевцу. Спира Димитријевић, професор у Зајечару (2). Свега 7 чланова

Болевац. — Повереник г. *Димитрије М. Павловић*, срески начелник. — О с н и в а ч: г. Д-р Димитрије Мицић, срески лекар (1). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Антић, народни посланик у Кривом Виру. Димитрије М. Павловић, срески начелник. Ди-

митрије А. Петровић, срески писар. Тока Стефановић, практикант. Илија Трајлановић, председник општине у Подгорцу. Јанко Владић, председник општине у Шарбановцу. Јован Младеновић, председник општине у Оснићу. Манојло Живковић, практикант. Милета Митровић, председник општине у Оснићу. Михаило Петровић, срески писар. Новак Добромировић, народни посланик у Злоту. Сретен Дожудић, порезник. Степан Јоксимовић, председник општине у Јабланици. Стојан Живковић, председник општине у Лазову (14). — 15 чланова.

Повереник г. *Димитрије Петровић*, срески писар. — Улагачи: г. г. Добросав Петровић, економ. Таса Живковић економ у Кривом Виру (2). — 2 члана.

Повереник г. *Љубомир С. Нешић*, свештеник. — Оснивачи: г. Милорад Павловић, учитељ у Јабланици. Основна школа у Мал. Извору (2). — Улагачи: г. г. Васа Франчевић, учитељ у Подгорцу. Драгутан Михаиловић, учитељ у Ваљакоњу. Живота Милутиновић, учитељ у Подгорцу. Лаза Јовић, учитељ у Мал. Извору. Љуба Павловић, учитељ у Јабланици. Милица Стојановић, учитељица у Злоту. Наун Јовановић, механика. Светозар Ристић, трговац. Цветко Крстић, свештеник у Подгорцу (9). — 11 чланова.

Свега 28 чланова.

Зајечар. — Повереник г-ца *Анђелина Херманова*, учитељица. — Оснивачи: г. Јован В. Несторовић, директор (1). — Улагачи: г. г. Д-р Душан Петровић, лекар. Јелена Вујовићева, учитељица. Јулка Мил. Симића. Катарина Милетићева, учитељица. Милева Лаловићева, ученица Више Девојачке Школе. Надежда Јоновичева, ученица Више Девојачке Школе. Никола Псаиловић, судија (7). — 8 чланова.

Повереник г. *Васа П. Стојановић*, поштар. — Оснивачи: г. Васа П. Стојановић, поштар. Основна школа у Боговци (2). — 2 члана.

Види и округе: крушевачки топлички.

Повереник г. *Ђорђе П. Нишић*, школски надзорник. — Оснивачи: г. г. Алекса Грнчаревић, војни благајник. Андра Рашковић, окружни марвени лекар. Лука Бешић, економ окружне болнице. Марија Јандерова, учитељица у Бољевцу. Епископ Мелентије. Милан Пантелић, свештеник. Основна Школа: у Бору, у Бучју, у Доњ. Белој Реци, у Кривељу, у Рготини. Пера Темиљковић, члан општинског суда. Тома У. Милошевић, марвени лекар (13). — Улагачи: г. г. Влада Тодоровић, супленат. Гаврило Јовановић, трговац. Јордан Видојковић, члан Духовног Суда. Миласав Милојковић, члан Духовног Суда. Момир Миленковић, гимназист. Никола Поповић, свештеник у Рготини. Стеван Миленовић, трговац у Грлишту. Стефанија Варјачићка, учитељица у Кривељу (8). — 21 члан

Повереник г. *Милош М. Миленовић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Велимир Антонијевић, свештеник. Димитрије М. Илић, учитељ у Слатини. Јеврем М. Илић, капетан. Јован Марковић, прота. Милан С. Смиљанић, учитељ у Гамзиграду. Милош М. Миленовић, учитељ. Милутин С. Милошевић, капетан.

Милутин М. Станојевић, трговац. Михаило М. Јеврић, свештеник. Основна школа: у Вел. Извору, у Вражогрнцу, у Вратарници, у Горњој Белој Реди, у Грљану, у Зајечару, у Метовници, у Николичеву, у Оштрељу, у Слатини (19). — Улагачи: г. г. Август Валента, виши учитељ гимназије. Адам Ј. Пековић, трговац. Атанасије М. Урошевић, телеграфиста. Божидар М. Милановић, подблагајник. Борисав М. Зарић, гимназист. Владимир Ј. Рашић, практикант Духовнога Суда. Данило Станојевић, свештеник у Вел. Извору. Борђе Петровић, ђакон. Живан Ж. Милосављевић, учитељ у Грлишту. Живко Качаревић, предузимач. Јеврем А. Илић, трговац. Јерођакон Јероним. Јован Бошковић, бравар. Јован Савић, писар Духовног Суда. Љуба М. Станојевић, трговац. Милан Т. Грковић, окружни економ. Милан С. Мијовић, трговац. Миленко М. Гојић, свештеник у Вел. Извору. Милисав Марковић, живописац. Милутин С. Поповић, гимназист. Михаило Дојчиновић, гимназист. Михаило Михаиловић, учитељ у Грлишту. Светислав М. Ивковић, учитељ. Стеван Валовић, трговац. Стојан С. Грујић, адвокат. Стојан Моцић, свештеник у Вражогрнцу. Цанко Петковић, благајник Задруге (27). — 46 чланова.

Повереник г. *Петар Бојовић*, потпуковник. — Оснивачи: г. г. Божа Јанковић, пуковник. Војислав Чолаковић, потпоручник. Душан Васић, капетан. Миливоје А. Јоцић, судски потпоручник (4). — Улагачи: г. г. Алимпије Венчић, поручник. Андрија Шушкаловић, судски капетан. Владимир Митић, потпоручник. Војин Загорац, поднаредник. Војислав Павловић, наредник. Гвозден Ристановић, наредник. Димитрије Јанковић, потпоручник. Драгиша Предић, потпоручник. Драгомир Поповић, потпоручник. Борђе Петковић, капетан. Живојин Брзаковић, потпоручник. Јеленко Иговић, наредник. Јован Наџић, механиџа. Јован Пауновић, наредник. Коста Ађин, потпоручник. Коста Ж. Костић, капетан. Лука Бојовић, потпуковник. Лука Радовановић, потпоручник. Љуба Јовановић, капетан. Љубомир Арачић, потпоручник. Милан Димитријевић, потпоручник. Милан Петровић, потпоручник. Милан Радаковић, поднаредник. Милета Савић, потпоручник. Миливоје Трифуновић, потпоручник. Милан Недељковић, капетан. Милић Пантелић, капетан. Милић Филиповић, заставник. Милоје Јелесијевић, потпоручник. Милоје Крсмановић, поднаредник. Милорад Ристић, капетан. Милосав Павловић, потпоручник. Милутин Петровић, наредник. Младен Николић, наредник. Недељко Андрић, поручник. Никола Јовановић, поднаредник. Никола Томић, поручник. Павле Јаковљевић, потпоручник. Периша Перишић, поручник. Радован Обрадовић, потпоручник. Сава Вукићевић, наредник. Станко Стаменковић, поднаредник. Станоје Милосављевић, наредник. Чедомир Борђевић, мајор (46). — 50 чланова.

Свега 127 чланова.

Ќњажевац. — Повереник г. *Бошко Новаковић*, срески начелник. — Оснивачи: г. Милош Бранковић општински писар у Бучју. Основна школа: у Балинцу, у Белом Потоку,

у Бучју, у Велевцу, у Васиљу, у Доњ. Каменици; у Зубетинцу. (8). — У л а г а ч и: г.г. Аксентије Рајковић, председник општине у Белом Потоку. Бошко Новаковић, срески начелник. Влада Бошковић, капетан. Војислав Игњатовић, практикант. Димитрије Цветковић, срески писар. Драгиша Милетић, потпоручник. Драгољуб Новаковић, срески писар. Драгољуб Поповић, свештеник у Бучју. Милија Павловић, председник општине у Васиљу. Мита Поповић, практикант. Михаило Милановић, капетан. Павле Јанковић, капетан. Панта Радојковић у Бучју. Риста Кузмановић, практикант. Сима Клапаревић, адвокат. Сима Ристић, практикант. Тоша Митровић, гостионичар (17). — 25 чланова.

Повереник г. *Здравко Милојковић*, разносач поште. — О с н и в а ч и: Грађанска школа. г.г. Драгутин Дулић, потпоручник. Љубомир Х. Илић, правник. Др. Милан Дамњановић, општински лекар. Најдан Јовановић, председник суда у пензији. Окружна болница. Основна школа: у Бел. Потоку, у Књажевцу, у Мариновцу. Риста Миловановић, председник суда у пензији. Црква у Књажевцу (11). — У л а г а ч и: г.г. Боривоје Пујић, ђак. Властимир Ј. Продановић, ђак. Војислав Михаиловић, учитељ у Врбици. Душан Јовановић, трговац. Јован Сопронковић, судија у пензији. Лазар Петровић, свештеник. Милан Јаношевић, књиговођа. Милева Ђорђевићева, учитељица. Милош Н. Милошевић, учитељ у Бучју. Урош Гавриловић адвокат (10). — 21 члан.

Види Београд и округ крајински.

Повереник г. *Јеврем П. Бранковић*, мајор. — О с н и в а ч и: г.г. Јеврем П. Бранковић, мајор. Милан Петковић, наредник. Михаило Јаношевић, капетан (3). — У л а г а ч и: г.г. Војислав Бугарски, потпоручник. Војислав Велимировић, поручник. Драгољуб Петковић, потпоручник. Ђурђе Трифуновић, капетан. Илија Радивојевић, поручник. Јанаћко Аранђеловић, капетан. Љубомир Тоскић, потпоручник. Милосав Недељковић, поручник. Михаило Станојловић, капетан. Павле Марковић, потпоручник. Стојан Павловић, капетан (11). Свега 14 чланова.

Повереник г. *Љубомир С. Јанковић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Арсеније Тапавички, калуђер. Драгомир Митровић, учитељ у Кориту. Др. Недо Нешковић, срески лекар. Основна школа: у Вини, у Жунама, у Кориту (6). — У л а г а ч и: г.г. Војислав А. Милошевић, трговац. Драгољуб Ј. Стефановић, пређ. порезник. Живојин Ј. Поповић, свештеник. Живојин Тасић, свештеник у Краљеву Селу. Илија С. Николић, трговац. Михаило Николић, свештеник у Кориту. Михаило Профировић, учитељ у Вини. Сава Т. Миловановић, судија. Светислав Марковић, учитељ. Чеда Трифунац, књиговођа. Цветко Цветановић, учитељ (11). — 17 чланова.

Види и округ нишки.

Свега 77 чланова.

Планиница. — Повереник г. *Марко М. Матејић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г. Љубомир К. Милетић, свештеник у Леновцу. Основна школа: у Врбовцу, у Ласову, у Леновцу, у Оснићу, у Планиници (6). — У л а г а ч и: г.г. Вучко Станисављевић, кројач. Десанка Томићева, учитељица. Жика Милијић,

општински писар. Жика М. Миленовић, економ. Здравко М. Божиновић, столар. Марија Н. Пашићева, учитељица. Михаило Илић, свештеник. Никола Живковић, учитељ у Леновцу. Олга Белићева, учитељица у Оснићу. Петар М. Миленовић, економ. Светозар К. Борђевић, учитељ у Оснићу. Томанија Стевановићева, учитељица у Оснићу. Цветко В. Крстић, свештеник у Подгорцу (13). — Свега 19 чланова.

Код повереника из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагач: г. Тодосије Радичевић, срески економ у Дервену (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, капетан. — Улагач: г. Сава Кезић, војни свештеник у Зајечару (1). — 1 члан.

Ваљево. — Повереник г. *Јован Молнар*, књижар. — Улагач: г. Љубо Поповић, судски писар у Зајечару (1). — 1 члан.

Јагодина. — Повереник г. *Драгутин Николић*, порезник. — Оснивачи: Основна школа: у Брестовцу, у Звездану (2). — 2 члана.

Неготин. — Повереник г. *Срдан Новаковић*, учитељ. — Оснивач: г. Чедомиљ Ј. Младеновић, инжињер у Зајечару (1). — 1 члан.

Повереник г. *Стеван Живковић*. — Улагач г. Коста Ц. Савић, трговац у Зајечару (1). — 1 члан.

Ниш. — Повереник г. *Светозар Томић*, чиновник жел. дирекције. — Оснивач: г. Алекса Радовановић, капетан у Зајечару (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — Улагач: г. Драгутин Виторовић, учитељ у Књажевцу (1). — 1 члан.

Свега 9 чланова.

Добротвора	8
Оснивача	85
Улагача	182
Свега задругара	275

ТОПЛИЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. Др. Бока Петровић окружни физик у Прокупљу. Основна школа у Петровцу (2). Свега 2 члана.

Куршумлија. — Повереник г. *Арса Шуменковић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Александар Тодоровић, ђак. Арса Шуменковић, срески начелник. Михаило Јелисавчић, срески писар. Петар Миленковић, срески писар (4). — Улагачи: г.г. Душан Најдановић, ђак. Новица Ковачевић, народни посланик у Блажеву (2). Свега 6 чланова.

Прокупље. — Повереник г. *Алекса М. Цветковић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Аврам Поповић, општински

писар у Облачини. Алекса М. Цветковић, срески начелник. Богољуб Марковић, општински писар у Бакусу. Веља Маринковић, општински писар у Пуковцу. Јован Костић, општински писар у Влаову. Јован Лаушевић, општински писар у Дубову. Милош Марковић, општински писар у Александровцу. Радослав Милосављевић, општински писар у Житорађи. Сава Ј. Мрваљевић, општински писар у Петровцу. Стеван Ђорђевић, општински писар у Југ-Богдановцу (10). — 10 чланова.

Повереник г. *Јован Т. Вукосављевић*, благајник. — О с н и в а ч и: г.г. Илија Р. Михаиловић, прота. Јован Шаранац, трговац. Петар С. Бојић, инжињер (3). — У л а г а ч и: г.г. Вића Југовић, трговац. Деса Вукосављевићева. Илија Јовановић, учитељ у Драгуши. Јован Јовановић, рачуноиспитач. Леонтије Гонсиоровски, рачуновођа. Мика Стојиљковић, пређашњи чиновник. Сава Пауновић, пуковник. Срећко Тешић, адвокат. Стеван Мишић, општински деловођа (9). — 12 чланова.

Повереник г. *Рајко Ст. Мићкић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г.г. Милан С. Данчевић, трговац. Милисав Симић потпуковник. Основна школа: у Дубову, у Драгуши, у Гор. Топлици, у Житном Потоку, у Петровцу, у Прокупљу. Прока К. Поповић, свештеник. Сибин Максимовић, трговац. Тома Маринковић, порезник (11). — У л а г а ч и: г.г. Аритон Пантазијевић, књиговођа Топличке Задруге. Василије Вучковић, порезник. Драгутин Туфегџић, порезник. Јевта Милошевић, учитељ. Марко Поповић, свештеник у Вел. Плани. Миливоје Миленковић, трговац. Мита Живић, трговац. Михаило Миладиновић, наставник грађанске школе. Михаило Проловић, председник општине у Вел. Плани. Сава Камперелић, свештеник. Сотир Аранђеловић, трговац. Стојан Поповић, свештеник (12). — 23 члана.

Свега 45 чланова.

Код повереника из других округа.

Зајечар. — Повереник г. *Васа Стојановић*, поштар. — У л а г а ч и: г. Др. Ахило Михаиловић, срески лекар у Куршумлији (1). — 1 члан.

Краљево. — Повереник г. *Владимир Ђорђевић*, професор ратарске школе. — У л а г а ч и: г. Јоца Марковић, државни економ у Прокупљу (1). — 1 члан.

Свега 2 члана.

Добротвора	1
Оенивача	20
Улагача	35
<hr/>	
Свега задругара	56

УЖИЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — О с н и в а ч и: Основна школа у Биосци. Читаоница у Ариљу (2). — У л а г а ч и: г.г. Божидар Нешковић, учитељ у Миланци. Војин Љешевић, учитељ у Ужицу. Жи-

ван Милић, учитељ у Ариљу. Милан М. Анђелковић, цариник на Јавору. Миливоје Филиповић, учитељ у Добрињи (5). —
Свега 7 чланова.

Бајина Башта. — Повереник г. *Бошко М. Пејовић*, срески начелник. — Улагачи: г. г. Бошко М. Пејовић, срески начелник. Зарија Матић, председник општине у Рогачици. Милорад Алексић, учитељ. Петар Станковић, срески писар. Радован Чолић, председник општине у Костојевићу. Светолик Плећевић, срески писар. Тома Вучићевић, председник општине у Стрмову (7). — 7 чланова.

Повереник г. *Милош Ј. Марковић*, порезник. — Улагачи: г. г. Велимир Радојчић, општински писар у Растишту. Вукоман Вучићевић, општински писар у Бачевцима. Добросав Бјелатевић, трговац у Растишту. Милисав Станојевић, свештеник. Милоје Гагић, општински писар у Пилици. Мишо Рајаковић, трговац у Бесеровини. Никола Митровић, председник општине у Растишту. Раде Карадић, трговац у Бесеровини (8). — 8 чланова.

Повереник г. *Петар Аћимовић*, монополски надзорник. — Улагачи: г. г. Анта Вујичић, свештеник. Васа Томић, поднадзорник. Ђоко Јевтовић, подинжињер у Ужицу. Илија Милутиновић, предузимач у Стапарима. Јосиф Безуха, порезник у Ариљу. Петар Аћимовић, надзорник. Радисав Митровић, трговац (7). — 7 чланова.
Свега 22 члана.

Баран. — Повереник г. *Јевта П. Радовић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа. Црква (2). — Улагачи: г. г. Богосав Тодоровић, учитељ. Дмитар Јовичић, учитељ. Михаило Васиљевић, пређ. порезник. Новица Костић, свештеник. Стеван Поповић, свештеник у Лелићима. Страхинџа Љубичић, свештеник у Лелићима (6).
Свега 8 чланова.

Босјерић. — Повереник г. *Анта Петронијевић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа у Радановцу. г. д-р Тодор Јанковић, срески лекар (2). — Улагачи: г. г. Васа Стојановић, трговац. Јевђа Поповић, председник општине у Субјелу. Лука Милошевић, земљоделац у Маковишту. Милан Максимовић, земљоделац у Ражани. Милисав Вићентијевић, кмет у Тубићу. Недељко Николић, трговац у Ивањици. Радован Вујић, председник општине. Светозар Ђипоровић, председник општине у Радановцу. Товило Митровић, председник општине у Сечој Реци (9). — 11 чланова.

Повереник. — г. *Милан Јаковљевић*, управник пореског одељка. — Оснивачи: г. г. Богдан Караклајић, свештеник. Војислав Радојевић, народни посланик у Дреновцу. Лазар Ј. Поповић, свештеник у Субјелу. Лазар Т. Чолић, свештеник у Дреновцу. Милан Митровић, учитељ у Субјелу. Новак Милошевић, свештеник у Сечој Реци. Основна школа: у Босјерићу, у Сечој Реци, у Скакавцима, у Субјелу. Стаменко Марић, учитељ у Скакавцима (11). — Улагачи: г. г. Илија Сретеновић, поштар. Јаков Томић, трговац у Сечој Реци. Љубомир Смиљанић, учитељ. Сима Бурић, свештеник у Сечој Реци (4). — 15 чланова.
Свега 26 чланова.

Пожега. — Повереник г. *Петар Т. Ристић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г. Миле Г. Петровић, трговац. Општина: у Глумчу, у Јежевици. Основна школа: у Годовику, у Каменици. Г. Петар Т. Ристић, ср. начелник (6). — **У л а г а ч и:** г. Владимир Вељановић, учитељ у Годовику. Драгутин Ивановић, кмет у Рогама. Душан Јелић, свештеник у Годовику: Катарина Кнежевићева, учитељица у Каменици. Микан Томић, председник општине у Рогама. Милан А. Шојић, општински благајник. Миливоје Недељковић, општински писар у Годовику. Обрен Јешић, председник у Годовику. Општина у Пожези. Паун Петровић, трговац. Радоје Јовичић, писар. Сима Илић, срески писар (12). Свега 18 чланова.

Рогачица. — Повереник г. *Стеван П. Јовановић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Бачевцима, у Костојевићима, у Рогачици (3). — **У л а г а ч и:** г. г. Антоније Обрадовић, свештеник у Бачевцима. Велимир Поповић, свештеник. Драга С. Илићева, учитељица. Драгомир Новаковић, земљодеолац у Костојевићима. Милан Јоксимовић, трговац. Недељко Вилимановић, учитељ у Костојевићима. Рајо Крстић, општински писар у Овчини (7). — Свега 10 чланова.

Ужице. Повереник г. *Драгољуб Ђ. Остојић*, поштар. — **О с н и в а ч и:** г. Алекса Ђ. Поповић, адвокат. Трговачка Омладина (2). — **У л а г а ч и:** г. г. Алекса Стојшић, поручник. Алимпије Боровић, благајник. Божа Петровић, судија. Војислав Живановић, капетан. Голуб С. Цонић, поручник. Живан Станковић, писар. Јанко Вуловић, потпоручник. Јован Леовац, секретар. Јован Милојевић, благајник. Јулија Гмизовићева, учитељица. Јулија М. Шајковића, удова. Љубомир С. Мићић, порезник. Милица Мил. Ђурића. Милош Петровић, пензионар. Павле Топаловић, кројач. Стеван Ч. Поповић, управник поште. Танасије Јанковић, поручник. Томо Наумовић, каведија (18). — 20 чланова.

Повереник г. *Павле Вујић*, гимназијски наставник. — **О с н и в а ч и:** Дружина ђака гимназије. Књижница гимназије. Г.г. Лаза Секулић, апотекар. Малиша Атанацковић, трговац (4). — **У л а г а ч и:** г.г. Васа Филиповић, директор. Димитрије Карић, адвокат. Драгољуб С. Поповић, наставник гимназије. Захарије Захарић, свештеник у Кремнима. Јања Поповић, професор. Јосиф Јањушевић, пређ судија. Крста Крстић, судски секретар. Љуба Вуловић, потпоручник. Милан Игошанац, судија. Миливоје Јоксимовић, потпоручник. Миливоје Марковић, кројач. Милош Алексић, поручник. Милош Трифуновић, наставник гимназије. Мирко Поповић, гимн. наставник. Мирослав Миливојевић, потпоручник. Никола Филиповић, судски рачуновођа. Олга Мацура. Раша Милојевић, адвокат. Танасије Крстић, потпоручник (19). — 23 члана.

Повереник г. *Сретен М. Раковић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Др. Коста Андрејевић, окружни физик. Љубомир В. Берасимовић, адвокат. Обрад Б. Благојевић, адвокат. Основна школа: у Равнима, у Севојну, у Стапарима. Г. Страхња Ђ. Поповић, адвокат. Црква у Ужицу (8). — **У л а г а ч и:** г.г. Вук М. Остојић, обућар. Драгомир Смиљанић, свештеник

у Равнима. Љубица Рајићева, учитељица. Михаило Поповић, свештеник. Др. Никола Гавриловић, срески лекар. Светозар Анђелић, рачуновођа. Стеван Стојковић, порезник. Чедо Ј. Перић, срески писар у Косјерићу (8). — 16 чланова.

Свега 59 чланова.

Чајетина. — Повереник г. *Борђе Недељковић*, срески начелник. — **О с н и в а ч:** Основна школа у Чајетини (1). — **У л а г а ч и:** г.г. Божа Поповић, трговац у Белој Реци. Владимир Марјановић, општински писар у Јабланици. Драгутин Олујић, чувар шума. Борђе Михаиловић, председник општине у Белој Реци. Иван Марковић, цариник у Мокрој Гори. Коста Дрндаровић у Негбини. Манојло Кнежевић, општински писар у Мачкату. Миливоје Обрадовић, свештеник у Мачкату. Милоје Пешић, председник општине у Брајини. Мирко Митровић, учитељ у Мачкату. Михаило Јовановић, председник општине. Михаило Радовић, практикант. Михаило Турудић, председник општине у Мокрој Гори. Недељко Ниячић, општински писар. Недељко Шуљагић, општински писар у Негбини. Никола Марјановић, општински писар у Доброселици. Новак Баковић, председник општине у Мачкату. Општина у Кремнима. Основна школа: у Белој Реци, у Кремнима, у Љубишу, у Мачкату, у Шљивовцу. Пале Балдовић, председник општине у Сирогојну. Паун Поповић, председник општине у Негбини. Радован Барјактаровић, општински писар. Спиридон Поповић, свештеник у Доброселици. Сретен Спасић, општ. писар у Кремнима. Тијосав Панић, општ. писар у Кремнима (29).

Свега 30 чланова.

Повереници из других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — **У л а г а ч и:** г. г. Владимир Поповић, економ у Кућанима. Петар Белица, економ у Ариљу (2). — 2 члана.

Повереник г. *Борђе Тирић*, питомац Војне Академије. — **У л а г а ч:** г. Братислав Стојановић, писар судски (1). — 1 члан.

Повереник г. *Љуба Јоксимовић*, књижар. — **У л а г а ч:** г. Драгиша Н. Лапчевић, економ у Пожези (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, капетан. — **У л а г а ч:** г. Петар Бајаловић, капетан у Пожези (1). — 1 члан.

Ваљево. — Повереник г. *Војислав М. Андрић*, књижар. — **У л а г а ч:** г. Новица Стефановић, поручник у Пожези (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Коста М. Поповић*, писар. — **О с н и в а ч:** Јордан Х. Виденовић, инжињер у Ужицу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — **У л а г а ч:** г. Светозар Динић, војни благајник у Пожези (1). — 1 члан.

Пожаревац. — Повереник г. *Васа Живковић*, ђакон. — **У л а г а ч:** г. Емило Краловец, инжињер у Ужицу (1). — 1 члан.

Свега 9 чланова.

Добротвора	5
Оснивача	42
Улагача	147
	<hr/>
Свега задругара	194

СВЕГА У СРБИЈИ :

Добротвора	222
Оснивача	1748
Улагача	3144
	<hr/>
Задругара	5114

Ц Р Н А Г О Р А

Непосредно. — Улагачи: г. г. Бешо Стојачић, у Даниловграду. Ристо Поповић, свештеник у Даниловграду (2).

Свега 2 члана.

Ријека Црнојевића. — Повереник г. Душан Гвозденић, трговац. — Улагачи: г. г. Андрија Јовићевић, учитељ. Борђија Гвозденовић, ђак. Лука Пејовић, учитељ. Радоје Поповић, учитељ. (4).

Свега 4 члана.

Цетиње. — Повереник г. Јово М. Калуђеровић, професор. — Оснивачи: Библиотека гимн. богосл. и учитељ. школе. Библиотека Института Царице Маре. Др. Божидар Перазовић, шеф санитета. Војвода Божо Петровић, председник министарства. Васо Пипер, трговац. Војвода Гавро Вуковић, министар спољних послова. Буро Поповић, главни школски надзорник. Иво Буровић, капетан. Илија Вулетић, секретар министарства спољних послова. Илија Мартиновић, секретар суда. Илија Хајдуковић, шеф војене радионице. Јевто Петровић, секретар министарства унутрашњих послова. Јово Љепава, управник гимназије. Јово С. Мартиновић, управитељ топништва у Подгорици. Лазар Т. Перовић, професор. Др. Лазар Томановић, уредник »Црногорца«. Миња Радоњић, трговац у Андријевици. Њег. В. Митрополит Митрофан. Ника Матановић, министар финансија. Никола Митровић, поручник. Обрен Николић, капетан у Никшићу. Павле Вујисић, командир. Павле Пламенац, поручник. Саво Радуловић, секретар општине. Војвода Симо Поповић, министар просвете. Стево Вујановић, старшина поште у Подгорици. Шако Филиповић, старшина телеграфа (27). — Улагачи: г. г. Андрија Вукотић, секретар. Анђе Милуновић, учитељица. Вељко Поповић, гимназист. Вуко Вулетић, трговац. Др. Борђе Марић, варошки лекар. Буро Андрић, чиновник. Јаков Ненадовић, поручник. Јанко Пајевић, секретар управе вароши. Јово Д. Мартиновић. Јоко Мартиновић, потпоручник. Луко Јововић, учитељ у Крњицама. Крсто Мартиновић, благајник главне поште. Мило Милетић, секретар министарства финансија. Милутин Брацановић, у Подгорици. Нико Виторовић, трговац. Нико Татар, погранични комесар у Грахову. Обрен Стефановић, економ болнице. Перо Јововић, управник Двора. Саво Чубрановић, коровођа у Подгорици (19).

Свега 46 чланова.

Шавник. — Повереник г. *Михаило Б. Томић*, тежак. — Улагачи: г. г. Војин Дадовић, трговац у Никшићу. Димитрије Николић, судски писар у Никшићу. Јово Јегдић, тежак. Јово Јовановић, трговац. Љубо Павић, трговац. Михаило Ђеранић, тежак. Неђељко Делић, тежак (7). Свега 7 чланова.

СВЕГА У ЦРНОЈ ГОРИ

Добротвора	2
Оснивача	27
Улагача	32
	<hr/>
Задругара	61

У Г А Р С К А

БАНАТ

Непосредно. — Оснивачи: г. Миливоје Јовановић, парох у Немету. Српска Читаоница у Баваништу (2). — Улагачи: г. г. Др. Богдан Давидовић, адвокат у Т. Бечеју. Глиша Станић, свештеник у Мокрину. Димитрије Лазић, у Товаришу. Драгутин Мојић, свештеник у Срп. Ченеју. Душан Мушицки, учитељ у Жабаљу. Јован К. Илић, у Жабаљу. Јован Радовојчев, у Гложану. Милан Андрејевић, трговац у Глогоњу. Милош Милошев, парох у Чакову. Ника Јовановић, у Чакову. Омер Поповић, у Карлову. Пера Михаиловић, кројач у Чакову (12).

Свега 14 чланова.

Арач. — Повереник г. *Сава Рајковић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Јелена Јовановић, учитељица. Милан Нићин, трговац. Миша Ранковић, књиговођа у Т. Бечеју. Светолик Радивојевић, трговац. Слава Рајковић, учитељ (5).

Свега 5 чланова.

Вел. Бечкерек. — Повереник г. *Петар Вуков*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Јован Крстић, одветник. Павле Поповић, учитељ. Софија Пешић, удова. Школска књижница (4). — Улагачи: г. г. Васа Секулић, житарски трговац. Војислав Алмажон, гимназист. Драга Смедеревац, учитељица. Душан Грујић, учитељ. Живко Терзин, трговац. Јован Глигоријевић, угоститељ. Јован Петанек, свештеник у Неузини. Милан Матејић, мерник. Милош Пејић, свештеник у Карлову. Павле Милићев, свештеник. Радивој Икић, црквењак. Радивој Ристић, гимназист. Др. Светозар Петровић, одветник. Српска Читаоница. Стеван Пиварски, трговац. Тодор Радојчић, баждар. Тодор Турински, трговац (17).

Свега 21 члан.

Вел. Бикинда. — Повереник *Српско Девојачко Друштво*. — Оснивачи: г. г. Др. Живко Богдан, градски начелник. Коста Радовић, трговац. М. П. Михаиловић, у Јарковцу. Марко Богдан, трговац. Милош Стојковић, званичник. Федор Сремац, ликвидатор (7). — Улагачи: г. г. Др. Арсен пл. Видак, лечник. Владимир пл. Нинчић, трговац. Бока Рус, штедионични благајник. Борђе пл. Бота, свештеник у Јарковцу. Др. Бура Ружић, адвокат. Емилија Рајкова, забавиља. Др. Иван Весели-

новић, адвокат. Илија Кирић, трговац. Књижара Јов. Радака. Коста Петровић, у Јарковцу. Лаза Николић, поседник. Лука Шевић, штедионични благајник. Љубомир Лотић, учитељ. Милан Натарош, учитељ у Карлову. Милеска Радак, учитељица у Јарковцу. Миливоје Лотић, трговац. Миливој Радовић, свештеник. Милош Бандић, учитељ. Милош Пејић, свештеник у Јарковцу. Мита Пачу, лекарничар. Мита Терзин, учитељ. Михаило Косић, учитељ. Миша Матејић, свештеник. Ника Николић, штедионични благајник. Ника Милићев, месар. Нина удова др. Петровића, председница Задруге Српкиња. Пера Прскајски, поседник. Петар Михаиловић, учитељ. Петар Симић, ђакон. Др. Сава Путник, адвокат. Сергије Крјић, дрворезач. Славко Лаковић, учитељ. Српска Читаоница. Српска школска књижница. Стева пл. Видак, јереј. Теофан Петровић, књиговођа (36).

Свега 43 члана.

Вршац. — Повереник г. *Светозар Брашован*, учитељ. — Оснивачи: Српска Женска Задруга. Српска Занатлиска Читаоница. Српско Црквено Певачко Друштво (3). — Улагачи: г. г. Александар Стојадиновић, прота. Андреја Владисављевић, економ. Аца Гергеч, трговац. Бранко Драгић, трговац. Васа Драгић, трговац. Вељко Борђевић, трговац. Владан Костић, трговац. Др. Војин Монашевић, лечник. Бока Андрејевић, сапунар. Бока Гергеч, месар. Бока Деметровић, чиновник. Бура Богдановић, поседник. Бура Цвејић, трговац. Ета Михаиловић, директор банке. Жива Поновић, кабаничар. Јован Јорговић, чиновник. Јоца Димитријевић, трговац. Јоца Недељковић, трговац. Јоца Недељковић-Пантић, трговац. Јоца Ранчин, опанчар. Јоца Токић, трговац. Коста Деметер, адвокат. Коста Маринковић, трговац. Коста Миленковић, крзнар. Др. Коста Хаџи, адвокат. Милан Борђевић, трговац. Милан Јовановић, чиновник. Милан Петко-Павловић, бојадисар. Миша Матејић, дрвар. Миша Бошњачки, трг. помоћник. Миша Јорговић, трговац. Наум Апостоловић, пекар. Ника Остојић, дрвар. Пера Врговић, чиновник. Пера Милић, свештеник. Сима Петровић, трговац. Др. Славко Милетић, лечник. Софија Андрејевић, поседница. Стеван Петровић, трговац (39).

Свега 42 члана.

Долово. — Повереник г. *Миле Новаковић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Лазар Фука, трговац. Пера Вуковић, економ (2). — Улагачи: г. г. Васа Поновић, трговац. Душан Стакић, управ. учитељ. Бура Манојловић, надбележник. Коста Лукић, учитељ. Коста Таназевић, учитељ. Мирон Болгарић, администратор. Михаило Петровић, општински кнез. Михаило Ракић, парох. Светозар Стакић, економ. Светозар Станисављевић, трговац. Стеван Болгарић, трговац (11). Свега 13 чланова.

Идвор. — Повереник г. *Душан И. Гргин*, правник. — Улагачи: г. г. Божидар Гавриловић, учитељ. Душан И. Гргин, учитељ. Јован Стојаковић, кацелан. Никола Теодоровић, трговац. Свега 4 члана.

Ковин. — Повереник г. *Васо Бошњакковић*, учитељ. — Оснивач: Српска црквена општина (1). Свега 1 члан.

Брушчица. — Повереник г. *Петар Максим*, свештеник. — Улагачи: г. г. Анка Анастасијевић, у Мичевићу. Ађим Васић, поседник у Белој Цркви. Браћа Ђорђевић-Нанчић, поседници у Белој Цркви. Васа Мраовић, управитељ манастира Златице. Владимир Петровић, трговац у Белој Цркви. Георгије Стојанов, чиновник у Белој Цркви. Даринка Томић. Јоца Богдановић, трговац у Срп. Пожежени. Јоца Шинжар, економ. Коста Токин, трговац у Белој Цркви. Леонтије Стојанов, чиновник у Белој Цркви. Мита В. Јовановић, трговац у Белој Цркви. Михаило Нешић, бележник у Белој Цркви. Н. Н. Роза Рушаван, у Белој Цркви. Српска Занатлиска Читаоница у Белој Цркви (16).
Свега 16 чланова.

Меленце. — Повереник г. *Коста Ристић*. — Оснивач: г. Светозар Николић (1). — Улагач: г. Коста Ристић (1).
Свега 2 члана.

Ново Село. — Повереник г. *Стеван Атанацковић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Ангелина Путник, забавиља у Баваништу. Владислав Ристић, парох у Баваништу. Влајко Атанацковић, управ. учитељски у Баваништу. Г-ца Даница Смедеревац, у Баваништу. Г. г. Драгутин Стојковић, општински подбележник. Иван Бранковић, апотекар. Јован Миљковић, сврмени правник у Баваништу. Коста Петровић, учитељ у Баваништу. Светислав Јовановић. Чедомир Удицки, парох (10).

Свега 10 чланова.

Орловат. — Повереник г. *Урош Предић*, живописац. — Улагачи: г. г. Александар Каменковић, парох у Ботошу. Васа Дрндарски, учитељ. Василије Брашован, парох. Марко Маркуц, бележник. Милош Живков, кожухар. Младен Стојковић, учитељ. Никола Караш, учитељ у Ботошу. Светислав Јовановић, учитељ у Ботошу. Стеван Борин, столар. Стеван Краганић, лечник у Томашевцу (10).
Свега 10 чланова.

Панчево. — Повереник г. *Вељко Константиновић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Александар пл. Јагодић, спахија. Библиотека православне црквене општине. Др. Бранислав Станојевић, адвокат. Бранко Крчединац, трговац. Васа Срдановић, трговац. Велизар Боборан, велепоседник. Властимир Богосављевић, чиновник. Војислав Павловић, трг. помоћник. Војислав Летић, учитељ. Бура Јаношевић, трговац. Бура Кристић-Стојковић, занатлија. Катарина Мандрило. Др. Коста Алексић, лекар. Коста Милутиновић, трговац. Мита Бељин, трговац. Мита Костић, трговац. Мита П. Ранисављевић, трговац. Мита Топаловић, коровођа. Миша Живановић, трговац. Никола Николић, трговац. Никола Ђурчин, трговац. Обрад Давидовић, капелан. Др. Паја Марјановић, адвокат. Др. Панта Тодоровић, лечник. Сава Стојшић, прота. Др. Светислав Касапиновић, адвокат. Светозар Драгомировић, трговац. Др. Стеван А. Јовановић, лечник (28). — Улагачи: г. г. Др. Влада Алексић, лечник. Влада Каракашевић, управ. учитељ. Даница П. Николић. Даница Чакловић, учитељица. Драгомир Мандршевић, трговац. Душан Томић, учитељ. Иван Мартиновић, учитељ. Јован Богдановић, чиновник. Јован

А. Јовановић, трговац. Јован Стојшић, трговац. Коста А. Бошковић, трговац. Коста Вучковић, трговац. Љубица Васиљевић. Макса Вујић, свештеник. Милутин Алексић, трговац. Мита Стефановић, трговац. Миша Раданов, учитељ. Паја Ранисављевић, трговац. Пера Милорадовић, занатлија. Сабит Ефендија Аличехић. Светозар Вујковић, инспектор. Светозар Јагеровић, трговац. Стеван А. Поповић, трговац. Тане Мутавдић, занатлија. Урош Теодоровић, ђак (25). Свега 53 члана.

Перлез. — Повереник г. *Стојан Стакић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Александра Драгичевић, учитељица. Витомир Максимчев, учитељ. Димитрије Илић, трговац. Жарко Стакић, свештеник у Вел. Бечкереку. Коста Ракић, трговац. Коча Поповић, трговац. Лазар Нешковић, свештеник. Макса Вујчин, колачар. Михаило Георгијевић, поседник. Петар Јовичић, трговац. Тима Јовановић, тргов. у Ченти (11). Свега 11 чланова.

Рогоље. — Повереник г. *Сима Д. Милеуснић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Васо Лазић, благајник у Липику. Вељко Лукић, парох у Ловској. Јован Буздумовић, парох. Јован Косановић, бележник у Чаглићу. Милан Мајсторовић, трговац у Окучанима. Мирко Продановић, парох у Чаглићу. Тешо Рајаковић, млинар. Свега 7 чланова.

Самош. — Повереник г. *Правдољуб Предић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Алекса Попов, економ. Јелена Ровнић у Вел. Бечкереку. Љубица Бугарин, у Иланчи. Љубица Мијатов, у Иланчи. Софија Теодоровић (5). Свега 5 чланова.

Стари Бечеј. — Повереник г. *Стеван Жекић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Милан Поповић, лекар. Народна Библиотека (2). — Улагачи: г. г. Адам Чицлић, учитељ. Др. Арон пл. Војновић, адвокат. Велимир Грегоровић, парох. Војин Поповић, апотекар. Глиша Миковић, бележник. Данило Живковић, благајник. Ђока Богдановић, благајник. Др. Иван Влаховић, адвокат. Иван Јелчић, парох. Јелена удова Тајсић. Јован Борота, прота. Јован Поповић, учитељ. Јован Степанов, парох. Коста Дражић, учитељ. Милош Гавански, бележник. Михаило Д. Сомборски, мерник. Младен Јоцић, адвокат. Др. Паја Мартиновић, адвокат. Светозар Соколовић, трговац. Српска Читачница. Стеван Врбашки, кнез. Стеван Живковић, лицидер (22). Свега 23 члана.

Темишвар. — Повереник г. *Душан Берић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Душан Берић, учитељ. Борђе Поповић, школски референт. Евгеније Летица, протосинђел. Живојин Јанковић, чиновник. Илија Беделијин, свештеник. Исак Дашен, архимандрит манастира Бездина. Милан Андрић, епархијски бележник. Српска православна црквена општина (8). Свега 8 чланова.

Шегестин. — Повереник г. *Михаило Медаковић*, свештеник. — Улагачи: г. г. Борђе Бурић, кр. шумар у Двору. Јован Пауковић, свршени правник у Јаворњу. Михаило Медаковић, свештеник (3). Свега 3 члана.

Улма. — Повереник г. *Светислав Јовановић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Арса Бурић, земљоделац у Избишту. Василије

Бранков, учитељ у Избишту. Витомир Михаиловић, трговац.
 Владимир Стефановић, учитељ. Прока Вишацки, колар. Свети-
 слав Јовановић, учитељ. Светозар Пауновић, учитељ. Стеван
 Јовановић, поручник (8). Свега 8 чланова.

Добротвора	6
Оснивача	50
Улагача	250
<hr style="width: 80%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>	
Свега задругара .	306

БАЧКА

Непосредно. — Оснивач: г. Андра Лукић, глумац у Новом Саду (1). — Улагачи: г. г. Драгутин Чолаковић, парох у Ст. Керу. Душан Јосимовић, у Мохолу. Душан Марковић, у Ст. Врбасу. И. Новаковић, професор у Сомбору. Коста Кирјаковић, у Ст. Врбасу. Коста Пешић-Бата, учитељ. Мара Ковачићка, у Мохолу. Милутин Гавриловић, парох у Сомбору. Н. Балубић, трговац у Б. Петровом Селу. Паја Војновић, млађи, у Феддвару. Слободан Матић, у Мохолу (11).

Свега 12 чланова.

Баја. — Повереник г. Милутин Григоријевић, парох. — Оснивач: г. Милутин Григоријевић, парох (1). — Улагач: г. Каменко Чура, учитељ (1).

Свега 2 члана.

Ђурђево. — Повереник г. Теодор Јозанов, парох. — Улагачи: г. г. Коста Павловић, економ. Радослав Николић, учитељ. Теодор Јозанов, парох (3).

Свега 3 члана.

Ковиљ. — Повереник г. Ђорђе Михаиловић, парох. — Улагачи: г. г. Аксентије Мародић, академски сликар. Душан Шпирта, лекар. Ђорђе Буља, подбележник. Ђорђе Михаиловић, парох. Живко пл. Бајазетов, бележник. Иван Малешевић, учитељ. Катица Станојевић, поседница. Коста Веселиновић, кр. поштар. Коста Петровић, благајник штедионице. Кузман Стефановић, учитељ. Др. Лазар Атанацковић, лекар. Павле Гавриловић, богослов. Павле Урошевић, велепоседник. Сидра Деспотовићева, учитељица. Српска православна црквена општина. Стеван Гавриловић, правник (16).

Свега 16 чланова.

Мартонош. — Повереник г. Тоша Петаковић, учитељ. — Оснивачи: Српска школа. Српска читаоница (2). — Улагачи: г. г. Влајко Еремић. Марко Еремић. Милош Баћанов. Младен Бакалић. Младен Јосић, парох. Тоша Петаковић, учитељ. Шаца Еремић (7).

Свега 9 чланова.

Нови Сад. — Повереник г. Божидар Поповић, парох. — Оснивач: г. Петар Попадић, трговац (1). — Улагачи: г. г. Вељко Миросављевић, парох. Гавро Нецков, ћурчија. Ђорђе Вељић, парох. Ђорђе Влаховић, земљорадник. Ђорђе Милић, учитељ. Јаша Томић, гл. уредник „Заставе“. Јован Вујин, протопресвитер. Коста Лера, књиговођа. Милан Поповић, благајник. Стеван Теодоровић, благајник (10). — 11 чланова.

Повереник г. Лука Јоцић, књијар. — Улагачи: г-ца Амалија Бркић, учитељица. г. Лука Јоцић, књијар (2). — 2 члана.

Повереник г. *Тихомир Остојић*, професор. — Оснивачи: г. г. Антоније Хаџић, председник Матице Српске. Аркадије Варађанин, управитељ Више Девојачке Школе. Арса Пајевић, књижар. Х. Гавра Плавшић, апотекар. Димитрије Кода, трговац. Душан Матић, секретар Централ. Кредитнога Завода. Др. Душан Милић, велепоседник. Др. Борђе Дера, професор. Борђе Радовановић, адвокат. Бура Вукичевић, адвокат. г-ђа Зорка д-ра А. Коде. Јован Грчић, професор. Лаза Милошев, управитељ Централ. Кредитног Завода. Љуба Стефановић, трговац. Др. Милан Давидовац, адвокат. Милан А. Јовановић, професор. Др. Милан Савић, секретар Матице Српске. Др. Милан А. Ђирић, адвокат. Милева Ст. Милованова. Милева Симићева, учитељица Више Девојачке Школе. Др. Милош Крно, адвокат. Њ. В. г. Митрофан Шевић, епископ бачки. Др. Михаило Полит-Десанчић, адвокат. Др. Младен Јојкић, главни физик. Паја Георгијевић, апотекар. Паја Гостовић, адвокат. Петар Матић, трговац. Српска Читаоница. Стеван Лекић, професор. Стеван Славнић, инжињер (30). — Улагачи: г. г. Аксентије Лазаревић, гимназист. Александар Којновић, винар. Анка Петрик. Благоје Бранчић, професор. Георгије Видицки, протосинђел и настојник манастира Ковиља. Давид Ђурчић, трг. Даве Владетић, ц. и кр. капетан. Душан Косовић, гимназист. Бока Вулко, апотекар. Борђе Стојшић, гимн. Жарко И. Огњановић, гимн. Исидор Дебељачки, економ. Др. Јован Велимировић, гимн. лекар. Јован Димић, економ. Јован Дунђерски, гимназ. Јован Попић, гимн. Јован Савковић, правник. Јоца Сремчевић, гостионичар. Књижница Више Девојачке Школе. Књижница основне школе. Коста Миросављевић, трговац. Лазар Вучков, гимназ. Лазар Дунђерски, гимназ. Лука Б. Алексијевић, предузим. цркв. утвари. Манојло Георгијевић. Милан Винокић, ћурчија. Милан Радонић, шавац. Милош Бокшан, докторанд права. Милош Мијатовић, економ. Милош Станковић, гимн. Михаило Миловановић, гимназ. катихета. »Наша Књижница“ ученика VI разреда гимназије. Никанор Чобановић, јерођакон. Никола Илић, чиновник Центр. Кред. Завода. Никола Кривокућин, гимн. Никола Поповић, гимн. Олга Ђ. Славнића. Павле Нинков, гимн. Паја Михайловић, гимн. Паја Поповић-Пеци. Пера Ракић, председник срп. честич. задруге. Светислав Степанов, гимн. Светолик Јовановић, гимн. Српска Велика Гимназија. Српска Занатлијска Задруга. Тоша Николић Црногорац, дрвар. Филип Оберкнежевић, за сестрића Јована Хаџића, учитеља (47). — 77 чланова. Свега 90 чланова.

Сомбор. — Повереник г. *Миливоје Каракашевић*, књижар. — Оснивач: Српска Читаоница (1). — Улагачи: г. г. Веселип Бисалов, професор. Душан Радић, професор. Јован Живојиновић, професор. Др. Јоца Далошевић, адвокат. Јулка Ђурчићева, учитељица. Кристина Ђорђевићева. Милан Стојшић, професор. Паја М. Бикар, трговац. Рада Бикар, професор. Стева Теодоровић, трговац (10). Свега 11 чланова.

Србобран. — Повереник г. *Миливоје Сивачки*, парох. — Оснивачи: г. г. Божа Продановић, књиговођа. Васа Нићин,

економ. Вељко Заторица, кр. поштар. Гавра Каћански, економ. Јеврем Пивнички, економ. Јован Теофановић, трговац. Лазар Каћански, парох. Лазар К. Манојловић, књиговођа. Милева удова Дунђерска, велепоседница. Др. Момир Павловић, адвокат. Нестор Белић, економ. Исидор Дунђерски, економ. Прва Сентомашка Задруга — Штедионица. Симеун Шајински, парох (14). — Улагачи: г. г. Аркадије Р. Павловић, учитељ. Вељко Каћански, економ. Милан Д. Манојловић, трговац. Стеван Стевановић, трговац (4). Свега 18 чланова.

Стари Сивац. — Повереник г. *Милош Рајић*, парох. — Улагачи: г. г. Душан Пејић, учитељ. Душан Теодоровић, трговац. Милош Рајић, парох (3). Свега 3 члана.

Стари Футог. — Повереник г. *Коста Шијачки*, учитељ. — Улагачи: г. г. Висарион Стакић, јеромонах у манастиру Беочину. Даница Црнојачка, учитељица у Петроварадину. Бура Ковачевић, гимназист. Бура Симоновић, трговац. Јован Петровић, трговац. Коста Шијачки, учитељ. Лазар Костић, приправник. Леонтије Бугарски, намесник ман. Беочина. Милан Бабић, искушеник манастира Беочина. Милан Николић, касир. Милош Гавриловић, богослов. Милош Марковић, оврховодитељ. Петар Костић, парох. Светозар Босић, трг. помоћник. Стеван Илић, трговац. Стеван Николић, парох (16). Свега 16 чланова.

Суботица. — Повереник г. *Богдан Свирчевић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Богдан Димитријевић, чиновник. Богдан Свирчевић, учитељ. Милан Огњановић, чиновник (3). — 3 члана.

Повереник г. *Др. Јован Манојловић*. — Оснивачи: г. г. Душан Радић, велепоседник. Маријета Манојловићка. Меланка Манојловићка. Милан Милосављевић, адвокат (4). — Улагачи: г. г. Даница Коњовића. Драгутин Добројевић, сврш. богослов. Душан Манојловић, гимназист. Јевта Арадски. Миладин Недељковић, чиновник. Милица Продановићева. Тоша Сегединчев, ратар (7). — 11 чланова. Свега 14 чланова.

Чуруг. — Повереник г. *Васа Теофановић*, парох. — Улагачи: г. г. Васа Стојадиновић, свештеник. Васа Теофановић, свештеник. Даринка Велул, учитељица. Душан Берић, учитељ. Др. Јован Илић, лекар. Милан Ђуричић, учитељ. Никола Каленић, званичник. Павле Гавриловић, трговац. Софија Апић, учитељица (9). Свега 9 чланова.

Добротвора	9
Оснивача	54
Улагача	149
<hr/>	
Свега задругара	212

ОСТАЛА УГАРСКА

Непосредно. — Оснивач: г-ца Катарина Фрушићева, учитељица у Ченти (1). — Улагачи: г. г. Александар Јовановић, парох у Тарашу. Борислав Фиригихацки, у Варјашу. Вида Јојић, учитељица у Миклошу. Југ Ставнскић, парох у Оросламошу. Милош Илић, у Араду. Обрад Брусина, парох у Тарашу. Питомци хрватско-славенског интерната у Будим Пешти. Стеван Михалцић, парох у Кишвалду (8). Свега 9 чланова.

Будим-Пешта. — Повереник г. *Јован Петровић*, докторанд права. — Оснивач: г. Стева Јовановић, зем. посланик (1). — Улагачи: г. г. А. К. Милосављевић, трговац. Алекса Секулић, академ. сликар. Арон Ковачевић, пекар. Књижица Текелијина Завода. Др. Лаза Марковић, лекар. Др. Л. Ненадовић, лекар. Лаза Ст. Поповић, правник. Миливоје Матић, техничар. Сима Ока, инжињер. Теофил Кордасевић, руски прота. Тима Замуровић, риг. мед. (11). — 12 чланова.

Повереник г. *Миливоје Костић*, секретар Срп. Краљ. Трг. Агенције. — Оснивачи: г. г. Бошко Петровић, трг. деловођа. Јоца Ђ. Петровић, трговац. Краљ. Срп. Трговачка Агенција. Мита Николић, трговац. Паја Стефановић, трг. деловођа. Стојан Лилић, трговац. Цветко Рајковић, трговац (7). — Улагачи: г. г. Божидар Стевановић, чиновник. Вељко Филиповић, обућар. Душан Сабовљевић, правник. Јефта Ковачић, војни капетан. Коста Милосављевић, трговац. Милан В. Јовановић, правник. Милош Николић, слушалац ветер. Михаило Миљковић, трговац. Момчило Тапавица, инжињер. Петар Гинић, чиновник (10). — 17 чланова. Свега 29 чланова.

Бам. Моравице. — Повереник г. *Буро Докмановић*, равн. учитељ. — Улагачи: г. г. Владимир Петровић, трговац. Буро Докмановић, равн. учитељ (2). Свега 2 члана.

Бачфалу. — Повереник г. *Лазар Плавшић*, учит. — Улагачи: г. г. Јосиф Грујић, свештеник. Лазар Плавшић, учитељ. Сава Гојковић, адвокат у Шиклушу. Урош Мађаревић, парох у Липову (4). Свега 4 члана.

Сегедин. — Повереник г. *Др. Ст. Николајевић*, кр. судбени бележник. — Улагачи: г-ца Данка Јанићијевић. Коста Сабов, поседник. Лазар Шевић, парох. Милан Недељковић, трговац. Милош Николић, свршени богослов. Рувим Крстеканић, трговац. Шандор Бугарски, трговац (7). Свега 7 чланова.

Сент Андреја. — Повереник г. *Ника Игњатовић*, докторанд. — Оснивачи: г. г. Бура Малаћ, званичник. Лукијан Богдановић, епископ будимски (2). — Улагачи: г. г. Андријан Станишић, настојник у Грабовцу. Доситеј Поповић, ђакон. Бура Бешлић, техничар. Бура Голуб, парох у Поназу. Бурђе Зубковић, богослов. Никола Кречаревић, књиговођа. Стева Максимовић, градски кашетан. Стеван Чампраг, конзисториски бележник (8).
Свега 10 чланова.

Добротвора	3
Оснивача	11
Улагача	50
<hr/>	
Свега задругара	64

СВЕГА У УГАРСКОЈ

Добротвора	18
Оснивача	115
Улагача	449
<hr/>	
Задругара	582

ХРВАТСКА И СЛАВОНИЈА

СРЕМ

Непосредно. — Улагачи: г. г. Богдан Ж. Бурђев, учитељ у Земуну. Виден Шајковић, гимназист у Карловцима. Војислав Вујичић, трговац у Земуну. Д. Јеврић, парох у Јамини. Душан Летић, учитељ у Земуну. Ђока Радовановић, у Крњешевцима. Евгеније Дамјановић, парох у Прогару. Коста Петковић, у Карловцима. Кузман Хинић, у Оролику. Лазо Гавриловић, гимназист у Карловцима. Максим Живковић, парох у Н. Карловцима. Милан Лесковац, богослов у Карловцима. Моја Клисарић, млађи, у Карловцима. Павле Вуковић, у Гргуревцима. Стеван Бећаревић, парох у Бингули (15). Свега 15 чланова.

Босут. — Повереник г. *Миливоје Чудомировић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Миливоје Чудомировић, учитељ. Никола Максић, парох (2). Свега 2 члана.

Брестач. — Повереник г. *Јова Гр. Бандур*, учитељ. — Улагачи: г. г. Јова Гр. Бандур, учитељ. Лазар Сабовљевић, свештеник (2). Свега 2 члана.

Вуковар. — Повереник г. *Милош Ланцош*, инжињер. — Оснивачи: г. г. Антун Брзовић, кр. кот. ветеринар. Жарко Станић, велепоседник. Јован Поповић, трговац. Милош Ланцош, инжињер. Радивоје А. Пауновић, велепоседник. Српска православна црквена општина (6). — Улагачи: г. г. Александар Станишић, лицитар. Др. Васа Стојановић, адвокат. Весо Лукић, трговац. Велимир Михаиловић, чиновник штедионице. Глиша Војновић, надзорник школа. Добривоје Миковић, парох у Маркушици. Буро Маширевић, економ. Игњат Јовановић, писар. Др. Јован Митровић, лекар у Вршцу. Г-ца Катинка Богдановићева, учитељица у Дивуши. Г. г. Др. Лаза Николић, адвокат. Ленка Суботић, у Вршцу. Максим Станишић, трговац. Марина Божића, супруга бележника. Мила Дропца, супруга трговца. Милан Врга, бележник. Милан Грубановић, кр. акцесиста. Милан С. Радовић, професор у Вршцу. Миливоје Шена, пошт. чиновник. Никола пл. Милекић, инжињер. Олга Михаиловић. Пајо Дамњановић, трговац. Софија Вајнфелд, супруга трговца. Тома Илић, гостионичар (26). Свега 32 члана.

Ердевик. — Повереник г. *Петар Аранички*, свештеник. — Оснивач: г. Стеван Мојић, начелник (1). — Улагачи: г. г. Александар Мариновић, економ. Марија Поповић, учитељица. Никола Савић, благајник (3). Свега 4 члана.

Земун. — Повереник г. *Јован Пуља*, књижар. — Оснивач: Краљевска Реалка (1). — Улагачи: г. г. Душан Поповић. Бока Милосављевић. Борђе Гавриловић, учитељ гимнастике у реалци. Др. Јован Радивојевић, адвокат. Јован Савић. Јован Тривунчић. Павле Зековић, свештеник у Купинову. Пера Јеловац. Сава Теодоровић (9). Свега 10 чланова.

Илок. — Повереник г. *Јован Козобарић*, админ. парохије. — Оснивач: г. Богомил Ивошевић, кот. управитељ (1). — Улагачи: г. г. Живко Јекић, кр. официјал. Јован Козобарић, админ. парохије. Јован Мирковић, котар. управитељ. Лукијан Бранковић, кр. порезник. Милан Протић, админ. парохије у Нештину. Михаило Мицић, канцелиста (6).

Свега 7 чланова.

Ипџија. — Повереник г. *Радослав Марковић*, свештеник. — Оснивачи: г. Младен Петковић, трговац. Српска школа (2). — Улагачи: г. г. Десанка Николић, учитељица. Др. Борђе Живковић, лекар. Милева Контић. Никола Јовановић, равнатељ учитељски. Радослав Марковић, свештеник (5).

Свега 7 чланова.

Ириг. — Повереник г. *Васа Николајевић*, прота. — Оснивач: г. Др. Младен Лисавац, адвокат (1). — Улагачи: г. г. Антоније Марковић, књиговођа. Атанасије Вујичић, јеромонах у манастиру Гргетегу. Васа Беочанин, колар. Гаврило Ковачевић, јеромонах у манастиру Хопову. Григорије А. Николић, свештеник. Дамјан Марковић, трговац. Дане Мишић, свештеник. Данило Брзаковић, јеромонах у манастиру Бешенову. Душан Миличевић, писар. Борђе Борђевић, учитељ. Борђе Лукић, опћ. бележник. Бура Самарџија, благајник. Илија Чаралић, књиговођа. Јован Грујић, ћурчија. Јосиф Јовичић, намесник у манастиру Гргетегу. Коста Матић, трговац. Мила Јовановићева, учитељица. Милан Петровић, трговац. Милка Вујића, учитељица. Милош Пајић, писар. Мита Атанацковић, месар. Др. Ненад Ненадовић, опћ. лечник. Нестор Симоновић, трговац. Никола Барковић, књиговођа. Др. Сава Мирковић, котарски лечник. Светислав С. Николајевић, трг. у Голубинцима. Стеван Дамјановић, економ. Стеван Радић, равн. учитељ. Тодор Јојкић, опћ. бележник (29). Свега 30 чланова.

Јазак. — Повереник г. *Васа Лагичкић*, уписао три члана улагача (3). Свега 3 члана.

Јасеновац. — Повереник г. *Душан Кнежевић*, свештеник. — Улагачи: г. г. Драгиња Полак. Душан Кнежевић (2).

Повереник г. *Др. Буро Димовић*, лекар. — Оснивач: г. Лазо Бачић, трговац (1). — Улагач: г. Н. Домитровић, у Загребу (1). — 2 члана. Свега 4 члана.

Каменица. — Повереник г. *Јова Драговић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Јова Драговић, учитељ. Лука Јовановић, бр-

зојав. надчиновник у миру (2). — Улагачи: г. г. Васа Иконић, економ. Владимир Савић, економ. Гавра Костић, бележник у миру. Јован Марић, економ. Јосим Мађарац, економ. Катица Дражић, трговкиња. Коста Берић, бачвар. Лазар Иконић, економ. Лазар Ранин, економ. Српска Земљорад. Задруга. Стеван Малешевић, економ. Тодор Марић, економ. Школа (13).

Свега 15 чланова.

Карловци. — Повереник г. *Павле Миљушевић*, учитељ гимн. и г. *Стеван Вујић*, правник. — Оснивачи: г. г. Богдан Пауковић, гимн. Васа П. Томић. Владимир Николић, архитекта. Иларион Зеремски, професор. Јован Вучковић, ректор. Јован Живковић, професор. Максо Поповић, економ. Милутин Јакшић, професор. Обрад Максимовић, гимн. Др. Петар Станковић, адвокат (10). — Улагачи: г. г. Алекса пл. Николић, чиновник фондова. Браћа Јовићи. Васа Царићевић, гимн. Влада Јовановић, књиговођа. Гаврил Анавијев, професор. Глигорије С. Лазић, професор. Данило Пантелић, бележник. Добривоје Николић, богослов. Драгутин Стојановић, богослов. Душан Јакшић, професор. Душан Чанић, гимн. Борђе Бекић, архивар. Борђе Протић, гимн. Бура Јевтић, гимн. Бура Торер, хотелије. Златоје Поповић, богослов. Јован Бакаловић, трговац. Јован Јеремић, прота. Јован Симеонович — Чокић, благајник. Јован Стајић, столар. Коста Костић, књиговођа. Лука Вујанић, богослов. Марко Ердерога, богослов. Марко Јовановић, гимн. Милош Нинковић, гимн. Милутин Јанковић, фактор. Никола Радојчић, гимназист. Павле Лазић, пароброд. агент. Петар Клисерић, економ. Петар Павловић, гимн. Петар Рашић, воскар. Риста Ристић, гимн. Светислав Коларовић, професор. Светозар Јанковић, градски начелник. Стеван Стратимировић, богослов (35). — 45 чланова.

Повереник г. *Паја Марковић*, професор. — Оснивачи: г. г. Бранко П. Марковић, гимназист. Др. Георгије Летић, професор. Ђока Јовановић. Лаза Обреновић, вел. бележник. Др. Миша Михаиловић. Радивоје Врховац, професор. Сава Орловић, игуман (7). — Улагачи: г. г. Богдан Јовановић, гимн. Димитрије Руварац, протојереј. Душан Котур, професор. Борђе Секулић, трговац. Борђе Сужњевић, гимназ. Иван Маширевић, професор. Јован Живановић, професор. Јоца К. Јовановић, економ. Милан Мејанџић. Милан Недељковић, професор. Паја Миљушевић, учитељ. Сима Деверња, бележник. Српска Гимназија. Српска Читаоница. Стеван Вујић, правник. Стеван Радивојевић, гимназ. Стеван Штрасер, апотекар (17). — 24 члана.

Свега 69 чланова.

Бленак. — Повереник г. *Антоније Апостоловић*, свештеник. — Оснивач: г. Коста Стојановић, трговац (1). — Улагачи: г. г. Аца Каракашевић, пријамник. Гавра Вајановић, дугар. Димитрије Лукић, свештеник у Белој Брчкој. Јован Петровић, дугар. Мане Дивјак, шум. вјешб. Обрад Пејчић. Српска школа (7).

Свега 8 чланова.

Боларић. — Повереник г. *Душан Малобабич*, свештеник. — Улагачи: г. г. Гаврило Летица, учитељ у Дуњаку.

Душан Малобабић, свештеник. Емил Гредeљ, трговац у Војнићу. Игњатије Малобабић, прота у Војнићу. Милош Милеуснић, учитељ у Кнежевој Коси. Пучка школа у Купљенској (6).

Свега 6 чланова.

Крчедин. — Повереник г. *Бока С. Сладојевић*, трговац. — Улагачи: г. г. Душан Јанковић, трговац. Бока С. Сладојевић, трговац. Илија Радовац, учитељ. Јован Јаношевић, свештеник. Јован Молдован, бележник. Катица Зековић, учитељица. Миливоје Ранитовић, опћ. писар. Петар Видаковић, трговац (8).

Свега 8 чланова.

Лединци. — Повереник г. *Јован Ластавица*, свештеник. — Улагачи: г. г. Вељко Тешић, трговац. Драгутин Станковић, трговац. Јован Ластавица, парох. Милан Хинић, учитељ. Милош Вјештица, бележник. Српска Земљорадничка Задруга (6).

Свега 6 чланова.

Митровица. — Повереник г. *Јован Вучанов*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Александар пл. Рокнић, адвокат. Бранка удова Костић. Др. Владимир Чобанић, адвокат. Др. Борђе Ивковић, адвокат. Јован Адамовић, трговац. Јован Ивковић, инжињер. Јован С. Мијић, трговац. Маша Панајотовић, трговац. Милутин Савић, трговац. Никола Ј. Поповић, трговац. Панта Л. Јовановић, дрвар. Сава Крстоношић, трговац. Спаса Крстоношић, трговац. Српско Грађанско Есконтно Деоничко Друштво. Српска Грађанска Чптаоница (15). — Улагачи: г. г. Авакум Стајић, прота. Адам Драгутиновић, трговац. Андрија Милић, суд. већник. Божа Милутиновић, економ. Велимир Станковић, протуставник. Гавра Ковачевић, пристав. Драгутин Мрђеновић, писар. Душан Радак, благајник. Борђе Јовановић, инжињер. Борђе М. Крстић, фризер. Борђе Петровић, апотекар. Борђе Савић, трг. Јован Месаровић, трговац. Јован Секулић, трговац. Јован Шљивовачки, трговац. Коста пл. Новић, судб. већник. Коста Рајковић, благајник. Лаза Стојановић, трговац. Лазар Михаиловић, абаџија. Љубиша Михаиловић, књиговођа. Макса Протић, шумарник. Мита Кошутић, трговац. Др. Никола Вујић, лекар. Др. Никола Јовановић, сенатор. Његован Белановић, благајник. Павле Врзајко, писар. Павле Вујашковић, трговац. Петар Бајкић, књиговођа. Петар Јеремић, председник имаовине. Петар Кулић, трговац. Петар Микић, свештеник. Сава Мијић, трговац. Сима Теодоровић, трговац. Стеван Марић, крзнар. Стеван Савић, економ. Стеван Његован, шеширџија. Танасије Стојановић, папуџија. Тома Василић, трговац. Мира пл. Милекић, градоначелник (39).

Свега 54 члана.

Нови Сланкамен. — Повереник г. *Милан Црнојацки*, учитељ. — Улагачи: г. г. Васа Стојнић, књиговођа у Ердевику. Драгутин Форишковић. Душан Натошевић. Светозар Боровац (4).

Свега 4 члана.

Рума. — Повереник г. *Душан Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. А. Богдановић, адвокат. Васа Миленковић, велепоседник. Вељко Вилић, занатлија. Др. Жарко Миладиновић,

адвокат. Јован Дожудић, трговац. Др. М. А. Поповић, адвокат. Мита Јаковљевић, трговац. Никола Савковић, трговац у Путинцима. П. Буричић — Биорац, трговац. Румска Касина. Румска Срп. Занатлиска Задруга. Сава Вујић, чиновник. Тоша Богдановић, велепоседник. Тоша Р. Ђирић, трговац (14). — Улагачи: г. г. Аца Цикавац, опћ. благајник. Боривоје Путник, књиговођа. Бранко Филиповић, правник. Браћа Дудићи, трговци. Виктор пл. Рогулић, велепоседник у Шатрицима. Вића Грујић, трговац. Владимир Кошутић, економ. Драгутин Костић, благајник. Драгутин Хекман, учитељ. Емил Кокић, тргов. Јован Селенић, порезник. Јован Татић, инжињер. Лука Георгијевић, трговац. Љубомир Бикар, књиговођа. Милан Живановић, трговац. Милан Поповић, бележник. Миленко Николајевић, трговац. Милош Кокић, трговац у Буђановцима. Др. Милош Николајевић, адвокат. Михаило Бреберина, чиновник. Никола Буришић, трговац. Никола Живковић, трговац. Петар Јовић, учитељ у Буђановцима. Петар Стефановић, учитељ. Рајко Крстић, економ. Сава Кривопац, чиновник. Сава Ј. Крстић, трговац. Светислав Надбандић, занатлија. Стеван Јаковљевић, трговац. Стеван Николајевић, у Стејановцима. Т. Огризовић, учитељ (31).

Свега 45 чланова.

Ст. Бановци. — Повереник г. *Борђе Теодосијевић*, бележник. — Оснивач: г. *Борђе Теодосијевић*, бележник (1). — Улагач: г-ца *Јелка Борђевићева*, учитељица (1).

Свега 2 члана.

Ст. Пазова. — Повереник г. *Раде Мандић*, равнат. учитељ. — Оснивач: г. *Никола Петровић*, велепоседник (1). — Улагачи: г. г. Др. *Васа Милошевић*, адвокат. *Борђе Прерадовић*, учитељ у Бешкој. *Јован Гајић*, учитељ у Чортановцима. *Јован Красојевић*, трговац у Чортановцима. *Јован Љубиша*, трговац. *Јован Стефановић*, трговац у Ст. Бановцима. *Јован Турјачанин*, ветеринар. *Мартин Перишић*, грунтоначар. *Милан Инђић*, опанчар. *Милан Рапајић*, ковач. *Милош Краљев*, бележник у Бешкој. *Никола Јанковић*, благајник. *Светозар Вуковић*, парох у Чортановцима. Др. *Светислав Медаковић*, адвокат. *Симо Араницки*, парох. *Симо Ивковић*, трговац (16).

Свега 17 чланова.

Черевци. — Повереник г. *Јоца Р. Марковић*, парох. — Улагачи: г. г. *Бока Савић-Чича*, земљорадник. *Јован Марковић*, занатлија. *Јован Михачиновић*, опћ. благајник. *Коста Максимовић*, трговац. Опћа пучка школа: у Банаштару, у Черевцима. Српска народна основна школа (7).

Свега 7 чланова.

Добротвора	15
Оснивача	64
Улагача	293
Свега задругара	372

СЛАВОНИЈА

Непосредно. — Улагачи: г. г. А. Драгојловић, у Стази Војислав Паланчанин, у Вуковару. Гавра Гојковић, котар. пристав у Н. Марофу. Димитрије Баџац, свршени богослов у Рибнику. Константин Мијачевић, парох у Клокочевцу. Милутин Булић, прота у Новосељанима. Никола Прокотић, у Бушевићу. Петар Босанац, свештеник у Граберју. Раде Вуксан, учитељ у Дисичинама. Раде Гавриловић, учитељ у Вел. Набрђу. Стеван Мамузић, учитељ у Кућанцима (11). Свега 11 чланова.

Бобота. — Повереник г. *Драгутин Протић*, парох. — Улагачи: г. г. Вукосава Бастић, учитељица. Драгутин Протић, учитељ. Душан Катић, учитељ. Лазар Мишић, парох у Печетину. Милош П. Жегарац, учитељ. Стојан Војновић, трговац (6). Свега 6 чланова.

Брод на Сави. — Повереник г. *Душан Стојановић*, кр. пор. официјал. — Оснивачи: г. г. Леопида Пахани, трговац. Паја Стефановић, кр. јавни бележник (2). — Улагачи: г. г. Вилим Лорши, трговац. Душан Петровић, кр. пор. официјал. Еуген Шренк, апотекар. Иго Меркадић, солицитатор. Јелена Бетовитић. Јован Лацковић, трговац. Милка Михаиловић. Др. Никола Ђурђевић, адвокат. Никола Поповић, књиговођа. Рајко Таговац, трговац. Симеон Кајгановић, парох. Симеон Циља, адвокатски солицитатор (12).

Свега 14 чланова.

Вел. Грђевац. — Повереник г. *Данило М. Илић*, бележник. — Улагачи: г. г. Анастас А. Добровић, posedник. Данило М. Илић, бележник. Станислав Милић, учитељ у Цремушини (3). Свега 3 члана.

Винковци. — Повереник г. *Др. Борђе Милашиновић*, лечник. — Оснивачи: г. г. Александар Веселиновић, велепоседник. Бока Стефановић, кр. котар. судија у Иригу. Др. Борђе Милашиновић, варошки лекар. Борђе Рајић, трговац. Коста Теодоровић, трговац. Милан Стојковић, кр. порезник. Никола Јанковић, велепоседник. Др. Паја Ковачевић, адвокат. Срп. основна школа. Тоша Митровић, posedник (10). — Улагачи: г. г. Др. Бранислав Грчић, кр. котар. лечник. Васа Пауновић, гимназ. Васа Поповић, posedник. Димитрије Ивошевић, posedник. Бока Јанковић, posedник. Коста Стојановић, трговац. Љубомир Јанковић, трговац. Љубомир Мрђеновић, гимназ. професор. Миле Вулетић, кр. пошт. предстојник. Петар Жакула, гимн. Др. Сте-

ван Стојковић, адв. концеписта. Урош Ђурић, прота и парох. Шандор Теодоровић, трговац (13). — Свега 23 члана.

Вуковље. — Повереник г. *Антоније И. Тица*, учитељ. — Оснивачи: Опћа пучка школа: у Вуковљу, у Ступовачи (2). — Улагачи: г. г. Јанко Поштић, учитељ у Ступовачи. Тоша Савић, парох у Ступовачи (2). — Свега 4 члана.

Даљ. — Повереник г. *Спасоје Дедић*, равнат. учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Душан Миланковић, адвокат у Осеку. Јован Морковић, трговац (2). — Улагачи: г. г. А. Миланковић и Син, трговци. Васа Бороцки, власт. чиновник. Др. Лазар Грујић, општ. лечник. Спасоје Дедић, равн. учитељ (4). — Свега 6 чланова.

Дарувар. — Повереник г. *Саво Секулић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Буро Марковић, парох у Клисџу. Марија Марковић, учитељица. Пајо Поповић, трговац (3). — Улагачи: г. г. Исидор Добровић, велепоседник. Коста Јовановић, велепоседник. Љубомир Јовановић, трговац. Миле Котарлић, учитељ у Дољанима. Петар Зељковић, учитељ у Батињанима. Светозар Гвојић, учитељ у Катинцима. Теофил Север, трговац (7). — Свега 10 чланова.

Доњи Товарник. — Повереник г. *Милош С. Познић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Зорка Бошковићева, учитељица у Попинцима. Милош С. Познић, учитељ. Основна школа: у Доњ. Товарнику, у Огару (4). — Свега 4 члана.

Дрљаче. — Повереник г. *Родољуб Пајић*, парох. — Оснивач: Српска црквена општина (1). — Улагачи: г. г. Богдан Пајић, трговац у Суњу. Др. Владимир Варићак, професор университета у Загребу (2 екземплара). Јоцо Алексић, сатник у Осеку. Коста Обрадовић, трговац у Суњу. Љубомир Савин, мајор у Сиску. Миле Дерета, учитељ. Милош Момчиловић, трговац у Сиску. Нико Гр. Живковић, парох у Меминској. Паво Пајић, парох у Брђанима (9). — Свега 10 чланова.

Осек. — Повереник г. *Лазар Богдановић*, парох. — Улагачи: г. г. Буда Беговић, кр. грунтовољичар у Прегради. Дамјан С. Слијепчевић, кр. фин. прегледник у Беловару. Душан Илић, гимназист. Јован Удицки, учитељ у Шиклошу. Др. Милан Мандић, адвокат у Пешти. Милева Мучалов, великопоседница у Немету. Миленко Јуришић, учитељ у Вери. Петар Угарковић, кр. финанси. надстражар у Златару. Симо Шкрлић, подворник у Јаску (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Стева Страјинић*, тајник цркв. општине. — Оснивачи: г. г. Алекса Будисављевић, пуковник у миру. Анто Јоановић, град. вел. бележник. Браћа Радановићи, трговци. Васа Муачевић, економ. Бура Бањанин, судб. већник. Јован Јаношевић, свештеник. Др. Јован Моачанин, лечник. Јован Муачевић, адвокат. Коста Поповић, велетржац. Никола Ат. Плавшић, тајник трг. обрт. коморе. Никола Ат. Плавшић, за Српску школу у Бршадину. Паја Муачевић, трговац. Петар Јоановић, судија у миру. Српска Занатлишка Задруга. Урош Поповић, професор (15). — Улагачи: г. г. Алекса Живановић,

проф. Александар Поповић, економ. Андра Бонлић, званичник. Др. Анто витез Тајчевић — Балкански, кр. судб. већник. Аћим Крбавац, мајор. Бранко Муачевић, лекар. Владимир Керечки, царин. вежбеник. Данило Ђук, кр. финанц. повереник. Душан Ђурић, срп. нар. учитељ у Дарди. Душан Пајић, шумарски вежбеник. Бена Кротин, срп. нар. учитељ. Борђе Месаровић, сатник. Бура Савић, град. официјал. Илија Стојшић, општ. бележник у Ердуту. Јован Димитријевић, заменик кр. држав. одветника. Катица Божић. Коста Бошковић, кр. судб. већник. Коста Јосиповић, трговачки помоћник. Миливоје Месаровић, правник. Младен Белајчић, чиновник поште и брзојава. Младен Стапојевић, кр. рач. официјал. Никола Вировац, град. сенатор. Никола Дивјак, управитељ грунтоводнице. Паја Петровић, фризер. Сава Јовановић, трг. помоћник. Сава Рашковић, трговац. Срби ђаци. Урош Бошњак, кројач и абаџија. Ученичка књижница реалне гимназије. Хрватско ђачко друштво „Јавор“. Чедомир Лујановић, трговачки помоћник (31). — 46 чланова.

Свега 55 чланова.

Пакрац. — Повереник г. Др. Петар Јовановић, котар. лекар. — Оснивачи: Пучка школа: у Бучју, у Стрижевици (2). — Улагачи: г. г. Атанасије Зорчић, прота. Велимир Бузацић, парох у Бучју. Дамјан Бришић, конзистор. бележник. Борђе Јагнић, трговац. Јефта Петровић, трговац. Јован Константиновић, катихета. Јован Марковић, економ. Коста Драгосавац, учитељ у Кусоњу. Коста Петровић, општ. бележник у Гају. Марко Дабић, општ. благајник у Бучју. Миливоје Млађан, учитељ у Торању. Митрофан Рајић, протођакон. Михаило Богдановић, одветник. Никола Шумоња, управ. препарандије. Светозар Грубић, котар. предстојник. Симо Вуксан, учитељ. Симо Ивичић, општ. благајник у Бадљевини. Станко Пиштелић, трговац. Шандор Марковић, економ (19). Свега 21 члан.

Шид. — Повереник г. Стеван Благојевић, књиговођа штедионице. — Оснивачи: г. г. Др. Драгутин Грчић, кр. јавни бележник. Јоца Поповић, економ у Товарнику (2). — Улагачи: г. г. Владимир Обрадовић, парох у Адашевцима. Гавра Летић, трговац. Борђе Иванић, парох у Вашици. Др. Емил Костић, лекар. Јелка Грчић. Др. Јован Стајић, адвокат. Коста Зечевић, гостионичар. Кузман Недељковић, ђурџија. Др. Лаза Кораћ, лекар. Љубица Јосић у Беркасову. Марко Суботић, учитељ. Милан Костић, правник. Милица Стефановић. Никола Крسمановић. Пера Михаиловић, трговац. Радослав Симуновић, трговац. Светозар Шумановић, економ. Сима Радујковић, писар. Софија Марић. Чедомир Цвејић, баждар (20). Свега 22 члана.

Добротвора	5
Осмивача	39
Улагача	150
<hr/>	
Свега задругара	194

ХРВАТСКА

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Давид Миланковић, септемвир у Загребу. Др. Емил Јовановић, ванетан у Загребу. Др. Илија Прица, адвокат у Загребу. Спиридон Илић, игуман манастира Раковца (4). — Улагачи: г. г. А. Шкорић, у Загребу, Богдан Стојановић, у Загребу. Данило Влатковић, геометар у Загребу. Др. Радосављевић, аудитор у Загребу. Душан Богдановић, књиговођа у Загребу. Душан Коларовић, трговачки путник. Душан Поповић, правник у Загребу. Бачка Библиотека у Загребу. Др. Буро Димовић, лекар у Загребу. Ј. Николајевић, у Загребу. Јелена Поповић, трговкиња у Загребу. Лаза Николић, у Загребу. Лазар Кекић, железнички чиновник у Загребу. Љубомир Мартиновић, поштански официјал у Загребу. М. Димитријевић, глумач у Загребу. Милорад Симић, ђак у Крижевцима. Н. Живановић, пуковник у Загребу. Н. Ожанић, у Загребу. Никола Бук, трговац у Загребу. Светозар Милинов, трговац у Загребу. Светозар Нехрани, свештеник у Мариндолу. Симиша Богдановић, пуковник у Загребу. Станко Кватерник, правник у Загребу (23).
Свега 27 чланова.

Беловар. — Повереник г. *Ђорђе Петровић*, учитељ. — Оснивач: г. Јован Штековић, прота (1). — Улагачи: г. г. Ана Мејићка, протиница. Владимир Милутиновић. Бура Осмец, кројач. Илија Шупут, порезник. Никола Хераковић, опанчар. Раде Белић, респацијент (6). — 7 чланова.

Повереник г. *Томо Богојевић*, контролор. — Улагачи: г. г. Илија Бућа, надкомесар у миру. Никола Марин, трговац. Томо Богојевић, контролор (3). — 3 члана.

Свега 10 чланова.

Борово. — Повереник г. *Никола С. Дурман*, равн. учитељ. — Улагачи: г. г. Др. Мита Харабел, котар. лечник. Никола С. Дурман, равн. учитељ (2).
Свега 2 члана.

Вараждин. — Повереник г. *Велимир Јанковић*, парох. — Улагачи: г. г. Драгутин Матић, кр. финанси. надповереник. Др. Буро Грубор, адвокат. Иван Милчећ, професор. Јован Бабић, столар у Лелоглави. Јосиф Зец, кр. кот. судач у Иванцу. Милан Мандић, трговачки помоћник. Миливоје Јосиповић, трговац у Вел. Кањижи. Олга Лазић, ученица у М. Градишци. Сава Ђорђевић, велепоседник у Ореховици. Тома Пејновић, трговачки помоћник. Цветко Цветковић, кр. суд. пристав. (11).

Свега 11 чланова.

Вел. Зденци. — Повереник г. *Мане Ф. Момчиловић*, учитељ. — Улагачи: г. г. *Георг Кукић*, учитељ у Миклеушкој. *Иван Неп. Јемершић*, жупник у Грубишнопољу. *Игњатије Додиг*, поштар. *Љубомир Капетановић*, управитељ кр. кот. суда у Гарешници (4).

Свега 4 члана.

Глина. — Повереник г. *Никола Ерцеговац*, катихета. — Улагачи: г. г. *Алекса Остојић*, парох у Брезовопољу. *Анастасија Петковићева*, учитељица. *Др. Владимир Брапчевић*, кр. кот. лечник. *Гедеон Огризовић*, шумар. *Драгица Давидовићева*, ученица. *Илија Остојић*, капетан у Равном Рашћу. *Јанко Ђурпић*, бележник у Градцу. *Лука Сужневић*, учитељ у Драготињу. *Марко Орешчанин*, гимназист у Раковцу. *Милан Мркшић*, кот. предстојник. *Милан Шкандалски*, трговац. *Миле Милеуснић*, пор. вежбеник. *Милка Ковачић*, учитељица. *Мито Грујић*, трговац. *Мито Пејновић*, контролор. *Никола Ребрача*, трговац. *Олга Катићева*, учитељица. *Станко Јакшић*, учитељ. *Стево Иванчевић*, директор Шпаркасе. *Теодор Басара*, кр. надшумар (20).

Свега 20 чланова.

Госпић. — Повереник г. *Милан Тркуља*, трговац. — Улагачи: г. г. *Александар Обрадовић*, учитељ у Почитељу. *Будепа. Будисављевић*, велики жупан. *Гено Илић*, парох. *Глиша Будумовић*, кр. порезни протуставник. *Др. Д. Трбојевић*, професор. *Ђуро Медаковић*, posedник. *Ђуро Пањковић*. *Јосиф Суботић*, кр. држ. одветник. *Коста Кангрга*, трговац. *Манојло Дошен*, парох у Почитељу. *Миланко Борић*, парох у Плучи. *Милка Мишчевић* у Ловинцу. *Мита Шобат*, кр. суд. пристав. *Мито Вуковојац*, учитељ. *Мито Орлић*, кр. школски надзорник. *Никола Станић*, поштански чиновник. *Пајо Јокић*, гимназист. *Пеко Јерковић*, трговац. *Софија Петричевић*, супруга професора. *Српска Читаоница*. *Станко Кекић*, поштански чиновник. *Школа у Вребцу* (22).

Свега 22 члана.

Грачац. — Повереник г. *Јован Лабус*, бележник. — Оснивач: г. *Милан Дрча*, грунтолни мерник. — Улагачи: г. г. *Васо Терзић*, управитељ суда. *Гено Кончар*, грунтолни мерник. *Дане Зорић*, поштар у Брувну. *Дане Краиновић*, бележник у Брувну. *Ђоко Шпировић*, трговац. *Миле Дошен*, крчмар. *Пучка школа*. *Раде Наранчић*, учитељ у Томингају. *Српска Читаоница* (9).

Свега 10 чланова.

Доњи Лапац. — Повереник г. *Милан А. Милићевић*, равн. учитељ. — Оснивачи: г. г. *Вељко М. Милићевић*, гимназист у Загребу. *Симо С. Торбица*, трговац. *Школа* (3). — Улагачи: г. г. *Василије Кангрга*, управитељ кр. кот. области. *Данило Шорак*, трговац. *Милан Пејић*, учитељ у Дољанима. *Милка Кордић*, учитељица. *Милош Божић*, учитељ. *Михаило Димовић*, управитељ кр. кот. суда у Удбини. *Никола Поповић*, опћински благајник. *Раде Гроздановић*, учитељ у Добром Селу. *Симо Влатковић*, трговац (9).

Свега 12 чланова.

Карловац. — Повереници г. г. *Браћа Милићевићи*, трговци. — Оснивач: *Црквена општина* (1). — Улагачи: г. г.

Адам Муждека, професор. Божо Борђошки, професор. Владимир Арсенијевић, професор. Гашо Девећ, трговац. Драгутин Поповић, приватије у Грацу. Душан Миљушевић, докторанд. Душан Слијепчевић, трговац. Јанко Његован, мајор. Љуба Ђерић. Максим Свилар, трговац. Марко Огњеновић, капетан. Маца Прица. Милан Милићевић, трговац. Миле Станић, трговац. Миле Куга, трговац. Н. Г. Петровић, трговац. Никола Дубајић, трговац. Петар Влатковић, трговац. Петар Рашковић, професор. Реална гимназија (2 комплета). Стево Југовић, трговац. Чеда Милићевић, трговац (23). — 24 члана.

Повереник г. *Михаило Грубор*, парох. — Оснивачи: г. Васо Бањанин, катихета. Манастир Гомирје (2). — Улагачи: г. г. Коста Драганић, професор. Манојло Таталовић, парох у Дрежници. Михаило Грубор, парох. Саво Дракулић, капетан. Стево Бановић, учитељ у Буни (5). — 7 чланова.

Свега 31 члан.

Кореница. — Повереник г. *Стеван С. Калембер*, трговац. — Оснивачи: Основна школа: у Кореници, у Бјелопољу. Српска народна читаоница (3). — Улагачи: г. г. Буда Пузић, оврховодитељ. Дане Кнежевић, парох у Бјелопољу. Данило Луцајић, равн. учитељ. Данило Хинић, учитељ у Дебелу Брду. Буро Рашета, управитељ кот. области. Јово Наранчић, учитељ у Петрову Селу. Манојло Жигић, трговац. Манојло пл. Оклобција, парох у Врелу. Милан Кнежевић, трговац у Бунићу. Милан Машић, парох у Бунићу. Милан Накарада, трговац у Петрову Селу. Миле Жигић, благајник. Миливоје Ст. Ђурчић, учитељ. Михаило Стакић, окружни прота. Основна школа у Петрову Селу. Пајо Тишма, трговац. Петар Каруга, инжињер. Петар Милеуснић, равн. учитељ у Бунићу. Петар Орлић, трговац у Петрову Селу. Раде Жигић, опћ. бележник у Подлапачи. Спасоје Алексић, трговац у Жегару. Стеван Р. Дракулић, трговац. Стево Косановић, парох у Јошани. Др. Теодор Чуповић, управитељ кот. суда. Школа Крбавица (25).

Свега 28 чланова.

Брижевци. — Повареник г. *Стојан Цар*, књиговођа. — Улагачи: г. г. Васо Милеуснић, трговац. Буро Лалош, судб. пристав. Јосиф Сокол, благајник. Коста Илибашић, господарствени пристав. Миленко Петровић, ђак. Стојан Цар, књиговођа (6).

Свега 6 чланова.

Нарта. — Повереник г. *Марко Шарчевић*, равн. учитељ. — Улагачи: г. г. Дионисије Север, шумар у Клоштару. Лазо Воркашић, шум. пристав у Чазми. Милан Бакић, трговац у Беловару. Милан Димић, свршени богослов у Беловару. Милан Соларић, парох у Н. Пављанима. Мито Мангуловић, порез. официјал у Беловару. Никола Балота, трговац у Беловару. Никола Томић, шум. престојник у Гудовцу. Светозар Раданчевић, учитељ у В. Поганцу (9).

Свега 9 чланова.

Нова Градишка. — Повереник г. *Милорад Чопорда*, капелан. — Улагачи: г. г. Александар Фусар, трговац. Богољуб Петровић, мерник. Ирина Николајевић. Јефто Антоновић, трго-

вац. Јоцо Митровић, казанџија. Др. Ђоста Младеновић, жуп. лечник. Маца Пелеш. Никола Вилић, занатлија. Никола Вуксановић, ветеринар. Пане Зрнић, опћ. благајник. Перо Грубешкић, месар. Петар Вукелић, бележник. Др. Платон Чуповић, адвокат. Тодор пл. Никшић (14). Свега 14 чланова.

Огулин. — Повереник г. *Милутин Вукелић*, парох. — Улагачи: г. г. Дане Крга, перовођа фин. равнат. Илија Вурдеља, трговац. Лука Шкрбић, трговац. Мане Косановић, учитељ у Отоку. Никола Мрваш, начелник у Гомирју. Петронела Грба, учитељица. Симо Гомирац, трговац. Симо Ралић, мерник (8). Свега 8 чланова.

Обучани. — Повереник г. *Васо Вукдраговић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Амвросије Поповић, кацелан. Ђорђе Лазаревић, књиговођа. Илија Дракулић, књиговођа. Јован Јовановић, парох у Рајићу. Јово Јаношевић, трговачки помоћник. Јоцо Поповић, бележник у Рајићу. Милан Дивјак, опћ. бележник. Милан Новаковић, учитељ у Д. Рајићу. Милош Милојевић, учитељ у Д. Богичевици. Никола Фусар, трговац у Медарима. Самуило Делић, учитељ у Врбовљанима. Светозар Поповић, кр. поштар (12). Свега 12 чланова.

Ољаси. — Повереник г. *Саво Стојаковић*, парох. — Улагачи: г. г. Душан Кушевић, трговац у Пожези. Ђоко Јовановић, трговац у Пожези. Јован Грубић, парох у Слобоштину. Ђоста Мештеровић, парох у Трештановцима. Матија Мијатовић, надлугар у Вилић-Селу. Михаило Сикирица, бележник у Вилић-Селу. Петар Трбојевић, судија у Пожези. Стево Турало, парох у Боломачу (8). Свега 8 чланова.

Оточац. — Повереник г. *Никола Крајновић*, рач. наредник. — Улагачи: г. г. Дамјан Нишић, рач. наредник у Карловцу. Дане Предовић, рач. наредник у Карловцу. Дане Суша рач. наредник. Буро Малбаша, рач. наредник. Буро Радаковић, рач. наредник у Карловцу. Илија Пухало, рач. наредник. Милан Гашиаровић, рач. наредник. Миле Благојевић, рач. наредник у Карловцу. Миле Љубобратић, рач. наредник у Карловцу. Миле Муњас, рач. наредник. Миле Огњеновић, рач. наредник у Карловцу. Никола Жакула, рач. наредник. Никола Крајновић, судб. канцелиста. Петар Радаковић, рач. наредник. Раде Маријан, рач. наредник. Томо Напрта, рач. наредник. Тошо Кнежевић, рач. наредник (17). — 17 чланова.

Повереник г. *Симеон Кончар*, учитељ. — Оснивач: г. Видоје Михалцић, ђак (1). — Улагачи: г. г. Васо Грујић, учитељ. Гецо Цигановић, шумар у Синцу. Данило Рајачић, свештеник у Лучанима. Миле Хинић, учитељ. Српска народна Читаоница. Стојан Савић, парох у Швици. Тодор Делић, трговац у Врховинама (7). — 8 чланова. Свега 25 чланова.

Петриња. — Повереник г. *Јован Воркашић*, свештеник катихета. — Оснивач: г. Др. Душан Пелеш, кр. јавни бележник (1). — Улагачи: г. г. Адам Галијаш, реалац. Алекса Угреновић, шумарски контролор. Вајул Живковић, парох у Бачузи. Васо Петровић, правник у Карловцу. Владимир Зеџ, учи-

тељ у Кукурузарима. Глишо Живковић, парох у Влаховићу. Димитрије Обрадовић, учитељски приправник. Драга Сланкаменац, супруга већника. Драгутин Прибичевић, учитељски приправник. Душан Војводић, учитељски приправник. Буро Поткопак, учитељски приправник. Буро Штркаљ, учитељ у Јабуковцу. Јанко Гарић, гимназист. Јован Орешчанин, учитељски приправник. Јово Гламочлија, парох у Јабуковцу. Јово Ивановић, брзојавни надзиратељ. Јово Мартиновић, учитељ у Млиногама. Јосиф Тамхина, професор. Јоцо Живковић, учитељ у Краљевчанима. Лазар Савић, судб. пристав. Мане Борчић, posedник у Будичини. Мане Лапчевић, парох у Блатуши. Марко Милојевић, парох у Чемерници. Матија Ковачевић, професор. Меланија Вурдеља, posedница у Топуском. Милан Одановић, гимназист. Миле Поповић, парох у Топуском. Милева Вукашиновић, учитељица ручног рада. Милош Божић, учитељ у Блињи. Милош Мартиновић, учитељски приправник. Милош Рајшић, учитељски приправник. Милутин Решковић, учитељски приправник. Миховио Плеше, професор. Нико Славнић, трговац. Пајо Бабић, трговачки путник. Пајо Драгић, парох у Блињи. Перо Вујаклија, трговац у Врановини. Петар Велебит, парох у Хајтићу. Петар Зимоња, гимназист. Петар Рибар, учитељски приправник. Проко Адамовић, инжињер у Карловцу. Раде Лапчевић, парох у Славскопољу. Сава Војводић, парох у Свиници. Саво Ивошевић, реалац. Светозар Вукојевић, учитељ у Влаховићу. Симеон Орешчанин, парох у Обљају. Софро Љубојевић, posedник у Моштаници. Станко Воркапић, поштански чиновник. Тошо Милакара, парох у Драготињи (49). — 50 чланова.

Повереник г. *Манојло Шумоња*, учитељ. — Уписао је 6 чланова улагача. Свега 56 чланова.

Плашки. — Повереник г. *Милета Скенцић*, учитељ. — Оснивач: г. Михаило Грујић, епископ (1). — Улагачи: г. г. Васо Лукач, трговац. Гецо Кокотовић, управитељ основне школе. Буро Ђурчић, учитељ у Јасеници. Јово Петричић, учитељ. Мане Буњевац, општ. благајник. Мишо Гроздановић, шум. пристав. Мојо Косановић, учитељ у Кунићу. Никола Брковић, учитељ у Плавгадрагу. Никола Радмановић, свештеник. Радош Крагуљац, начелник. Сава Косановић, окружни прота (11).

Свега 12 чланова.

Прва Љубина. — Повереник г. *Младен Остојић*, администратор парохије. — Улагач: г. Младен Остојић, администратор парохије (1). Свега 1 члан.

Раковица. — Повереник г. *Урош Пејић*, бележник. — Улагачи: г. г. Вајо Клипа, фин. пригл. у Просј. Камену. Венцеслав Лауџка, опћ. лечник. Владимир Дујић, свештеник у Мочилима. Драгутин Шарац, парох у Машвини. Јово Катур, опћ. начелник. Лазо Одановић, парох у Лесковцу. Никола Мусулин, трговац (7). Свега 7 чланова.

Стара Градишка. — Повереник г. *Совра Татомировић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Данило Канрга, поштански отпавник у Бакову. Јован Калафатовић, трговац (2). — Ула-

гачи: г. г. Доситија Кутузов, администратор парох. Борђе Бабић, кр. контролор у Окучанима. Никола Цигановић, кр. поштар. Ристо Милићевић, трговац. Терезија Шимуновић, учитељица (5).
Свега 7 чланова.

Суваја. — Повереник г. *Стеван Дрча*, учитељ. — Улагачи: г. г. Андрија Цветићанин, свештеник у Осрецима. Дане Богдановић, учитељ у Србу. Дане Чучковић, свештеник у Суваји. Светозар Омчикус, трговац у Србу. Симо Војводић, свештеник у Србу. Стево Дрча, учитељ у Суваји. Стево Торбица, учитељ у Купирову (7).
Свега 7 чланова.

Сушак. — Повереник г. *Ненад Барачки*, гимназист. — Улагачи: г. г. Божидар Вучилић, гимназист. Бранко Живојиновић, трговачки помоћник у Ријеци. Војин Јовичин, трговачки помоћник у Ријеци. Десанка Грковић, супруга кр. вотацесиста. Димитрије Брајић, трговачки помоћник. Јово Узелац. Константин Сепер, гимназист. Манојло Крнић, гимназист. Марко Радмановић, трафикант у Ријеци. Милан Спасојевић, трговачки помоћник у Абаџији. Милица Виоровић, супруга кр. фин. контролора. Петар Поповић, трговачки помоћник у Ријеци. Петар Цодан. Стојан Станић, ц. кр. жандармски поднаредник. Стојша Ракас, ц. кр. наредник у Ријеци. Тривун Аћимовић, гимназист (16).
Свега 16 чланова.

Уљаник. — Повереник г. *Милан Стошић*, парох. — Оснивач: г. Јован Штековић, прота у Беловару (1) — Улагачи: г. г. Милан Стошић, парох. Миливоје Бузацић, благајник. Мита Нешковић, школски надзорник у Беловару (3).
Свега 4 члана.

Добротвора	17
Осмивача	21
Улагача	348
<hr/>	
Свега задругара .	386

ДАЛМАЦИЈА

Непосредно. — Улагачи: г. г. Љубомир Жежељ, парох у Биочићу. Никола Тодоровић, парох у Обровцу. Серафин Винчић, управитељ манастира Ремете. Српска Читаоница у Крстању (4). Свега 4 члана.

Бенковац. — Повереник г. *Јово Димитријевић*, трговац. — Улагачи: г. г. Браћа Јавор, трговци. Браћа Миовићи, трговци. Душан Брчић, чиновник. Емануил Стојисављевић, трговац. Марко Витас, парох у Бргуди. Миле Мацура, парох у Церањи. Симо Петрановић, парох у Кулатлагићу. Стево Стојисављевић, трговац. Филип Стојисављевић, учитељ (9).

Свега 9 чланова.

Будва. — Повереник г. *Силвестар Поповић*. — Оснивачи: г. г. Давид Љубиша, трговац. Ђуро Зеновић. Јован Вучковић (3). — Улагачи: г. г. Браћа Дабковић. Браћа Замбелић. Браћа Рађеновић, трговци. Васо Ковачевић, у Мајини. Данило Агбаба. Данило Угреновић, игуман у Прасквици. Ђуро Бабић, учитељ. Ђуро Марић, учитељ у Грабљу. Иво Кажанегра. Иво Митровић, учитељ у Прасквици. Иво Поповић, учитељ у Ражевићу. Јован Микијељ, свештеник у Грабљу. Лазар Давидовић. Манастир Прасквица. Митрофан Поповић, калуђер у Грабљу. Саво Вукчевић. Српска Читаоница у Кастеластви. Стефан Лукетић, трговац. Стефан Срзентић. Томо Кажанегра (20).

Свега 23 члана.

Грахово. — Повереник г. *Недељко Лазаревић*, учитељ. — Оснивач: г. Никола Скакић, свештеник (1). — Улагачи: г. г. Илија Билбија, прота. Н. Н. Н. Н. Недељко Лазаревић, учитељ у Санском Мосту (4). Свега 5 чланова.

Дицмо. — Повереник г. *Лука Стојанан*, трговац. — Улагачи: г. г. Дионисије Вуковић, парох. Др. Иван Маровић, адвокат у Сињу. Др. Лујо Маци, лечник у Сињу. Лука Стојанац, трговац. Милан Богдановић, пристав у Сињу. Никола Демполо, пристав у Трсту. Петар витез Трипала, начелник у Сињу. Стјепан Драгош, опћ. тајник у Сињу. Фрања Далбело, трговац у Сињу (9).

Свега 9 чланова.

Дубровник. — Повереник г. *Рафо М. Марић*, правник. — Оснивачи: г. г. Др. Влахо Матејић, адвокат. Дубровачко Радничко Друштво. Српска мушка школа. Српско певачко дру-

штво »Слога«. Стево Брборић, трговац (5). — Улагачи: г. г. Александра Иванишевић, поседник. Антун Бранђолица, правник. Антун Братић, чиновник. Антун Вучетић, професор. Антун Јакшић, агент. Антун Крекић, чиновник. Др. Балдо власт. Гради, адвокат. Богдан Берберовић, трговац. Божо Јелић, златар. Божо Пилато, поседник. Божо Хопа, поштански чиновник. Братољуб Ракић, трговачки помоћник. Браћа Берберовић, трговци. Васо Бирилиша, гимназист. Вид Вулетић-Вукасовић, професор. Винко Свилокос, јавни бележник. Вицко Адамовић, директор. Вицко Занки, професор. Вицко Зувитео, професор. Вицко Свилокос, трговац. Влахо Лонза, бријач. Вуле Бајанић, трговачки помоћник. Гавра Тошовић, књижар. Димитрије Бубало, трговац. Дубровачка Народна Штионица. Душан Башић, судија. Душан Рашковић, гимназист. Ђ. Иванишевић, трговац. Ђорђе Јелић, кројач. Ђуро Враголов, поседник. Ђуро Царић, професор. Ерменегид Јоб, зидар. Иво Кнего, опћински комесар. Иво Мишковић, зидар. Иво Пеш, поседник. Др. Јеро Пуљези, лекар. Јово Бердовић, трговац. Јосип Алага, трговац. Катарина Јовановић, приватије. Коста Греговић, чиновник на Корчули. Крсто Милић, чиновник. Крсто Тушеји, правник. Лазар Вукасовић, трговац. Лазар Б. Вукасовић, трговачки помоћник. Лука Зоре, професор. Марин Папи, поседник. Марица Мариновић, учитељица. Марко Кастрапели, судија. Марко Томашевић, директор болнице. Др. Матеј Градић, велепоседник. Мато Шариф, апотекар. Мато Враголов, правник. Мато Харловић, правник. Миле уд. Бубало, поседник. Милица Михаиловићева, поседница. Милка уд. Мариновић, поседник. Милка Симић, приватије. Милош Марић, трговац. Мирко Кастрапели, правник. Мирко Поточњак, финанс. чиновник. Михаил Медар, трговац. Михаил Милишић, трговац. Михаил Праменко, трговац. Михаил Ђуковић, трговац. Др. Михо Папи, лекар. Мише Вакети, администратор. Нико Баја, поседник. Нико Њирић, дрводеља. Нико Шутић, папуџија. Никола Бабић, трговац. Никола Буквић, трговац. Никша гроф Годе, поморски капетан. Никша вл. Сарака, правник. П. Бањац, трговац. Паскоје Јоб, подузетник. Перо Матијашевић, писар. Раде Бајчетић, трговачки помоћник. Рафо Јањи, професор. Рикад Калачић, приватије. Ристо Вукановић, гимназист. Сава Барбић, парох. Сава Вулетић, трговац. Сава Миљановић, трговачки помоћник. Стево Љубибратић, трговачки помоћник. Стјепо Бравачић, поседник. Др. Стјепо Кнежевић, адвокат. Стјепо Луцијанић, професор. Томо Медар, економ. Урош Буронић, трговачки помоћник. Франић Бибица, златар. Цветко Перовић, трговац. Шпира Ј. Герун, јуриста (92).

Свега 97 чланова.

Ђеврске. — Повереник г. *Спасоје Кнежевић*, учитељ. — Оснивач: г. Др. Јово Таузовић, лекар у Кривању (1). — Улагачи: г. г. Анте Накић, поштански чиновник у Врлици. Богдан Доброта, парох у Братишковцима. Дамјан Доброта, учитељ у Добропољцима. Ђорђе Кнежевић, трговац у Скрадину. Кирил Мартић, ц. кр. војник у Дубровнику. Константин Малешевић,

у Брибиру. Михаило Јелача, парох у Бјелини. Никола Бркић, учитељ у Братишковици. Обрад Кнежевић, учитељ у Оћестову. Сава Бјелић, парох у Брибиру. Сава Драгишић, трговац у Скрадину. Симо Кнежевић, парох у Скрадину. Филип Синобад, трговац у Скрадину (13). Свега 14 чланова.

Задар. — Повереник г. *Михаил Драголовић*, протопарох. — Оснивачи: г. г. Владимир Симић, заступник. Доситеј Јовић, архимандрит. Јеротеј Цвијетић, професор. Серафим Калик, професор. Српска Читаоница (5). — Улагачи: г. г. Антун Врбан, чиновник. Антун Сулар, чиновник. Васо Дробац. Винко Јакша, ц. кр. саветник. Буро Обрадовић, трговац. Буро Поповић, свештеник. Јово Сладић. Јосо Михаљевић, чиновник. Књиџар Шенфелд (2 комплекта). Милош Кнежевић, трговац. Михаил Катурсић, професор. Михаил Кнежевић, трговац. Никола Бркић, ученик. Никола Доброводица, црквењак. Петар Петрановић, чиновник. Радослава Митровић, учитељица. Симо Миљш, трговац. Спиридон Вујиновић, прота (20).

Свега 25 чланова.

Имоцки. — Повереник г. *Душан Матијашевић*, трговац. — Улагачи: г. г. Душан Матијашевић, трговац. Борђе Кашиковић, трговац. Зорка Волинка. Иван Колошбани, трговац. Јово Билић, трговац. Крсто Балаћ, трговац. Марко Милош, судски канцелиста. Петар Тришић, свештеник у Главини. Томо Перван, судски канцелиста (9).

Свега 9 чланова.

Бистање. — Повереник г. *Нико К. Малешевић*, трговац. — Улагачи: г. г. Душан Мартић, трговац. О. Кирил Кундајица, калуђер. Љубомир Лалић, трговац. Неофит Његуш, егзарк. О. Нестор Плавша, калуђер. Нико К. Малешевић, трговац. Српска Читаоница (7).

Свега 7 чланова.

Книн. — Повереник г. *Сава Ђ. Омчикус*, трговац. — Оснивачи: г. г. Владимир Јовић, трговац и поседник. Душан Амановић, трговац и поседник. Др. Лујо Бакотић, одветник (3). — Улагачи: г. г. Андрија Вујатовић, бележник. Анте Монти, трговац и поседник. Бождар Олујић, парох у Голубићу. Др. Владимир Подградски, лечник. Глишо Јовичић, трговац и поседник. Дамјан Јокић, трговачки помоћник. Дамјан Ђ. Омчикус, професор у Сљету. Даринка Комненовић, у Трсту. Душан Новаковић, учитељ у Жагровићу. Душан Ширко, трговачки помоћник у Стрмици. Буро Војводић, трговац и поседник. Ерме Билић, опћ. благајник. Илија Диздар, учитељ у Промини. Јефто Марић, судб. пристав. Јово Берић, трговац и поседник. Јово Покрајац, трговац и поседник у Промини. Јово Т. Синобад, трговац и поседник. Јосиф Лаврић, трговац и поседник. Лука Дукић, трговачки помоћник. Љубо Росић, учитељ пољод. Милан Војводић, ђак. Н. Н. Никола Мандић, учитељ. Никола Покрајц, трговац и поседник у Промини. Петар Маричевић, парох у Жагровићу. Ранко Вагић, трговац и поседник. Сава Ђ. Омчикус, трговац и поседник. Симо Симић, учитељ у Книнском Пољу. Симо Синобад, трговац и поседник. Стево Шолаја, учитељ у

Бискупју. Таде Боровић, трговац и поседник. Таде Новаковић, учитељ у Радучићу (32). Свега 35 чланова.

Ботор. — Повереник г. *Илија Д. Бивановић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Јован Стефановић, бележник. Српска Радничка Задруга. Шпиро Н. Балдић, трговац (3). — Улагачи: г. г. Антоније Кроћи, подузимач у Шкаљарима. Богдан Калуђеровић, златар. Божо Ђурановић, поседник у Огњеној Земљи. Браћа Јововићи, трговци. Браћа Лаковићи, трговци у Шкаљарима. Др. Герасим Петрановић, епископ. Душан Васиљевић, прото, члан конзисторије. Буро Вукотић, општински тајник у Сутвари. Др. Ерменеџид Божић, бележник у Рисну. Илија Чучак, трговац. Јаков Паули, дрводељац. Јеремија Мандић, гимназист. Јован Борета, гимназист. Јован Кадија, општ. чиновник. Јоко Мијусковић, трговац. Кирил Митровић, протосинџел, професор Богословије. Коста Ђиновић, учитељ у Бијели. Лазар Протић, чиновник. Макарије Милановић, протођакон, тајник конзисторије. Милутин Шушић, трговац. Нестор Стефановић, гимназист. Никола Бјеладиновић, трговац. Никола Злоковић, учитељ у Ђеновићу. Петар Рамадановић, црногорски агент. Радосав Жуткић, трговац. Стеван Миџор, професор. Стеван Радивовић, трговац. Шпиро Желалић, гимназист (28).

Свега 31 члан.

Обровац. — Повереник г-ца *Анка Кнежевић*. — Уписала 11 улагача. Свега 11 чланова.

Рисан. — Повереник г. *Славомир Радовић*, трговац. — Улагачи: г. г. Божо Ђатовић, трговац. Браћа Балабан, трговци у Перасту. Драго Ковачевић, трговац. Буро Николић, трговац. Јово Перовић, поштански чиновник. Марко Ковачевић, трговац. Мило Ђурчић, трговац. Михаил Бјеладиновић, трговац. Михаил Ковачевић, трговац. Никола Мирковић, учитељ. Петар Јовановић, трговац. Шпиро Милиновић, трговац у Марињу (12).

Свега 12 чланова.

Сплет. — Повереник г. *Милош Каткић*, професор. — Оснивач: г. Дујан Микачић (1). — Улагачи: г. г. Алекса Дуцић. Андрија Бербер. Анте Алберти. Анте Безић. Анте гроф Павловић. Викентије Бутијер. Вјекослав Риснандо. Вицко Ђипико. Едуард Такони. Иван Батић. Иван Пасарић. Иван Ђипико. Др. Игњатије Бакотић. Јаков Дуичић. Јаков Ђакони. Јерко Карловац. Јово Матачић. Јово Цокрајац. Јосо Арамбашин. Др. Јосо Аранза. Јосо Макснер. Др. Јосо Саво. Јосо Циндро. Косто Кулишић, професор. Ловрентије А. Билишков. Дон Мате Шкарица. Мато Радоничић. Мато Сининиати. Мато Цицлић — Брагадин. Мелко Луцијановић, професор. Нико Прифковић, професор. Никола Гојковић. Пеко Јерић. Спљетска Реалка. Стеван Перовић. Ђиро Покрајац. Дон Фране Иванишевић. Шпиро Марић. Шпиро Паранос (39).

Свега 40 чланова.

Херцег Нови. — Повереник г. *Велько Радојевић*, трговац. — Оснивачи: Српска поморска школа. Српска читаоница (2). — Улагачи: г. г. Алекса Микулић, свештеник и професор. Андрија Ђурић, учитељ. Андрија Лазаревић, котарски

школски надзорник. Андрија Ожеговић, учитељ. Антоније Ортолани, наджуп. управитељ. Божо Радовић, трговац. Васо Бурић, зидар. Васо Новаковић, свештеник у Крушевици. Вељко Васиљевић, трговац. Душан Перчиновић, трговац. Буро Рапавац, трговац. Јеротеј Бордан, игуман манастира Савине. Јован Секуловић, трговац. Лабуд Врбица, приватије. Лазар Бронзић, учитељ. Марко Поповић, свештеник. Марко Станишић, свештеник. Мелко пл. Басељи-Гоце, саветник. Милош Поповић, ц. кр. главни накладник дувана. Милутин Радуловић, јеромонах. Мирко Комненовић, приватије. Митар Чуквас, учитељ. Нико Боновић, апотекар. Нико Доклестић, концеписта. Петар Аврамовић, прота. Петар Бубало, трговац. Петар Поповић, свештеник. Саво Мапојловић, зидар. Славомир Рајовић, апотекар. Томо Поповић, учитељ. Трипо Маровић, опћ. тајник у Љуштици. Урош Ломбардић, трговац. Урош Мандић, трговац. Урош Милашиновић, трговац. Шпиро Гојковић. Шпиро Јанковић, трговачки помоћник у Трсту. Шпиро Калуђеровић, трговац у Росама. Шпиро Коњовић, трговац (38). Свега 40 чланова.

Шибеник. — Повереник г. *Данило Петрановић*, наставник грађанске школе. — Оснивачи: г. г. др. Божо Курајица, лечник. Буро Јовић, вел. трговац. Буро Матавуљ, вел. трговац (3). — Улагачи: г. г. Анте Франић, поштански чиновник. Божо Милиновић, судец. Глигорије Стојисављевић, прота-парох. Др. Буро Берош, лечник. Јаков Вуковић, окружни прота у Кањанима. Јоаким Кукољ, парох у Дрнишу. Јованка Фабро. Јово Панић, судбени чиновник. Јосиф Билић, вел. трговац. Др. Јулије Газари, адвокат. Др. Крсте Ковачевић, лечник. Никифор Вукадиновић, катихета. Никола Милип, трговац. Никола Скочић, трговац. Светозар Вишић, саветник окружног суда. Српска Православна Библиотека. Христо Магазин, трговац (17).

Свега 20 чланова.

Добротвора	8
Оснивача	27
Улагача	364
<hr/>	
Свега задругара .	399

ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Богдан Јанковић, професор у Содуну. Васо Васиљевић, у Deutsch Landsberg-у. Коста Н. Христић, посланик Краљевине Србије у Риму. Петар Ивелић, поморски капетан у Трсту (4). — Улагачи: г. г. Андра Самониковић, професор у Цариграду. Више Училиште у Софији. Дамњан Јововић, ђак у Хрућину. Душан Гузина, кандидат медицине у Грацу. Борђе пл. Стратимировић, надинжињер у Бечу. Ладислав Дридарски, у Бечу. Лазо Тодић, домобр. стражмештер у Пизину. Др. Милан Решетар у Бечу (2 комплета). Нико Поповић, у Цариграду. Павле Тодоровић, ђак у Хрућину. Симо Мишчевић, потпуковник у Tulln-у. Стеван Јовановић, у Deutsch Landsberg-у (12). Свега 16 чланова.

Беч. — Повереник г. *Герасим П. Ивезић*, лекар. — Оснивачи: г-ђца Анђелија Хаџи-Ристићева. Г. Цветко Хаџи-Ристић, инжињер у Копаници (2). — Улагачи: г. г. Александар Бабић, лекар. Александар Протић, лекар. Герасим П. Ивезић, лекар. Димитрије Петровић, техничар. Драгутин Радишић, лекар. Душан Јанковић, техничар. Борђе Милошевић, философ. Илија Мирчић, лекар. Јосиф Костић, лекар. Коста Перић, техничар. Манојло Трбојевић, лекар. Милан Стајић, лекар. Милутин Кошче, лекар. Михаило Мишић, свештеник. Никола Томашевић, поручник. Павле Хрват, техничар. Рајко Шарковић, лекар. Ранко Ђ. Никетић, капетан. Светислав Поповић, правник. Спира Николић, лекар. Ставиша Симић. Тодор Јеремић, лекар. Хранислав Јоксимовић, лекар. Шћепан Варошчић, трговац у Гацком (24). — 26 чланова.

Повереник г. *Радован Мир. Радовановић*, лекар. — Оснивач: г. Коста Пантић, пуковник (1). — Улагачи: г. г. Борђе Дада, лекар. Јосиф Гисвајн, каведија. Милош Поповић, лекар (3). — 4 члана. Свега 30 чланова.

Грац. — Повереник г. *Жарко Рувидић*. — Оснивачи: г. г. Жарко Рувидић, лекар. Саво В. Поповић, лекар. »Србадија«, академско књижевно друштво (3). — Улагачи: г. г. Др. Атанасије Цветковић, лекар. Др. Живојин Миленковић, лекар. Илија Зарић, пуковник у миру. Јован Васић, су-плент. Јован Пенадовић, лекар. Милош О. Стефановић,

медицинар. Милутин Гачић, медицинар. Павле Радојковић, медицинар. Радисав Радојковић, медицинар. Сима Ст. Петровић, медицинар (10). Свега 13 чланова.

Праг. — Повереник г. *Јован Ж. Милосављевић*, медицинар. — Улагачи: г. г. Болеслав Боле, правник. Вјекослав Прпић, књиговођа. Владимир Јеловшек, медицинар. Јован Милосављевић, медицинар. Српско Друштво »Шумадија«. Стева Јовановић, конзерваторист (6). Свега 6 чланова.

Призрен. — Повереник г. *Стева М. Димитријевић*, ректор Богословије. — Оснивачи: г. г. Андра Гроздановић, учитељ. Антоније С. Љамић, свештеник у Средској. Апостол Филиповић, наставник Богословије. Васа Поповић, свештеник. Дамњан Исаяловић, наставник Богословије. Душан А. Поповић, учитељ у Горњем Селу. Јанко М. Борђевић, учитељ у Севцу. Јосиф Савић, свештеник у Зочишту. Миладин Симић, учитељ у Средској. Милан Шиљак, наставник Богословије. Милутин В. Вукићевић, учитељ у Мушетишту. Митар Трипковић, наставник Богословије. Павле Чемерићић, учитељ у Мушникову. Петар Миловановић, учитељ у Ораовцу. Риста С. Димитријевић, бакалин. Сава Ђурић, учитељ у Великој Очи. Сава Никшић, учитељ у Драјчићу. Сава Рабреновић, наставник Богословије. Сава А. Шукљевић, трговац. Стојан Борђевић, учитељ у Љубижди. Таса Комарчић, учитељ. Тодор Росић, учитељ (22). — Улагачи: г. Слободан Шиљак, ученик Богословије (1).

Свега 23 члана.

Код повереника из Србије

Београд. — Повереник г. *Љуб. Јоксимовић*, књижар. — Улагач: г. Бура Вучетић, у Цариграду (1). — 1 члан.

Повереник г. *Никодим Ј. Васић*, благајник министарства спољних послова. — Оснивач. г. Иван Павловић, посланик у Софији (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, капетан. — Оснивачи: г. Др. Миша Г. Милићевић, посланик у Букурешту (1). — Улагачи: г. г. Васа Божидаревић, капетан у Турину. Влада Бешевић, поручник у Турину. Лаза Петровић, пуковник, српски војни аташе у Цариграду. Милош Н. Пауновић, потпуковник, српски војни аташе у Софији (4). — 5 чланова.

Свега 7 чланова.

Добротвора	17
Оснивача	34
Улагача	61
<hr/>	
Свега задругара .	112

НАКНАДНО УПИСАНИ.

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Бранислав Марковић, правник. Бранислав Нушић, драматург Нар. Позоришта. Владислав Кнежевић, учитељ у Рткову. Душан Димовић, трговац у Земуну. Др. Емил Гаврила, адвокат у Новом Саду. Живота Лукић, учитељ у Душановцу. Милош Јовановић, управник поште у Ужицу. Михаило Буђевац, марвени лекар у Паланци.

Београд. — Повереник г. *Данило Живаљевић*, цариник. — Оснивачи: г. г. Жарко Пантелић. Љуб. Ђ. Поповић. — Улагачи: г. г. Милан К. Бранковић. Рада Миленковић. Тихомиљ Николић.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Оснивачи: г. Живан Ивковић, адвокат. Основна школа у: Балтабериловцу, Гњилану, Добром Долу, Дојкинцима, Завоју, Извору, Јаловик Извору, Кални, Костуру, Крушцу, Лукањи, Осмакову, Расници, Рсавцима, Смрдану, Сопоту, Станичењу, Суводолу, Сукову, Темској, Топлом Долу, Трњану, Чиниглавцима. Петар Спасић, апотекар. Рад. Комненовић, порезник. Стева Петрановић, окружни благајник, и четири улагача.

Вел. Бикинда. — Повереник *Српско Девотајчко Друштво*. — Оснивач: г. Стеван Манојловић.

ПРЕГЛЕД ЗАДРУГАРА
О С М О Г А Ж О Л А
І. У СРБИЈИ

О К Р У Г	ПОВЕРЕ- НИЧКИХ МЕСТА	ДОБРО- ТВОРА	ОСНИВАЧА	УЛАГАЧА	СВЕГА
Београд	1	123	329	612	1064
Београдски	7	3	55	53	111
Ваљевски	8	8	88	157	253
Врањски	6	4	96	196	296
Крагујевачки	8	6	113	181	300
Крајински	7	1	79	92	172
Крушевачки	8	6	57	106	169
Моравски	8	9	128	170	307
Нишки	7	7	107	267	381
Широтски	4	4	75	157	236
Подрински	11	10	128	297	435
Пожаревачки	12	14	197	175	386
Руднички	8	9	93	221	323
Смедеревски	6	4	90	103	197
Тимочки	4	8	85	182	275
Топлички	2	1	20	35	56
Ужички	7	5	43	147	195
Свега у Србији	114	222	1783	3151	5156

II. У ИНОСТРАНСТВУ

ПОКРАЈИНА		ПОВЕРЕ- НИЧКИХ МЕСТА	ДОБРО- ТВОРА	ОСНИВАЧА	УЛАГАЧА	СВЕГА ЗАДРУГАРА
Црна Гора		3	2	27	32	61
Угарска	Банат	19	6	51	250	307
	Бачка	11	9	55	149	213
	Остала Угарска	5	3	11	50	64
Хрватска и Славонија	Срем	22	15	65	293	373
	Славонија	12	5	39	150	194
	Хрватска	25	17	21	348	386
Далмација		16	8	27	364	399
Босна и Херцеговина		33	19	23	413	455
Остале земље		4	17	34	61	112
Свега у иностранству		150	101	353	2110	2564

III. ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Свега у Србији и у иностранству	264	323	2136	5261	7720
---------------------------------	-----	-----	------	------	------

ПРЕГЛЕД ПОВЕРЕНИЧКИХ МЕСТА

ПО БРОЈУ ЗАДРУГАРА ОСМОГА КОЛА

ПОКРАЈИНА	ПОВЕРЕНИЧКИХ МЕСТА СА											УКУПНО МЕСТА			
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101 до 150		151 до 200	201 до 250	преко 250
	ЗАДРУГАРА ОСМОГА КОЛА ИМА:														
Србија	32	26	19	8	3	7	2	3	5	2	5	—	1	1	114
Црна Гора	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Угарска { Ванат Бачка Остал. Угар.	11	3	2	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	19
	5	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	11
	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Хрватска { и Славонија Славонија { Хрватска	15	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	22
	7	1	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	12
	13	7	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Далмација	5	4	2	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	16
Босна и Херцеговина	17	12	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	33
Остале земље	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Укупно	112	62	34	15	7	11	4	3	6	3	5	—	1	1	264

РЕГИСТАР*

Аврам Барух I (22)	Алекса Радовановић VIII (83)
Аврам С. Коен V (25)	Алекса Спасојевић I (46)
Аврам Миловановић VIII (53)	Алекса Станојевић II (15)
Адам Јонович VIII (45)	Др. Алекса Стојковић VIII (69)
Адолф Минх II (50)	Алекса М. Цветковић II (83)
Алекса Анђелковић I (43)	Александар Борисављевић VIII (19)
Алекса Ђ. Биба VIII (25)	Александар Љ. Васић III (49)
Алекса Будисављевић VIII (107)	Александар Веселиновић VIII (106)
Алекса Грнчаревић VIII (80)	Александар Глишић IV (72)
Алекса Жарковић III (57)	Александар пл. Јагодић II (92)
Алекса М. Живановић VIII (17)	Александар Којадиновић I (22)
Алекса Малаћевић VIII (47)	Александар Лекић I (22)
Алекса Маслеша II (120)	Александар Машин VIII (15)
Алекса Милетић I (38)	Александар Протић II (22)
Алекса Милосављевић I (72)	Александар Рибарац V (69)
Алекса Ј. Милутиновић II (15)	Др. Александар пл. Рокнић VIII (104)
Алекса Минчић II (60)	Александар Секулић VIII (17)
Алекса С. Новаковић VIII (15)	Александар Стаменковић VIII (15)
Алекса Поповић II (122)	
Алекса Ђ. Поповић VIII (86)	
Алекса Љ. Поповић V (22)	
Алекса Радовановић VIII (77)	

* **Напомена.** У овај су регистар унети:

1. *Оснивачи* са назначењем броја година (римским бројевима) колико имају година непрекиднога оснивачкога улагања. Године пре каквога прекида у улагању нису урачунате.

2. *Повереници* са назначењем броја година (римским бројевима) колико раде непрекидно као повереници. Унесени су само они повереници који ове године имају бар најмањи број задругара (7), колико скупљач мора да упише, па да се зове повереник.

Пошто двадесетогодишње непрекидно оснивачко улагање или повереништво даје право на почасно добротворство (чл. 9. правила), моле се заинтересовани који би спазили какву грешку, да то одмах написмено јаве Задрузи, која ће са захвалношћу примити сваку исправку.

- Александар Терзић I (53)
 Александар Тодоровић I (83)
 Александар Р. Христић VIII
 (35)
 Александар С. Шевић III (53)
 Андон Ристић II (58)
 Андра Аголић IV (17)
 Андра Т. Благојевић I (68)
 Андра Гавриловић I (15)
 Андра Гроздановић I (128)
 Андра Борђевић VIII (20)
 Андра С. Здравковић IV (45)
 Андра Лукић VIII (96)
 Андра Љубичић VIII (68)
 Андра Миленковић IV (21)
 Андра В. Параћанин VIII (51)
 Андра Рашковић VIII (80)
 Андра П. Стевановић VIII (19)
 Андра Стошић VIII (35)
 Андра Ј. Цветковић VIII (51)
 Андрија Перић VII (24)
 Андрија М. Савић VIII (39)
 Андрија Стевановић I (23)
 Андрија М. Стојићевић III (44)
 Анђелина Хаџи - Ристићева VII
 (127)
 Анђелина Херманова II (80)
 Анђелко Благојевић I (68)
 Анка Данићева I (44)
 Анка Караматићева VI (26)
 Анка Кнежевић II (118)
 Анка Паранос VI (66)
 Анка К. Приклмајер VIII (31)
 Анта Боди VIII (17)
 Анта Петронијевић I (85)
 Анта Поповић VIII (47)
 Анто Јовановић VIII (107)
 Антоније Апостоловић V (163)
 Др. Антоније Богдановић VIII
 (104)
 Др. Антоније Коблишка IV (78)
 Антоније Обреновић V (48)
 Антоније С. Љамић I (128)
 Антоније Хаџић VIII (97)
 Антоније Цврковић I (33)
 Антоније Т. Штрбић VIII (78)
 Антун Брзовић I (101)
 Апостол Филиповић I (128)
 Аранђел Поповић I (58)
 Аркадије Вараћанин VIII (97)
 Арса Пајевић VIII (97)
 Арса В. Поповић I (51)
 Арса Шуменковић I (83)
 Арсеније Т. Гајић VI (77)
 Арсеније Тапавички I (82)
 Атанасије Георгијевић VIII (24)
 Атанасије Борђевић VIII (54)
 Атанасије Момић I (65)
 Атанасије Пешић II (37)
 Атанасије Д. Поповић VI (58)
 Атанасије К. Поповић II (58)
 Аћим Илић VIII (52)
 Аца Фотић VIII (66)
 Библиотека Гимн. и Богосл. Учит.
 Школе на Цетињу VIII (89)
 Библиотека Института царице
 Марије на Цетињу VIII (89)
 Библиотека српске црквене оп-
 штине у Панчеву VIII (93)
 Благоје М. Илић VIII (53)
 Благоје Оташевић I (29)
 Благоје Т. Недић V (17)
 Благоје Д. Тодоровић VI (17)
 Благоје М. Чоловић I (39)
 Богдан Јанковић VIII (127)
 Богдан Караклајић V (85)
 Богдан Пауковић I (103)
 Богдан Поповић II (15)
 Богдан Свирчевић VI (98)
 Богољуб Ковачевић VIII (33)
 Богољуб Л. Матић V (54)
 Богољуб Росулук V (17)
 Богољуб Тирић VIII (20)
 Богомил Ивошевић II (102)
 Др. Божа Банковић VIII (15)
 Божа А. Вуковић V (15)
 Божа Јанковић VIII (81)
 Божа Милановић V (66)
 Божа Минић II (45)
 Божа Продановић VIII (97)
 Др. Божо Курајица VIII (119)
 Др. Божо Перaziћ II (89)
 Војвода Божо Петровић V (89)
 Божо Поповић II (126)
 Божидар Алексић V (34)
 Божидар Глумац I (45)
 Божидар Борђевић II (27)
 Божидар Жарковић VI (44)
 Божидар Маршићанин VI (15)

- Божидар Поповић VIII (96)
 Божидар Р. Прокић II (28)
 Божидар С. Ристић I (33)
 Божидар Ђ. Урошевић VII (39)
 Борисав Јовановић III (56)
 Борисав Б. Тодоровић VIII (23)
 Боса Матковићева II (17)
 Босиљка Бошковићева V (18)
 Бошко Новаковић I (81)
 Бошко М. Пејовић I (85)
 Бошко Петровић I (99)
 Бранислав Борђевић VIII (30)
 Бранислав Марковић VIII (122)
 Бранислав Нушић I (122)
 Др. Бранислав Станојевић I (93)
 Бранка Костић VIII (104)
 Бранко Крчединац VIII (93)
 Бранко П. Марковић VIII (103)
 Бранко Петровић II (25)
 Бранко Токин I (22)
 Браћа С. Јанковићи VII (15)
 Браћа Милићевићи VII (110)
 Браћа Радановићи VI (107)
 Браћа Самуровићи VI (66)
 Браћа Ђ. Стевановићи VIII (68)
 Браћа Д. Стојадиновићи VI (27)
 Будимир Маршићанин IV (45)
 Будимир Несторовић I (76)
 Будимир Чолић I (31)
- Др. Васа Димитријевић V (39)
 Васа Живковић VII (70)
 Васа Јовановић VIII (77)
 Васа Н. Костић I (18)
 Васа Крстић V (15)
 Васа Максимовић VIII (104)
 Васа Муачевић VIII (107)
 Васа Николајевић VIII (102)
 Васа Нићин VIII (97)
 Васа Н. Петровић VIII (18)
 Васа Поповић VIII (51)
 Васа Поповић I (128)
 Васа Ранковић II (70)
 Васа А. Симић VIII (77)
 Васа Срдановић VI (93)
 Васа П. Стојановић VIII (80)
 Васа Столић VIII (78)
 Васа П. Тошић I (103)
 Василије Мостић I (56)
 Василије Теофановић VII (98)
- Василије Чемерићи I
 Васо Бањанин II (111)
 Васо Васиљевић I (127)
 Васо Вукдраговић V (112)
 Васо и Ристо Колаковићи I (121)
 Васо Пипер VIII (89)
 Велизар Боборон VIII (93)
 Велизар Цветковић VII (70)
 Велимир Антонијевић VIII (80)
 Велимир Јанковић III (109)
 Велимир Карић VIII (35)
 Велимир Марковић VIII (56)
 Велимир Павловић VIII (49)
 Велимир В. Пењовић I (74)
 Велимир Петровић VIII (53)
 Велимир Протић I (71)
 Вељко Вилић VIII (104)
 Вељко Загорица VIII (98)
 Вељко Константиновић VIII (93)
 Вељко М. Милићевић VI (110)
 Вељко Радојевић VI (118)
 Др. Венцеслав Седлачек V (67)
 Виден Станковић I (58)
 Видоје Михалцић VII (112)
 Витомир Јестровић VIII (62)
 Витомир Николић II (18)
 Др. Влада А. Борђевић III (19)
 Влада Д. Илић V (62)
 Влада Љотић VIII (78)
 Др. Влада Т. Марковић I (17)
 Влада Милићевић VIII (66)
 Др. Влада А. Поповић I (52)
 Влада Т. Спасојевић V (19)
 Владимир Борђевић V (73)
 Владимир М. Борђевић I (68)
 Владимир Јовић VI (117)
 Владимир Малина VIII (19)
 Владимир Милорадовић VIII (52)
 Владимир Ђ. Недић I (29)
 Владимир Николић VII (103)
 Владимир Ј. Петронић I (31)
 Владимир Пешић II (77)
 Владимир Б. Поповић III (61)
 Владимир Радојевић VI (53)
 Владимир Ракић III (30)
 Владимир Савић I (77)
 Владимир Симић VIII (117)
 Владимир Сретеновић II (30)
 Владимир Тодоровић II (15)
 Владимир Тодоровић II (15)

- Владимир Угричић I (21)
 Др. Владимир Чобанић VIII (104)
 Владимир Шишмановић VIII (19)
 Владислав М. Бошковић VI (15)
 Владислав Кнежевић VIII (122)
 Владислав Чортановић VIII (15)
 Властимир Богосављевић VIII (93)
 Др. Влахо Матијевић II (115)
 Воја Манојловић VII (66)
 Војин Грковић I (36)
 Војин С. Мутавцић VIII (47)
 Војислав Аврамовић III (35)
 Војислав М. Андрић VIII (31)
 Др. Војислав Бакић VIII (19)
 Војислав Бековић I (74)
 Војислав Н. Крупежевић VIII (77)
 Војислав Летић I (93)
 Војислав Павловић I (93)
 Војислав Радојевић V (85)
 Др. Војислав Стојановић IV (35)
 Војислав Чолаковић I (81)
 Војно-занатлишка школа у Крагујевцу I (4)
 Вукашин Жижић VIII (46)
 Вукашин П. Петровић I (15)
 Вукосава Јурковићева II (15)
 Вучета Поповић VIII (51)
 Вучета Стојановић VII (51)
 Вучко К. Борђевић VIII (15)
- Гавра Каћански VIII (98)
 Гавра Пантелић I (71)
 Хаџи-Гавра Плавшић VIII (97)
 Гаврило Илић VIII (56)
 Гаврило Јовановић VIII (15)
 Гаврил Д. Леви V (24)
 Гаврил Милојковић I (35)
 Гаврило Р. Раденковић VIII (19)
 Гаврило Ранковић VIII (41)
 Гаврило Швабић III (42)
 Војвода Гавро Вуковић VIII (89)
 Гаја Гашић VIII (66)
 Др. Георгије Летић IV (103)
 Герасим П. Ивезић I (127)
 Гимназија Господара Јеврема Обреновића у Шапцу V (66)
 Гимназија Господара Јована Обреновића у Чачку V (75)
- Гимназија Кнеза Михаила у Пожаревцу V (71)
 Глигорије М. Поповић I (30)
 Хаџи Глигорије Поповић II (58)
 Глиша Т. Андрејевић IV (71)
 Глиша Жујовић I (29)
 Глиша Радовић VIII (73)
 Грађанска школа у Књажевцу I (82)
 Грађанска школа у Лесковцу I (37)
 Гргур Адамовић I (23)
 Гргур Ј. Вујић VIII (41)
- Др. Давид Алкалај III (17)
 Давид Анаф VIII (70)
 Давид Љубиша VIII (115)
 Давид Миланковић I (109)
 Дамњан Исајиловић I (128)
 Данило Бранковић II (50)
 Данило М. Илић VIII (106)
 Данило Кангрга II (113)
 Данило Петрановић VIII (115)
 Данило У. Романовић V (19)
 Даница В. Блазнавац I (17)
 »Даничић«, ђачка дружина на Великој Школи у Београду VIII (24)
 Даринка Б. Гавриловић II (39)
 Даринка Марковићка V (77)
 Др. Димитрије Ј. Антула II (24)
 Димитрије Гановић VIII (66)
 Др. Димитрије Герасимовић VIII (15)
 Димитрије А. Голубовић V (19)
 Димитрије Грудић II (15)
 Димитрије Грџић
 Димитрије Димитријевић VIII (73)
 Димитрије Довијанић VI (15)
 Димитрије Ц. Здравковић II (34)
 Димитрије М. Илић VI (80)
 Димитрије Клидис VIII (15)
 Димитрије Кода VIII (97)
 Димитрије Лазић I (36)
 Димитрије Мелентијевић VIII (52)
 Димитрије Ј. Милојевић V (15)
 Димитрије Милошевић I (45)
 Др. Димитрије Мицић V (79)

- Димитрије Николајевић VIII (44)
 Димитрије Николић VIII (15)
 Димитрије Николић V (121)
 Димитрије М. Павловић I (79)
 Димитрије Х. Павловић VIII (57)
 Димитрије М. Парезановић I (40)
 Димитрије С. Пауновић I (32)
 Димитрије (Мита) Петровић IV
 Димитрије Поповић VI (47)
 Димитрије К. Трандафиловић V
 (37)
 Димитрије Ј. Тричковић VIII
 (75)
 Димитрије Урошевић II (37)
 Димитрије А. Христић VIII (35)
 Димитрије Штерић III (35)
 Добра Ружић VIII (22)
 Др. Добривоје И. Арнаутовић
 VIII (56)
 Доброслав Петковић I (23)
 Доситеј Јовић VIII (117)
 Драга С. Павловића V (40)
 Драгић Савић VI (19)
 Драгић Солдатовић VIII (18)
 Драгиша Тимић I (49)
 Драго Драговић II (31)
 Драго К. Урошевић I (123 и 124)
 Драгољуб Ф. Атанацковић II (75)
 Драгољуб Божић I (49)
 Драгољуб Вељковић IV (71)
 Др. Драгољуб И. Борђевић II (53)
 Драгољуб С. Илић VIII (52)
 Драгољуб К. Јовановић VIII (15)
 Драгољуб Марковић V (71)
 Драгољуб Д. Марковић III (74)
 Драгољуб Ђ. Остојић II (86)
 Драгољуб Павловић I (23)
 Драгољуб Шајковић VIII (45)
 Драгомир Брзак II (19)
 Драгомир Р. Бошковић VI (31)
 Драгомир Митровић VIII (82)
 Драгомир Михаиловић I (69)
 Драгомир В. Остојић V (120)
 Драгослав Кедровић VIII (47)
 Драгутин К. Антић I (76)
 Др. Драгутин Грчић VIII (108)
 Драгутин Дулић VIII (82)
 Драгутин Борђић I (63)
 Драгутин Ј. Живадиновић I (19)
 Драгутин Краловец II (31)
 Драгутин Новаковић VIII (52)
 Драгутин Павловић VI (62)
 Драгутин Поповић I (66)
 Драгутин Тешић I (61)
 Драгутин Тодорић VIII (26)
 Драгутин Франасовић VIII (21)
 Драгутин Цонић VIII (57)
 Драгуша Пушкаревић I (61)
 Државна Трговачка Школа V (23)
 Дружина Ђака гимназије у У-
 жицу I (86)
 Дубровачко Радничко Друштво
 II (115)
 Дујан Микачић II (118)
 Душан Амановић VI (117)
 Душан Берић VIII (94)
 Душан Васић II (81)
 Душан Ј. Вукајловић I (34)
 Душан Димовић VIII (122)
 Душан Л. Ђокић I (15)
 Душан Матијашевић I (117)
 Душан Матић VIII (97)
 Др. Душан Миланковић VIII (107)
 Др. Душан Милић VIII (97)
 Душан Недић III (17)
 Душан Р. Николић VIII (47)
 Душан Д. Николић I (121)
 Др. Душан Пелеш VI (112)
 Душан Поповић VII (104)
 Душан А. Поповић I (128)
 Душан Радић VII (98)
 Душан М. Рајковић V (44)
 Душан И. Сокић II (63)
 Душан Стојановић VI (106)
 Др. Душан Стојимировић IV (30)
 Душан С. Тошковић IV (66)
 Душан Цветковић VIII (15)
 Душан Чонић I
 Бачка књижница Гимназије Го-
 сподара Јована Обреновића у
 Чачку II (75)
 Бока Анђелковић IV (22)
 Бока М. Богдановић II (19)
 Др. Бока Видаковић VIII (31)
 Др. Бока Владисављевић VIII
 (39)
 Бока А. Димитријевић II (15)
 Бока Јовановић VIII (103)
 Бока Лазић VIII (122)

Бока Ж. Нешић VIII (26)
 Др. Бока Николић VIII (15)
 Др. Бока Петровић V (83)
 Бока Рајић VIII (106)
 Бока С. Сладојевић I (104)
 Бока Стевановић V (106)
 Бока Чутуковић V (45)
 Борђе Алексић II (37)
 Борђе Х. Антић VIII (35)
 Борђе Атанасијевић IV (39)
 Борђе Бабић I (23)
 Борђе Вукићевић VIII (97)
 Др. Борђе Дера VIII (97)
 Борђе Димитријевић V (49)
 Борђе В. Димитријевић V (70)
 Борђе Димић II (56)
 Др. Борђе Ивковић VIII (104)
 Борђе Јанковић V (56)
 Борђе Јовановић V (50)
 Др. Борђе Јовановић VIII (35)
 Борђе З. Јовановић VIII (53)
 Борђе М. Јовановић I (40)
 Борђе Д. Кока V (66)
 Борђе Куртовић VIII (66)
 Др. Борђе Милашиновић VIII (106)
 Борђе П. Миросављевић I (40)
 Борђе Михаиловић VII (96)
 Борђе Михаиловић I (79)
 Борђе Б. Михаиловић V (21)
 Борђе Недељковић II (87)
 Борђе Б. Несторовић I (53)
 Борђе И. Ничић VIII (80)
 Борђе Петковић I (36)
 Др. Борђе М. Петковић VIII (24)
 Борђе Петровић I (109)
 Борђе Поповић I (51)
 Борђе Поповић VIII (56)
 Борђе Поповић II (58)
 Борђе Радовановић VII (97)
 Борђе А. Радуловић II (71)
 Борђе Савић VIII (104)
 Борђе К. Стајић VIII (35)
 Борђе Стаменковић I (26)
 Борђе Станковић VIII (44)
 Борђе Стојановић VII (57)
 Борђе Стојановић VIII (65)
 Борђе и Корнелија Теодосијевић VIII (105)
 Борђе Ђирић I (20)

Борђе П. Претковић II (67)
 Борђо Булатовић VIII (122)
 Др. Борђо Васиљевић I (124)
 Бура Бањанин VIII (107)
 Бура Гавриловић V (21)
 Др. Бура Гаврић II (56)
 Бура Димитријевић VIII (41)
 Бура Јаношевић VIII (93)
 Бура Малаћ V (100)
 Бура Стевановић I (71)
 Бура Кристић - Стојковић VIII (93)
 Бурица Борђевић I (44)
 Буро Зеновић VIII (115)
 Буро Јовић I (119)
 Буро Марковић II (107)
 Буро Матавуљ VIII (119)
 Буро Поповић VIII (89)

Евгеније Гајиновић IV (40)
 Езра Ј. Леви VIII (21)
 Др. Емил Гаврила VIII (122)
 Др. Емил Јовановић II (109)
 Емилија Поповићева II (15)
 Емило Краловец I (87)
 Емило Мужа VIII (47)

Др. Жарко Миладиновић I (104)
 Жарко Пантелић I (122)
 Жарко Рувидић I (127)
 Жарко Станић IV (101)
 Живан Божићевић I (32)
 Живан Герасимовић I (29)
 Живан Л. Ивковић VI (122)
 Др. Живан Јашић VI (61)
 Живан П. Кнежевић II (33)
 Живан Н. Ристић V (70)
 Живана Бујдићка II (22)
 Живка Радовићева I (44)
 Др. Живко Богдан VIII (91)
 Живко С. Богдановић VIII (19)
 Живко Борђевић-Зоја VII (70)
 Живко Р. Живковић VI (69)
 Живко Р. Ивановић VIII (70)
 Живко Јуришић VII (66)
 Живко Леоновић V (17)
 Живко Матић V (19)
 Живко М. Поњавић VIII (72)
 Живко Н. Ристић II (58)
 Живко Ј. Стојановић II (21)

- Живојин Васић VIII (77)
 Живојин О. Дачић II (20)
 Живојин Игњатовић I (43)
 Живојин Ј. Јуришић VIII (20)
 Живојин О. Крстић VIII (62)
 Живојин А. Пандуровић VIII (52)
 Живојин Рајковић V (21)
 Живојин М. Симић VIII (15)
 Живојин С. Тајсић VIII (79)
 Живота Лукић VII (122)
- Занатлиско удружење у Палаци V (78)
- Зарија А. Петковић VIII (51)
 Др. Зарија Поповић VIII (50)
 Зарија В. Протић IV (31)
 Зарија Угреновић V (21)
 „Заштита“ — гимназиска дружина у Врању II (35)
 Здравко Милојковић I (82)
 Здравко М. Пауновић VII (61)
 Зорка А. Васиљевићева V (20)
 Зорка Ј. Видаковићева V (52)
 Зорка д-ра А. Коде V (97)
 Зорка д-ра П. Ошка за сина Александра I (63)
- Иван Алексијевић I (69)
 Иван Ј. Дамњановић VIII (49)
 Иван Ст. Лукић I (61)
 Иван Павловић I (128)
 Иван С. Павловић VII (22)
 Ивко Ивковић I (19)
 Ивко Плећовић VIII (39)
 Иво Ђуровић III (89)
 Игњат Гудурић VIII (33)
 Игњат Миљковић I (36)
 Др. Игњат Феликс I (41)
 Иконија Капдићева VII (79)
 Иларион Зеремски VIII (103)
 Илија Анђелковић II (45)
 Илија Вудетић V (89)
 Илија Гојковић VIII (15)
 Илија Бекић I (23)
 Илија Л. Ђивановић III (118)
 Илија Хаџи-Илић VIII (53)
 Др. Илија Коловић VIII (40)
 Илија Кремић I (19)
 Илија Мартиновић I (89)
- Илија Матић I (30)
 Илија Р. Михаиловић VI (84)
 Илија Пантелић III (65)
 Илија Н. Поповић II (124)
 Др. Илија Прица VIII (109)
 Илија Рајковић VII (15)
 Илија Симић I (29)
 Илија Станојевић II (15)
 † Илија Стевановић VIII (16)
 Илија М. Ђирић VIII (27)
 Илија Хајдуковић VIII (89)
 Ирена Д. Поповићка V (17)
 Исаило Ранковић V (49)
 Исак Адања IV (27)
- Јавна Библиотека у Крагујевцу I (41)
- Јаков Алкалај I (23)
 Јаков Јеушуа VIII (66)
 Јаков А. Марковић VIII (17)
 Јаков Челебоновић III (17)
 Јамандије Поповић VIII (69)
 Јанко М. Ђорђевић I (128)
 Др. Јарослав Кужељ VII (76)
 Др. Јевђеније Брановачки II (31)
 Јеврем П. Бранковић IV (82)
 Јеврем Ивановић VII (35)
 Јеврем М. Илић II (80)
 Јеврем С. Јовановић VIII (70)
 Др. Јеврем Кочовић VIII (45)
 Јеврем Пивнички III (98)
 Јеврем Рајевац IV (21)
 Јеврем Станковић I (125)
 Јевта Анђелковић VIII (47)
 Јевта Бековић I (74)
 Јевта М. Павловић и Комп. VIII (21)
 Јевта П. Радовић VIII (85)
 Јевта Т. Стевановић VIII (19)
 Јевта Шундић I (39)
 Јевто Петковић VIII (89)
 Јевто Радумило II (120)
 Јела В. Остојићева II (123)
 Јелачић Павловић I (17)
 Јелена Вуковићка I (125)
 Јелена Гавриловићка II (15)
 Јелена Ј. Димитријевићка VIII (15)
 Јелена Качаровски I (124)
 Јелена Маринковићка II (22)

- Јелена Петровићева II (54)
 Јеленко Михаиловић V (24)
 Јеремија Станојевић I (24)
 Јеремија Томић III (33)
 Јеротеј Цвијетић II (117)
 Јован Адамовић VIII (104)
 Јован И. Алексић VIII (63)
 Јован Антић VIII (35)
 Јован Бадемлић VIII (15)
 Јован Банић VIII (79)
 Јован Т. Ванлић VI (15)
 Јован Воркапић V (112)
 Јован Ј. Врањешевећ II (122)
 Јован Вукомановић I (63)
 Јован Вукосављевић III (84)
 Јован Вучанов III (104)
 Јован Вучковић VIII (103)
 Јован Вучковић VIII (115)
 Јован Грчић VIII (97)
 Јован Димитријевић V (21)
 Јован Л. Динић I (70)
 Јован Дожудић III (105)
 Јован Живановић I (45)
 Јован Живковић VIII (103)
 Јован Ивковић VI (104)
 Јован Исаиловић V (19)
 Јован М. Исаковић VIII (47)
 Јован Јаношевић VIII (107)
 Јован А. Јовановић VII (69)
 Јован Б. Јовановић VIII (15)
 Јован М. Јовановић VIII (22)
 Јован П. Јовановић II (40)
 Јован С. Јовановић IV (70)
 Јован С. Јовановић I (70)
 Јован Калафатовић II (113)
 Јован Карановић III (66)
 Јован Клипа I (121)
 Јован Козобарић IV (102)
 Јован Крстић VIII (62)
 Јован Крстић VIII (91)
 Јован Лабус V (110)
 Др. Јован Манојловић VII (98)
 Јован Марковић VIII (80)
 Јован Марковић I (66)
 Јован М. Марковић VIII (49)
 Јован Маровић II (107)
 Јован С. Мијатовић I (68)
 Јован С. Мијић VIII (104)
 Јован С. Милићевић VIII (57)
 Јован Ж. Милосављевић V (128)
 Јован Миодраговић V (22)
 Јован П. Митровић VIII (40)
 Јован Б. Михаиловић III (54)
 Др. Јован Моачанин VIII (107)
 Јован Ј. Молнар VIII (31)
 Јован Муачевић VIII (107)
 Јован В. Несторовић I (80)
 Јован Д. Николајевић VIII (15)
 Јован Николић VIII (15)
 Јован Огњановић VIII (78)
 Јован Петровић IV (99)
 Јован П. Петровић III (15)
 Јован Поповић I (36)
 Јован Поповић VIII (51)
 Јован Поповић I (69)
 Јован Поповић III (101)
 Јован Б. Поповић VIII (39)
 Јован Д. Поповић VIII (47)
 Јован Д. Прапорчетовић VII (15)
 Јован В. Премовић II (40)
 Јован Пуљо IV (102)
 Јован П. Радовић IV (51)
 Јован Самокресовић VIII (61)
 Јован Л. Срећковић II (50)
 Јован Стапковић I (36)
 Др. Јован Стевановић VIII (118)
 Јован Д. Стевановић VIII (15)
 Јован Теофановић VIII (98)
 Јован Н. Томић VII (20)
 Јован Цветковић VIII (76)
 Јован Шаранац VIII (84)
 Јован Шилихал VIII (75)
 Јован Штековић VIII (109 и 114)
 Јово Андрић II (125)
 Јово Димитровић V (115)
 Јово Драговић VI (102)
 Јово М. Калуђеровић II (89)
 Јово Љепава VIII (89)
 Јово С. Мартиновић VIII (89)
 Др. Јово Таузовић VIII (116)
 Јордан Х. Виденовић II (59)
 Јордан Ј. Џаџић II (59)
 Јосиф Алфандари I (15)
 Јосиф Гуелмино VIII (56)
 Јосиф Савић I (128)
 Јосиф В. Стојановић II (50)
 Јосиф Холфелд I (23)
 Јосиф В. Цветић III (49)
 Јосиф Цвијовић I (21)
 Јоца Банковић VIII (78)

- Јоца Божић VIII (41)
 Јоца С. Грнчаревић VIII (78)
 Јоца Коларовић II (21)
 Јоца Константиновић V (21)
 Јоца Р. Марковић VIII (105)
 Јоца Милчић IV (21)
 Јоца Ђ. Петровић II (99)
 Јоца Поповић VIII (108)
 Јулије Драшкоци VIII (52)
- Калина Фаркићка I (43)
 Катарина Мандрило I (93)
 Катарина Милић VIII (15)
 Катарина Миловук V (22)
 Катарина Николић I (17)
 Катарина К. Николићева II (15)
 Катарина Рајковић III (25)
 Катарина А. Стојковићева IV (49)
 Катарина Фрушићева I (99)
 Катарина Холецова II (15)
 Китаи Јанковић I (36)
 Књижница Гимназије Вука Стеф.
 Караџића у Београду I (20)
 Књижница Гимназије Св. Саве у
 Пироту V (60)
 Књижница Гимназије у Ужицу
 V (86)
 Књижница ђака Гимназије Св.
 Саве у Пироту IV (61)
 Књижница Више Женске Школе
 у Крагујевцу IV (40)
 Књижница ученица Више Жен-
 ске Школе у Крагујевцу VIII
 (40)
 Константин Јове I (23)
 Косара Јерџи I (78)
 Др. Коста Алексић II (93)
 Др. Коста Андрејевић VIII (86)
 Коста Арсенијевић V (47)
 Коста З. Богдановић VIII (36)
 Коста Божић II (125)
 Коста Борисављевић VIII (72)
 Коста Вукомановић VIII (70)
 Коста Д. Главинић VIII (19)
 Коста Глигоријевић I (58)
 Коста М. Бурић V (15)
 Коста Илић I (68)
 Коста Д. Јездић VIII (15)
 Коста Д. Јовановић VIII (39)
 Коста Костић III (28)
- Коста Крахтис I (39)
 Коста Миленовић VIII (24)
 Коста С. Милутиновић VII (93)
 Коста Обрадовић и брат I (71)
 Коста Павловић I (48)
 Коста Пантић VIII (127)
 Коста Петковић I (40)
 Коста П. Петровић VIII (68)
 Коста Поповић VII (107)
 Коста М. Поповић VI (59)
 Коста Ј. Протић II (37)
 Коста Радовић VIII (91)
 Коста Др. Ризнић VIII (21)
 Коста Ристић I (32)
 Коста Савић I (77)
 Коста Стојановић VIII (103)
 Коста Ј. Стојановић I (57)
 Коста Теодоровић VII (106)
 Коста Тимотијевић I (78)
 Коста Н. Христић V (127)
 Коста Цветковић за сина Бра-
 нислава VIII (77)
 Коста Шијачки VIII (98)
 Краљевска Реалка у Земуну I
 (102)
 Крста Котарчевић I
 Крста Николић I (36)
 Крста Остојић VII (61)
- Лаза Милошев VIII (77)
 Лаза Обреновић VIII (103)
 Лазар Бачић VIII (102)
 Лазар Богдановић VIII (107)
 Лазар И. Бркић I (124)
 Лазар Здравковић VIII (79)
 Лазар Илић VIII (67)
 Лазар Каћански VIII (98)
 Лазар Кесић V (121)
 Лазар Лазаревић V (22)
 Лазар К. Манојловић VIII (98)
 Лазар Мартиновић VIII (57)
 Лазар Николић II (19)
 Лазар С. Николић II (47)
 Лазар Ј. Обрадовић VIII (15)
 Лазар Пантелић VIII (62)
 Лазар Т. Перовић VI (82)
 Лазар Т. Пољаковић VIII (24)
 Лазар Поповић I (69)
 Лазар Ј. Поповић VIII (85)
 Лазар Секулић I (86)

Др. Лазар Томановић VIII (89)
 Лазар Фука VIII (92)
 Лазар Т. Чолић II (85)
 Левачки Учитељски Збор III (49)
 Леонида Пахани VII (106)
 Лепосава Бошковићева V (21)
 Лепосава Живковићева V (21)
 Лепосава Милићка IV (57)
 Лепосава Николићева V (22)
 Др. Лујо Бакотић VIII (117)
 Лука Бешић VIII (80)
 Лука Јакшевац VI (72)
 Лука Л. Јовановић VII (102)
 Лука Лазаревић VIII (26)
 Лука Ј. Опачић I (124)
 Др. Лука Панић II (66)
 Лука Поповић I (70)
 Лука Стојанац V (115)
 Лукијан Богдановић VIII (100)

Љуба Борђевић V (71)
 Љуба Јоксимовић VIII (22)
 Љуба Новаковић II (19)
 Љуба А. Станојевић II (15)
 Љуба Стефановић VIII (97)
 Љуба Трифуновић III (46)
 Љубисав С. Матић I (75)
 Љубисав Пантић VI (49)
 Љубица Вој. Грујића I (23)
 Љубица Саве Маринковића I (68)
 Љубиша Перишић VIII (21)
 Љубо Ристовић I (31)
 Љубомир Божић III (30)
 Љубомир Вуловић I (58)
 Љубомир М. Гајић VI (77)
 Љубомир М. Гардић I (36)
 Љубомир М. Давидовић V (15)
 Љубомир Денић VI (31)
 Љубомир В. Верасимовић V (86)
 Љубомир Борић V (49)
 Љубомир Х. Илић VIII (82)
 Љубомир Јанаћковић I (23)
 Љубомир Јанковић IV (22)
 Љубомир Јанковић VI (62)
 Љубомир С. Јанковић VIII (82)
 Љубомир Јојић IV (59)
 Љубомир Марковић V (15)
 Љубомир Марковић VIII (66)
 Љубомир Мијушковић II (78)
 Љубомир К. Милетић VIII (82)

Љубомир С. Нешић V (80)
 Љубомир Новаковић VIII (47)
 Љубомир М. Павловић I (31)
 Љубомир А. Поповић II (61)
 Љубомир Ђ. Поповић VIII (122)
 Љубомир Ј. Рајић VIII (76)
 Љубомир В. Симоничић III (67)
 Љубомир Станишић VIII (30)
 Љубомир Станојевић VIII (66)
 Љубомир М. Стефановић I (71)
 Љубомир С. Убавкић I (42)
 Љубомир М. Шопаловић II (61)

М. П. Михаиловић I (91)
 Макивеја Сарић I (63)
 Др. Максим Ердељац II (45)
 Максим Р. Максимовић VIII (31)
 Максим Трпковић VI (24)
 Малиша Атанацковић V (86)
 Манастир Гомирје VIII (111)
 Манастир Калинић I (51)
 Манастир Св. Роман I (48)
 Манојло Лазаревић II (47)
 Манојло Лазаревић I (63)
 Манојло Пањевић VIII (31)
 Манојло Радовановић III (47)
 Др. Манојло В. Смиљанић I (18)
 Марија Јандерова I (80)
 Марија Марковић II (107)
 Марија Ј. Стојановићка V (21)
 Маријета Манојловићка I (98)
 Марко Богдан VIII (91)
 Марко Вулетић VIII (19)
 Марко Борђевић I (23)
 Марко К. Борђевић IV (22)
 Др. Марко Т. Лeko VIII (17)
 Марко М. Матејић III (82)
 Марко Митић I (62)
 Марко Московлић VIII (69)
 Марко С. Палић I (59)
 Марко Поповић VIII (103)
 Марко Шарчевић IV (111)
 Мата Јовановић VI (22)
 Матеја С. Бошковић I (20)
 Матија Јовановић I (39)
 Маша Панајотовић VIII (104)
 Меланија Манојловић VIII (98)
 Епископ Мелентије VIII (80)
 Мијат Игњатовић I (36)
 Др. Мика Марковић VII (15)

- Мика Т. Трифунац VI (53)
 Мила Брајковићева I (50)
 Миладин Гагић III (21)
 Миладин Симић I (128)
 Милан Антић II (16)
 Милан Балта IV (47)
 Милан Т. Бањанин I (121)
 Милан Богдановић V (27)
 Милан В. Богдановић I (71)
 Милан Вељковић VI (20)
 Милан Н. Хаџи-Вуковић V (125)
 Милан П. Голубовић IV (51)
 Др. Милан Давидовац VIII (97)
 Др. Милан Дамњановић VIII (82)
 Милан С. Данчевић III (84)
 Милан Ј. Димитријевић I (67)
 Милан Дрча VIII (110)
 Милан П. Зарић I (31)
 Милан Јаковљевић II (85)
 Милан Јанковић I (27)
 Др. Милан П. Јевремовић VIII (16)
 Милан Јовановић V (26)
 Милан А. Јовановић VIII (97)
 Милан М. Јовановић V (17)
 Милан Т. Јовановић V (66)
 Милан Мајсторовић I (121)
 Милан Милетић VIII (44)
 Милан Ђ. Милијашевић I (24)
 Милан А. Милићевић VIII (110)
 Милан Миловановић IV (21)
 Милан Милојевић VI (77)
 Др. Милан Милосављевић IV (98)
 Милан Митровић IV (85)
 Милан М. Митровић I (55)
 Милан Р. Михаиловић VII (32)
 Милан Мишић IV (49)
 Милан Надашковић I (78)
 Милан Настић VIII (62)
 Милан Николић I (56)
 Милан Обрадовић V (17)
 Милан Павловић II (66)
 Милан А. Павловић VIII (16)
 Милан Панић I (74)
 Милан Пантелић VIII (80)
 Милан Петковић II (82)
 Милан О. Петровић VIII (22)
 Др. Милан Поповић VIII (94)
 Милан Ј. Путниковић I (77)
 Милан Раденковић VIII (49)
 Др. Милан Савић VIII (97)
 Милан Н. Симић II (74)
 Милан С. Смиљанић VIII (80)
 Милан Д. Сосић VIII (25)
 Милан Стојадиновић VIII (70)
 Милан Стојковић VIII (106)
 Милан А. Стојковић V (41)
 Милан Стојчевић IV (52)
 Милан Трифунац III (21)
 Милан Тркуља II (110)
 Милан Туцаковић IV (25)
 Милан Ђирић V (58)
 Др. Милан А. Ђирић VIII (97)
 Милан С. Убавкић VIII (24)
 Милан Ценић VIII (71)
 Др. Милан Шевић VIII (22)
 Милан Шиљак I (128)
 Миле Новаковић VII (92)
 Милева Антоновићева VIII (78)
 Милева Дунђерска IV (98)
 Милева Ст. Милованова VIII (97)
 Милева Симићева VIII (97)
 Миленко М. Вукићевић II (20)
 Миленко Вукосављевић I (53)
 Милета Скенџић V (113)
 Милета Танкосић VIII (28)
 Миливоје Башић IV (45)
 Миливоје К. Бранковић VII (16)
 Миливоје Вићентијевић I (33)
 Миливоје Ђурђевић VIII (68)
 Миливоје И. Зечевић I (16)
 Миливоје Јовановић II (91)
 Др. Миливоје Н. Јовановић I (20)
 Миливоје А. Јоцић VIII (81)
 Миливоје Каракашевић III (97)
 Миливоје Костић II (99)
 Миливоје Милошевић I (68)
 Миливоје Милутиновић I (69)
 Миливоје Ј. Николајевић VIII (27)
 Миливоје Ј. Поцковић VIII (20)
 Миливоје Прајзовић VIII (16)
 Миливоје Сивачки I (97)
 Миливоје Симић VI (41)
 Милија Ф. Ђорђевић I (74)
 Милија Миловановић IV (49)
 Милинко Драшковић V (32)
 Милисав Николић VIII (56)
 Милисав Симић VIII (84)

- Милић Милићевић II (32)
 Милица Марићева II (78)
 Милка Алексић-Гргурова III (16)
 Милован Адамовић I (66)
 Милован Атанацковић VIII (18)
 Милован Ђ. Глишић III (16)
 Милован Илић I (31)
 Милован Р. Маринковић VIII (22)
 Милован Миленковић VIII (16)
 Милован С. Несторовић V (70)
 Милован К. Трифуновић VIII (70)
 Милоје Ж. Вучковић VI (18)
 Милорад Бресјанац III (67)
 Милорад А. Вујанац I (69)
 Милорад А. Вујичић II (66)
 Милорад Букић I (68)
 Милорад Куртовић I (24)
 Милорад Никитовић I (29)
 Милорад Павловић VIII (56 и 80)
 Милорад Петровић VIII (22)
 Милорад Петровић I (23)
 Милорад М. Полић II (24)
 Милорад Д. Поповић II (62)
 Милорад Ив. Протић VIII (31)
 Милорад Тадић VIII (67)
 Милорад Ж. Тадић IV (31)
 Милосав Ж. Петровић I (29)
 Милош Бранковић V (81)
 Милош В. Валожић VIII (24)
 Милош Велимировић II (60)
 Милош Д. Динић VII (16)
 Милош С. Динић VIII (20)
 Милош Бермановић I (63)
 Милош Ст. Живковић I (68)
 Милош Ж. Ивановић VI (31)
 Милош Јовановић V (122)
 Милош Катић II (118)
 Милош Кикић VII (56)
 Милош Костић V (121)
 Др. Милош Крно I (97)
 Милош Ланцош IV (101)
 Милош Ј. Марковић I (85)
 Милош П. Марковић II (33)
 Милош М. Миленовић VIII (80)
 Милош Милошевић V
 Милош И. Мутавцић I (79)
 Милош М. Поповић II (75)
 Милош Стојковић VII (91)
 Милош М. Тодоровић VIII (45)
 Милош Чопорда II (111)
 Милош Цветић VIII (16)
 Милутин С. Адамовић I (79)
 Милутин Антонијевић I (53)
 Милутин Вукелић II (112)
 Милутин В. Вукићевић I (128)
 Милутин Григоријевић II (96)
 Милутин Јакшић VIII (103)
 Милутин Јовановић I (18)
 Милутин С. Јовановић VIII (72)
 Милутин Марковић II (56)
 Милутин К. Месаровић V (16)
 Милутин С. Милошевић II (80)
 Милутин Гр. Мишковић VIII (34)
 Милутин Петровић I (23)
 Милутин Петровић VI (78)
 Милутин Поповић VIII (52)
 Милутин Радоњић I (74)
 Милутин Радосављевић I (58)
 Милутин Радуловић VIII (57)
 Милутин Савић VIII (104)
 Милутин Симић IV (39)
 Милутин М. Станојевић VI (81)
 Милутин Старчевић VIII (59)
 Милутин Р. Степановић I (22)
 Милутин Стојановић IV (78)
 Милутин С. Цакић VIII (57)
 Миња Радоњић V (89)
 Миодраг М. Поробић VIII (76)
 Миодраг Чолић IV (32)
 Мирко Богдановић I (36)
 Мирко Миљковић VIII (18)
 Мирко Павловић V (23)
 Мирко М. Поповић VIII (24)
 Мирко Ротовић V (16)
 Мита Бељин VIII (93)
 Мита Јер. Богдановић I (68)
 Мита Живковић VII (61)
 Мита Исаковић VIII (52)
 Мита Јаковљевић VIII (105)
 Мита Јанковић V (25)
 Мита Костић VIII (93)
 Др. Мита Манојловић VIII (70)
 Мита Николић I (79)
 Др. Мита Николић VII (31)
 Мита П. Ранисављевић VI (93)
 Мита Стајић I (24)
 Мита Тошаловић VII (93)
 Митар Тришковић I (128)
 Митрополит Митрофан VIII (89)

- Епископ Митрофан Шевић I (97)
 Мића В. Василић I (121)
 Михаило Аврамовић VIII (16)
 Михаило Армашевић I (63)
 Михаило Банић VIII (71)
 Михаило Благојевић I (75)
 Михаило Буђевац VIII (122)
 Михаило Васић II (64)
 Михаило Ђ. Величковић VIII (78)
 Михаило Гребенац VIII (31)
 Михаило Грубор VIII (111)
 Михаило Грујић VIII (113)
 Михаило Грујичић VII (24 и 31)
 Др. Михаило Полит-Десанчић VIII (97)
 Михаило Драголовић VI (117)
 Михаило Душманић VIII (70)
 Михаило Борић II (74)
 Михаило М. Бурђевић VII (66)
 Михаило Л. Бурић VIII (16)
 Михаило Буричић VI (61)
 Михаило Живковић I (31)
 Михаило Ј. Здравковић II (68)
 Михаило К. Јанковић VIII (35)
 Михаило Јаношевић II (82)
 Михаило Јеврић VIII (81)
 Михаило Јелисавчић I (83)
 Михаило С. Јовановић II (71)
 Михаило Катић I (48)
 Михаило Ковачевић VIII (43)
 Михаило Косовљанин I (49)
 Михаило Костић II (29)
 Михаило Лазаревић VIII (44)
 Михаило Марковић VIII (16)
 Михаило Марковић IV (78)
 Михаило Мартинац VIII (52)
 Михаило Матић VI (66)
 Михаило Ј. Миленковић VII (24)
 Михаило Милошевић I (68)
 Михаило М. Минић VIII (47)
 Михаило Михаиловић-Тричко-
 вић VIII (16)
 Михаило К. Михаиловић VI (37)
 Михаило Николић VIII (45)
 Михаило Николић I (54)
 Др. Михаило Петровић II (56)
 Михаило Ђ. Петровић VIII (70)
 Михаило С. Петровић VIII (39)
 Михаило Подићевић VIII (66)
 Михаило П. Попара III (120)
 Михаило Поповић I (36)
 Михаило А. Поповић VIII (47)
 Др. Михаило Р. Поповић V (24)
 Михаило Радовић VIII (75)
 Михаило Радоњић V (16)
 Михаило М. Рајковић VI (43)
 Михаило Рашић III (27)
 Михаило Симић I (77)
 Др. Михаило Спиридоновић IV (66)
 Михаило Станисављевић VIII (49)
 Михаило Л. Стојадиновић VIII (47)
 Михаило А. Тодоровић II (77)
 Михаило М. Тодоровић I (73)
 Михаило Б. Томић II (90)
 Миша Живановић VIII (93)
 Миша Ж. Јовановић VIII (70)
 Др. Миша Ђ. Милићевић V (128)
 Др. Миша Михаиловић VIII (103)
 Др. Миша К. Михаиловић VIII (34)
 Др. Миша А. Поповић VIII (105)
 Младен Вељковић VII (19)
 Младен Грашић II (78)
 Др. Младен Јојкић V (97)
 Др. Младен Лисавац VIII (102)
 Младен Марковић VI (42)
 Младен Николић VI (16)
 Младен Петковић VIII (102)
 Др. Момир Павловић VIII (98)
 Момчило Иванић VIII (24)
 Мориц Тилер и Комп. IV (25)
 Моша Х. Габај V (21)
 Мушка учитељска школа у Ја-
 години II (50)
 Најдан Јовановић IV (82)
 Народна Библиотека у Старом
 Бечеју V (94)
 Настас Јовановић VI (16)
 Настасија Видојковићева VIII (50)
 Наум Димитријевић I (120)
 Др. Недо Нешковић V (82)
 Немањина Гимназија у Брању
 V (35)
 Ненад Барачки I (114)
 Ненад Станојевић IV (62)

- Нестор Белић-млађи VIII (98)
 Нестор Дунђерски VIII (98)
 Ника Игњатовић I (100)
 Епископ Никанор III (56)
 Нико К. Малешевић II (117)
 Нико Матановић VIII (89)
 Никодим Ј. Васић VIII (25)
 Никола Анастасијевић VII (66)
 Никола Андробашић V (47)
 Никола Јов. Антула V (21)
 Никола Ј. Вељић IV (51)
 Никола Влајковић I (121)
 Никола Врсаловић I (18)
 Др. Никола Вучетић VIII (16)
 Никола Вучковић VI (120)
 Никола Дамњановић III (27)
 Никола Дамњановић V (66)
 Др. Никола Ђорић IV (44)
 Никола Ерцеговац III (110)
 Никола Јанковић VIII (28)
 Никола Јанковић VIII (106)
 Никола Јовановић II (32)
 Никола С. Јовановић VIII (54)
 Никола В. Јојић II (16)
 Никола Крајиновић IV (112)
 Никола В. Лазић VIII (41)
 Никола Лукић VIII (22)
 Никола Марковић I (19)
 Никола Мирковић II (32)
 Никола Митровић VIII (89)
 Никола Николић VIII (41)
 Никола К. Николић II (93)
 Никола П. Николић I (22)
 Никола Ђ. Нинић II (16)
 Никола Пејчић III (59)
 Никола Петровић I (65)
 Никола Петровић VI (105)
 Никола Ат. Плавшић VIII (107)
 Никола Поповић VIII (69)
 Никола З. Поповић VIII (25)
 Никола Ј. Поповић VIII (104)
 Никола С. Радовановић V (19)
 Никола М. Ракић I (35)
 Никола Ристић V (51)
 Никола М. Савић VIII (66)
 Никола Савковић VIII (105)
 Никола Скакић I (115)
 Никола И. Стаменковић II (19)
 Никола Станишић III (33)
 Никола Ђурчин VIII (93)
 Никола Т. Узуновић VIII (56)
 Никола Христић VIII (16)
 Новак Милошевић V (85)
 Новица Павловић VIII (40)
 »Његош« VIII (56)
 Обрад Б. Благојевић I (86)
 Обрад Давидовић VIII (93)
 Обрад Максимовић I (103)
 Обрен Николић VIII (89)
 Озрен С. Ђурић V (32)
 Окружна Болница у Књажевцу
 III (82)
 Општина:
 у Багрдану I (50)
 у Бањи (врањ.) I (36)
 у Бањи (рудн.) I (74)
 у Барама II (39)
 у Барбешу I (55)
 у Бегаљци I (29)
 у Белој Паланци I (59)
 у Белишеву I (35)
 у Бигреници I (51)
 у Блендији I (57)
 у Болечу I (29)
 у Борчу II (39)
 у Брвенику I (74)
 у Буљанима I (51)
 у Бунару I (50)
 у Буштрању I (36)
 у Вел. Вртоњу I (55)
 у Власу II (35)
 у Врандолу I (59)
 у Врчину I (29)
 у Габровцу I (55)
 у Глумчу I (86)
 у Гол. Селу II (35)
 у Градачцу I (74)
 у Десимировцу II (41)
 у Дивостину I (39)
 у Доњ. Душнику I (55)
 у Доњ. Мутници I (51)
 у Доњ. Студени I (55)
 у Драгоцвету I (50)
 у Дреновцу II (35)
 у Дубници I (36)
 у Затоњу I (67)
 у Извору I (53)
 у Јагодини I (50)

Општина :

- у Жежевици I (86)
- у Језеру I (57)
- у Јелашници I (55)
- у Јовцу I (50)
- у Јошаници I (50)
- у Јошаници I (57)
- у Калиманцу I (35)
- у Каменици I (55)
- у Кусићу I (67)
- у Кутлову III (39)
- у Лабуковцу I (57)
- у Ланишту I (50)
- у Лоћици I (50)
- у Лучици I (70)
- у Љубатовици I (59)
- у Малошишту I (55)
- у Мирановцу I (59)
- у Михайловцу II (44)
- у Мланчи I (74)
- у Моклишту I (59)
- у Мокрој I (59)
- у Новом Селу I (55)
- у Опланићу I (40)
- у Островици I (55)
- у Павлици I (74)
- у Плани I (41)
- у Првој Кутини I (55)
- у Првонеку I (36)
- у Прокоповој Кутини I (55)
- у Рамаћи II (40)
- у Рашкој I (72 и 74)
- у Реснику I (41)
- у Реснику I (57)
- у Рибарима I (50)
- у Ртњу I (57)
- у Рудници I (74)
- у Сењу I (51)
- у Сеселцу I (67)
- у Сикирици I (51)
- у Сићеву I (55)
- у Соко Бањи I (57)
- у Средњеву I (67)
- у Стражи I (51)
- у Студеници I (74)
- у Супској I (51)
- у Тамњаници I (59)
- у Трнави I (74)
- у Трупалу I (55)
- у Ушћу I (74)

Основна школа :

- у Читлуку I (57)
 - у Шпају I (59)
- Опћа пучка школа :
- у Вуковљу I (107)
 - у Ступовачи I (107)
- Основна школа :
- у Адранима VI (76)
 - у Азбуковици I (63)
 - у Александровцу (пожар.) V (67)
 - у Александровцу II (46)
 - у Алексинцу II (53)
 - у Америћу (беогр.) II (30)
 - у Аранђеловцу III (39)
 - у Арнајеву (беогр.) II (29)
 - у Бабама VIII (30)
 - у Бабушници (пир.) IV (59)
 - у Багрдану IV (50)
 - у Бадањи (подрин.) I (63)
 - у Бадњевцу (краг.) V (39)
 - у Бадовинцима (подрин.) V (62)
 - у Бајевцу (ваљев.) II (33)
 - у Балинцу (тимоч.) II (81)
 - у Балтабериловцу II (122)
 - у Бањанима (ваљ.) II (33)
 - у Бањи (краг.) IV (38)
 - у Бањи (рудн.) I (74)
 - у Барама (леп.) II (42)
 - у Барама (пож.) VIII (71)
 - у Баричу (пож.) I (67)
 - у Барошевцу I (30)
 - у Батинцу (морав.) I (50)
 - у Батовцу (пож.) I (71)
 - у Баточини III (43)
 - у Батуши (пож.) VIII (67)
 - у Баћевцу (беогр.) II (29)
 - у Бачевцима (ужич.) II (86)
 - у Бачини (мор.) VIII (50)
 - у Белој Паланци (пир.) VIII (59)
 - у Белој Цркви (подр.) IV (61)
 - у Белом Потоку (тим.) II (81 и 82)
 - у Белосавцима (краг.) V (39)
 - у Белушићу (мор.) I (50)
 - у Бељену (беогр.) VIII (30)
 - у Бигреници I (51)
 - у Биосци (уж.) II (84)

Основна школа :

- у Бискупљу (пож.) I (68)
- у Бистрици VIII (70)
- у Бјелопољу (111)
- у Блазнави (краг.) II (39)
- у Бобови (мор.) V (52)
- у Бобовишту (ниш.) I (53)
- у Боговађи (ваљ.) I (33)
- у Боговини (тим.) I (80)
- у Богојевцу (врањ.) II (38)
- у Бождаревцу (беогр.) I (29)
- у Божурњи II (42)
- у Бојнику I (36)
- у Бољевцу II (79)
- у Бољковцу (руд.) II (75)
- у Бору (тим.) I (80)
- у Борку (беогр.) II (29)
- у Боровцу (тим.) II (79)
- у Борчу (краг.) I (40)
- у Бошњацима (врањ.) II (36)
- у Бошњанима (краг.) I (41)
- у Бошњанима (мор.) V (50)
- у Брадарцима (пож.) I (71)
- у Браљини (мор.) IV (46)
- у Браничеву (пож.) VIII (68)
- у Бранковини II (31)
- у Брачини (круш.) VIII (48)
- у Брђанима (рудн.) II (76)
- у Брежђу (ваљ.) I (33)
- у Брезови (уж.) III (73)
- у Бресници (рудн.) II (74)
- у Брестовцу (тим.) VIII (83)
- у Брзану (краг.) IV (39)
- у Брусу (круш.) VI (47)
- у Бруснику (крај.) V (45)
- у Буковику (краг.) II (39)
- у Буковској (пож.) I (69)
- у Буљанима (мор.) I (51)
- у Бунару (мор.) II (50)
- у Бунуши (врањ.) II (37)
- у Буровцу (пож.) VIII (67)
- у Бусуру (пож.) I (70)
- у Бучју (заглав.) VI (82)
- у Бучју (зајеч.) VIII (80)
- у Валеvcу (тим.) IV (82)
- у Ваљеву II (31)
- у Варварину (мор.) V (50)
- у Варни (подр.) I (65)
- у Васиљу (тим.) II (82)
- у Велесници (крај.) I (45)

Основна школа :

- у Вел. Бечкерекy I (91)
- у Вел. Боњинцу (пир.) V (59)
- у Вел. Градишту V (68)
- у Вел. Извору (тим.) VIII (81)
- у Вел. Јасикову (крај.) II (45)
- у Вел. Крчимиру (ниш.) I (55)
- у Вел. Лаолу (пож.) VIII (67)
- у Вел. Орашју (смед.) II (77)
- у Вел. Плани (смед.) II (77)
- у Вел. Поповцу (пож.) III (70)
- у Вел. Трњану II (34)
- у Вел. Шењу (краг.) III (40)
- у Вел. Шиљеговцу (круш.) I
- у Венчанима (беогр.) I (30)
- у Видровцу (крај.) II (45)
- у Виварцу (врањ.) I (37)
- у Вини (тим.) III (82)
- у Винцима (пож.) I (67)
- у Винчи (краг.) V (42)
- у Витежеву (мор.) V (52)
- у Влад. Хану VI (35)
- у Влакчи (краг.) II (39)
- у Влашки VIII (30)
- у Влашком Долу VIII (69)
- у Војилову (пож.) I (68)
- у Војсци (мор.) V (52)
- у Волујаку I (50)
- у Волуји (пож.) VIII (78)
- у Вражогрнцу VIII (81)
- у Вранову V (78)
- у Врановцу II (50)
- у Врањи III (35)
- у Врањској Бањи I (38)
- у Вратарници V (81)
- у Вратни I (45)
- у Врби VIII (74)
- у Врбици (краг.) I (39)
- у Врбици (тим.) VIII (79)
- у Врбовцу (смед.) V (78 и 79)
- у Врбовцу (тим.) III (82)
- у Врдилима II (74)
- у Вреоцима I (30)
- у Габровцу I (57)
- у Главинцима I (50)
- у Глоговици IV (45)
- у Глоговцу II (49)
- у Глушцима II (63)
- у Гњилану (пир.) II (122)
- у Годовику I (86)

Основна школа:

- у Гол. Селу II (35)
- у Голупцу VIII (68)
- у Горњанима I (44)
- у Гор. Бадањи I (63)
- у Гор. Белој Реци VIII (81)
- у Гор. Врањској I (65)
- у Гор. Топлици III (33)
- у Гор. Топоници I (84)
- у Гор. Трешњици VI (63)
- у Грабовици I (45)
- у Грабовцу III (32)
- у Грачацу III (74 и 76)
- у Грбицама III (40)
- у Грделици I (35)
- у Гредетину IV (53)
- у Грљану VIII (81)
- у Грнчарима V (63)
- у Гроцкој I (29)
- у Грошници I (40)
- у Губеревцу (врањ.) II (37)
- у Губеревцу III (30)
- у Гунцатима IV (40)
- у Гучи IV (72)
- у Дадинцима IV (35)
- у Даросави I (30)
- у Дворанима III (47)
- у Делиграду I (57)
- у Дервену IV (53)
- у Десимировцу IV (40)
- у Десићу IV (65)
- у Добри VIII (68)
- у Добрићу V (65)
- у Добрњу I (67)
- у Добром Долу I (78)
- у Добром Долу (пир.) II (122)
- у Дојкинцима I (122)
- у Докмиру II (33)
- у Доњ. Белој Реци I (80)
- у Доњ. Видову II (51)
- у Доњ. Каменици II (82)
- у Доњ. Коњувцу II (36)
- у Доњ. Краварице IV (72)
- у Доњ. Крушевици I (67 и 68)
- у Доњ. Крчину III (50)
- у Доњ. Лапцу VI (110)
- у Доњ. Матејевцу I (55)
- у Доњ. Милановцу VIII (44 и 45)
- у Доњ. Мутници III (50 и 51)

Основна школа:

- у Доњ. Сабанци V (40)
- у Доњ. Топлици II (33)
- у Доњ. Трнави I (53)
- у Драгољу II (76)
- у Драгуши I (84)
- у Дражевцу I (30)
- у Дразњу II (30)
- у Дрену II (32)
- у Дрлуци VIII (28)
- у Дрмну II (71)
- у Друговцу VIII (79)
- у Дубљу I (52)
- у Дубову I (84)
- у Дубокој VII (67)
- у Дубони II (76)
- у Дубочанима V (45)
- у Дубочкој IV (68)
- у Дудовици VIII (30)
- у Дупљанима II (45)
- у Дупцима II (46)
- у Душнику I (55)
- у Бурђевцу I (33)
- у Жабарима (краг.) V (42)
- у Жабарина (пож.) VIII (71)
- у Жагубици VIII (71)
- у Живици VIII (71)
- у Житном Потоку I (84)
- у Жичи VI (74)
- у Жунама VIII (82)
- у Жунањевцу I (50)
- у Забојници III (40)
- у Забрђу IV (67)
- у Забрежу I (33)
- у Завоју II (122)
- у Загорици II (39)
- у Заграђу II (75)
- у Зајечару V (81)
- у Засавици I (63)
- у Затоњу V (68)
- у Звездану VIII (83)
- у Зеленику I (68)
- у Златову V (68 и 70)
- у Зубетинцу II (82)
- у Изварици IV (71)
- у Извору (пир.) II (122)
- у Извору (сврљ.) II (53)
- у Исаковцу I (49)
- у Јабучју II (33)
- у Јагличју I (55)

Основна школа :

- у Јагодини V (49)
- у Јаловик Извору IV (122)
- у Јањи IV (59)
- у Јаребицама III (61)
- у Јарменовцима III (75 и 76)
- у Јарушицама IV (42)
- у Јасикову I (71)
- у Јежевици IV (75)
- у Јелашници (врањ.) III (38)
- у Јелашници I (54)
- у Јеловику II (39)
- у Јовцу V (50)
- у Јошаници III (57)
- у Калањевцима IV (75)
- у Кални II (122)
- у Камбелевцу I (58)
- у Камендолу I (29)
- у Каменици (ваљ.) I (31)
- у Каменици (ниш.) I (55)
- у Каменици (рудн.) I (74)
- у Каменици (уж.) I (86)
- у Каменову IV (67)
- у Каменцу I (40)
- у Карану V (85)
- у Катуну III (50)
- у Качулицама III (76)
- у Кисиљеву II (68)
- у Кладову III (44)
- у Кладурову VIII (67)
- у Кладушници III (44)
- у Кленовнику II (69)
- у Кленовцу I (45)
- у Клењу VIII (68)
- у Клисуре VIII (59)
- у Кличевцу II (68)
- у Клоки III (42)
- у Кнежици VIII (67)
- у Књажевцу V (82)
- у Кобиљу IV (68 и 70)
- у Кобишници II (45)
- у Ковиљу II (73)
- у Кожељу V (79)
- у Коларима V (79)
- у Комирићу VIII (61)
- у Конатицама I (30)
- у Копошници II (35)
- у Копљару II (39)
- у Копривници III (45)
- у Кораћици VIII (30)

Основна школа :

- у Корбевцу I (34)
- у Корбову I (45)
- у Кориту I (82)
- у Корману I (53)
- у Корману (ниш.) II
- у Косанчићу II (38)
- у Косјерићу VIII (85)
- у Косовици II (73)
- у Костојевићима VIII (86)
- у Костоцу II (69)
- у Костуру II (122)
- у Крагујевцу II (40)
- у Краљеву VII (43)
- у Крепољину I (60 и 71)
- у Криваји I (65)
- у Кривељу VIII (80)
- у Крњеву III (76)
- у Крушњу V (61)
- у Крушцу II (122)
- у Кушарима I (51 и 52)
- у Крчмарима I (42)
- у Кули IV (67)
- у Курјачи II (68)
- у Кусатку IV (78)
- у Кучеву VIII (69)
- у Кушиљеву I (69)
- у Лађевцима III (74)
- у Лазаревцу I (30)
- у Лалинцу III (57)
- у Ландолу V (77)
- у Лапову I (42 и 77)
- у Ласову II (82)
- у Ласцу I (76)
- у Лебанима IV (36)
- у Леновцу VIII (82)
- у Лесковцу (беогр.) II (29)
- у Лешници I (62)
- у Ливадици I (69 и 71)
- у Липама II (76)
- у Лисовићу III (30)
- у Личју I (57)
- у Лозници I (62)
- у Лозовику II (77)
- у Лоћици V (50)
- у Лужницама VI (40)
- у Лукама V (46)
- у Лукањи II (122)
- у Лучини II (46)
- у Лучици VIII (70)

Основна школа:

- у Љуберађи VIII (59)
- у Љубичевцима (краг.) I (39)
- у Љубичевцу (крај.) I (45)
- у Љубишу VIII
- у Љубовији I
- у Мајдану I (76)
- у Мајдеву I (48)
- у Макцима II (67 и 68)
- у Макрешанима I (46)
- у Малајници II (45)
- у Мал. Врањској II (65)
- у Мал. Врбици I (45)
- у Мал. Дренови V
- у Мал. Извору II (80)
- у Мал. Каменици II (44)
- у Мал. Крсни VI (79)
- у Мал. Плани II (77)
- у Мал. Пожаревцу I (29)
- у Мал. Црнићу VIII (67)
- у Малчи VIII (57)
- у Манастирици I (98 и 70)
- у Мариновцу II (82)
- у Марковцу II (77)
- у Маскару (мор.) V (39)
- у Маскару II (50)
- у Маслошеву II (39)
- у Мелници IV (68)
- у Метовници I (81)
- у Метришу I (46)
- у Миланци III (73)
- у Милошевцу II (77)
- у Миљевићу I (67)
- у Миљковцу I (57)
- у Мионици III (33)
- у Мирашевцу V (41)
- у Миријеву I (69)
- у Миријеву I (71)
- у Миросаљцима I (72)
- у Митровици II (63)
- у Микаиловцу (подун.) V (78)
- у Михаиловцу (крај.) II (44)
- у Мишљеновцу VIII (67)
- у Мојсињу II (74)
- у Моклишту VIII (59)
- у Мокрој VIII (59)
- у Моравцима II (75)
- у Моравцима III (76)
- у Мрчајевцима III (74)
- у Мрштанима II (34)

Основна школа:

- у Мусталићу III (67 и 68)
- у Накучанима III (65)
- у Наталинцима III (42)
- у Неготину VII (45)
- у Недељицама VIII (61)
- у Неменикућу V (30)
- у Нересници VIII (68)
- у Николичеву V (81)
- у Нишу I (53)
- у Нишевцима V (53)
- у Ноћају I (63)
- у Обрежу V (50)
- у Обреновцу VIII (33)
- у Овсишту II (39)
- у Опарићу II (50)
- у Ораховици II (37)
- у Орашцу (краг.) II (39)
- у Орашцу I (32)
- у Ореовици I (69)
- у Орешковици IV (67)
- у Ориду I (65)
- у Оровици III (03)
- у Осаници I (71)
- у Осечини VI (31)
- у Осипаоници I (76)
- у Осмакову II (122)
- у Оснићу III (82)
- у Оштрељу IV (81)
- у Павлици III (74)
- у Паланци VIII (78)
- у Парцанима VI (30)
- у Паунама V (33)
- у Петки I (71)
- у Петровцу (пож.) VI (69 и 70)
- у Петровцу (топл.) I (83)
- у Петровцу (топл.) I (84)
- у Печаници I (68)
- у Плани I (51)
- у Планиници VIII (82)
- у Пласковцу II (39)
- у Плешу I (46)
- у Пожези V (86)
- у Пожежени II (68)
- у Пољани VIII (71)
- у Пољни V (50)
- у Поповићу VIII (30)
- у Поповици IV (45)
- у Породину I (69)
- у Поточцу VIII (50)

Основна школа:

- у Поћути II (31)
- у Прањанима VIII (75)
- у Праћини I (50)
- у Прахову III (45)
- у Првој Кутини II (55)
- у Првонеку I (38)
- у Превешту I (50)
- у Прељини II (76)
- у Преображењу I (39)
- у Прибоју III (34)
- у Придворици II (73)
- у Приликама III (73)
- у Прилицу V (76)
- у Прокуљу V (84)
- у Пружатовцу VIII (30)
- у Пударцима I (29)
- у Пчелици II (50)
- у Раброву II (68)
- у Рабровици IV (31)
- у Рабровцу I (78)
- у Равнима I (56)
- у Равњу V (36)
- у Радаљу IV (66)
- у Радановцу I (85)
- у Раденковићу I (63)
- у Радинцу II (78)
- у Радљеву II (33)
- у Ражњу I (48)
- у Разгојни II (38)
- у Рајковићу I (33)
- у Рајковцу VIII (30)
- у Ракивцу II (77)
- у Раковој Бари II (68)
- у Рамаћи I (40)
- у Рановцу VIII (68)
- у Расници II (122)
- у Ратају I (39)
- у Ратарима II (78)
- у Ратковићу I (50)
- у Рачи VI (41)
- у Рашанцу I (70)
- у Рашкој I (74)
- у Рготини V (80)
- у Рековцу III (51)
- у Реснику (крај.) II (40)
- у Реснику (беогр.) V (28)
- у Речици I (68)
- у Рибарима IV (50)
- у Рибници I (33)

Основна школа:

- у Риљцу II (50)
- у Рогачици V (86)
- у Рогљеву II (45)
- у Ропчеву VI (30)
- у Рсавцима II (122)
- у Рткову I (45)
- у Руднику II (75)
- у Рујишту I (08)
- у Салашу (крај.) I (45)
- у Салашу Ноћајском I (63)
- у Саранову III (42)
- у Сараорцима II (77)
- у Светлићу III (43)
- у Свилајнцу VI (52)
- у Севојни I (86)
- у Седларима IV (52)
- у Секуричу II (50)
- у Сењу I (51)
- у Сепцима II (52)
- у Сечаници II (57)
- у Сечој Реци IV (85)
- у Сибници I (69)
- у Сикирици II (50)
- у Сиколу IV (46)
- у Сипу I (44)
- у Сипићу II (42)
- у Сирчи V (74)
- у Сићеву I (55)
- у Скакавцима I (85)
- у Скобаљу V (79)
- у Славковици II (33)
- у Слатини (тим.) VIII (81)
- у Слатини (крај.) I (45)
- у Слишанима I (36)
- у Смедовцу I (45)
- у Смрдану IV (122)
- у Смрдљиковцу II (30)
- у Соко Бањи VIII (57)
- у Сопоту (пир.) II (122)
- у Средњеву V (68)
- у Сремчици I (28)
- у граду Сталаћу I (46)
- у Сталаћу III (46)
- у Стамници IV (68 и 70)
- у Станичењу V (122)
- у Стапарима II (86)
- у Ст. Ацибеговцу V (77)
- у Старчеву III (67)
- у Стојнику VIII (30)

Основна школа:

- у Столу V (58)
- у Страгарима III (39)
- у Стрелцу IV (58)
- у Стрижевцу V (59)
- у Стублу IV (35)
- у Стублинама I (33)
- у Студени IV (58)
- у Студеници II (74)
- у Субјелу V (85)
- у Суводолу I (71)
- у Суводолу (пир.) II (122)
- у Сувојници I (38)
- у Сукову II (122)
- у Сурдулици III (38)
- у Табановцу I (67)
- у Такову I (76)
- у Тамничу IV (45 и 46)
- у Тврдојевцу III (33)
- у Текеришу III (61)
- у Темској II (122)
- у Течићу I (50)
- у Топлом Долу I (122)
- у Тополи IV (42)
- у Тополовнику II (68)
- у Трбушници II (28)
- у Требешинју I (39)
- у Триброду IV (68)
- у Трнави II (42)
- у Трновчи II (77)
- у Трновчи (пож.) IV (68)
- у Трњанима IV (46)
- у Трњанима (пож.) I (71)
- у Трњану (пир.) I (122)
- у Тропоњу V (52)
- у Турековцу I (37)
- у Турији VIII (68)
- у Ђириковцу VIII (71)
- у Ђићевцу V (48)
- у Ђовдину I (67 и 70)
- у Ђуприји I (52)
- у Удорицама I (78)
- у Узовници I (63)
- у Умчарима II (30)
- у Уровици VII (45)
- у Царевцу II (68)
- у Царини III (66)
- у Цветкама II (74)
- у Цветановцу I (33)
- у Цветуљи I (61)

- у Црквенцу VIII (52)
- у Црљенцу VIII (68)
- у Црнајци II (45)
- у Црној Бари V (63)
- у Црном Калу II (42)
- у Црнољевци I (57)
- у Дуљковићу VIII (65)
- у Чајетини V (87)
- у Чачку V (75)
- у Четережу VIII (71)
- у Чиниглавцима II (122)
- у Цепу I (38)
- у Шапци VIII (71)
- у Шаркамену VI (46)
- у Шаторњи IV (39)
- у Шешину I (29)
- у Шетоњи IV (67)
- у Шиљаковцу I (29)
- у Шљивовцу VIII
- у Шпају VIII (59)
- у Штитару II (62)
- у Шумама III (40)
- Отокар Бајлони VI (70)
- Официрска читаоница и Касина
у Ваљеву II (31)
- Официрска Читаоница у Брањи
V (35)

- П. М. Алимпић I (74)
- Павле Бајић IV (66)
- Павле Божићевић I (63)
- Павле Вујсић VIII (89)
- Павле Вујић II (86)
- Павле Јанковић VII (31)
- Др. Павле Јевтић VI (47)
- Павле Козељац VIII (16)
- Павле Д. Маринковић III (16)
- Павле Миљушевић I (103)
- Павле Најдановић II (25)
- Павле С. Павловић VIII (53)
- Павле Пламенац VIII (89)
- Павле Поповић III (91)
- Павле Ј. Поповић I (24)
- Павле Софрић VII (66)
- Павле Стевановић II (99)
- Др. Павле Стејић VIII (17)
- Павле Млад. Тодоровић I (16)
- Павле Т. Тодоровић VIII (18)
- Павле Чемериќић I (128)
- Др. Паја Бота VIII (47)

- Паја Булић III (41)
 Паја Георгијевић II (97)
 Паја Гостовић VIII (97)
 Др. Паја Ковачевић VIII (106)
 Др. Паја Марјановић VIII (93)
 Паја Марковић VIII (103)
 Паја К. Михаиловић VIII (16)
 Паја Муачевић VIII (107)
 Паја Обрадовић III (16)
 Др. Паја Поповић VIII (22)
 Паја Поповић I (107)
 Паја Стефановић VII (106)
 Панајот Павловић II (58)
 Панта Ђуричић - Биорац VIII (105)
 Панта Јанковић VIII (78)
 Панта Л. Јовановић VIII (104)
 Панта Савић I (30)
 Др. Панта Тодоровић VIII (93)
 Панта Туфегџић VIII (62)
 „Панчић“, ђачка дружина на Великој Школи IV (24)
 Певачка Дружина у Паланци III (78)
 Пера Јовановић III (59)
 Пера И. Јовановић V (17)
 Пера Кики I (19)
 Пера Магазиновић VIII (78)
 Пера Максимовић VIII (78)
 Пера Милићевић VIII (78)
 Пера Недељковић VII (31)
 Пера Петковић VIII (49)
 Пера Петровић I (16)
 Пера Смедеревац V (23)
 Пера Стевановић-Талетов II (16)
 Перса Павловићка II (16)
 Персида Лукићка VIII (69)
 Петар Аранђеловић II (57)
 Петар Аћимовић II (85)
 Петар Бане IV (45)
 Петар Божиловић V (59)
 Петар Бојић VIII (84)
 Петар Бојовић II (81)
 Петар Васић III (65)
 Петар Ст. Вељковић VIII (37)
 Петар Вуков I (91)
 Петар Ђ. Вуковић VI (92)
 Петар Ј. Деспотовић IV (53)
 Петар С. Димитријевић I (63)
 Петар Добричић I (75)
 Др. Петар Дојић VII (53)
 Петар Живковић II (52)
 Др. Петар Ивановић I (122)
 Петар Ст. Иванчевић II (122)
 Петар Ивелић III (127)
 Петар М. Илић V (47)
 Петар Јоановић VII (107)
 Др. Петар Јовановић V (108)
 Др. Петар Јовичић II (44)
 Петар Критић I (23)
 Петар Крстић II (69)
 Петар Максин I (93)
 Петар Матић VIII (97)
 Петар Милановић VIII (72)
 Петар Миленковић I (83)
 Петар Миливојевић I (71)
 Петар Миловановић I (128)
 Петар О. Михаиловић V (21)
 Петар М. Огњановић I (59)
 Петар С. Павловић VIII (22)
 Петар С. Петковић VI (44)
 Петар Ј. Петровић I (16)
 Петар Попадић VI (96)
 Петар Хаџи-Поповић I (66)
 Петар Ракић I (78)
 Петар Т. Ристић I (86)
 Петар Селић V (70)
 Петар Спасић I (122)
 Петар М. Суботић IV (66)
 Петар Стаменковић I (58)
 Др. Петар Станковић VIII (103)
 Петар К. Танасковић IV (16)
 Петар Темељковић VIII (80)
 Петар Д. Тирић V (52)
 Петар Трифунац VI (53)
 Петар Цветковић I (36)
 Петар К. Шрепловић V (25)
 Петроније Ш. Јовановић II (59)
 Др. Платон Цапакостопулос VIII (16)
 „Поука“, дружина ђака гимназије Господара Јеврема Обреновића у Шапцу I (66)
 Прва Српска Сентомашка За-друга IV (98)
 Прока К. Поповић VII (84)
 Професорска књижница Гимназије Кнеза Милоша Великог у Крагујевцу II (41)
 Пучка школа у Бучју V (108)

Пучка школа у Кореници VII
(111)

Пучка школа у Стрежевици V
(108)

Рада Ст. Нешићева II (72)

Раде Богдановић VIII (69)

Раде Мандић V (105)

Раде Г. Петровић I (121)

Радивоје Врховац VIII (103)

Радивоје А. Пауновић VIII (101)

Радиша Др. Милутиновић II (16)

Радмила А. Милошевићева II
(19)

Радован Дрпић I (33)

Радован Г. Здравковић I (17)

Радован Комненовић I (122)

Радоје Петровић VII (49)

Радојка Р. Радосављевићева II
(31)

Радомир Гргуровић I (65)

Радомир Јов. Поповић VIII (31)

Радоња Радоњић I (69)

Радосав-Раја Поповић VIII (24)

Радосав Радојковић III (42)

Радослав Марковић IV (102)

Радослав Стевановић III (36)

»Развитак«, ђачка дружина у
Пожаревцу VIII (71)

Рајко Врачарић VI (66)

Рајко Јевтић I (63)

Рајко Ст. Мићић V (84)

Рака С. Филиповић VIII (40)

Ранко Петровић IV (25)

Ратарска школа у Краљеву I
(73)

Рафаело Финци VIII (17)

Рафо М. Марић I (115)

Регина Јелишева V (25)

Ресавска Читаоница VII (52)

Ресавска Штедионица VIII (52)

Риста Диздаревић I (121)

Риста С. Димитријевић I (128)

Риста Ковачевић III (66)

Риста Милић VIII (24)

Риста Т. Миловановић VIII (82)

Риста Одавић I (25)

Ристо Прцовић I (123)

Родољуб Пајић VIII (107)

Рудолф Пима I (71)
Румска Касина V (105)

Сава Арсенијевић VII (78)

Сава М. Браљинац VIII (47)

Сава Вујић VII (105)

Сава Димитријевић II (25)

Сава Бурић I (128)

Сава Илић VI (66)

Сава К. Јанковић II (41)

Сава М. Јанковић V (93)

Сава Кнежевић VIII (24)

Сава Крстоношић VIII (104)

Сава Максић II (35)

Сава Мићић III (33)

Сава Р. Младеновић I (74)

Сава И. Николић VII (31)

Сава Никшић I (128)

Сава М. Обрадовић VI (68)

Сава Орловић VIII (103)

Сава Петровић VIII (44)

Сава В. Поповић II (127)

Сава Рабреновић I (128)

Сава Ст. Стевановић I (39)

Сава Стојшић VIII (93)

Саво Ђ. Омчикус VIII (89)

Саво Радловић VIII (117)

Саво Секулић IV (107)

Саво Стојаковић VIII (112)

Саво А. Шукљевић I (128)

Савка Панићка VIII (16)

Савка Радичевићева V (25)

Савко Филиповић VII (75)

Самуило С. Бурлан IV (27)

Св. Лазаревић I (51)

Светислав Ђорђевић I (23)

Светислав Живковић VIII (70)

Светислав Јовановић I (94)

Др. Светислав Касапиновић VIII
(93)

Светислав М. Максимовић II (25)

Светислав Новаковић II (37)

Светислав Обрадовић II (41)

Светислав Огњановић VIII (47)

Светислав Радаковић II (21)

Светислав Савић I (69)

Светислав Станисављевић III (21)

Светислав А. Стевановић I (68)

Светислав Хајдуковић IV (47)

Светозар Атанацковић VII (66)

- Светозар Пав. Белотрепић VIII (47)
 Др. Светозар Бељански VIII (52)
 Светозар Боторић VI (16)
 Светозар Бранковић VIII (70)
 Светозар Брашован VIII (92)
 Светозар М. Вражалић V (25)
 Светозар Сп. Вујић V (32)
 Светозар Глигоријевић I (69)
 Светозар М. Грковић V (46)
 Светозар Драгомировић VII (93)
 Светозар Драшковић III (42)
 Светозар Јањић I (78)
 Светозар Ковачевић I (33)
 Светозар Којић I (23)
 Светозар Костић I (37)
 Светозар Ј. Крупежевић VI (77)
 Светозар Мојковић VII (35)
 Светозар Нешић VII (53)
 Светозар Николић VIII (93)
 Светозар М. Обрадовић II (56)
 Светозар К. Поповић VIII (31)
 Светозар Стевановић VIII (16)
 Светозар Томић IV (26 и 56)
 Светозар Швабић V (24)
 Светозар Ј. Шурдиловић II (75)
 Светодик Краљевачки VIII (35)
 Светодик П. Нешић IV (50)
 Светодик Поповић III (16)
 Др. Светодик Радовановић VIII (16)
 Секула Милошевић I (68)
 Селимир Станисављевић I (23)
 Серафим Балтић III (74)
 Серафим Калик VIII (117)
 Сибин Ђорић VIII (47)
 Сибин Максимовић VIII (84)
 Силвестар Поповић VIII (115)
 Сима Живковић VIII (40)
 Сима Јеротић II (16)
 Сима А. Јовановић III (53)
 Сима Д. Катић VI (52)
 Сима Костић VIII (40)
 Сима Д. Милеуснић V (94)
 Сима Ј. Пандуровић I (18)
 Сима Р. Паранос III (21)
 Сима Перић VIII (51)
 Сима Ђ. Поповић IV (26)
 Сима К. Поповић I (48)
 Војвода Симо Поповић VIII (89)
 Сима Рашић VIII (58)
 Сима Ђ. Топузовић IV (66)
 Симеон Кончар V (112)
 Симеон Мајински VIII (98)
 Симо Ст. Торбица VIII (110)
 Славко Илић I (46)
 Славомир Радовић I (118)
 Слободан Јовановић III (16)
 Слободан В. Петровић V (46)
 Смедеревска Задруга II (78)
 Совра Татомировић V (113)
 Софија Јовановићева III (28)
 Софија С. Окановићка I (20)
 Софија Пешић I (91)
 Спаса Крстоношић VIII (104)
 Спасоје Базовић I (36)
 Спасоје Кнежевић IV (116)
 Спира Антић I
 Спира Јовановић V (35)
 Спира Калик VIII (24)
 Спира Милошевић II (17)
 Спира Поповић I (62)
 Спиридон Илић II (109)
 Спиридон Угреновић I (120)
 »Србадија«, академско књижев-
 но друштво у Грацу I (127)
 Срдан Новаковић II (45)
 Срета Ј. Стојковић VIII (22)
 Сретен М. Аџић V (50)
 Сретен Јовановић I (63)
 Сретен Ј. Николић I (37)
 Сретен Ж. Пашић IV (76)
 Сретен М. Раковић II (86)
 Сретен Стошић VI (30)
 Срећко Јовичић VIII (66)
 Срећко Остојић I
 Срећко П. Стевановић VIII (26)
 Српска вероисповедна школа
 у Бршадину IV (107)
 Српска Грађан. Читалоница у
 Митровици VIII (104)
 Српско Еск. Деоничко Дру-
 штво у Митровици VII (104)
 Српска Женска Задруга у Вр-
 шцу V (92)
 Српска Занатлиска Задруга у
 Осеку VIII (107)
 Српска Занатлиска Задруга у
 Руми VII (105)

- Српска Занатлиска Читаоница у Белој Цркви I (93)
Српска Занатлиска Читаоница у Вршцу VIII (92)
Српска Краљевска Трговачка Агенција у Б. Пешти II (91)
Српска Мушка Школа у Дубровнику II (115)
Српска Народна Читаоница у Коревци VII (111)
Српска основна школа у Винковцима VIII (106)
Српска основна школа у Инђији V (102)
Српско Девојачко Друштво у Вел. Кикинди VIII (91)
Српско пјевачко друштво „Слога“ у Дубровнику I (115)
Српска поморска школа у Херцег-Новом V (118)
Српска православна црквена општина у Вуковару IV (101)
Српска православна црквена општина у Ковину II (92)
Српска Радничка Задруга у Котору I (118)
Српска црквена општина у Дрљачи VII (107)
Српска црквена општина у Курловцу II (110)
Српско Црквено Певачко Друштво у Вршцу VIII (92)
Српска Читаоница у Баваништу I (91)
Српска Читаоница у Задру V (117)
Српска Читаоница у Мартопошу V (96)
Српска Читаоница у Новом Саду VIII (97)
Српска Читаоница у Сомбору I (97)
Српска Читаоница у Херцег-Новом II (118)
Српска школа у Мартопошу V (96)
Ставра Динић I (74)
Стаменко Марић I (85)
Стана Сарићева I (27)
Др. Станислав Новаковић VIII 33
Станислав Спасић VIII (77)
Станиша С. Станишић V (26)
Станко Јовановић VIII (66)
Стаико Савић V (70)
Станоје Р. Богдановић I (70)
Станоје М. Мијатовић IV (51)
Станоје Миленковић I (33)
Станоје М. Обрадовић IV (21)
Др. Станојло Вукчевић VIII (70)
Стева Јовановић I (98)
Стева Петковић III (21)
Стева Петрановић VI (122)
Стеван Атанацковић IV (93)
Стеван Н. Бабић VIII (16)
Стеван Бинички V (21)
Стеван Благојевић VIII (108)
Стеван Вељковић II (58)
Стеван Вујић I (103)
Стеван Ј. Гудовић III (26)
Стеван Гужвић III (42)
Стеван М. Димитријевић I (128)
Стеван Дрча I (114)
Стеван У. Борђевић VIII (26)
Стеван Жекић VIII (94)
Стеван Живковић II (45)
Стеван Илић-Уровица V (45)
Стеван П. Илић II (70)
Стеван Т. Јанковић VIII (32)
Др. Стеван А. Јовановић VI (93)
Стеван П. Јовановић V (86)
Стеван С. Калембер VIII (111)
Стеван Каначки II (37)
Стеван Т. Којић V (32)
Стеван Комненовић VIII (37)
Стеван М. Котуровић III (62)
Стеван Лекић VIII (97)
Стеван Ловчевић VIII (21)
Стеван Максимовић II (36)
Стеван Манојловић VII (122)
Стеван Марковић IV (52)
Стеван Р. Матић II (35)
Стеван Миросављевић VI (40)
Стеван Михаиловић I (71)
Стеван Мојић VIII (102)
Др. Стеван Николајевић I (99)
Стеван Писаревић V (66)
Стеван Поповић за сина Драгољуба VIII (43)
Стеван Поповић I (50)
Стеван Д. Поповић II (16)

- Стеван П. Поповић II (63)
 Стеван Предић VIII (20)
 Стеван Рекалић V (17)
 Стеван Славнић VII (97)
 Стеван Солановић IV (66)
 Стеван С. Стевановић VII (39)
 Стеван Страјинић VIII (107)
 Стеван Ђ. Танасковић VIII (19)
 Стеван Тасић I (41)
 Стеван Чутурило II (57)
 Стеван Л. Шаренац I (123)
 Стево Брборић IV (116)
 Стево Вујановић V (89)
 Стево П. Ђоровић I (123)
 Стојан С. Антеновић V (33)
 Стојан Ст. Бабић I (74)
 Стојан Вујић за сина Јелисију I (121)
 Стојан Ђорђевић I (128)
 Стојан Живковић I (74)
 Стојан Лилић II (99)
 Стојан Миливојевић I (32)
 Стојан Д. Рибарац VIII (70)
 Стојан Стакић VI (94)
 Стојан Х. Станковић VIII (44)
 Стојан Јов. Стојановић I (19)
 Стојан С. Тркуљић II (121)
 Стојиљко Милићевић III (57)
 Стојић Алексић II (65)
 Стратимир Лазаревић I (68)
 Страхиња Пантелић VII (70)
 Страхиња Ђ. Поповић V (86)
 Страшимир Гемовић VI (52)
- Тадија П. Костић VIII (72)
 Танасије А. Божић V (38)
 Танасије Божичковић I (121)
 Танасије Поповић I (36)
 Танасије Т. Стајић VIII (35)
 Танасије Филиповић I (33)
 Таса Комарчић I (128)
 Таса Ж. Мајсторовић I (79)
 Таса Ј. Миленковић VIII (25)
 Таса Д. Обрадовић VIII (67)
 Архимандрит Теофило VIII (47)
 Др. Теофило Мирковић V (40)
 Тимотије Ђорђевић VI (49)
 Тихомиљ Р. Ђорђевић V (53)
 Тихомиљ А. Костић I (79)
 Тихомиљ Николић V (24)
- Тихомир К. Денић I (35)
 Тихомир Остојић VIII (97)
 Тјешимир Старчевић I (23)
 Тодор Благојевић II (30)
 Тодор Богдановић VIII (105)
 Тодор М. Бушетић VIII (50)
 Др. Тодор Јанковић I (85)
 Тодор М. Костић V (19)
 Тодор Д. Мијалковић V (27)
 Тодор А. Милетић IV (27)
 Тодор Молеровић I (61)
 Тодор Мраовић IV (16)
 Тодор Љ. Павловић III (28)
 Тодор Пејчић I (27)
 Тодор Љ. Поповић I (47)
 Тодор А. Прокић VIII (40)
 Тодор Радивојевић VI (27)
 Тодор Росић I (128)
 Тодор Селесковић I (19)
 Тодор Станковић I (58)
 Тома Димитријевић I (70)
 Тома П. Ђурђевић V (35)
 Тома Јовановић VII (56)
 Тома Маринковић VIII (84)
 Тома У. Милошевић VIII (80)
 Тома Митровић I (121)
 Тома З. Михаиловић VII (35)
 Тома Поповић VI
 Тома П. Протић I (70)
 Тома Ј. Сарић VIII (69)
 Тома Р. Ђирић VI (105)
 Тоша Митровић VII (106)
 Тоша Петаковић VII (96)
 Тоша Сегединчев I (98)
 Трајко Јовановић I (27)
 Трајко Поповић I (36)
 Трговачка Омладина у Аран-
 ђеловцу VI (39)
 Трговачка Омладина у Ваљеву
 VIII (31)
 Трговачка Омладина у Јагодини
 I (49)
 Трговачка Омладина у Ужи-
 цу VIII (86)
 Трговачка Омладина у Шап-
 цу IV (66)
- Урош М. Грабовац I (63)
 Урош Пејић I (113)
 Урош Поповић VI (107)

- Урош Предић II (93)
 Урош Стојадиновић I (23)
 Учитељска Школа у Алексинцу
 IV (53)
 Учитељски Збор у Паланци III
 (78)
 Учитељски Збор у Пожаревцу
 I (70)
- Федор Сремац VI (91)
 Др. Фердинанд Хаусман I (69)
 Филип С. Мијатовић III (72)
 Филип Симић VIII (77)
- Христина А. Јовановића VIII (75)
- Цветко Јездић I (62)
 Цветко Љубић I (36)
 Цветко Н. Петковић II (68)
 Цветко Рајковић I (99)
 Цветко Хаџи-Ристић VIII (127)
 Црква у Бадовинцима II (64)
 Црква у Вел. Врбници V (47)
 Црква у Глоговцу II (64)
 Црква у Глушцима II (64)
 Црква у Гулијану I (54)
 Црква у Дреновцу II (65)
 Црква у Дупцима I (46)
 Црква у Змињаку II (65)
 Црква у Јагњилу I (39)
 Црква у Јагодини V (49)
 Црква у Јелашници I (55)
 Црква у Карану V (85)
 Црква у Књажевцу III (82)
 Црква у Липолисту II (65)
 Црква Мајдан-Пеку I (44)
 Црква у Макрешанима VIII (47)
- Црква Св. Игњата у М. Црнићу
 II (67)
 Црква у Манојлици I (54)
 Црква у Марковцу II (78)
 Црква у Н. Аџибеговцу I (77)
 Црква у Ноћају II (65)
 Црква у Осечини IV (31)
 Црква Саборна у Пироту I (61)
 Црква у Плочи I (46)
 Црква у Пољани I (70)
 Црква у Причиновићу II (65)
 Црква у Радујевцу II (45)
 Црква у Ратају I (46)
 Црква у Рударима I (37)
 Црква у граду Сталаћу I (46)
 Црква у Стрмцу I (46)
 Црква у Трнавцима I (46)
 Црква у Ужицу I (86)
 Црква у Уровици V (46)
- Часлав Букановић I (23)
 Чеда Гагић VIII (32)
 Чеда Р. Михаиловић VIII (68)
 Чеда Петровић VIII (24)
 Чеда Д. Станковић I (79)
 Чедомиљ Вељковић I (75)
 Чедомиљ Ј. Марковић VIII (27)
 Чедомиљ Ј. Младеновић IV (83)
 Чедомиљ Поповић VII (31)
 Чедомиљ А. Поповић I (57)
 Чедомиљ М. Човић VII (47)
 Читаоница у Ариљу I (84)
 Читаоница у Крупњу I (61)
 Читаоница у Кучеву I (69)
 Читаоница у Рачи V (41)
- Шако Филиповић VIII (89)
 Шпиро Н. Балдић I (118)

УПРАВА
СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Председник

П. П. Ђорђевић, академик

Потпредседник

Живан Живановић, министар у пензији

Тајник

Љубомир Јовановић, академик

Чланови :

Андра Николић, академик

Антоније Пантовић, пред. београдске општине

Богдан Поповић, проф. Велике Школе

Др. В. Бакић, професор Велике Школе

Јанко Веселиновић, књижевник

Љубомир Стојановић, академик

Др. Светолик Радовановић, проф. Вел. Школе

Администратор

Љуб. М. Давидовић, проф. у гимн. Краља Александра I.

Благајник

Јован Д. Јовановић, благајник Н. Позоришта

ПРАВИЛА

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1.

У намери да потпомогне правилније ширење одабраних дела из лепе књижевности и из опште-корисне поуке и тако да ствара књижницу за све редове народа, оснива се друштво, које ће се звати: „Српска Књижевна Задруга“ са седиштем у Београду.

2.

Српска Књижевна Задруга стараће се:
да критички приређује издања старијих и новијих књижевника српских;
да издаје одабранија дела из савремене лепе и опште-корисне књижевности;
да предњачи избором у превођењу и позајмици из словенских, иностраних и класичких књижевности;
да уопште припомогне ширем развићу народне књижевности, олакшавајући издање и ширење књига свима средствима, која јој буду на расположењу.

3.

Српска Књижевна Задруга вршиће свој задатак издајући сваке године по једно коло књига према својим средствима. Једногодишње коло ипак не може обухватити мање од шест књига ни мање од шесет штампаних табака.

4.

Друштвена су средства: улози чланова оснивача и улагача, добит од проданих књига, поклони и завештања, на то одређени, и камата од сталнога капитала.

Али се од свега овога, одређенога за годишњи трошак, одбија 5 од сто и прилаже сталном капиталу.

5.

Стални друштвени капитал чине: улози чланов добротвора и поклони и завештања, на то одређени.

6.

Задруга ће примити и нарочита завештања, намењена на издање дела појединога српскога књижевника или на издавање какве засебне врсте корисних књига, које у њен задатак спадају.

7.

Друштвена су издања: *редовна*, по чл. 3., и *засебна*, по чл. 6. и по нарочитим одлукама управним.

8.

Задруга има чланове:

почасне (чл. 17. ових правила);

добротворе, који плаћају најмање сто и педесет динара једном за свагда, или седамдесет и пет форината;

осниваче, који плаћају десет динара на годину, или пет форината;

улагаче, који дају годишњи улог од шест динара, или три форинте.

Правна тела (школе, општине, друштва итд.) могу бити само чланови добротвори или оснивачи без права у члану 9.

9.

Оснивачи, који за двадесет година без прекида на време буду полагали свој улог, преводе се у добротворе и престају даље улагати.

Чланови почасни, добротвори и они оснивачи, који су после двадесетогодишњег беспрекиднога улагања постали добротвори, добивају друштвену повељу, и њихова ће се имена објављивати на друштвеним издањима.

10.

Сви чланови добивају сва редовна друштвена издања.

Чланови, који дају годишњи улог, не могу добити књиге, за ту годину издане, ако своју обавезу не испуне до дана, који ће управа одређивати.

11.

У управу може бити изабран члан добротвор или оснивач.

Управу састављају десет одборника, који између себе бирају: председника, потпредседника, књижничара, тајника и благајника.

За тајника и благајника може управа узети и задругаре, који нису чланови управе.

12.

Управа се, према књижевним и економним потребама Српске Књижевне Задруге, може делити на одсеке.

13.

Знатнија се питања расправљају у седници целокупне управе.

14.

Сваке године иступају из управе по реду избора два члана, а њихова се места попуњују скупштинским избором.

15.

Свако, у течају изборне периоде, упражњено место у управи попуњује сама управа.

16.

Управа бира у народу друштвене поверенике, преко којих стоји у вези са члановима, шаље књиге, прима улоге итд. Повереници не плаћају никакав улог, а добивају сва редовна друштвена издања и 2 од сто од новца који прикупе, у име трошкова преписке. Имена се повереника објављују преко новина и на друштвеним издањима.

17.

Управа може поједине поверенике, који се буду за дуже време живље заузимали за Задругу, предложити годишњој скупштини за одликовање особитим признањем или избором за чланове добротворе (без обавезе у чл. 8.).

Управа може поједине књижевнике, заслужне за напредак Српске Књижевне Задруге, одликовати избором за почасне чланове Задругине (чл. 8.).

18.

Управа одлучује о престанку права и дужности појединих повереника.

19.

Скупштина се Српске Књижевне Задруге састају редовно сваке године о Ђурђеву дне. На скупштине долазе и одлучују чланови добротвори и оснивачи. Управа је дужна објавити сазив скупштине двадесет дана раније.

20.

На скупштини се врше ови послови: управа подноси извештај о свом књижевном раду и имовном друштвеном стању за минулу годину заједно са извештајем раније изабраних прегледача; бирају се два

члана за преглед друштвених рачуна у текућој години; попуњује се управа; бирају се на предлог управе друштвени повереници за чланове добротворе; одлучује се о измени ових правила на предлог управе или педесет чланова добротвора и оснивача; одлучује се о поднесеним предлозима.

21.

Предлози за скупштину редовно се подносе управи тридесет дана пре скупштине, и управа их на дневни ред ставља. Преко овога правила на самој скупштини учињени предлози примиће се на претрес само онда, ако тако одлучи две трећине присутних чланова. Предлози за промену правила објављују се у дневном реду у целини.

22.

Друштвена је рачунска година од првога јануара до тридесет првога декембра.

Управа ће прописати за свој рад пословник и одредити пословне дужности својим члановима, одсецима и друштвеним повереницима, а тако исто и сталну или привремену годишњу награду тајнику, благајнику и њиховим помоћницима.

23.

Ако би се Српска Књижевна Задруга растурила, њено се имаће поверава на чување Српској Краљевској Академији, а она ће бити дужна предати га оном друштву, које буде радило на задатку, на коме је Српска Књижевна Задруга радила.

24.

Потписатих седамнаест основалаца објавиће ова правила по прописима чл. 37. закона о јавним зборовима и удружењима, и започеће купити Српску Књижевну Задругу по њеним правилима. Они ће, по

истим правилима вршити дужност управе до прве редовне скупштине.

У Београду, шеснаестог априла 1892. год.

Основаоци :

Андра Гавриловић, д-р В. Бакић, Дан. А. Живаљевић, Жив. Живановић, д-р Јован Јовановић-Змај, Јован Борђевић, Љ. Ковачевић, Љубомир Јовановић, Љуб. Стојановић, М. Ђ. Милићевић, д-р М. Јовановић-Батут, д-р Милан Јовановић, П. П. Борђевић, Свет. Вуловић, Свет. Николајевић, Стојан Новаковић, Урош Благојевић.

Да су на другој и четвртој годишњој скупштини основна правила Српске Књижевне Задруге овако измењена и допуњена у чл. 7., 8., 9., 11., 12., 14., 17. и 22., као што су ова правила, тврде

27. априла 1897. год.
у Београду.

Председник
Српске Књижевне Задруге
Љ. Ковачевић

Тајник
Х. Лилер

ИЗВОД

ИЗ

ПОСЛОВНИКА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

О ПРАВИМА И ДУЖНОСТИМА ПОВЕРЕНИЧКИМ

Повереницима су дужности:

а) прикупљати, по позиву управину, улоге од задругара, старајући се увек да упишу што више добротвора и оснивача, и да увек очувају старе задругаре, а придобију и што више нових;

б) слати управи на крају свакога месеца све прикупљене улоге са два једнака азбучна списка задругара, који су те улоге положили, од којих један остаје Задрузи, а други потписан враћа благајник поверенику;

в) извештавати управу о кретању и пресељавању код њих уписаних задругара, како би се о експедицији књиге могле послати одсељеним задругарима у оно место, у које су се одселили;

г) извештавати управу куда су се одселили прошле године код њих уписани задругари, које за ту годину нису могли уписати;

д) старати се да ни једна школа у њиховој околини не остане неуписана ни на једно коло Задругиних књига (које морају набављати по распису г. министра просвете од 23. септембра 1895. године, ПБр. 16462);

ђ) по списку Задругине администрације, по коме приме књиге, одмах по пријему раздати књиге свима задругарима, за које се пошљу преко њих;

е) јављати управи све сметње, које у њиховој околини стоје на путу Задругину раду и чинити предлоге за уклањање њихово и за боље напредовање Задругино ;

ж) извештавати где и ко би се у њиховој околини, ближој или даљој, могао још поставити за повереника;

з) известити Задругу кад се сами преместе у које друго место и предложити какво згодно и поуздано лице за свога заменика у повереничкој дужности.

Повереници за свој труд имају:

а) 2⁰/₀ од покупљених улога и преплате (чл. 16. Задругиних правила);

б) накнаду подвозних трошкова за књиге од станице до свога стана, ако их буде било ;

в) по један примерак свих оних издања за се *бесилатно*, за које скупе и пошљу улог од 7—19 задругара, и бесплатно корице за ванредна издања ;

г) по један примерак свих оних издања за се *бесилатно у лепом повезу*, за које скупе и пошљу улог од 20—40 задругара, или два обична примерка (по њихову избору);

д) по један примерак свих оних издања за се *бесилатно у елегантном, златом шараном повезу*, за које скупе и пошљу улог за 40 задругара, или три обична примерка (по њихову избору);

ђ) јавно признање зборско, ако за три године узастопце скупе и пошљу улога за педесет чланова просечно годишње ;

е) избор за *добротвора*, ако бар пет година узастопце скупе и пошљу улога за 50 чланова просечно годишње.

Управа може, уважавајући велики труд и заузимљивост повереника у малим местима и мучним приликама, олакшати погодбе признања под в) и ѓ).

ИЗДАЊА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

I коло (1892)

1. Живот и прикљученија Димитрија Обрадовића, свеска I, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Ж. Поповић. Цена 1·40 дин.

2. С мора и са сува, прте др. Милана Јовановића. (На силу хаџија. Голуб на стреји. Силна реч. Cherchez la femme. Покрштеница. Крвава работа. Маћеха). Цена 1·40 дин.

3. Даворје Ј. С. Поповића, са сликом пишчевом, за штампу приредио и речник и предговор написао Љубомир Стојановић. Цена 1·40 дин.

4. Бакоња Фра-Брне, написао Симо Матавуљ; с речником и предговором Љуб. Јовановића. Цена 2 дин.

5. Драматски списи Косте Трифковића, свеска I (Француско-пруски рат. Честитам. Школски надзорник. Избјирачица.), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Данило А. Живаљевић. Цена 1·40 дин.

6. Истинска служба, написао И. Н. Потапенко, превео с рускога М. Ђ. Милићевић. Цена 1·40 дин.

7. Историја српскога народа, с погледом на историју суседних Хрвата и Бугара, написали Љуб. Ковачевић и Љуб. Јовановић, свеска I (од најстаријих времена до краја VIII века). Цена 1·40 дин.

II коло (1893)

8. Живот и прикљученија Димитрија Обрадовића, свеска II, за штампу приредио и поговор и речник написао Ж. Поповић. Цена 1·40 дин.

9. Мемоари проте Матеје Ненадовића, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор, регистре и речник написао Љубомир Ковачевић. Цена 2·80 дин.

10. Два идола, роман, написао Богобој Атанацковић, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Андра Гавриловић. Цена 2 дин.

11. Камено доба, написао Јован Жујовић, са 73 слике у тексту. Цена 2 дин.

12. Прве жртве, приповетка из српске прошлости, написао Андра Гавриловић. Цена 1·40 дин.

13. Из природе, мањи списи др. Јосифа Панчића (Злато. Копаоник и његово подгорје. Нешто о нашим шумама. Јестаственица у основној школи. Човек у предисториско доба. О пореклу жита), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Ж. Живановић. Цена 2 дин.

14. С француског Парнаса, преводи Владимира М. Јовановића, одабране песме од Берамжеа, Ламартина, В. Пга, Де Мисеа, Спли Придома, Франсеа Конса итд. Цена 2 дин.

III коло (1894)

15. Антологија дубровачке лирике, одабране песме од: Гудудућа, Д. Равање, Менчетића, Дражића, Бунића, Борџића, Ветранића, Наљешковића итд., за штампу приредио и предговор и речник написао Милан Решетар. Цена 1 дин.

16. Тамо амо по Истоку, прте др. Милана Јовановића, свеска I (Александрија, Суецки канал, Дуж Црвенога Мора, Аден, На океану, Бомбаји, Цејлон, с речником и с картом Индискога Океана и околних земаља. Цена 1-40 дин.

17. Песме Јована Шлића, за штампу приредио Љуб. Стојановић. Цена 1 дин.

18. Драматски списи Косте Трифковића, свеска II (Љубавно писмо, Младост, Доситеја Обрадовића, На Бадњи-дан), за штампу приредио и предговор написао Дан. А. Живаљевић. Цена 1 дин.

19. Воденица на Флоси, написао Џорџ Еллот, превео с енглескога и предговор написао Андра Николић, свеска I. Цена 1-40 дин.

20. Воденица на Флоси, написао Џорџ Еллот, превео с енглеског Андра Николић, свеска II. Цена 1-40 дин.

21. Историја зрскога народа, с погледом на историју суседних Хрвата и Бугара, написали Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, свеска II (од почетка IX до почетка XI века). Цена 1 динар.

IV коло (1895)

22. Басне Доситеја Обрадовића, свеска I, за штампу приредио и предговор написао Андра Николић. Цена 1-40 дин.

23. Друга певанија Змаја Ј. Јовановића, свеска I (лирске, хумористичне и сатиричне песме), за штампу приредио и предговор написао Милутин К. Драгутиновић. Цена 2 дин.

24. Низ старијих приповедака (Четири караџица, од Павла Поповића, Језба, од Дамјана Павловића, Карловачки ђак, од Косте Руварца, Грех, од Мила, Наша сестра Мила и На Бадњи дан, од Борја Звеквића), за штампу приредио и предговор написао Андра Гавриловић. Цена 2 дин.

25. Тамо амо по Истоку, прте др. Милана Јовановића, свеска II (Балкута, Бенгал, Малајско Море, Сингапур, Хинеско Море, Хонконг), с речником. Цена 2 дин.

26. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска I, с предговором, напоменама
и речником. Цена 2 дин.

27. Тартиф и Тврдица, комедије од Молијера, пре-
вели с францускога Јован Борђевић и др. Владан Борђевић, за
штампу приредио и предговор написао Јован Баја. Цена 1·40 дин.

28. Из науке о светлости, написао Борђе М. Стано-
јевић, с предговором и 158 слика. Цена 2 дин.

V коло (1896)

29. Басне Доситеја Обрадовића, свеска II, за штампу
приредио и поговор написао Андра Николић. Цена 2 дин.

30. Друга певанија Змаја Ј. Јовановића, свеска II
(Песме патриотске. Пробе пера. Стрижице. Епитрами. Епитафи),
за штампу приредио Милутин К. Драгутиновић. Цена 3 дин.

31. Слике из сеоскога живота, написао Јанко М. Ве-
селлиновић, свеска I (На прелу. Момче. Девојче. Мали Стојан.
Сеја. Самртна чаша. Браћа. Град. Свирач). Цена 2 дин.

32. Тодор од Сталаћа, трагедија у пет чинова, напи-
сао Милош Цветић. Цена 2 дин.

33. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска II, с напоменама и речником.
Цена 3 дин.

34. Девајтис, роман од Марије Рођевићевне, превео с
пољскога Никола Манојловић — Рајко. Цена 3 дин.

35. Књига о здраљу, српско издање приредио др. Ми-
лан Јовановић — Батут, са 53 слике у тексту и 2 засебне та-
блице у боји. Цена 3 дин.

VI коло (1897)

36. Житије Герасима Зелића архимандрита, све-
ска I, за штампу приредио Пера II. Борђевић. Цена 2 дин.

37. Босанчице, кратке приче из Сарајева (Са невјере.
Златка. Враг девојка. Ценабет. Чудо. Правда у Босни. Први и
пошљедњи пут. Кавгаџија. Да заборави. Шенула), испричао Мита
Живковић. Цена 2 дин.

38. Горски цар, роман, написао Светолик II. Ранковић.
Цена 3 дин.

39. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска III, с напоменама и речником.
Цена 3 дин.

40. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска IV, с напоменама, речником
и поговором. Цена 3 дин.

41. Историја Карла XII од Волтера, превео с фран-
цускога Стојан Новаковић. Цена 3 дин.

42. Подземне воде, издани, извори, бунари, тер-
ме и минералне воде, написао др. Светолик Радовановић, са
40 слика. Цена 2 дин.

43. Завјет, драма у 4 чина, написао Симо Матавуљ.
Цена 2 дин.

VII коло (1898)

44. Житије Герасима Велића архимандрита, свеска II, за штампу приредио Пера П. Ђорђевић. Цена 3 дин.

45. Епске песме Јована Суботића, свеска I (Сабљомомче Цвет-девојче. Врдничка Кула. Дабрац. Ивањска ноћ. Манастирлија. Губикапа-Марко. Јуришић Никола. Акмечетска звезда. Циганка), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Љубомир Стојановић. Цена 2 дин.

46. Приповетке Лазе К. Лазаревића, свеска I (Швабица. Први пут с оцем на јутрење. Школска икона. У добри час хајдуци. На бунару), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Љубомир Јовановић. Цена 2 дин.

47. Горе доле по Напуљу, путничке цртице др. Милана Јовановића (Посвета Љубомиру П. Ненадовићу. Једна ноћ. Напуљ негда и сад. Први корак. Амфитеатар. Напуљско тројство. Помпеја. Још једно гробље. Шетња назад двадесет векова. Међу сиоменицима. На Везуву. Офелија), са сликом пишчевом, за штампу приредио др. Никола Вулић, предговор написао А. Гавриловић. Цена 2·50 дин.

48. Уједињење Немачке, написао др. Драгољуб М. Павловић. Цена 3 дин.

49. Векфилдски свештеник, написао Оливер Голдсмит, превео с енглескога и предговор написао др. Љубомир Недић. Цена 2 динара.

50. Искрице Николе Томазеа, за штампу приредио и предговор написао Данило Петрановић. Цена 1 дин.

VIII коло (1899)

51. Домаћа писма Доситија Обрадовића, за штампу приредио Милутин К. Драгутиновић. Цена 2 дин.

52. Лирске песме Симе Милутиновића Сарајлије, с предговором Андре Гавриловића. Цена 2 дин.

53. Приповетке Лазе К. Лазаревића, свеска II (Вертер. Све ће то народ позлатити. Ветар. Он зна све. На село. Тешан. Секција. Вучко. Баба Вујка. Стојан и Илинка. Побратими), за штампу приредио Љубомир Јовановић. Цена 3 дин.

54. Слике из сеоскога живота, написао Јанко М. Веселиновић, свеска II. (Кумова клетва. Чича-Пера. Чича-Тома. Мали певач. Луда Величка. Добричине. Заклетва. Адамско колено. Душмани). Цена 2 дин.

55. Ивкова слава, приповетка Стевана Сремца. Цена 2 динара.

56. Исландски рибар, роман Пјера Лотија, с францускога превела Тилија Довијанићева, предговор написао С. Матавуљ. Цена 2 дин.

57. Воћке и воће, написао Благоје Тодоровић, са 263 слике у тексту. Цена 4 динара.

Сва досадашња кола књига могу се добити преко повереника или непосредно од Управе Српске Књижевне Задруге, и то: I, II и IV по цену од 7, III по цену од 6, V, VI, VII и VIII по цену од 10, а сва кола заједно по цену од 6 динара од кола.

ЗАБАВНИК

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Година прва и друга „Забавника“ (свеске 1—12) има ова дела:

1. Обломов, роман у четири дела, написао И. А. Гончаров, превео с рускога Милован Ђ. Глишић 4— дин.

2. Богородичина црква, роман у три дела, написао В. Иго, превео с францускога Душан Л. Ђокић. 3— дин.

3. Приповетке I, у збирци су ови преводи: Оргуљаш из Поникла, написао Хенрих Сенкјевић; Свеци ратују, написао Ђовани Верга; Јолантини сватови, написао Херман Судерман; Прва велика прашка трговина пауцима, написао Ладислав Стрџупежњици; Жан Гурдон, написао Емил Зола; Давид Свен, написао Н. Хотори; Гушчар, написао Херман Судерман; Пребрана пшеница, написао Н. С. Љесков и Три девојчице, написао Пол Бурже. 4— дин.

4. Давид Коперфилд, роман, написао Ч. Дикенс, књига I, превео с енглескога Драгомир М. Јанковић. (Наставиће се и у свескама 1900 године.) 3— дин.

5. Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига I, превели с рускога Окица Глушчевић и Милован Ђ. Глишић. (Наставиће се и у свескама 1900 године.) 3— дин.

6. Приповетке II, у збирци су ови преводи: Анта, написао Болеслав Прус; Јунак нашега доба, написао Доменико Ровета; Стратоника, написао Јулије Зејер; Широка плећа, написао Фридрих Шпилхаген; На прелому, написала О. Н. Чјумина; Виљем Вилсон, написао Едгар Елен По; и Сиромах доктор, написао Лујизи Капуана. 2— дин.

Година трећа „Забавника“ (св. 13—15) има ова дела:

1. (Св. 13.) Завршетак I књиге Давида Коперфилда и I књиге Рата и Мира.

2. (Св. 14.) Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига II, превео с рускога Милован Ђ. Глишић. 3— дин.

3. (Св. 15.) Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига III, превео с руског Милован Ђ. Глишић. (Књига IV изићи ће у 1901 години.) 3— дин.

Све три годице „Забавника“ (1898—1900) могу се добити за 16 динара. Добротвори и оснивачи добивају уз то и седморе лене корице.

Забавник за 1900 годину стаје за све задругаре годишње четири динара или круне, за незадругаре седам динара или круна; уз то, добротвори, оснивачи и повереници добивају бесплатно и лене тврде корице, када се сврши које од дела која излазе у „Забавнику“.

ЗАСЕБНА ИЗДАЊА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1. Српска књига, од Стојана Чолаковића. 1.50 дин.
2. Чика Јова српској деци, одабране дечије песме.
3. Ј. Јовановића, у обичним корицама 1.20 дин., у златним 2 дин.
3. Састав и живот човечјег тела, превео с немачкога Д-р М. Јовановић-Батут, са 12 слика у тексту и једном бојадисаном таблицом. 0.20 дин.

Све ове књиге могу се добити непосредно од Задруге или преко њених повереника.

КОД СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

и њених повереника може се добити:

Србија у сликама, од Ђ. М. Станојевића, професора В. Школе. Обично издање стаје 3 динара, елегантно 6, а луксузно 12 динара.

Чланови Задругини добивају обично издање за 2 дин.